

การกำหนดขอบเขตความผิดฐานทำสำเนามนุษย์

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIMITATION OF HUMAN CLONING OFFENSE

Mr. Ratchasek Singha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2015
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การกำหนดขอบเขตความผิดฐานทำสำเนามนุษย์
โดย	นายรัชเชก สิงหา
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชพล ไชยพร

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ของนักศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณพล จันทน์หอม)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชพล ไชยพร)
.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จิรนิติ หะวานนท์)

รัชเชก สิงหา : การกำหนดขอบเขตความผิดฐานทำสำเนามนุษย์ (LIMITATION OF HUMAN CLONING OFFENSE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ชัชพล ไชยพร, 188 หน้า.

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ได้กล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้โดยกำหนดห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์ ซึ่งตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์ด้วยวิธีอื่นใดนอกเหนือจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวจะต้องถูกจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี และ ถูกปรับเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท ทั้งนี้ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้จะพบว่ายังขาดการบัญญัติคำนิยามศัพท์ การกระทำต่างๆที่ เข้าลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ข้อยกเว้นและเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์ได้ รวมทั้งบทลงโทษที่ยังไม่มีความเหมาะสม จึงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการตีความหมาย การนำกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดและป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดหลบหลีกมากระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดจากบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยที่ยังไม่มีความชัดเจนตรงกันข้ามกับต่างประเทศที่ได้บัญญัติกฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ครอบคลุมและชัดเจน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอให้แยกบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ออกจากพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 โดยนำมาร่างเป็นพระราชบัญญัติใหม่ที่กำหนดขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยเฉพาะ เช่น การบัญญัติคำนิยามศัพท์ การกำหนดข้อห้าม ข้อยกเว้นและเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์ ตลอดจนบทลงโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด ให้มีความครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่อนิติสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

5686010434 : MAJOR LAWS

KEYWORDS: LIMITATION / HUMAN / CLONING / OFFENSE / REPRODUCTIVE / TECHNOLOGY

RATCHASEK SINGHA: LIMITATION OF HUMAN CLONING OFFENSE. ADVISOR: ASST. PROF.CHACHAPON JAYAPHORN, Ph.D., 188 pp.

As Reproductive Technology Protection Act B.E. 2558 prohibits human cloning in the Article 38 which states that “Any person is prohibited from performing any actions with an intention to reproduce a human with any means other than fertilization through the combining of human egg with a human sperm”. Therefore, violators of this provision are subtitled to the imprisonment for 3-10 years and the fines for 60,000-200,000 Baht, as in accordance with Article 53 of the said Act.

After a thorough consideration of a human cloning regime according to such law, it is appeared that the law is still lack of definitions regarding a human cloning activity and provisions regarding an action which describes an offense of such regime. The law also does not mention about an exception or a condition by which human cloning is allowed. In addition, the level of a penalty for a human cloning offense is also inappropriate. As such, this leads to several problems such as a difficulty in an interpretation and enforcement of the law, and consequently the law cannot effectively prevent an offender from re-committing a crime. These problems caused by the unclear and improper law in many issues as mentioned above. In contrast, the law regarding the human cloning in foreign countries are much clearer and effective.

This thesis recommends that the regulation in relation to human cloning should be separated from Reproductive Technology Protection Act B.E. 2558 and set as a new specific Act in order to specify the scope and principle regarding human cloning such as the definitions of a human cloning, the prohibitions, the exceptions and the conditions for a permission of human cloning, and the penalties.

Field of Study: Laws

Student's Signature .....

Academic Year: 2015

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชพล ไชยพร ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำและมอบความรู้ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนด้วยความเมตตาเสมอมา จนนำมาสู่ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณพล จันทน์หอม ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จิรนิติ หะวานนท์ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ทุกท่านได้ให้คำแนะนำ ความรู้ รวมถึงคำชี้แนะต่างๆที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรื่อยมาจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเพื่อดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจโท เอนก สิงหา นางรุจิรัตน์ สิงหา นายประมวล ชำนาญชานันท์ และนางสาวหทัยา ชำนาญชานันท์ ผู้เป็นบิดา มารดา คุณตา และคุณน้าของผู้เขียนที่ให้การสนับสนุนผู้เขียนในทุกๆด้าน รวมถึงให้ความรัก ความเข้าใจ เป็นกำลังใจและแรงผลักดันให้แก่ผู้เขียนในยามที่ท้อถอยเสมอมา ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง และผู้เขียนขอขอบคุณนายกฤษดา สิงหา น้องชายของผู้เขียนที่คอยเป็นแรงผลักดันให้แก่ผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ผู้เขียนขอขอบคุณผู้สร้างภาพยนตร์เรื่อง Star Wars Episode II : Attack of the Clones ที่เป็นจุดเริ่มต้นทำให้ผู้เขียนเกิดแรงบันดาลใจและแนวคิดในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณนายภูมิ จันทชุม นายเกริกเกียรติ รัษฎนธรรม นางสาวธัญวรัตน์ ตั้งกาญจนานนท์ นายสุริยุ คุ่มทองมาก นายกริช คมกริช นายพลากร ศิวเวชช และเพื่อนๆทุกคนของผู้เขียนสำหรับมิตรภาพ กำลังใจ และความช่วยเหลือที่มีให้ผู้เขียนเสมอมา

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พอจะมีประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่อบรมสั่งสอน และขออุทิศให้แด่นางกาญจนา ชำนาญชานันท์ คุณยายผู้ล่วงลับของผู้เขียน หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใดๆหรือทำให้เกิดความรู้สึกขัดข้องใจ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และขอกราบประทานอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	9
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	10
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.7 คำนิยามศัพท์.....	11
บทที่ 2 การทำสำเนามนุษย์และกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์.....	12
2.1 การทำสำเนามนุษย์.....	12
2.1.1 ความหมายของการทำสำเนาชีวิต.....	12
2.1.2 ความแตกต่างระหว่างการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์และการทำสำเนามนุษย์ใน บริบทของกฎหมาย	15
2.1.3 ประเภทของการทำสำเนามนุษย์.....	16
2.1.3.1 การทำสำเนามนุษย์ตามกระบวนการ	17
2.1.3.2 การทำสำเนามนุษย์ตามวัตถุประสงค์	17
2.1.4 ข้อดีและข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์.....	19
2.1.4.1 ข้อดีของการทำสำเนามนุษย์	20

2.1.4.2	ข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์.....	21
2.2	ปัญหาที่เกิดจากการทำสำเนามนุษย์.....	22
2.2.1	ปัญหาทางศีลธรรมและจริยธรรม.....	23
2.2.2	ปัญหาทางด้านสังคม.....	26
2.2.3	ปัญหาอันเกิดจากเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์.....	27
2.2.4	ปัญหาทางกฎหมายอันเกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์.....	28
2.3	การทำสำเนามนุษย์ตามกฎหมายประเทศไทย.....	29
2.3.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก่อนที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558.....	30
2.3.1.1	ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540.....	31
2.3.1.2	ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545.....	32
2.3.2	พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง การแพทย์ พ.ศ. 2558.....	34
2.3.2.1	เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยี ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558.....	36
2.3.2.2	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558.....	36
บทที่ 3	แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับ เรื่องการทำสำเนามนุษย์.....	41
3.1	ทฤษฎี หลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบและโทษทางอาญา.....	41
3.1.1	ทฤษฎีการกำหนดความผิดทางอาญา.....	42
3.1.2	หลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญา.....	43
3.1.2.1	วัตถุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมายอาญา.....	43

3.1.2.2 หลักเกณฑ์ว่าด้วยการจำกัด.....	44
3.1.2.3 หลักเกณฑ์การกำหนดการกระทำว่าเป็นความผิดทางอาญา.....	45
3.1.3 ทฤษฎีและวัตถุประสงค์การลงโทษ.....	46
3.1.3.1 ทฤษฎีการลงโทษ.....	48
3.1.3.2 วัตถุประสงค์การลงโทษ.....	50
3.2 แนวคิดทางจริยธรรมต่อการทำวิจัยในมนุษย์.....	53
3.2.1 หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	53
3.2.1.1 หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person).....	54
3.2.1.2 หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย (Beneficence, Non-Maleficence).....	56
3.2.1.3 หลักความยุติธรรม (Justice).....	56
3.2.2 หลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	57
3.2.2.1 หลักสิทธิมนุษยชน.....	58
3.2.2.2 หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	61
3.2.3 ปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชน.....	63
3.3 ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการกำหนดความผิดฐานการทำสำเนามนุษย์.....	65
3.3.1 ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค้ำนท.....	65
3.3.2 ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยม.....	67
บทที่4 การทำสำเนามนุษย์ตามกฎหมายต่างประเทศ.....	71
4.1 กฎหมายเกี่ยวกับทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	71
4.1.1 กฎหมายส่วนกลางเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ (Federal Law).....	71
4.1.2 กฎหมายในระดับมลรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ (State Law).....	74
4.1.2.1 กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี.....	75

4.1.2.2	กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้.....	80
4.1.2.3	กลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์	85
4.1.3	เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา	91
4.1.4	การบังคับใช้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา	97
4.2	กฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษ	100
4.2.1	เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	104
4.2.2	การบังคับใช้กฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	106
4.3	กฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศส	108
4.3.1	เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส	112
4.3.2	การบังคับใช้กฎหมายของประเทศฝรั่งเศส	114
บทที่ 5	วิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทยและของต่างประเทศในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์	117
5.1	บทวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการทำสำเนา มนุษย์.....	117
5.1.1	การกำหนดคำนิยามสำหรับการทำสำเนามนุษย์	117
5.1.2	การกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา มนุษย์.....	123
5.1.3	การกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำ สำเนามนุษย์.....	131
5.2	ความเหมาะสมในการนำแนวทางการบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศมาใช้ในการแก้ไข บทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในประเทศไทย	143
5.2.1	การกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่าทำสำเนามนุษย์	144
5.2.2	การกำหนดขอบเขตและหลักการแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	146

5.2.3 บทกำหนดโทษ	153
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	156
6.1 บทสรุป	156
6.2 ข้อเสนอแนะ	165
รายการอ้างอิง	168
ภาคผนวก.....	179
กฎหมายของประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ การสืบพันธุ์	180
กฎหมายของประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย หรือ เพื่อการบำบัดรักษา.....	183
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	188

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ตารางสรุปบทบัญญัติแห่งกฎหมายในแต่ละมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์	87
ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดค่านิยมของคำว่าทำสำเนามนุษย์	137
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดความผิดและองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของกฎหมายต่างประเทศกับประเทศไทย	139
ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์.....	141

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้เจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมากนับตั้งแต่ยุคที่เริ่มมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งถือว่ายุคนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของวงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเป็นจุดเริ่มต้นของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี¹ เนื่องจากว่าในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อจากแนวความคิดปรัชญาวิทยาศาสตร์โบราณมาเป็นแนวความคิดปรัชญาของวิทยาศาสตร์สมัยใหม่และได้นำวิธีการต่างๆทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้เพื่อทำให้ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมนี้ได้มีการคิดค้น ค้นพบ และการตั้งทฤษฎีใหม่

จากการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของการปฏิวัติอุตสาหกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ทำให้วงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าหรือมีการพัฒนาตามยุคตามสมัยเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้² และหนึ่งในความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็คือ ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา

ในวงการแพทย์นั้นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาถือว่าเป็นความหวังใหม่ของผู้ป่วยไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยที่เป็นโรคร้ายที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดเป็นปกติได้ เช่น โรคมะเร็ง โรคมะเร็งปอด โรคมะเร็งลำไส้ โรคมะเร็งหัวใจ ผู้พิการที่ต้องสูญเสียอวัยวะ เช่น แขน ขา ก็จะได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว นอกจากนั้นเทคโนโลยีการทำสำเนาบุรุษยังเข้ามามีส่วนช่วยในการรักษาแก่บุคคลผู้ที่ประสบภาวะการมีบุตรยากให้สามารถมีบุตรได้ซึ่งเทคโนโลยีนี้ก็จะเรียกว่า เป็นเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ จะเห็นได้ว่าการทำสำเนาบุรุษเป็นเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับมวลมนุษยชาติเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะ

---

¹ นฤมล ชีรวัฒน์, "ความเป็นมาของโลกสมัยใหม่ ตอนที่ 2 : การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 1 - ปัจจุบัน" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: <http://www.human.cmu.ac.th/courseonline/huge/050104/data/104-04.pdf>

² Peter N. Stearns, *The Industrial Revolution in World History*, 4th ed. (Philadelphia: Westview Press, 2013), p. 1.

ในวงการแพทย์³ แต่ในขณะเดียวกันการทำสำเนามนุษย์ก็ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาอีกมากมาย หากว่าการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะปัญหาทั้งในด้านสังคมและในด้านกฎหมายดังนี้⁴

ประการแรกในด้านสังคม การทำสำเนามนุษย์ทั่วโลกได้แสดงความเป็นห่วงถึงการกระทำดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะนำวิธีการดังกล่าวมาใช้เพราะการทำสำเนามนุษย์เป็นการสร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อให้มีลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการโดยใช้เนื้อเยื่อหรือเซลล์ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์มาเป็นวัตถุดิบในการสร้างซึ่งกว่าจะประสบความสำเร็จเป็นมนุษย์ขึ้นมาหนึ่งจะต้องผ่านการทดลองมานับครั้งไม่ถ้วน ทำให้จะต้องมีการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์เป็นจำนวนมากเพื่อให้ได้ตรงตามลักษณะที่ต้องการ

การทำลายตัวอ่อนของมนุษย์ที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นนั้นหลายฝ่ายเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจริยธรรม⁵ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์⁶ เนื่องจากว่าชีวิตของมนุษย์ทุกชีวิตมีค่าไม่ใช่สิ่งที่จะนำมาทดลองแล้วทำลายไปในกรณีที่ไม่ต้องการ การทำสำเนามนุษย์ยังก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพเพราะว่าการกระทำด้วยวิธีการดังกล่าวนั้นจะทำให้เกิดมนุษย์ที่มีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ ทำให้ขาดความหลากหลายทางชีวภาพกล่าวคือมนุษย์ที่ถูกสำเนาขึ้นมาหนึ่งก็จะมีลักษณะที่ถูกคัดสรรตามที่ต้องการ ฉะนั้นหากเกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิอากาศ การแพร่ระบาดของเชื้อโรค มนุษย์เหล่านั้นก็ไม่สามารถที่จะทนทานหรือปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้จนอาจทำให้มนุษย์ถึงขั้นสูญพันธุ์ก็ได้ซึ่งแตกต่างกับมนุษย์ที่เกิดจากวิธีการตามธรรมชาติที่จะมีความหลากหลายทางชีวภาพมากกว่า

นอกจากนั้นการทำสำเนามนุษย์ในมุมมองของศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ต่างก็เห็นว่าการกระทำดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ผิดต่อศีลธรรม โดยที่ศาสนาคริสต์เห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการปฏิสนธิภายนอกในร่างกายไม่ได้เกิดมาจากการร่วมรักกันระหว่างชายและหญิงเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมจึงทำให้ศาสนาคริสต์ไม่สนับสนุนหรือปฏิเสธต่อการทำสำเนามนุษย์ ส่วนศาสนาอิสลามก็ได้ห้ามถึงการกระทำดังกล่าวเช่นกันเพราะเห็นว่ามันจะต้องกำเนิดจากการปฏิสนธิในครรภ์มารดาเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม ศีลธรรม

³ ประคอง เดกฉัตร, "กฎหมายกับการโคลนมนุษย์ " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: http://www.asoke.info/09Communication/Dharmapublicize/Kid/k139/k139_76.htm

⁴ นันทน์ อินทนนท์ และ จักรกฤษณ์ ครอบพจน์, "การโคลนมนุษย์: ปัญหากฎหมายและจริยธรรม," *บทบัญญัติ* 57, 1 (2544): 68-85.

⁵ Lisa Sowle Cahill, "No Human Cloning: A Social Ethics Perspective," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 487-491.

⁶ Vernon J. Hhlers, "The Case against Human Cloning," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 525.

และจริยธรรมตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้หลายฝ่ายแสดงความเห็น วิพากษ์วิจารณ์เป็นจำนวนมาก ทั้งในประเทศและต่างประเทศถึงความเหมาะสมของการทำสำเนามนุษย์

ประการที่สองในด้านกฎหมาย ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการทำสำเนามนุษย์นั้นจะต้องมี ปัญหาทางด้านกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยแยกพิจารณาเป็นปัญหาด้าน กฎหมายเอกชน และปัญหาด้านกฎหมายอาญา

ปัญหาด้านกฎหมายเอกชนนั้น การทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับ สถานะของบุคคลกล่าวคือ เมื่อได้มีการทำสำเนามนุษย์มาเป็นผลสำเร็จแล้วตัวมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นนั้น จะมีสถานะทางกฎหมายเป็นเช่นไร จะถือว่าเป็นมนุษย์หรือไม่หรือเป็นเพียงวัตถุเท่านั้นหรือจะถือว่าเป็น มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นนั้นเป็นบุคคลคนเดียวกับมนุษย์ต้นแบบ จึงต้องมีการกำหนดเกี่ยวกับสถานะทาง กฎหมายเพื่อให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ต่างๆที่กฎหมายคุ้มครองและรับรองให้ชัดเจน

ในกรณีของการสร้างเด็กขึ้นมาเพื่อเป็นทายาทสืบสกุลสำหรับคู่สมรสที่ประสบ ปัญหาการมีบุตรยากหรือคู่รักเพศเดียวกันที่ประสงค์จะมีบุตรก็จะก่อให้เกิดปัญหาด้านครอบครัว ปัญหาในการลำดับญาติ ปัญหาการเรียกพ่อแม่ในกรณีที่เด็กเกิดจากคู่รักเพศเดียวกัน อีกทั้งยัง ก่อให้เกิดปัญหาในการรับมรดกของทายาทอีกด้วย ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาด้านกฎหมายเอกชนที่ เกิดขึ้นเกี่ยวกับสถานะของบุคคลที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการกระทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์

ปัญหาด้านกฎหมายอาญา เมื่อได้พิจารณาถึงมุมมองทางด้านกฎหมายของการ ทำสำเนามนุษย์ในด้านอาชญากรรมนั้นก็พบว่า การทำสำเนามนุษย์เมื่อสำเร็จเกิดขึ้นแล้วก็จะมี มนุษย์ที่มีลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ ฉะนั้นหากวิธีการทำสำเนามนุษย์นั้นได้ถูกกลุ่ม ผู้ร้ายหรือผู้ก่อการร้ายทำสำเนาขึ้นมาแล้วนำมาฝึกฝนให้กระทำความผิด อยู่ในสภาวะแวดล้อม ของกลุ่มผู้ร้ายหรือกลุ่มก่อการร้ายปลูกฝังในสิ่งที่ผิดๆก็จะทำให้กลุ่มผู้ร้ายหรือกลุ่มก่อการร้ายนั้น สามารถที่จะกระทำความผิดต่างๆได้โดยที่ตัวจริงไม่ต้องลงมือกระทำความผิดและให้พวกมนุษย์ที่ สร้างขึ้นมานั้นรับผิดชอบตัวอาชญากรที่เป็นต้นแบบของมนุษย์ซึ่งทำให้ตนนั้นสามารถที่จะหลบหนี ลอยนวลและก็ไปกระทำความผิดอื่นๆได้อีก

การที่กลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มผู้ร้ายนำวิธีการทำสำเนามนุษย์มาใช้ในการสร้าง มนุษย์ที่ถูกฝึกฝนมาเป็นอย่างดีเพื่อให้สามารถเดินทางเข้าออกประเทศหนึ่งๆได้เพื่อวางแผนก่อการ ร้าย ถ้าหากเกิดการก่อการร้ายขึ้นในประเทศใดก็จะสร้างความเสียหายเป็นอย่างมากต่อทั้งชีวิตของ ประชาชน กระทบต่อความมั่นคงและระบบเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้นแล้วอาจจะเกิดปัญหา ในกรณีที่กลุ่มผู้ไม่หวังดีนำวิธีการทำสำเนามนุษย์ไปใช้แอบอ้างหรือหลอกลวงเพื่อแสวงหาประโยชน์ ในทางที่มีขอบเพื่อตนเองและผู้อื่น เช่น การลักลอบนำดีเอ็นเอของบุคคลอื่นมาทำสำเนาแล้วจึงให้

มนุษย์ที่มีลักษณะเหมือนกับตัวต้นแบบนั้นไปจารกรรมข้อมูลส่วนบุคคลโดยมิชอบของมนุษย์ต้นแบบที่เป็นเจ้าของยีนหรือดีเอ็นเอไปใช้อย่างผิดกฎหมายโดยให้สวมรอยเป็นตัวต้นแบบเพื่อเข้าทำธุรกรรมต่างๆโดยฉ้อฉลและใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์โดยมิชอบ

ประการสุดท้ายหากปล่อยหรืออนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์ได้ก็จะเกิดการลักลอบหรือแอบซื้อขายเซลล์ เนื้อเยื่อ หรือวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการทำสำเนามนุษย์ในตลาดมืดมากขึ้น เกิดเป็นอาชญากรรมอีกประเภทหนึ่งโดยผู้กระทำความผิดจะใช้วิธีการทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบมาใช้ในการกระทำดังกล่าวโดยปราศจากความยินยอมของบุคคลผู้เป็นต้นแบบ

ส่วนในเรื่องของการทำสำเนามนุษย์ที่เกิดขึ้นแล้วต่อมาพบว่าตัวมนุษย์ที่สร้างขึ้นนั้นมีลักษณะไม่สมบูรณ์ตามความต้องการก็จะต้องถูกทำลายไปซึ่งดูเหมือนว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการฆ่าคนไปในตัวหรือเป็นการทำแท้งหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานะทางกฎหมายของตัวมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นว่าจะมีลักษณะเป็นบุคคลหรือไม่

นอกจากนั้นถึงแม้ว่าการทำสำเนามนุษย์จะไม่ได้กระทำโดยกลุ่มผู้ร้ายหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายแต่เป็นการกระทำของแพทย์หรือนักวิทยาศาสตร์ การทำสำเนามนุษย์ก็ยังคงถือว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรม กระทบต่อความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติ ซึ่งทั้งโลกได้ต่อต้านการทำสำเนามนุษย์เพราะเนื่องจากการกระทำที่ผิดศีลธรรมไม่ว่าจะเป็นทางด้านกฎหมาย หรือทางศาสนาแล้วแต่กำหนดว่าการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เป็นสิ่งต้องห้ามทั้งสิ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาก็จะส่งผลกระทบต่อทางด้านกฎหมายเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางด้านอาชญากรรม⁷ ซึ่งถ้าหากมีการนำวิธีการทำสำเนามนุษย์ไปใช้อย่างผิดๆก็จะก่อให้เกิดผลร้ายต่อสังคมบ้านเมือง ทำให้บ้านเมืองได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดที่นำวิธีการดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือ และการทำสำเนามนุษย์ก็เป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ทั้งโลกได้มีมาตรการห้ามการกระทำดังกล่าวเอาไว้ ซึ่งถ้าหากมีการกระทำสำเนามนุษย์ก็จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมายและผิดกฎหมาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นประเทศไทยจึงได้ตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ออกมาบังคับใช้โดยได้ประกาศใน

⁷ Ira H. Carman, "Should Human Cloning Criminalized?," *Laws & Politics* 13(1997): 1-6.

ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 เล่มที่ 32 ตอนที่ 38 ก⁸ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยได้กล่าวถึงเหตุผลในการตราพระราชบัญญัติไว้ในตอนท้ายของพระราชบัญญัติความว่า⁹

“โดยที่ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากสามารถช่วยให้ผู้ที่มีภาวะการมีบุตรยากมีบุตรได้โดยการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ อันมีผลทำให้บทบาทของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในเรื่องความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ไม่สอดคล้องกับความล้มพันธ์ในทางพันธุกรรม ดังนั้นเพื่อกำหนดสถานะความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เหมาะสม ตลอดจนควบคุมการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์เกี่ยวกับตัวอ่อนและเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้มีการนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ฉะนั้นพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งที่จะคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติ และเงื่อนไขให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เช่น บิดามารดาที่ประสงค์จะมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีดังกล่าว ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีดังกล่าว นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ตลอดจนการกำหนดข้อห้ามและบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืน

เมื่อกล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน หมวดที่ 5 เรื่อง การควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ มาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” ซึ่งบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวนี้นี้แปลความได้ว่า ห้ามมิให้สร้างมนุษย์ขึ้นด้วยวิธีการใดๆ เช่น การสร้างมนุษย์ขึ้นจากวิธีการผสมกันระหว่างมนุษย์และสัตว์รวมทั้งการสร้างมนุษย์จากวิธีการทำสำเนามนุษย์ด้วย และพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษ

⁸ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558 แหล่งที่มา: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/038?1.PDF>

⁹ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general/!ut/p/c4/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3g

สำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวไว้ในหมวดที่ 6 เรื่อง บทกำหนดโทษ มาตรา 53 กล่าวคือ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท

ในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการศึกษาทดลองวิจัย พระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้แต่ได้กำหนดเรื่องการทดลองตัวอ่อนจากที่เหลื่อจากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีภริยาไว้ในหมวดที่ 5 เรื่อง การควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ มาตรา 37* โดยการกระทำดังกล่าวจะกระทำได้อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ หากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวนี้ ผู้ฝ่าฝืนหรือผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 52 หมวดที่ 6 เรื่อง บทลงโทษแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

นอกจากนี้ภายในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ยังได้บัญญัติถึงเรื่องการสร้าง เก็บรักษา ขยาย นำเข้าหรือส่งออกตัวอ่อน อสุจิ ไข่ ที่มีสารพันธุกรรมของมนุษย์โดยได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวแต่มีได้กล่าวถึงเนื้อเยื่อหรือชิ้นส่วนของอวัยวะที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ ทั้งนี้ตามมาตรา 40** และ มาตรา 41*** ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวจะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 49 หรือ จะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 51แล้วแต่กรณี

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้พบว่าพระราชบัญญัตินี้ยังมีข้อบกพร่อง ปัญหาหรือช่องว่างของกฎหมายอยู่ดังนี้

ประการแรก พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดคำนิยามศัพท์ของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างแจ่มชัดดังเช่นบทบัญญัติของกฎหมายในต่างประเทศ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเรื่อง

* มาตรา 37 บัญญัติว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ประสงค์จะใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อการศึกษาวิจัยต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา”

** มาตรา 40 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดสร้าง เก็บรักษา ขยาย นำเข้า ส่งออก หรือใช้ประโยชน์ซึ่งตัวอ่อนที่มีสารพันธุกรรมของมนุษย์มากกว่าสองคนขึ้นไป หรือตัวอ่อนที่มีเซลล์หรือส่วนประกอบของเซลล์มนุษย์กับสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่นรวมกันอยู่”

*** มาตรา 41 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ เสนอซื้อ ขยาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งอสุจิ ไข่ หรือตัวอ่อน”

การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ของมลรัฐ Iowa ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดคำนิยามของคำดังกล่าวโดยให้ความหมายว่าเป็นวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศของมนุษย์ โดยการใช้วิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย การปลูกถ่ายหรือการพยายามที่จะปลูกถ่ายเข้าไปในมดลูกของหญิงหรือสิ่งที่มีลักษณะเทียบมดลูกของหญิง การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ไม่หมายความรวมถึงการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายสำหรับจุดประสงค์ในการสร้างเซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในต่างประเทศมีการกำหนดคำนิยามศัพท์ไว้อย่างชัดเจนเพื่อมิให้เกิดความสับสนในการตีความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ แต่ประเทศไทยมิได้กำหนดความหมายหรือคำนิยามไว้แต่อย่างใดซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความเรื่องการทำสำเนามนุษย์

ประการที่สอง แม้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 จะได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำได้กล่าวไว้ก็ตามแต่ก็มีได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนดังเช่นกฎหมายในต่างประเทศที่จะกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำสำเนามนุษย์และให้หมายรวมถึงการกระทำหรือพยายามทำสำเนามนุษย์ การเข้ามามีส่วนร่วมหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการกระทำได้กล่าว จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ให้หมายรวมถึงการกระทำเหล่านี้ที่ได้กำหนดไว้ด้วย แต่ของประเทศไทยนั้นบัญญัติไว้โดยรวมคือ ห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์เท่านั้นซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการลงโทษผู้กระทำได้ เช่น การที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์จะถือว่ามีความผิดตามกฎหมายในประเทศไทยหรือไม่ ในขณะที่ต่างประเทศกรณีเช่นเดียวกันนี้ถือว่ามีความผิดต้องรับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใดทำให้สามารถตีความหมายได้ว่าการกระทำโดยมีจุดประสงค์สำหรับการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นสามารถกระทำได้ แต่ผู้เขียนเห็นว่าหากอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้อย่างมีอิสระก็อาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำได้ดังกล่าวนั้นจะต้องมีการทำสำเนามนุษย์เพื่อสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ขึ้นมาเพื่อที่จะสกัดเป็นเซลล์ต้นกำเนิดจากตัวอ่อนมาใช้สำหรับการบำบัดรักษาโรค หรือเพื่อการทดลองวิจัยซึ่งในขั้นตอนของการกระทำนั้นก็อาจจะมีการทำลายตัวอ่อน มีการลักลอบซื้อขาย หรือขโมยตัวอ่อนของมนุษย์อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการสากล ฉะนั้นก็ควรที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชนและหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ประเทศไทยควรที่จะตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวโดยทำการบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้แต่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้

กระทำการดังกล่าวได้ตั้งเช่นกฎหมายของต่างประเทศในบางประเทศตามที่จะได้กล่าวไว้ในบทต่อไป ครั้งประเทศไทยจะกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำการดังกล่าวเลยก็จะเป็นการขัดขวางต่อการความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประการสุดท้ายคือ ความเหมาะสมในเรื่องมาตรการลงโทษเมื่อพิจารณาจากหมวดที่ 6 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จะพบว่าโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนจะมีทั้งโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดเหล่านี้บทบัญญัติแห่งกฎหมายมิได้แยกเป็นกรณีบุคคลทั่วไป กระทำความผิดและกรณีกลุ่มบุคคล บริษัทหรือผู้ประกอบการ กระทำความผิดดังเช่นกฎหมายในต่างประเทศที่ได้ทำการแยกความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน และการที่กฎหมายมิได้กำหนดบทลงโทษเช่นนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาที่ว่าเมื่อบุคคลผู้กระทำความผิดรับบทลงโทษและพ้นโทษมาแล้ว ผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนสามารถที่จะกลับมากระทำความผิดซ้ำได้อีกเนื่องจากโทษที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดค่อนข้างจะน้อย ยกตัวอย่างเช่น โทษปรับที่มีอัตราโทษตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท แล้วแต่กรณี อัตราโทษปรับเหล่านี้ก็ไม่เกินกำลังความสามารถของผู้กระทำความผิดเพราะบุคคลเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไปหรือบริษัทต่าง ๆ มักจะมีกำลังทางการเงินมากพอที่เสียค่าปรับเพื่อให้พ้นโทษและกลับมากระทำความผิดได้อีก

นอกจากบทลงโทษดังกล่าวข้างต้นแล้วทางการควรจะมีมาตรการเสริมเพื่อทำให้การลงโทษผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพมากขึ้นกล่าวคือ ทางการจะต้องนำมาตราการในการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบทางวิชาชีพหรือใบอนุญาตสถานประกอบการมาใช้กับผู้กระทำความผิดอย่างเด็ดขาดหลังจากการรับโทษจำคุกหรือโทษปรับแล้วทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้กลับมากระทำความผิดได้อีกซึ่งจะทำให้การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว บทลงโทษของประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องในเรื่องดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาแก้ไขบทลงโทษในส่วนดังกล่าวนี้ด้วย

เมื่อได้ศึกษาจากปัญหาหรือช่องว่างทางกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องบทบัญญัติและการกำหนดบทลงโทษของการทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้น จึงเห็นเป็นการสมควรที่ประเทศไทยจะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาโดยเฉพาะมาบังคับใช้โดยกล่าวถึงเรื่องขอบเขตและหลักการรวมทั้งบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อความเข้าใจถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการทำสำเนามนุษย์ และศึกษาถึงประเด็นของการทำสำเนามนุษย์มีวัตถุประสงค์อย่างใดบ้าง และการกระทำดังกล่าวนั้นส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นจริยธรรม สังคมศาสตร์หรือแม้แต่กระทั่งผลกระทบทางด้านกฎหมายอย่างไร

2. เพื่อชี้ให้เห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ยังมีช่องว่างและปัญหาทางกฎหมายอยู่บางประการ

3. เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศสกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทย

4. เพื่อค้นหาแนวทางในการตราเป็นพระราชบัญญัติที่กำหนดขอบเขต หลักการและบทลงโทษที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ใหม่ให้มีความเหมาะสม ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามมิให้มีการกระทำความผิดอย่างเด็ดขาด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงความหมายและประเภทของการทำสำเนามนุษย์ รวมไปถึงตลอดถึงข้อดีข้อเสียและประเด็นปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ นอกจากนี้ยังคงศึกษาถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ และพิจารณาถึงหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นแนวทางสากลที่กำหนดหลักเกณฑ์การทำสำเนามนุษย์ที่ประเทศไทยสามารถนำหลักดังกล่าวนี้มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการตราเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ขึ้นใหม่โดยกำหนดขอบเขต เนื้อหาสาระแห่งกฎหมายให้มีความชัดเจน ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพได้ ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 จะได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาพันธูกรรมมนุษย์แต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนอย่างเพียงพอและมีช่องว่างแห่งกฎหมายอยู่ ในส่วนของแต่ละประเทศจะศึกษาถึงกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษและประเทศฝรั่งเศสเพื่อทราบถึงเนื้อหาสาระแห่งกฎหมายและเหตุผลของการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนา

มนุษย์แล้วนำมาพิจารณาถึงความเหมาะสมของประเทศไทยในการตราบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

แม้ว่าจะมีกฎหมายบัญญัติความผิดกรณีทำสำเนามนุษย์ แต่ยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์อย่างเพียงพอ เช่น เรื่องการกำหนดคำนิยามศัพท์ เรื่องข้อยกเว้นและเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งบทลงโทษที่ยังไม่มีความเหมาะสม เป็นต้น จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของการตีความกฎหมาย การกำหนดขอบเขตและหลักการของการบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้นจึงควรตราพระราชบัญญัติใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาโดยเฉพาะมาบังคับใช้โดยกล่าวถึงเรื่องการทำสำเนา คำนิยาม การกำหนดขอบเขต และหลักการ รวมทั้งบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาวิจัยโดยวิธีค้นคว้าและวิจัยแบบเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นตำรากฎหมาย วารสารกฎหมาย บทความทางกฎหมาย บทความทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทางกฎหมายรวมทั้งหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ที่ได้กำหนดเป็นโทษทางอาญาหรือหลักทางด้านจริยธรรมหรือหลักทางด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจถึงประวัติความเป็นมาของการทำสำเนามนุษย์ว่ามีวิวัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นเช่นไร
2. ทำให้ทราบบทบัญญัติและบทลงโทษทางกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์
3. ทำให้ตระหนักถึงความแตกต่างของบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส

4. ก่อให้เกิดแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกฎหมายในภายภาคหน้าที่จะบัญญัติหลักกฎหมายและบทลงโทษให้มีความชัดเจน เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

1.7 คำนิยามศัพท์

คำว่า การทำสำเนาชีวิตหรือการโคลนนิ่งชีวิต,การทำสำเนามนุษย์หรือการโคลนนิ่งมนุษย์, และการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์หรือการโคลนนิ่งพันธุกรรมมนุษย์ ซึ่งในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนขอใช้คำว่า “การทำสำเนาสิ่งมีชีวิต” “การทำสำเนามนุษย์” และ “การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์” เพื่อความสั้นกะทัดรัดและได้ใจความโดยคำดังกล่าวมีความหมายดังต่อไปนี้

1. การทำสำเนาชีวิต หมายถึง การทำซ้ำ คัดลอก หรือการสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาไม่ว่าเป็นพืช สัตว์หรือมนุษย์ทำให้สิ่งมีชีวิตที่ถูกสำเนาขึ้นมาเหล่านั้นมีลักษณะ รูปร่างและทางพันธุกรรมเหมือนกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบทุกประการ

2. การทำสำเนามนุษย์ หมายถึง การผลิตหรือการสร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ โดยให้มีลักษณะทางกายภาพ และทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบทุกประการ เช่น มีเพศ สีมิว หมู่เลือด ตำหนิเหมือนกันฯลฯ

3. การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ หมายถึง การสร้าง การผลิต หรือการคัดลอกพันธุกรรมต่างๆที่อยู่ภายในร่างกายมนุษย์ เช่น โครโมโซม ดีเอ็นเอ ยีน เป็นต้น โดยพันธุกรรมที่เกิดจากวิธีการดังกล่าวนี้จะมีลักษณะเหมือนกับต้นแบบทุกประการเช่นเดียวกัน

บทที่ 2

การทำสำเนามนุษย์และกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

การทำสำเนาชีวิตเป็นเทคนิคหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มนุษย์ได้คิดค้นขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการทำสำเนาสัตว์ การทำสำเนาพันธุ์พืช การทำสำเนามนุษย์ โดยมีจุดประสงค์สำหรับการกระทำดังกล่าวแตกต่างกันออกไป เช่น เพื่อปรับปรุง พัฒนาสายพันธุ์สัตว์หรือพืชให้มีประสิทธิภาพ เพื่อคิดค้นตัวยาสำหรับการรักษาโรคมะเร็ง เพื่อช่วยผู้ที่ประสบปัญหาการมีบุตรยาก เป็นต้น เทคนิคหรือวิธีการดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มนุษย์ได้คิดค้นมา ฉะนั้นเพื่อเป็นการทำความเข้าใจถึงเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ ผู้เขียนจะศึกษาถึงเทคโนโลยีดังกล่าวในภาพรวมว่ามีความหมายว่าอย่างไร ตลอดจนกล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยศึกษาถึงความหมาย ประเภทและวัตถุประสงค์ของการกระทำดังกล่าว ข้อดีและข้อเสียที่ได้รับจากการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว อันนำมาสู่การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยแต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุมอย่างเพียงพอทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย ฉะนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวประเทศไทยควรตราพระราชบัญญัติใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาโดยเฉพาะ มาบังคับใช้โดยกล่าวถึงเรื่องการกำหนดขอบเขตและหลักการรวมทั้งบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.1 การทำสำเนามนุษย์

2.1.1 ความหมายของการทำสำเนาชีวิต

การทำสำเนาชีวิตเป็นการสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศ ซึ่งจะทำให้สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นจากวิธีการทำสำเนาดังกล่าวนั้นมีลักษณะ รูปร่างเหมือนกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบทุกประการ¹ ดังนั้นจากผลลัพธ์ของการทำสำเนาชีวิตที่ทำให้เกิดสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะเหมือนกันทุกประการกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงได้นำวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับพืช สัตว์ รวมทั้งในอนาคตอันใกล้อาจจะนำวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับมนุษย์สร้างเป็นมนุษย์ขึ้นได้ เมื่อได้ทราบแล้วว่าการทำสำเนาชีวิตคืออะไร และเกิดผลลัพธ์เป็นอย่างไรกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบที่ถูก

¹ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ, โคลนนิ่ง:เทคโนโลยีสะพานโลก, พิมพ์ครั้งที่ 2 (คลองหลวง: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2553), หน้า 7.

สร้างขึ้นมาแล้วดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นต่อมาก็จะพิจารณาถึงความหมายของการทำสำเนาชีวิตนั้นมีความหมายว่าอย่างไร

การทำสำเนาชีวิตมีที่มาจากภาษากรีก² โดยภาษากรีกได้ใช้คำว่า “Klone” ซึ่งหมายถึง การกระทำที่เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศซึ่งใช้ในกรณีการสืบพันธุ์ของพืช” และเป็นภาษาของพื้นที่ซึ่งกล่าวถึงคนที่มีรูปร่างหน้าตาเกือบจะเหมือนกันโดยเฉพาะมีนิสัยเหมือนกัน เมื่อได้พิจารณาจากรากศัพท์ของการทำสำเนาชีวิตที่มีความเป็นมาจากภาษากรีก ประกอบกับการนำวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับสิ่งมีชีวิตก็จะได้ความหมายว่า การทำสำเนาชีวิตคือ การทำซ้ำ คัดลอก หรือการสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาไม่ว่าเป็นพืช สัตว์หรือมนุษย์ทำให้สิ่งมีชีวิตที่ถูกสำเนาขึ้นมาเหล่านั้นมีลักษณะเหมือนกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบทุกประการ³ ซึ่งเป็นการสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาใหม่โดยใช้วิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศกล่าวคือ การทำสำเนาชีวิตเป็นการสร้างชีวิตขึ้นมาโดยไม่อาศัยการปฏิสนธิแบบที่เข้ากับอสุจิต้องมาผสมกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการทำสำเนาชีวิตนั้นก็คือ การสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาใหม่จากสิ่งมีชีวิตต้นแบบโดยสิ่งมีชีวิตที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นก็จะมีรูปแบบและลักษณะเหมือนกับสิ่งมีชีวิตที่เป็นต้นแบบทุกประการ การทำสำเนาชีวิตสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งวิธีการตามธรรมชาติและเกิดขึ้นจากฝีมือของมนุษย์ ยกตัวอย่างการทำสำเนาชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น การแตกหน่อของพืช เมื่อหน่อของพืชเหล่านี้ได้เจริญหรือเติบโตแล้วก็จะแตกหน่อออกไปได้อีกเรื่อยๆ การแบ่งตัวหรือสร้างหน่อของสัตว์เซลล์เดียวไม่ว่าจะเป็น ไฮดรา โปรโตซัว ยีสต์ ก็จะมีการแบ่งตัวหรือการสร้างตัวใหม่จากชิ้นส่วนที่หลุดออกไปทำให้เกิดจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการแตกหน่อของพืช การแบ่งตัวหรือการสร้างตัวของสัตว์เซลล์เดียวจากชิ้นส่วนต่าง ๆ นั้นเป็นการเพิ่มจำนวนสิ่งมีชีวิตด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศตามธรรมชาติถือว่าการทำสำเนาชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่ตามธรรมชาตินี้ก็จะมีลักษณะเหมือนกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบทุกประการเช่นกัน⁴ ซึ่งถือว่าเป็นความมหัศจรรย์ ในส่วนการทำสำเนาชีวิตที่เกิดขึ้นจากฝีมือของมนุษย์ก็เช่น การทำสำเนาสัตว์เพื่อนำมาใช้ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทางการแพทย์หรือทางแวดวงเกษตรกรรม ฯลฯ

เมื่อพิจารณาถึงความหมายของคำว่า “การทำสำเนาชีวิต” ซึ่งหมายถึง การคัดลอกหรือทำซ้ำ และในทางการแพทย์ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า “การทำสำเนาชีวิต” หมายถึง การสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ซึ่งมีลักษณะเหมือนของเดิมทุกประการ การทำสำเนาชีวิตเป็นการสืบพันธุ์โดยใช้วิธีการ

² "The History of Human Cloning and Animal," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: http://cosmos.ucdavis.edu/archives/2009/cluster7/Royal_Allison.pdf

³ "โคลนนิ่งจากนิยายกลายเป็นเรื่องจริง," *ใกล้หมอ* 27, 4 (2546): 41-43.

⁴ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ, *โคลนนิ่ง: เทคโนโลยีสะท้านโลก*, หน้า 8.

แบบไม่อาศัยเพศ การทำสำเนาชีวิตนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยฝีมือของธรรมชาติและของมนุษย์⁵ ยกตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนสำหรับกรณีที่เกิดขึ้นตามธรรมชาตินั้นก็คือ การเกิดของฝาแฝดเพศเดียวกัน และมีหน้าตาเหมือนกันนั่นเอง

จากที่ได้ศึกษาในข้างต้นจึงทำให้พบว่าเมื่อนำวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับมนุษย์ การทำสำเนามนุษย์จึงหมายความว่า การผลิตหรือการสร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยให้มีลักษณะทางกายภาพ และทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบทุกประการ⁶ เช่น มีเพศ สีผิว หมู่เลือด ตาหนีเหมือนกัน ฯลฯ การทำสำเนามนุษย์นั้นจะทำให้มนุษย์สามารถควบคุมและพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ส่วนเมื่อมีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์จึงหมายความว่า การสร้าง การผลิต หรือการคัดลอกพันธุกรรมต่างๆที่อยู่ภายในร่างกายมนุษย์ เช่น โครโมโซม ดีเอ็นเอ ยีน เป็นต้น โดยพันธุกรรมที่เกิดจากวิธีการดังกล่าวนี้จะมีลักษณะเหมือนกับต้นแบบทุกประการเช่นเดียวกัน

การทำสำเนามนุษย์ในปัจจุบันนี้มิใช่สิ่งที่เป็นเพียงความฝันอีกต่อไปดังเช่นในอดีต เพราะหลังจากที่นักวิทยาศาสตร์ประสบความสำเร็จในการทำสำเนาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกล่าวคือ การถือกำเนิดของแกะดอลลี่ที่ถูกสร้างขึ้นจากเซลล์เต้านมโดยการใช้วิธีถ่ายโอนนิวเคลียสก็เป็นการจุดประกายให้กับวงการวิทยาศาสตร์และวงการแพทย์นำเทคนิคที่ใช้กับการสร้างแกะดอลลี่ดังกล่าวนี้มาใช้กับมนุษย์ได้เนื่องจากมนุษย์เรานั้นถือว่าเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภทหนึ่งเช่นเดียวกัน แต่ทว่าการทำสำเนามนุษย์นั้นยังไม่มีใครยอมรับจากคนหมู่มากเพราะการกระทำดังกล่าวนี้เป็นการกระทำขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และขัดต่อกฎหมาย⁷ จึงได้แอบทำการทดลองดังกล่าวนี้ ถึงแม้จะแอบทำการทดลองก็มีข่าวคราวหลุดลอดออกมาว่าการทำสำเนามนุษย์นั้นสามารถทำได้สำเร็จแล้ว

ตัวอย่างของการทำสำเนามนุษย์⁸ เช่น ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 บริษัท Advanced Cell Technology ของประเทศสหรัฐอเมริกา นักวิทยาศาสตร์ของบริษัทนี้ได้ทำสำเนา มนุษย์ออกมาเป็นเอ็มบริโอได้สำเร็จ หลังจากนั้นบริษัทนี้ก็ได้ออกมาทำสำเนาออกมาเป็นตัวอ่อนเพื่อ

⁵ James M. Humber and Robert F. Almeder, *Biomedical Ethics Review : Human Cloning* (New York: Humana Press, 1998), p. 7.

⁶ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, 1st ed. (New York: Public Affairs, 2002), p. 1.

⁷ Leon R. Kass and James Q. Wilson, *The Ethics of Human Cloning* (Washington D.C.: The AEI Press, 1998), pp. 9-15.

⁸ พิเชียร คุระทอง, *อหังการมนุษย์ผู้หาญกล้าไขปริศนา dna*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2544), หน้า 204.

ต้องการผลิตเนื้อเยื่อของมนุษย์ใช้ในการรักษาโรคต่างๆไม่ว่าจะเป็นอัลไซเมอร์ โรคเบาหวาน โรคพาร์กินสัน ฯลฯ แต่เมื่อเป็นตัวได้ 2 วัน หรือก่อนที่จะครบ 14 วัน บริษัทก็ได้เผาทำลายตัวอ่อนที่ได้มาจากการทำสำเนามนุษย์ทิ้งไป ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับที่ระบุว่าในการวิจัยการทำสำเนามนุษย์ต้องเผาทำลายตัวอ่อนก่อนที่จะมีอายุถึง 14 วัน ส่วนในประเทศเกาหลีใต้ นักวิทยาศาสตร์ก็ประสบความสำเร็จในการสร้างตัวอ่อนจากวิธีการทำสำเนามนุษย์ โดยที่เซลล์ตัวอ่อนที่ได้จากการทำสำเนามนุษย์จะเจริญเติบโตต่อไปเพื่อที่จะสร้างสเต็มเซลล์ซึ่งสามารถที่จะแบ่งตัวสร้างเนื้อเยื่อต่างๆในร่างกายของมนุษย์ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างตัวอ่อนจากวิธีการทำสำเนามนุษย์ก็เพื่อที่จะศึกษาและพัฒนาการใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาโรคบางโรค

จากข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างส่วนน้อยของการทำสำเนามนุษย์ที่มีการเปิดเผยออกมาแต่ยังมีการทดลองอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่กล้าจะเปิดเผยออกมาเนื่องจากยังเป็นสิ่งที่ยังขัดต่อกฎหมายอยู่บางประเทศได้ออกกฎหมายเพื่อห้ามทำการดังกล่าวหากฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษจึงแอบทดลองกันอย่างลับๆ ทั้งนี้การทำสำเนามนุษย์มีอยู่หลายประเภทกล่าวคือ ตามกระบวนการและวัตถุประสงค์ที่ใช้ ดังจะได้อธิบายในหัวข้อถัดไป

2.1.2 ความแตกต่างระหว่างการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์และการทำสำเนามนุษย์ในบริบทของกฎหมาย

จากความหมายของการทำสำเนาชีวิตที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.1.1 แล้วทำให้เราทราบได้ว่า การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์และการทำสำเนามนุษย์นั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์จะเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับพวกพันธุกรรมต่างๆที่อยู่ภายในร่างกายของมนุษย์ เช่น ยีน โครโมโซม หรือเซลล์ต่างๆที่ประกอบด้วยสารพันธุกรรมซึ่งอยู่ภายในร่างกายของมนุษย์ ในขณะที่การทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับตัวมนุษย์ที่มีรูปร่างลักษณะรวมทั้งพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบสำหรับการทำสำเนามนุษย์

จากความแตกต่างระหว่างคำว่าทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์และการทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นจะพบว่าการทำสำเนามนุษย์มีความหมายที่กว้างกว่าการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เพราะการทำสำเนามนุษย์นั้นจะมีความหมายรวมถึงการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ด้วยโดยสังเกตได้จากความหมายที่กล่าวว่า “มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นนั้นจะมีรูปร่างลักษณะ และพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบทุกประการ” ซึ่งจากความหมายดังกล่าวนี้เองนอกจากจะทำให้ทราบได้ว่ามนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมาจะมีลักษณะภายนอก เช่น รูปร่าง หน้าตา เหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการแล้วยังจะมีลักษณะภายในซึ่งก็คือมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันอีกด้วยอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการทำสำเนามนุษย์นั่นเอง ในขณะที่การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์จะมีความหมายที่แคบ

กว่าการทำสำเนามนุษย์โดยจะเป็นการกระทำที่เฉพาะเจาะจงไปที่พันธุกรรมต่างๆที่อยู่ภายในร่างกายของมนุษย์เป็นสำคัญเท่านั้น ฉะนั้นเพื่อให้เห็นภาพจึงอาจเปรียบเทียบได้ว่าการทำสำเนามนุษย์เสมือนเป็นเซต (Set) หนึ่งในวิชาคณิตศาสตร์ส่วนการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เป็นสับเซต (Subset) ของการทำสำเนามนุษย์

เมื่อหันกลับมาพิจารณาในเรื่องบริบทของกฎหมายจะพบว่าสิ่งที่จะบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาชีวิตจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าจะใช้ถ้อยคำใดมาบัญญัติในเนื้อหาแห่งกฎหมายเพราะคำว่า “การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์” และ “การทำสำเนามนุษย์” ทั้ง 2 คำนี้มีความหมายแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะหากจะเขียนกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ก็จะทำให้มีตัวบทหรือเนื้อหาแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพันธุกรรมของมนุษย์เป็นหลักโดยไม่ต้องพิจารณาถึงตัวมนุษย์เลย ในทางตรงกันข้ามหากเขียนกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตัวบทกฎหมายและเนื้อหาแห่งกฎหมายก็จะเกี่ยวข้องกับเนื้อตัวร่างกายของมนุษย์เป็นสำคัญทั้งยังเกี่ยวข้องกับเรื่องพันธุกรรมที่นำมาใช้สำหรับการสร้างมนุษย์ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่มีต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดห้ามสร้างมนุษย์ซึ่งเป็นตัวบุคคลขึ้นมา ผู้เขียนจึงใช้คำว่าทำสำเนามนุษย์เป็นหลัก เพราะถ้าหากผู้เขียนใช้คำว่าการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ก็จะไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการจะสื่อความหมายเพราะเนื่องจากว่าการใช้คำดังกล่าวจะหมายความเพียงแค่พันธุกรรมที่อยู่ภายในร่างกายของมนุษย์เท่านั้น ประกอบกับทั้งการที่บัญญัติกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่เป็นการปิดกั้นหรือขัดขวางต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ต่อยอดสำหรับการทดลองวิจัยหรือการบำบัดรักษาโรคที่ปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

2.1.3 ประเภทของการทำสำเนามนุษย์

การทำสำเนามนุษย์จะทำให้เราได้มนุษย์ที่มีรูปร่าง ลักษณะ และพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อความหมายของการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ก็มิได้อยู่หลายวิธีและวัตถุประสงค์ในการทดลองแตกต่างกัน ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงประเภทของการทำสำเนามนุษย์ว่ามีอะไรบ้าง เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าโดยทั่วไปการทำสำเนามนุษย์สามารถที่จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภทกล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์ตามกระบวนการและการทำสำเนามนุษย์ตามวัตถุประสงค์⁹ รายละเอียดประเภทของการทำสำเนามนุษย์มีดังนี้

⁹ นันทน อินทนนท์ และ จักรกฤษณ์ ครอบพจน์, "การโคลนมนุษย์: ปัญหากฎหมายและจริยธรรม," บทบัญญัติ 68-85.

2.1.3.1 การทำสำเนามนุษย์ตามกระบวนการ

การทำสำเนามนุษย์ตามกระบวนการนั้นสามารถที่จะแบ่งออกได้เป็น 2 กระบวนการ¹⁰ ดังนี้

(1) การทำสำเนามนุษย์โดยใช้ตัวอ่อน (Embryo Cloning)

วิธีการนี้เป็นการสร้างมนุษย์ขึ้นมาโดยใช้เซลล์ตัวอ่อนของมนุษย์เป็นวัตถุดิบ ในการกระทำการดังกล่าวเป็นเทคนิคทางการแพทย์ มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมาจะมีลักษณะพันธุกรรม เหมือนกับตัวต้นแบบทุกประการ วิธีการนี้เป็นการเลียนแบบของการเกิดขึ้นของเด็กแฝดโดยธรรมชาติ การทำสำเนามนุษย์โดยใช้ตัวอ่อนนี้มีวิธีการก็คือ นำเอาเซลล์ 1 เซลล์หรือมากกว่านั้นออกจากตัวอ่อน หลังจากนั้นก็กระตุ้นให้เซลล์ดังกล่าวพัฒนาเป็นตัวอ่อน 1, 2, 3... ตัวตามจำนวนที่ต้องการโดย ทั้งหมดนั้นจะมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันหมด

(2) การทำสำเนามนุษย์โดยใช้ดีเอ็นเอของตัวเต็มวัย (Deoxyribonucleic Acid or DNA Cloning)

เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อการจำลองสัตว์ที่มีชีวิตอยู่และเจริญเต็มที่แล้ว การ กำเนิดของแกะดอลลี่ก็ถูกสร้างขึ้นมาจากเทคนิคนี้โดยมีวิธีการคือ นำเอาดีเอ็นเอบางส่วนออกมาจาก ไข่แล้วนำดีเอ็นเอที่ได้มาจากตัวต้นแบบที่โตเต็มวัยใส่เข้าไปแทนที่ในไข่ใบนั้น หลังจากนั้นก็กระตุ้นด้วย เทคนิคต่างๆ เช่น อาจใช้กระแสไฟฟ้ากระตุ้นเพื่อให้เกิดการรวมตัวกันระหว่างไข่กับดีเอ็นเอที่ใส่เข้าไป จนกระทั่งพัฒนาไปเป็นตัวอ่อนจากนั้นจึงนำตัวอ่อนเข้าไปใส่ในมดลูกของแม่หรือแม่อุ้มบุญก็ได้ เมื่อ คลอดออกมาก็จะมีรูปร่าง ลักษณะและพันธุกรรมเหมือนกับต้นแบบทุกประการ

2.1.3.2 การทำสำเนามนุษย์ตามวัตถุประสงค์

การทำสำเนามนุษย์ตามวัตถุประสงค์สามารถที่จะแบ่งออกได้เป็น 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษา (Therapeutic Cloning)

การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษามีวิธีการคือ¹¹ นำไข่ที่ได้รับบริจาคมา ดูดเอานิวเคลียสออกไปแล้วนำนิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของผู้รับการบำบัดใส่เข้าไปแทนที่นิวเคลียส ของไข่ที่ได้รับบริจาคซึ่งถูกดูดออกไป หลังจากนั้นก็กระตุ้นไข่กับนิวเคลียสให้ผสมกันจนเจริญเติบโตได้

¹⁰ เทคโนโลยีชีวภาพ, "การโคลนนิ่งสัตว์" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม พ.ศ.2558. แหล่งที่มา:

<http://www.thaibiotech.info/what-is-stem-cell>

¹¹ John A. Robertson, "Two Models of Human Cloning," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 3-8.

ระยะหนึ่งแต่จะไม่ปล่อยให้เจริญเติบโตจนกลายเป็นตัวเต็มวัย ขั้นตอนดังกล่าวนี้ก็เป็นการสร้างเซลล์เริ่มต้น (Stem Cell) หรือเซลล์ต้นกำเนิดขึ้นมา เมื่อได้เป็นเซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิดขึ้นมาแล้วนั้นจึงแยกเซลล์ดังกล่าวออกมาจากตัวอ่อนนำไปพัฒนาเป็นเนื้อเยื่อ หรืออวัยวะหนึ่งอวัยวะใดของมนุษย์เพื่อนำไปใช้ในการปลูกถ่าย หรือ การบำบัดรักษาต่อไป

หลังจากที่ได้ทราบถึงวิธีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้วนั้น ต่อมาก็จะพิจารณาถึงเหตุผลว่าทำไมถึงต้องทำการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาเนื่องจากว่ามีโรคบางชนิดนั้นจำเป็นต้องรักษาด้วยเซลล์บำบัดถึงจะหายขาดได้ เช่น โรคพาร์กินสัน, โรคอัลไซเมอร์, โรคไขกระดูกสันหลัง ฯลฯ ทำให้ต้องใช้เซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิด (Stem Cell) มาใช้บำบัดรักษา¹² ซึ่งเซลล์ต้นกำเนิดหรือเซลล์เริ่มต้นก็คือ เซลล์อ่อนที่ไม่มีหน้าที่ของเซลล์ที่เฉพาะเจาะจงสามารถแบ่งตัวเองขึ้นมาใหม่ได้และพร้อมที่จะเจริญเติบโตเปลี่ยนแปลงเพื่อไปทำหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงได้หรือกลายเป็นเซลล์เนื้อเยื่อชนิดต่างๆในร่างกายได้¹³ แต่การใช้เซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิดในการบำบัดรักษาผู้ป่วยนั้นก็เกิดปัญหาตรงที่ว่าเมื่อนำไปบำบัดรักษากับตัวผู้ป่วย ร่างกายผู้ป่วยก็จะสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาต่อต้านเนื่องจากว่าร่างกายของผู้ป่วยได้รับสิ่งแปลกปลอมเข้าไปนั่นก็คือ เซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิดนั่นเองเพราะเซลล์ดังกล่าวนั้นมีได้มาจากร่างกายของผู้ป่วยทำให้การบำบัดรักษาไม่ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นเพื่อที่จะให้ร่างกายของผู้ป่วยไม่ต่อต้านเซลล์ต้นกำเนิดหรือเซลล์เริ่มต้นจึงได้นำเทคนิคดังกล่าวนี้มาใช้โดยนำเซลล์จากร่างกายผู้ป่วยมาเป็นวัตถุดิบในการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายต่อไปเนื่องจากว่าเสมือนเป็นเซลล์ร่างกายของผู้ป่วยเอง¹⁴

(2) การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ (Reproductive Cloning)

การทำสำเนามนุษย์นั้นจัดว่าเป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ดังนั้นเด็กที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการนี้ก็จะมีลักษณะทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ จากผลลัพธ์ที่ได้จากการทำสำเนามนุษย์นี้จึงนำมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสืบพันธุ์¹⁵ ซึ่งวิธีการในการสร้างมนุษย์นั้นก็จะมีกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการกล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์โดยใช้ตัวอ่อน (Embryonic Cloning) และการทำสำเนามนุษย์โดยใช้ดีเอ็นเอของตัวเต็มวัย (Adult DNA Cloning) ซึ่งได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

¹² Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, pp. 12-13.

¹³ เทคโนโลยีชีวภาพ, "การโคลนนิ่งสัตว์" [ออนไลน์].

¹⁴ Richard Guerra, "Comment: Therapeutic Cloning as Proper Subject Matter for Patent Eligibility," *IDEA: The Journal of Law and Technology* 3(2003): 7.

¹⁵ John A. Robertson, "Two Models of Human Cloning," *Hofstra Law Review*: 8-10.

การสืบพันธุ์จะนำมาใช้ในกรณีผู้ที่ประสบปัญหาในการมีบุตรยากซึ่งอยากมีบุตรไว้สืบสกุล หรือการอยากมีบุตรของคู่รักเพศเดียวกันก็สามารถมีบุตรได้

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ยังถูกนำมาใช้ในกรณีอื่นๆอีก เช่น การนำวิธีการทำสำเนามนุษย์มาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการผิดปกติทางพันธุกรรม ในกรณีนี้มักจะเกิดกับกลุ่มบุคคลหนึ่งที่มีความผิดปกติทางพันธุกรรมและต้องการที่จะไม่ให้บุตรของตนนั้นมีความผิดปกติอีกต่อไป การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์โดยมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง แม้ว่าจะเป็นการสร้างมนุษย์ขึ้นมาก็ตามแต่ก็จะมีภาวะซ่อนเร้นอยู่ไม่ว่าจะเป็นการสร้างกองทัพขึ้นมาใช้เป็นกำลังทหารของผู้มีอำนาจหรือกลุ่มก่อการร้ายสร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อก่อความเสียหายให้กับโลก ฯลฯ

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในหัวข้อนี้แล้วแต่เป็นประเภทของการทำสำเนามนุษย์ถือว่าเป็นความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันนี้ยังมิได้มีการทำสำเนามนุษย์ออกมาเป็นความจริง แม้ว่าจะมีข่าวคราวว่ามีการทำสำเนามนุษย์ได้สำเร็จแล้วก็ตามดังตัวอย่างที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นจะพบว่าเป็นเพียงความสำเร็จในขั้นของตัวอ่อนมนุษย์เท่านั้น และในอนาคตอันใกล้นี้การทำสำเนามนุษย์อาจจะประสบความสำเร็จและมีการนำรูปแบบประเภทของการทำสำเนามนุษย์ดังกล่าวมาใช้อย่างแพร่หลายจะก่อให้เกิดประโยชน์และโทษจากการนำไปใช้ ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อประโยชน์การทำสำเนามนุษย์

2.1.4 ข้อดีและข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์

การทำสำเนามนุษย์ถือว่าเป็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้การทำสำเนามนุษย์จะถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย แม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีทั้งเสียงคัดค้านต่อต้านและเสียงที่สนับสนุนใช้วิธีการดังกล่าว ในบางประเทศนั้น เช่น สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และประเทศในแถบภาคพื้นยุโรป ฯลฯ ได้ออกกฎหมายห้ามทำการดังกล่าว ขณะที่บางประเทศกลับอนุญาตให้กระทำการสำเนามนุษย์ได้ เช่น บางมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ฯลฯ แต่ความจริงการทำสำเนามนุษย์เปรียบเสมือนเหรียญสองด้านกล่าวคือ ถ้านำวิธีการดังกล่าวนี้ไปใช้อย่างถูกวิธีก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งถือว่าเป็นข้อดีของวิธีการดังกล่าวแต่ในขณะเดียวกันถึงแม้จะนำไปใช้อย่างถูกวิธีก็อาจจะเกิดโทษจากการกระทำดังกล่าวได้หรือมีผู้ที่ไม่หวังดีนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนได้ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์ ดังนั้นในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงข้อดีและข้อเสียที่เกิดจากการทำสำเนามนุษย์ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น ดังนี้

2.1.4.1 ข้อดีของการทำสำเนามนุษย์¹⁶

(1) การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นมีประโยชน์สำหรับคู่สมรสที่ประสบปัญหาในเรื่องการมีบุตรไว้สืบสกุลเนื่องจากการทำสำเนาเป็นวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ กล่าวคือ ไม่ต้องใช้ไข่ของเพศหญิงและสเปิร์มของเพศชายให้ผสมกันอย่างไร้การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศตามธรรมชาติเพียงแค่อใช้เซลล์ร่างกายของฝ่ายชายมาสกัดนิวเคลียสออกแล้วนำใส่เข้าไปในไข่ของฝ่ายหญิงที่ถูกนำนิวเคลียสออกไป จากนั้นจึงใช้กระแสไฟฟ้ากระตุ้นให้เกิดการผสมกันและนำกลับไปใส่ไว้ในมดลูกของหญิงหรือครรภ์ของหญิงอื่นต่อไป บุตรที่เกิดขึ้นมาโดยวิธีการนี้จะมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับบิดาทุกประการ นอกจากนี้การที่วิธีการดังกล่าวนี้มีประโยชน์ต่อคู่สมรสที่ประสบปัญหาการมีบุตรยากแล้ว การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ยังมีประโยชน์ต่อคู่รักเพศเดียวกันไม่ว่าจะเป็นเกย์หรือเลสเบียนที่ต้องการจะมีบุตรก็สามารถที่จะมีบุตรได้โดยการใช้วิธีการดังกล่าวข้างต้น

(2) การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นมีประโยชน์ในการที่จะเข้ามาแก้ปัญหาเรื่องความบกพร่องทางพันธุกรรม โดยสามารถที่จะหลีกเลี่ยงความบกพร่องทางพันธุกรรมที่จะตกทอดกับรุ่นลูกหลานได้ นอกจากนี้การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ยังมีประโยชน์ในการกำหนดลักษณะของมนุษย์ได้กล่าวคือ เป็นการคัดสรรคุณภาพของมนุษย์ให้มีลักษณะตามที่ต้องการปราศจากโรคภัยต่างๆ

(3) การทำสำเนามนุษย์นั้นยังมีประโยชน์ช่วยในการรักษาโรคบางโรคที่จำเป็นต้องใช้เซลล์ในการรักษา¹⁷ เช่น โรคอัลไซเมอร์ โรคพาร์กินสัน โรคสมองเสื่อม ฯลฯ โดยการสร้างเซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิดจากตัวผู้ป่วยเองมาใช้ในการรักษาผู้ป่วยจึงได้ทำสำเนามนุษย์เพื่อสร้างเซลล์ดังกล่าวขึ้นขึ้นมา เนื่องจากว่าถ้าใช้เซลล์เริ่มต้นหรือเซลล์ต้นกำเนิดจากแหล่งอื่นที่มีใช้จากตัวผู้ป่วยเองนั้นร่างกายของผู้ป่วยก็จะสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาต่อต้าน จึงจำเป็นต้องใช้เซลล์จากตัวผู้ป่วยเพื่อนำมารักษาและปลูกถ่ายให้กับผู้ป่วย นอกจากนี้การทำสำเนามนุษย์นั้นก็ยังมีประโยชน์ในการนำเซลล์หรืออวัยวะที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนานั้นมาเป็นแหล่งอวัยวะหรือเซลล์สำรองสำหรับมนุษย์ในอนาคตได้

(4) ในวงการทางแพทย์เทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์นั้นทำให้แพทย์สามารถที่จะทราบถึงสาเหตุของการเกิดโรคต่างๆโดยศึกษาจากยีนและเซลล์ภายในร่างกายของมนุษย์ว่ามีความ

¹⁶ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ, โคลนนิ่งเทคโนโลยีสะท้านโลก, หน้า 104.

¹⁷ Leon R. Kass, Human Cloning and Human Dignity, pp. 12-13.

ผิดปกติหรือบกพร่องอย่างไรและส่งผลกระทบต่อพันธุกรรมอย่างไร เพื่อนำมาแก้ไขและนำมารักษามนุษย์ได้ เช่น อาจจะมีผลติดตัวยา ผลติดตัวซิน เพื่อนำมาใช้รักษาโรคดังกล่าวนี้¹⁸ ฯลฯ

2.1.4.2 ข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์¹⁹

(1) การทำสำเนามนุษย์ทำให้ขาดความหลากหลายทางชีวภาพ²⁰ เนื่องจากมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นจะมีรูปร่าง ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันหมดทุกประการ มนุษย์ก็就会被คัดสรรให้มีแต่เฉพาะลักษณะพันธุกรรมที่สังคมต้องการกล่าวคือ เป็นการคัดเลือกลักษณะพันธุกรรมหรือคุณสมบัติประการใดประการหนึ่งของมนุษย์ เช่น รูปร่างแข็งแรงใหญ่โต มีความเฉลียวฉลาด ฯลฯ ฉะนั้นเมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นภูมิอากาศ โรคระบาดเกิดขึ้น มนุษย์เหล่านั้นก็ไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าวได้ทำให้บาดเจ็บ ล้มตาย จนอาจถึงขั้นสูญพันธุ์ ไม่เหมือนกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการปกติตามธรรมชาติซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพมากกว่าสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆได้ ดังนั้นในการกระทำดังกล่าวควรที่จะตระหนักถึงความหลากหลายทางชีวภาพด้วย

(2) การทำสำเนามนุษย์นั้นในบางครั้งระหว่างที่ได้ทดลองการกระทำดังกล่าวอาจต้องมีการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ออกไปเพื่อให้ได้ตามที่ต้องการก็เกิดปัญหาตามมาว่า ตัวอ่อนของมนุษย์นั้นจะถือว่าเป็นมนุษย์แล้วหรือยัง บ้างก็เห็นว่ามีความเป็นมนุษย์แล้ว ฉะนั้นการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์ก็เท่ากับเป็นการฆ่ามนุษย์ บ้างก็ถือว่าการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์นั้นจะต้องทำลายก่อนที่จะครบ 14 วัน เนื่องจากถือว่ายังไม่มีความเป็นมนุษย์ถึงแม้ว่าจะมีความเห็นแตกต่างกันไป²¹ แต่ในมุมมองของทางด้านจริยธรรมนั้นเห็นว่าการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่ควรจะกระทำเพราะมนุษย์มิใช่สิ่งของหรือวัตถุสำหรับการทดลอง นั่นเอง

นอกจากนั้นการทำสำเนามนุษย์นั้นยังมีข้อเสียอีกคือ ถึงแม้ว่าเด็กที่เกิดขึ้นมาจากวิธีดังกล่าวในเบื้องต้นอาจจะดูปกติดีแต่ในภายหลังอาจเกิดความพิการขึ้นมาได้จากความผิดพลาดของกระบวนการทำสำเนาซึ่งถือว่าเป็นความเสี่ยงอย่างมากที่จะเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวได้อาจทำให้เกิดภาวะที่เรียกว่า มนุษย์กลายพันธุ์หรือมนุษย์ประหลาด

¹⁸ Health Research Funding, "The Pros of Human Cloning," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: <http://healthresearchfunding.org/pros-cons-human-cloning/>

¹⁹ Health Research Funding, "The Cons of Human Cloning," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: <http://healthresearchfunding.org/pros-cons-human-cloning/>

²⁰ Steven Vere, "The Case for Cloning Humans " [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: http://vsehorosho.org/cloning/cloning_e.html

²¹ Paul Lauritzen, Cloning and the Future of Human Embryo Research (New York: Oxford University Press, 2001), p. 93.

(3) การทำสำเนามนุษย์นั้นก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานะของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวกล่าวคือ จะมีสถานะเป็นคนอีกคนหนึ่งหรือเป็นคนเดิมที่เป็นต้นแบบ นอกจากนี้ก็จะเกิดปัญหาทางด้านครอบครัว เช่น เด็กที่เกิดมาจากการรับตั้งครรภ์แทนนั้นหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนหรือหญิงที่เป็นเจ้าของไข่จะเป็นมารดา หรือในกรณีที่เกิดเด็กขึ้นมาจากคู่รักเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะป็นชายรักชาย หรือหญิงรักหญิง ใครจะเป็นพ่อ ใครจะเป็นแม่ของเด็กซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ได้สร้างความสับสนเป็นอย่างมาก

(4) เมื่อเทคนิคการทำสำเนามนุษย์ได้พัฒนาจนสามารถสร้างมนุษย์ที่มีรูปแบบลักษณะตามที่ต้องการแล้วอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการลักลอบนำเนื้อเยื่อหรือเซลล์ของบุคคลผู้มีชื่อเสียงมาทำสำเนาหรืออาจจะมีการลักลอบซื้อขายในตลาดมืดกันอย่างกว้างขวาง

(5) ถ้าเทคนิควิธีการดังกล่าวนี้อาจถูกกลุ่มผู้ที่ไม่หวังดีนำไปใช้สร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อก่อความเสียหายเดือดร้อนให้กับผู้อื่น²² นอกจากนี้การทำสำเนามนุษย์ยังก่อให้เกิดปัญหาทางด้านกฎหมายในการพิสูจน์จำแนกผู้กระทำผิดในคดีต่างๆโดยใช้การตรวจดีเอ็นเอเพราะการทำสำเนามนุษย์นั้นจะทำให้มีดีเอ็นเอเหมือนกับต้นแบบทุกประการทำให้ยากที่จะจำแนกได้ว่าคนที่เป็นต้นแบบหรือมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นผู้กระทำผิด หรือแม้แต่ลักษณะรูปร่าง หน้าตาที่เหมือนกันอาจทำให้พยานระบุตัวผิดคนได้

2.2 ปัญหาที่เกิดจากการทำสำเนามนุษย์

หลังจากที่แกะดอลลี่ได้ถือกำเนิดเกิดขึ้นจากวิธีการทำสำเนาชีวิต นานาประเทศต่างให้ความสนใจกับการถือกำเนิดของแกะดอลลี่เป็นจำนวนมาก โดยได้วิเคราะห์และวิจารณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาจากเทคโนโลยีการทำสำเนาชีวิตดังกล่าว หลายฝ่ายยังมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่าการทำสำเนาแกะดอลลี่ที่เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจะนำมาซึ่งการทำสำเนามนุษย์ในภายภาคหน้า จากความกังวลในการทำสำเนามนุษย์ดังกล่าวนี้เองทำให้ไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในภูมิภาคยุโรป หรือแม้แต่กระทั่งองค์กรสหประชาชาติต่างได้ออกมาแสดง ความเห็นถึงการนำวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับมนุษย์โดยจัดเวทีขึ้นมาเพื่อให้มีการเสวนาหรือถกเถียงในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์²³ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันหรือเป็นไปในแนวทาง

²² Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, 1st ed. (Kentucky: Westminster John Know Press, 1997), p. 10.

²³ The Hasting Center Report, "The United Nations and Human Cloning: A Debate on Hold " [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: http://www.thehastingscenter.org/pdf/publications/hcr_jan_feb_2004_in_brief.pdf

เดียวกันว่าการทำสำเนามนุษย์จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาโดยมีผลเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นมากกว่าผลดีหรือประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์

ฉะนั้นในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตาม โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาในทุกแง่มุมไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ปัญหาทางด้านสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการทำสำเนา และปัญหาทางด้านกฎหมายที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าวหรือที่เกิดขึ้นจากการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ซึ่งในแต่ละปัญหาที่ได้กล่าวในข้างต้นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 ปัญหาทางศีลธรรมและจริยธรรม

ปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นอันดับแรกและนานาประเทศต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมากจากการทำสำเนามนุษย์นั่นก็คือ ปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งปัญหานี้ถือว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากว่าชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความค่า การที่จะดำเนินการหรือการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้กับมนุษย์จะต้องไม่กระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตของมนุษย์และจะต้องให้ความเคารพในความเป็นมนุษย์และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์²⁴ เพราะว่ามีมนุษย์ทุกคนล้วนมีความค่า มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันซึ่งการนำวิธีการทำสำเนามาใช้กับมนุษย์เป็นการนำมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ฉะนั้นหากมีการปฏิบัติต่อมนุษย์ในลักษณะที่เหมือนกับสิ่งของหรือวัตถุโดยที่มิได้มองเห็นคุณค่าหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็จะถือว่าการกระทำที่ไม่เคารพหรือละเมิดต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ถือว่ามนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม²⁵

นอกจากนั้นการทำสำเนามนุษย์ที่มีการทดลองหรือนำมาปฏิบัติต่อมนุษย์แล้วก็จะพบว่าในขั้นตอนของวิธีการดังกล่าวนั้นจะต้องมีการทำลายตัวอ่อนเพื่อให้ได้มีลักษณะตามที่ต้องการ ฉะนั้นหากพบว่าตัวอ่อนมีลักษณะไม่สมบูรณ์หรือผิดปกติก็จะมีการทำลายตัวอ่อนนั้นซึ่งการทำลายตัวอ่อนนี้เองถือว่าการกระทำที่ผิดศีลธรรมและจริยธรรม²⁶ นอกจากนี้การทำลายตัวอ่อนบางศาสนาเห็นว่าเป็นการกระทำที่เป็นบาปขัดต่อหลักของศาสนาและคำสอนของพระเจ้าที่ถือว่าทุกชีวิต

²⁴ George Onyango, "Human Cloning: Assessing Existing Kenyan Law," *Whittier Law Review* 31(2010): 3.

²⁵ Gregory E. Pence, *Who's Afraid of Human Cloning?* (Maryland: Rowman&Littlefield publisher, 1997), p. 26.

²⁶ James M. Humber and Robert F. Almeder, *Biomedical Ethics Review : Human Cloning*, p. 177.

ของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ การทำลายตัวอ่อนจึงเป็นการกระทำที่ขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาความเป็นชีวิตมนุษย์ที่สมบูรณ์และการกระทำดังกล่าวยังเป็นการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบหรือไร้ความรับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์²⁷

จากที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการทำสำเนามนุษย์เพราะว่าวิธีการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติทดลองที่มีผลหรือกระทบต่อชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ ฉะนั้นจึงต้องคำนึงถึงเรื่องศีลธรรม จริยธรรมเป็นอันดับแรก ถ้าหากมิได้คำนึงถึงเรื่องศีลธรรม จริยธรรม ก็จะเป็นการกระทำที่ไม่เล็งเห็นคุณค่าของมนุษย์ ตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยที่มนุษย์ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน มนุษย์มิใช่สิ่งของหรือวัตถุที่จะนำมาทดลองหรือทำลายได้ตามใจชอบซึ่งปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ยังสามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้²⁸

1. การไม่เคารพศักดิ์ศรีหรือคุณค่าของมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถือว่าเป็นหลักการที่มีความสำคัญและเป็นหลักการพื้นฐานของความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนมีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดโดยมีอาจมีบุคคลใดมาพรากหรือแทรกแซงได้ หากมีการพรากหรือเข้ามาแทรกแซงในเรื่องดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่เคารพในความเป็นมนุษย์ เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะพบว่าเป็นการกระทำที่เป็นการทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เนื่องจากว่าในขั้นตอนของการทดลองหรือปฏิบัติการต้องมีการกระทำที่เกี่ยวข้องกับเนื้อตัวร่างกายของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การกระทำต่อมนุษย์โดยไม่เห็นคุณค่า ไม่ให้ความสำคัญในชีวิตของมนุษย์ มองมนุษย์เป็นเพียงวัตถุหรือสิ่งของที่นำมาใช้ในการทดลองโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีการทำลายตัวอ่อนเพื่อให้มีลักษณะตามที่ต้องการ หรือการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาเพื่อทดแทนคนรักหรือทดแทนชิ้นส่วนอวัยวะที่ได้รับ ความเสียหายแสดงให้เห็นถึงความมีศีลธรรมที่ต่ำและขัดแย้งต่อความหมายของความเป็นมนุษย์ การทำสำเนามนุษย์จึงเป็นการทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2. การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

การทำสำเนามนุษย์จะนำมาซึ่งการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมกล่าวคือ ก็จะมีการเปรียบเทียบระหว่างมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนา กับมนุษย์ปกติว่าใครมีลักษณะดีกว่า

²⁷ Kerry Lynn Macintosh, *Illegal Beings: Human Clones and the Law*, 1st ed. (New York: Cambridge University Press, 2005), pp. 10-12..

²⁸ Daniel R. Heimbach, "Cloning Humans: Dangerous, Unjustifiable, and Genuinely Immoral," *Valparaiso University Law Review* 32, 2 (1998): 3-4.

กัน นำมาชี้ให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของกันและกัน ถ้าหากสังคมหรือประเทศไหนไม่เห็นด้วยกับมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนามนุษย์ก็จะปฏิบัติให้แตกต่างจากมนุษย์ทั่วไปไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเท่าเทียมกับมนุษย์ปกติ ฉะนั้นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจึงเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยศีลธรรมหรือไม่มีศีลธรรมเพราะว่าการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจะนำมาซึ่งการแบ่งแยกชนชั้นวรรณะซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่เห็นถึงความสำคัญหรือคุณค่าของความเป็นมนุษย์อีกประการหนึ่งด้วย นอกจากนี้การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมยังทำให้ผู้ที่ถูกปฏิบัติเช่นนั้นเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ รู้สึกว่าตนเองด้อยค่า ไม่มีคุณค่าในสังคมอีกด้วย

3. การค้าชีวิตมนุษย์ การขนย้าย ขนส่งชีวิตมนุษย์ ทำในเชิงการค้าพาณิชย์ ไม่ว่าจะ เป็นมนุษย์หรือชิ้นส่วนของมนุษย์

ชีวิตมนุษย์ทุกชีวิตล้วนมีคุณค่ามีความสำคัญตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ติดตัวมาตั้งแต่มนุษย์ได้ถือกำเนิดขึ้น ชีวิตของมนุษย์หรือชิ้นส่วนอวัยวะของมนุษย์ไม่ควรจะถูกนำมาใช้เป็นวัตถุหรือสิ่งของในเชิงการค้าหรือเชิงพาณิชย์ ดังนั้นถ้าหากนำเอาวิธีการทำสำเนามนุษย์มาใช้ในเชิงพาณิชย์ก็เท่ากับเป็นการลดคุณค่าหรือศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ลงไป ซึ่งการนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเชิงการค้าเป็นสิ่งที่น่าละอายเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่บุคคลอื่นใดไม่สามารถที่จะเข้ามาแทรกแซงหรือละเมิดในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคลได้²⁹ ฉะนั้นหากมีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นก็จะเป็นการกระทำที่ไม่คำนึงถึงความสำคัญในความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งอันเกิดขึ้นมาจากการทำสำเนามนุษย์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัญหาประการแรกที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ก็คือ ปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ที่นานาประเทศต่างให้ความสนใจและความสำคัญเป็นประการแรก เนื่องจากการกระทำดังกล่าวก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นมนุษย์โดยตรงซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรมตามมาดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จึงเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่นานาประเทศได้จัดให้มีการประชุมถกเถียงถึงปัญหาดังกล่าวนี้³⁰ เนื่องจากเกรงว่าการทำสำเนา มนุษย์จะนำมาซึ่งปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม สร้างความวุ่นวาย สับสนให้แก่สังคมโดยการกระทำดังกล่าวนี้เป็นการกระทำที่ไม่คำนึงถึงคุณค่าหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ทำให้นานาประเทศรวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศได้บัญญัติกฎหมายหรือข้อบังคับห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์

²⁹ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, p. 19.

³⁰ Leon R. Kass and James Q. Wilson, *The Ethics of Human Cloning*, p. 9.

2.2.2 ปัญหาทางด้านสังคม

การทำสำเนามนุษย์นอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ยังมีปัญหาที่มีความสำคัญไม่แพ้กันอีกปัญหาหนึ่งก็คือ การทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมตามมากล่าวคือ

ประการแรก การทำสำเนามนุษย์ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในสังคมขาดความมีเอกลักษณ์ในแต่ละบุคคลไป³¹ ทำให้สังคมขาดความหลากหลายทางชีวภาพเนื่องจากว่ามนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนาจะมีรูปร่าง ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันทุกประการทำให้ไม่สามารถที่จะต้านทานการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ โดยเฉพาะในกรณีการเกิดโรคระบาดจึงอาจมีผลทำให้เกิดการล้มตายเป็นจำนวนมากเพราะไม่มีภูมิคุ้มกันอย่างเพียงพอซึ่งทำให้เผ่าพันธุ์ของมนุษย์เกิดการสูญพันธุ์ก็เป็นได้

ประการที่สอง การทำสำเนามนุษย์จะสร้างความสับสนให้กับบุคคลในสังคม³² หรือแม้กระทั่งภายในครอบครัว ด้วยเหตุผลที่ว่ามนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากการทำสำเนาจะมีลักษณะรูปร่างหน้าตา เหมือนกับตัวต้นแบบทุกประการทำให้เกิดความสับสนว่าใครเป็นตัวจริงหรือใครเป็นตัวปลอม นอกจากนั้นในกรณีภายในครอบครัวก็จะเกิดความสับสนไปในแง่ที่ว่าเด็กที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวจะถือว่าเป็นฝาแฝดหรือเป็นบุคคลอีกคนหนึ่งภายในครอบครัว³³ และถ้าหากมีการนำวิธีการทำสำเนามนุษย์ไปใช้กับบุคคลที่มีรสนิยมชอบเพศเดียวกันหรือรักร่วมเพศก็จะเกิดปัญหาซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก

ประการที่สาม หากมีการอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์ได้ก็จะก่อให้เกิดการซื้อขายอวัยวะหรือเนื้อเยื่อ³⁴ เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการกระทำการดังกล่าวซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่สมควรกระทำเพราะเป็นการขัดต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ถือว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่าในตัวเองไม่ควรที่จะถูกนำมาใช้เป็นวัตถุ สิ่งของ หรือสินค้า ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยน

ประการสุดท้าย การทำสำเนามนุษย์ยังก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิด การก่ออาชญากรรมด้วย³⁵ กล่าวคือ หากวิธีการดังกล่าวตกไปอยู่ในเงื้อมมือของผู้ไม่หวังดีก็อาจจะอาศัยเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์มาใช้ในการสร้างความเสียหายหรือความเดือดร้อนให้แก่

³¹ Paul Lauritzen, *Cloning and the Future of Human Embryo Research*, p. 93.

³² Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, p. 8.

³³ Janet L. Dolgin, "Symposium on Human Cloning: Legal, Social, and Moral Perspectives for Twenty First Century Foreword: Cloning Debate," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 7-8.

³⁴ ประคอง เตกฉัตร, "กฎหมายกับการโคลนมนุษย์" [ออนไลน์].

³⁵ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, p. 10.

สังคม เช่น สร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อให้ไปลักข้อมูลหรือโจรกรรมข้อมูลของบุคคลอื่น หรือสร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อฝึกฝนให้ไปกระทำความผิดต่างๆโดยก่อความเสียหายให้กับบุคคลอื่น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำสำเนามนุษย์นอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม การกระทำดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งถ้าหากมีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นจริงก็จะก่อให้เกิดความเสียหาย ความเดือดร้อนแก่บุคคลที่อยู่ในสังคมเป็นอย่างมากตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น

2.2.3 ปัญหาอันเกิดจากเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์

ปัญหาประการที่สามที่เกิดขึ้นตามมาจากการทำสำเนามนุษย์คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์เนื่องจากว่าในปัจจุบันนี้ยังไม่ได้มีการรับรองหรือยืนยันอย่างเป็นทางการว่าวิธีการทำสำเนามนุษย์นั้นจะมีความปลอดภัยและเหมาะสม อีกทั้งการสร้างมนุษย์ขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวก็ยังมีอาจที่จะคาดเดาผลในอนาคตว่าจะเกิดข้อผิดพลาดประการใดขึ้น แม้ว่าในเบื้องต้นมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนามนุษย์จะมีลักษณะปกติทุกประการดังเช่นมนุษย์ทั่วไปแต่เราไม่สามารถจะคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการดังกล่าวในอนาคต³⁶

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากข้อมูลในการทำสำเนาแกะดอลลี่ที่เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจะพบว่าการกระทำดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากความสำเร็จภายในครั้งเดียวแต่มีความพยายามหลายครั้งจนกว่าจะประสบความสำเร็จ³⁷ อย่างไรก็ตามแม้ว่าแกะดอลลี่จะเกิดมามีสภาพสมบูรณ์แต่ในเวลาไม่นานนักแกะดอลลี่ก็ตายลงเนื่องจากมีโรคภัยเข้ามารบกวนเป็นภาวะแทรกซ้อนอันเกิดขึ้นมาจากการทำสำเนา และนอกจากการสร้างแกะดอลลี่แล้วก็ยังได้มีการทำสำเนาสัตว์ชนิดอื่นๆตามมาในภายหลังซึ่งมีข้อมูลชี้ให้เห็นว่าสัตว์ที่เกิดขึ้นจากวิธีการดังกล่าวนี้มีความผิดปกติหรือถึงแก่ความตายโดยมีเปอร์เซ็นต์มากกว่าการที่สัตว์ดังกล่าวจะมีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยและมีลักษณะที่สมบูรณ์³⁸

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้กับมนุษย์ก็จะพบว่าจะมีลักษณะไปในแนวทางเดียวกันกล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์อาจจะส่งผลให้

³⁶ Suzanne H. Rhodes, "The Difficulty of Regulating Reproductive and Therapeutic Cloning: Can the United States Learn Anything from the Laws of Other Countries?," *Penn State International Law Review* 21(2003): 7.

³⁷ Anna Smajdor, "Harm, Law, and Reproductive Cloning," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: [http://www.annasmajdor.me.uk/cloning_final_draft\[1\].pdf](http://www.annasmajdor.me.uk/cloning_final_draft[1].pdf)

³⁸ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, p. 4.

มนุษย์ที่ถูกสร้างนั้นผิดปกติ พิกการ หรือตายได้อันเกิดขึ้นมาจากความไม่สมบูรณ์ในการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นได้จากวิธีการดังกล่าว³⁹ นอกจากนั้นในระหว่างขั้นตอนการทำสำเนามนุษย์ก็อาจจะต้องใช้เวลาดังที่สังเกตได้จากแกะดอลลี

ฉะนั้นปัญหาทางด้านเทคโนโลยีจากการทำสำเนามนุษย์จึงเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรตระหนักถึงเนื่องจากว่าอาจจะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อตัวมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนาได้ เช่น ทำให้เกิดความผิดปกติ ความพิกการ หรือจะต้องถึงแก่ความตายก่อนเวลาอันควร

2.2.4 ปัญหาทางกฎหมายอันเกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์

การทำสำเนามนุษย์เป็นวิธีการสร้างมนุษย์ขึ้นโดยมนุษย์นั้นจะมีรูปร่างหน้าตาและลักษณะทางพันธุกรรมต่างๆเหมือนกับตัวต้นแบบทุกประการ ซึ่งหากมีผู้นำวิธีการดังกล่าวไปใช้ในทางที่ผิดก็จะส่งผลเสียหายต่อสังคม⁴⁰ เช่น กลุ่มผู้กระทำความผิดหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะนำวิธีการดังกล่าวมาสร้างพรรคพวกของตนโดยอาศัยวัตถุบิดหรือชิ้นส่วนของเนื้อเยื่อทางพันธุกรรมของกลุ่มตนมาใช้ในการสร้างมนุษย์ขึ้นมาแล้วฝึกฝนให้อยู่ในสภาวะแวดล้อมเช่นเดียวกับตนก็จะทำให้มนุษย์เหล่านั้นมีลักษณะนิสัยเช่นเดียวกับกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่สามารถไปกระทำความผิดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายแทนกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้ ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มดังกล่าวสามารถหลบหนีจากการจับกุมได้เพราะด้วยเหตุผลที่ว่าการทำสำเนามนุษย์จะทำให้มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการดังกล่าวมีรูปร่างหน้าตาและลักษณะเหมือนกับต้นแบบทุกประการทำให้การที่พยานระบุตัวผู้กระทำผิดสืบสนหรือเข้าใจผิดว่าตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงคือใครซึ่งกฎหมายลักษณะพยานก็มีได้ระบุถึงวิธีการตรวจสอบผู้กระทำความผิดที่สร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนา คงบัญญัติถึงวิธีการตรวจสอบผู้กระทำความผิดทางวิทยาศาสตร์ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ หรือ ดีเอ็นเอจากบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ซึ่งจุดนี้ถือว่าเป็นปัญหาทางด้านกฎหมายที่ผู้กระทำผิดอาจใช้เป็นช่องทางในการสร้างมนุษย์ให้ไปกระทำความผิดและรับผิดชอบแทนตนเพื่อที่ตนจะได้หลบหนีการจับกุมและสามารถที่จะไปกระทำความผิดสร้างความเสียหายขึ้นอีก

นอกจากนั้นการทำสำเนามนุษย์อาจนำมาซึ่งปัญหาทางอาชญากรรมในการโจรกรรมข้อมูลซึ่งแสดงเอกลักษณ์ของบุคคล (Identity Theft)⁴¹ โดยที่อาศัยเทคนิคดังกล่าวสร้าง

³⁹ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, p. 99.

⁴⁰ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, p. 10.

⁴¹ Mohamed Chawki and Mohamed S. Abdel Walhab, "Identity Theft in Cyberspace: Issues and Solutions," *Lex Electronica* 11, 1 (2006): 2.

มนุษย์ขึ้นมาให้มีรูปร่างและลักษณะเช่นเดียวกับบุคคลผู้กระทำความผิดประสงค์จะให้ได้รับความเสียหายจากการโจรกรรมข้อมูลซึ่งแสดงเอกลักษณ์ของบุคคล เพื่อลบลอบให้ได้มาซึ่งข้อมูลทางธุรกรรมต่างๆที่มีความสำคัญหรือเพื่อเข้าไปก่อการร้ายสร้างความเสียหายอย่างมากต่อทั้งชีวิตของประชาชนที่อยู่ในสังคม⁴² และกระทบต่อความมั่นคง รวมทั้งระบบเศรษฐกิจของประเทศในวงกว้างอีกด้วย ซึ่งหากมีการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นจริงกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปครอบคลุมในการติดตามผู้กระทำความผิดเพราะเนื่องจากว่าการให้มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนามนุษย์กระทำความผิดเป็นสิ่งที่ยากจะตรวจสอบจึงถือว่าเป็นปัญหาทางด้านกฎหมายอีกประการหนึ่งอันเกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ได้ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านต่างๆตามมามากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ปัญหาทางด้านเทคโนโลยี ปัญหาทางด้านสังคม และปัญหาทางด้านกฎหมายตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้นซึ่งนานาประเทศต่างเห็นพ้องไปในแนวทางเดียวกันว่าการกระทำดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลเสียหายมากกว่าผลดีที่จะตามมาในอนาคตจึงได้ทำการบัญญัติกฎหมายเพื่อห้ามปรามและเพื่อควบคุมมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นดังกล่าวจึงได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ดังที่จะกล่าวในหัวข้อถัดไป

2.3 การทำสำเนามนุษย์ตามกฎหมายประเทศไทย

เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์นั้นพบว่าประเทศไทยได้มีการออกบทบัญญัติของกฎหมายมาเพื่อควบคุมหรือห้ามการกระทำดังกล่าวข้างต้นโดยตราเป็นพระราชบัญญัติที่มีชื่อว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวไว้ นอกจากนี้ยังมีประกาศของแพทยสภาที่ได้กำหนดหลักเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้เช่นกัน ก่อนที่จะมีการออกพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวออกมาบังคับใช้ซึ่งในช่วงระยะเวลานั้นประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเลย

ผู้เขียนจะขอกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก่อนที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง

⁴² John R. Vacca, *Identity Theft* (New Jersey: Prentice Hall PRT, 2003), pp. 4-7.

การแพทย์ พ.ศ. 2558 ที่ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ได้ออกมากำหนดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก่อนที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558

ก่อนที่ประเทศไทยจะประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ประเทศไทยในช่วงระยะเวลานั้นยังมิได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวออกมาบังคับใช้เพื่อที่จะกำหนดทิศทางและป้องกันปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์รวมทั้งกำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่กระทำการดังกล่าว จึงทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมายขึ้นเนื่องจากการที่ไม่มีกฎหมายบังคับใช้อย่างจริงจังส่งผลให้ชาวต่างชาติหรือแม้กระทั่งคนไทยเองที่ประสงค์จะใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์สามารถที่จะกระทำได้อย่างเสรี ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางของการกระทำความผิดเพราะเนื่องจากว่าไม่มีกฎหมายบัญญัติออกมากำหนดเป็นความผิดประกอบกับทั้งมิได้มีการกำหนดบทลงโทษทั้งทางแพ่งและอาญาสำหรับผู้กระทำการดังกล่าวเช่นบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศ

หากพิจารณาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ประเทศไทยก็มิได้มีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ชัดเจนเช่นเดียวกับเรื่องการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์แต่ก็มีบทบัญญัติของกฎหมายอยู่ 2 ฉบับที่ได้กล่าวถึงเรื่องเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์และเรื่องการทำสำเนามนุษย์ กล่าวคือ

1. ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ และ
2. ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ (ฉบับที่ 2)

กฎหมายทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวข้างต้น แพทยสภาได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 มาตรา 21(1) ที่ว่าด้วย การบริหารกิจการแพทยสภาตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ในกรณีการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับ

เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน⁴³ ซึ่งประกาศทั้ง 2 ฉบับนั้นได้กล่าวเกี่ยวข้องกับถึงมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1.1 ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540

ประกาศแพทยสภา ที่ 1/2540 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ แพทยสภาได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21(1) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525* โดยจุดประสงค์ของการออกประกาศฉบับนี้ก็เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำที่มีลักษณะเป็นการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ประกาศของแพทยสภาฉบับนี้ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 114 ตอนพิเศษ 123 ง ลงวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2540 เนื้อหาสาระของประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ดังต่อไปนี้⁴⁴

1. การให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ หมายความว่า กรรมวิธีใดๆที่เป็นการช่วยการเจริญพันธุ์ที่แตกต่างไปจากกระบวนการตามธรรมชาติโดยการนำเซลล์สืบพันธุ์ทั้งเพศหญิงและเพศชาย (Gamete) ออกจากร่างกายของผู้รับบริการ และ

(1) การเคลื่อนย้ายเซลล์สืบพันธุ์เข้าไปในมดลูกและ/หรือหลอดมดลูก (Intrauterine Insemination, Gamete intrafallopian transfer) หรือ

(2) การปฏิสนธินอกร่างกาย (In vitro fertilization) ด้วยวิธีการต่างๆ และการเคลื่อนย้ายตัวอ่อนเข้าไปในหลอดมดลูกและ/หรือโพรงมดลูก (Embryo Transfer)

2. ผู้ดำเนินการสถานพยาบาล หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งมีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันในหน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทั้งของรัฐและเอกชน จะต้องรับผิดชอบ หรือจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการดังกล่าว

3. ผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ตามข้อ 2 ของหน่วยงานใดจะต้องได้รับหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ผู้ประกอบ

⁴³ เอื้ออารีย์ อังจะนิล, รายงานสรุปและวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.... (กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2558), หน้า 8-9.

* มาตรา 21 บัญญัติว่า "ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) บริหารกิจการแพทยสภาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา 7"

⁴⁴ แพทยสภา, "ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: http://www.tmc.or.th/service_law03_5.php

วิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ในหน่วยงานใดซึ่งให้บริการก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการขอหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ภายในร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศนี้ใช้บังคับ

ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ขอหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

4. ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามข้อ 3 หรือเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์จะต้องรักษามาตรฐานการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้แนบท้ายประกาศนี้

5. ให้ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศฉบับนี้ และรายงานผลการดำเนินการต่อแพทยสภาเป็นประจำปีละครั้ง

6. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

2.3.1.2 ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545

ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ (ฉบับที่ 2) แพทยสภาได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21(1) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งคณะกรรมการแพทยสภาสามารถที่จะออกประกาศของแพทยสภาได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา 29* ประกอบกับมาตรา 50** ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้บัญญัติให้สามารถกระทำได้

* มาตรา 29 บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

** มาตรา 50 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545 ฉบับนี้ได้ออกมาโดยมีจุดประสงค์เป็นการเพิ่มเติมประกาศของแพทยสภาที่ 1/2540 เพื่อคุ้มครองผู้รับบริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ให้มีความเหมาะสมและกำหนดกรอบ หรือมาตรฐานในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม รวมทั้งการกำหนดข้อห้ามมิให้มีการกระทำสำเนาชีวิต (Human Cloning) เพื่อการเจริญพันธุ์ ประกาศของแพทยสภาฉบับนี้ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 119 ตอนที่ 68 ง ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2545 รายละเอียดที่ประกาศแพทยสภาฉบับนี้กำหนดให้มีการเพิ่มเติมประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 มีดังต่อไปนี้⁴⁵

1. กำหนดให้มีการเพิ่มเติมข้อที่ 4/1 เข้าไปในข้อที่ 4 ของประกาศแพทยสภา ที่ 1/2540 โดยมีข้อความว่า “การให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์จะต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะเป็นการทำสำเนาชีวิต (Human Cloning) เพื่อการเจริญพันธุ์”

2. กำหนดให้มีการเพิ่มเติมข้อที่ 4/2 เข้าไปในข้อที่ 4 ของประกาศแพทยสภา ที่ 1/2540 โดยมีข้อความว่า “ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามข้อ 3 หรือเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์จะต้องรักษามาตรฐานการให้บริการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเซลล์สืบพันธุ์จากหญิงหรือชาย หรือตัวอ่อน ที่ใช้ในกระบวนการช่วยการเจริญพันธุ์ดังนี้

(1) กรณีที่คู่สมรสต้องการมีบุตรโดยให้ภรรยาเป็นผู้ตั้งครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอาจให้บริการโดย

(ก) ใช้เซลล์สืบพันธุ์จากผู้บริจาคเพื่อการปฏิสนธิไม่ว่าจะทำให้เกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย

(ข) รับบริจาคตัวอ่อนเพื่อการตั้งครรภ์

(2) กรณีที่คู่สมรสต้องการมีบุตรโดยให้หญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตั้งครรภ์แทน ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจะให้บริการได้เฉพาะกรณีใช้ตัวอ่อนที่มาจากเซลล์สืบพันธุ์ของคู่สมรสเท่านั้น

(3) การให้บริการตาม (1) หรือ (2) ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

⁴⁵ แพทยสภา, "ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545" [ออนไลน์].

(ก) ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้บริจาคเซลล์สืบพันธุ์ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่า เป็นการซื้อขาย

(ข) ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่หญิงที่ตั้งครรภ์แทนในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการรับจ้างตั้งครรภ์

(ค) หญิงที่ตั้งครรภ์แทนจะต้องเป็นญาติโดยสายเลือดของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

(ง) การตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก (Pre-implantation Genetic Diagnosis) ให้กระทำได้เฉพาะการตรวจเพื่อวินิจฉัยโรคตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะที่อาจทำให้ เข้าใจได้ว่าเป็นการเลือกเพศโดยจะ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

(4) การให้บริการนอกเหนือไปจากมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน (1) (2) และ (3) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหรือเป็นผู้ให้บริการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัย สูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยก่อนการให้บริการทุกครั้ง”

เมื่อพิจารณาจากประกาศของแพทยสภา ทั้ง 2 ฉบับกล่าวคือ ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 และ ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545 จะพบว่าเป็นเพียงกฎหมายที่ได้มีการบัญญัติออกมาเพื่อกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์แต่เพียงเท่านั้น แต่ก็ยังมีได้บัญญัติถึงบทลงโทษแก่บุคคลที่มีได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ประกาศกำหนด ประกอบทั้งกฎหมายทั้ง 2 ฉบับก็มีได้บัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดมาจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวด้วย เช่น ความชัดเจนในเรื่องความสัมพันธ์ของสามีภรรยาที่ประสงค์มีบุตร ช่องว่างแห่งกฎหมายที่มีได้กำหนดให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวข้างต้น จึงนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามมา ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองจึงเป็นที่มาของการเสนอให้ประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์อย่างจริงจัง ซึ่งต่อมาประเทศไทยก็ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.3.2 แล้ว

2.3.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ฉบับนี้เป็นกฎหมายฉบับใหม่ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้มีมติเห็นชอบผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ...

ทั้ง 3 วาระ โดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามาในสภามันนั้น ซึ่งเหตุผลสำหรับการเสนอพระราชบัญญัตินี้ก็เนื่องจากว่าในตอนนั้นความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ได้เจริญก้าวหน้าประกอบกับทั้งประเทศไทยยังมีได้บัญญัติกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์จึงทำให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายขึ้นกลายเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องจากช่องว่างที่ประเทศไทยไม่ได้มีกฎหมายดังกล่าวบังคับใช้ก็ทำให้มีการเข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งหรือฐานสำหรับการทำเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ นอกจากนี้เพื่อเป็นการควบคุมการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์และคุ้มครองบุคคลทั้งหลายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงทำให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ...เข้าไปในสภา⁴⁶ แต่ร่างกฎหมายดังกล่าวได้ค้างการพิจารณาอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งมาถึงรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) จึงได้พิจารณาร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวและมีมติเห็นชอบผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวจึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ... มีสถานะกลายเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 โดยที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 90 วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉะนั้นเมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2558⁴⁷ เล่มที่ 132 ตอนที่ 38 ก พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

⁴⁶ เอื้ออารีย์ อังจะนิล, รายงานสรุปและวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.... หน้า 10-11.

⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 " [ออนไลน์].

2.3.2.1 เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 แล้วนั้นจะพบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุถึงเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ในตอนท้ายของพระราชบัญญัติโดยมีใจความว่า⁴⁸

“โดยที่ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการบำบัดรักษาการมีบุตรยากสามารถช่วยให้ผู้ที่มีภาวะการมีบุตรยากได้โดยการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ อันมีผลทำให้บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในเรื่องความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ไม่สอดคล้องกับความล้มพันธ์ในทางพันธุกรรม ดังนั้นเพื่อกำหนดสถานะความเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เหมาะสมตลอดจนควบคุมการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์เกี่ยวกับตัวอ่อนและเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ มิให้มีการนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ดังนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์โดยมุ่งที่จะคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติและเงื่อนไขให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบิดามารดาที่ประสงค์จะมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ตลอดจนการกำหนดข้อห้ามและบทลงโทษสำหรับบุคคลซึ่งฝ่าฝืนเนื่องจากปัจจุบันนี้ได้มีปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาอื่น ๆ อันจะเกิดขึ้นตามมาในภายภาคหน้า

2.3.2.2 สาธารณประโยชน์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558

ผู้เขียนจะกล่าวถึงเนื้อหาหรือสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์จากที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ว่า การทำสำเนามนุษย์สามารถที่จะแบ่งแยกการกระทำดังกล่าวออกตามวัตถุประสงค์ได้เป็น 2 กรณีกล่าวคือ การทำสำเนา

⁴⁸ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558" [ออนไลน์].

มนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการวิจัยทดลองโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ในหมวด 5 เรื่อง การควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ซึ่งมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์* ส่วนการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการวิจัยทดลองพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติไว้แต่อย่างใด คงกล่าวถึงเพียงเรื่องในมาตรา 36 และ มาตรา 37 กล่าวคือ มาตรา 36 ** แห่งพระราชบัญญัตินี้อนุญาตให้สร้างตัวอ่อนเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของคู่สามีภรรยาได้โดยมาตรา 36 นี้ยังกำหนดให้สามีภรรยาที่จะเข้ารับการรักษาดังกล่าวนั้นจะต้องเป็นสามีภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่สำหรับการสร้างตัวอ่อนเพื่อมาใช้ในการบำบัดรักษาโรคบางชนิดที่ไม่สามารถรักษาโดยวิธีธรรมดาทั่วไป โรคที่สามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรม โรคที่รักษาหายขาดยาก เหล่านี้ มาตรา 36 มิได้กำหนดอนุญาตไว้คงกำหนดอนุญาตเฉพาะแต่กรณีการสร้างตัวอ่อนเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากเท่านั้น ส่วนการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยทดลองพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็มิได้กล่าวไว้แต่อย่างใดคงมีเพียงแต่มาตรา 37 *** แห่งพระราชบัญญัตินี้อนุญาตให้กระทำการวิจัยทดลองได้เฉพาะกับตัวอ่อนแต่ได้กำหนดเงื่อนไขสำหรับการทดลองวิจัยว่า การทดลองวิจัยที่จะต้องนำตัวอ่อนมาใช้สำหรับวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จะต้องเป็นตัวอ่อนที่หลงเหลือจากการใช้ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้นประกอบกับทั้งตัวอ่อนจะต้องมีอายุไม่เกิน 14 วันนับแต่วันที่ปฏิสนธิที่สามารถนำมาทดลองวิจัยได้ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตสำหรับการทดลองวิจัยพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้แน่ชัดลงไปในมาตราดังกล่าว โดยกำหนดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการได้ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้

---

* มาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่”

** มาตรา 36 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างตัวอ่อนเพื่อใช้ในกิจการใดๆ เว้นแต่เพื่อใช้ในการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย”

*** มาตรา 37 บัญญัติว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ประสงค์จะใช้ตัวอ่อนที่เหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของสามีและภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อการศึกษาวิจัยต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา 37 ได้กำหนดการทดลองเพื่อการศึกษาวิจัยกระทำได้แต่เฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม* โดยมีได้กำหนดถึงกรณีท้องค้การทางวิทยาศาสตร์ บริษัท หรือกลุ่มบุคคลที่จะทำการทดลองดังกล่าว เพื่อการทดลองวิจัย ส่วนในเรื่องการซื้อขาย การสร้าง การนำเข้า การส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ต่างๆที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนาพระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดไว้แต่อย่างใด

นอกจากนั้นในกรณีที่ได้มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่ฝ่าฝืนไว้ในหมวดที่ 6 เรื่อง บทกำหนดโทษโดยโทษที่จะลงแก่บุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายนั้นมีทั้งโทษจำคุก โทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งบทลงโทษผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติ ก็จะแตกต่างกันออกไปดังนี้

กรณีที่มีการกระทำที่กระทำโดยบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ทำการทดลองวิจัยอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 37 ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา52** และกรณีที่มีการทำสำเนามนุษย์อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 38 ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท ตามมาตรา 53

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ได้บัญญัติออกมาเพื่อกำหนดกรอบ หลักเกณฑ์รวมถึงการบังคับใช้โทษทางกฎหมายสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ซึ่งก่อนหน้านั้นประเทศไทยมีเพียงประกาศของแพทยสภาที่ได้กำหนดเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์โดยเป็นการกำหนดกรอบ หรือหลักเกณฑ์ให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพได้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวซึ่งมิได้มีการบัญญัติถึงบทลงโทษเอาไว้

เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาสาระสำคัญและบทลงโทษของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ที่ได้บัญญัติถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้จะพบว่ายังมีข้อบกพร่องหรือบัญญัติไม่ครอบคลุมการทำสำเนามนุษย์ทำให้เกิดช่องว่างของข้อกฎหมายขึ้นดังต่อไปนี้

---

* ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม หมายถึง บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา

** มาตรา 52 บัญญัติว่า “ผู้ใดมิใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมทำการศึกษาวิจัยตามมาตรา 37 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประการแรก ปัญหาในเรื่องการกำหนดคำนิยามศัพท์เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา มนุษย์พระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้ทำให้เกิดความ สับสนว่าการกระทำเช่นใดนั้นจะถือว่าเป็นการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งก็จะส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ตรงกันข้ามกับในต่างประเทศที่กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้ให้ ความหมายหรือคำนิยามของการทำสำเนามนุษย์ไว้ทั้งนี้เพื่อจะมีให้เกิดความสับสน

ประการที่สอง คือ ปัญหาในเรื่องบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา มนุษย์ ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง การแพทย์ พ.ศ. 2558 จะได้บัญญัติห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 38 แห่ง พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแต่ก็บัญญัติไม่ครอบคลุมถึงการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำ สำเนามนุษย์ดังเช่นกฎหมายของต่างประเทศ เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วม ในการกระทำความผิด การซื้อขาย นำเข้า ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้สำหรับการกระทำความผิด เป็นต้น ซึ่งถ้าหากมิได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวไว้ก็จะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมตามที่ ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว ฉะนั้นจึงควรที่จะศึกษาในเรื่องแนวคิด ทฤษฎีที่จะกล่าวในบทต่อไปมา ใช้พิจารณาในการบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการ ทดลองวิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงเรื่องนี้ไว้แต่อย่างได้ทำให้ สามารถตีความหมายได้ว่าการกระทำโดยมีจุดประสงค์สำหรับการบำบัดรักษาหรือเพื่อการ ทดลองวิจัยนั้นสามารถกระทำได้ แต่ผู้เขียนเห็นว่าหากมีการอนุญาตให้มีการกระทำความผิดได้อย่างมี อิศระก็อาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำความผิดนั้นจะต้อง ทำสำเนามนุษย์สร้างเป็นตัวอ่อนขึ้นมาเพื่อที่จะสกัดเป็นเซลล์ต้นกำเนิดจากตัวอ่อนมาใช้สำหรับการ บำบัดรักษาโรค หรือเพื่อการทดลองวิจัยซึ่งในขั้นตอนของการกระทำนั้นก็อาจจะมีการทำลายตัวอ่อน มีการลักลอบซื้อขาย หรือขโมยตัวอ่อนของมนุษย์อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการสากล ฉะนั้นก็ ควรที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชนและหลักศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ประเทศไทยควรที่จะตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวโดยทำการบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้ มีการกระทำความผิดได้แต่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้มีการกระทำ ดังกล่าวได้ดังเช่นกฎหมายของต่างประเทศในบางประเทศตามที่จะได้กล่าวไว้ในบทต่อไป ครั้ง ประเทศไทยจะกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวเลยก็จะเป็นการขัดขวางต่อการความ เจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประการสุดท้ายคือ ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับบุคคลที่กระทำผิดการฝ่าฝืน แม้ว่าจะได้มีการกำหนดทั้งระวางโทษจำคุก หรือโทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับแล้วก็ตาม ยังไม่มีความ

รุนแรงมากพอที่จะทำให้บุคคลผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีความเกรงกลัวซึ่งการลงโทษผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นไปตามทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อมิให้ผู้ที่จะกระทำความผิดมีกล้าที่จะกลับมาก่อทำความผิดซ้ำอีก

ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นเมื่อได้พิจารณาเรื่องการทำสำเนาบัญชีตามพระราชบัญญัติฉบับนี้พบว่าการทำที่พระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติถึงเรื่องการทำสำเนาบัญชีไว้เพียงมาตราเดียวนั้นยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีอย่างเพียงพอจึงเป็นเหตุอันสมควรที่จะกำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติใหม่ซึ่งกำหนดหลักการและขอบเขตของเรื่องการทำสำเนาบัญชีให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ดังที่จะได้กล่าวในบทต่อไป

บทที่ 3

แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดขอบเขตและหลักการ เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

การทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ปัญหาทางด้านสังคม ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีอันเกิดจากการทำสำเนามนุษย์ และปัญหาทางด้านกฎหมายที่เกิดจากการกระทำดังกล่าว อันนำมาสู่เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ของประเทศไทย ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้ตรากฎหมายฉบับดังกล่าวขึ้นมาบังคับใช้แต่ก็ยังคงเกิดปัญหาข้อบกพร่อง หรือช่องว่างแห่งกฎหมายตามที่ได้กล่าวไว้ในบทก่อนหน้านั้นแล้ว ฉะนั้นเพื่อเป็นการแก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจน ครบคลุมและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนจึงศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

3.1 ทฤษฎี หลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดและโทษทางอาญา

การกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับความผิดฐานใดฐานหนึ่งเพื่อลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดขึ้นมานั้น เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดฐานลักทรัพย์ หรือแม้แต่กระทั่งความผิดฐานการทำสำเนามนุษย์ ฯลฯ จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของสังคมแต่ละสังคมไม่ว่าจะเป็นในเรื่องจารีตประเพณี ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมเนื่องจากว่าในสังคมแต่ละสังคมย่อมมีจารีตประเพณี ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมที่แตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น การกระทำลักษณะเดียวกันในสังคมหนึ่งอาจเห็นว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมสามารถกระทำได้อย่างอิสระไม่ผิดกฎหมายแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามสังคมอื่นอาจเห็นว่าการกระทำดังกล่าวนั้นไม่ถูกต้องชอบธรรม ขัดต่อจารีตประเพณี ศีลธรรม จริยธรรม จึงได้บัญญัติกฎหมายห้ามการกระทำดังกล่าวหากฝ่าฝืนผู้กระทำการเช่นนั้นถือว่ากระทำผิดกฎหมายต้องรับโทษตามที่ได้บัญญัติไว้¹ ฉะนั้นการกำหนดความผิดทางอาญาจึงไม่ควรพิจารณาเฉพาะแต่ตัวบทกฎหมายของสังคมใดสังคมหนึ่งที่ได้บัญญัติถึงการกระทำเช่นใดเป็นความผิดแต่ควรที่จะพิจารณาถึงเหตุผลลักษณะจารีตประเพณี ศีลธรรม จริยธรรมที่อยู่เบื้องหลังในการบัญญัติกฎหมายประกอบด้วย

¹ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: พลสยาม พรินต์, 2551), หน้า 2.

การกำหนดความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก็เช่นเดียวกัน เราควรพิจารณาถึงเบื้องหลังของการบัญญัติกฎหมายเนื่องจากว่าในบางประเทศถือว่าการทำสำเนา มนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ในบางประเทศถือว่าการ ทำสำเนามนุษย์สามารถกระทำได้โดยถือว่าการกระทำดังกล่าวนั้นไม่ผิดกฎหมาย ดังนั้นการที่จะ กำหนดความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะต้องศึกษาถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการ กำหนดความผิดทางอาญา ทฤษฎีการลงโทษ วัตถุประสงค์แห่งการลงโทษและหลักเกณฑ์ในการ กำหนดความผิดทางอาญาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 ทฤษฎีการกำหนดความผิดทางอาญา

การกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมาเพื่อนำมาลงโทษแก่ผู้กระทำ ความผิด รัฐหรือผู้ปกครองในสังคมไม่ควรที่จะกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นตามอำเภอใจ ควร พิจารณาถึงสภาพสังคมแต่ละสังคม จารีตประเพณี ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมที่อยู่ภายในสังคม ประกอบด้วย ทั้งจะต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในสังคมต่อการกระทำที่รัฐหรือผู้ปกครอง สังคมจะนำมาบัญญัติเป็นความผิดทางอาญาคด้วย โดยมีทฤษฎีที่สามารถนำมาอธิบายถึงการกำหนด ความผิดทางอาญาของรัฐหรือสังคมคือ ทฤษฎีการป้องกันการกระทำที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อผู้อื่น

การกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมาเพื่อควบคุมการกระทำของ ประชาชนในสังคมจะต้องคำนึงถึงหลักการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่นมาเป็นหลัก สำหรับการพิจารณาว่ารัฐควรจะบัญญัติกฎหมายอาญามาควบคุมการกระทำนั้นหรือไม่กล่าวคือ รัฐ จะต้องพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่เป็นภัยอันตรายต่อผู้อื่นหรือไม่ ถ้าหาก พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นภัยอันตรายต่อบุคคลอื่นรัฐก็จะบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุมหรือห้ามการ กระทำดังกล่าวโดยบัญญัติเป็นกฎหมายอาญาเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำที่เป็นภัยอันตรายต่อผู้อื่น

การกำหนดความผิดอาญาโดยอาศัยหลักการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลอื่น เป็นแนวความคิดของ John Stuart Mill ที่ได้กล่าวถึงหลักดังกล่าวไว้ในหนังสือที่มีชื่อว่า Law, Liberty and Morality โดยมีใจความดังนี้²

“เหตุผลในการใช้อำนาจเหนือบุคคลในสังคมที่เจริญแล้วมีอยู่เพียงประการเดียว เท่านั้นคือเพื่อป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น”การที่จะใช้อำนาจโดยอ้างเหตุผลว่า “เพื่อให้กายและ ใจของบุคคลนั้นดีขึ้นย่อมไม่เป็นการเพียงพอ บุคคลไม่อาจถูกบังคับโดยชอบธรรมให้กระทำหรือละ

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

เว้นกระทำให้โดยอ้างว่าจะทำให้เขาดีขึ้นหรือจะทำให้เขามีความสุขขึ้น หรือในสายตาของผู้อื่นการกระทำหรือละเว้นการกระทำจะทำให้บุคคลนั้นฉลาดหรือถูกต้องขึ้น”

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า John Stuart Mill ยึดหลักการป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่นมาเป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดกฎหมายอาญาเพื่อที่จะเป็นการป้องกันการกระทำที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดหรือจะก่อให้เกิดความเสียหายเดือดร้อนและเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าการที่จะกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่ง รัฐต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นก่อให้เกิดหรือจะก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือไม่มาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสังคมให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย

3.1.2 หลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญา

การกำหนดความผิดอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมานอกจากจะต้องพิจารณาถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความผิดดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้ว รัฐหรือผู้ปกครองที่มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมายจะต้องคำนึงถึงสภาพสังคม จารีตประเพณี ศีลธรรมและจริยธรรม ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมมาเป็นหลักพื้นฐานในการบัญญัติความผิดทางอาญาเนื่องจากว่าการที่จะกำหนดให้การกระทำเช่นใดเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่นั้นแต่ละสังคมก็必将มีความเห็นต่อการกระทำดังกล่าวที่แตกต่างกันออกไปกล่าวคือ การกระทำอย่างเดียวกันในสังคมหนึ่งอาจกำหนดให้การกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญาและกำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืน แต่ในทางตรงกันข้ามอีกสังคมหนึ่งอาจเห็นว่าการกระทำนั้นสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องไม่เป็นความผิดทางอาญา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การกำหนดความผิดทางอาญาในแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน ฉะนั้นการที่จะกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมารัฐหรือผู้ปกครองควรที่จะศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญาโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 วัตถุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมายอาญา

การควบคุมความประพฤติของประชาชนในสังคมแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไป วิธีการควบคุมที่ทุกสังคมนิยมใช้กันก็คือ การบัญญัติกฎหมายอาญาขึ้นมาเพื่อควบคุมความประพฤติของประชาชนที่อยู่ภายในสังคมและสืบเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านจารีตประเพณี ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมของแต่ละสังคมจึงทำให้กฎหมายอาญามีความแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคม หลักการแรกที่รัฐหรือผู้ปกครองในสังคมจะตราหรือบัญญัติกฎหมายอาญาขึ้นมาเพื่อควบคุมพฤติกรรมของประชาชนนั้นจะต้องตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมายอาญา

วัตถุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมายอาญาศาสตราจารย์ในเกล วอคเกอร์กล่าวไว้ว่า การที่จะบัญญัติกฎหมายอาญา การที่จะกำหนดให้การกระทำเช่นใดเป็นความผิดอาญา รัฐหรือผู้ปกครองที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมายอาญา 6 ประการดังนี้³

1. การคุ้มครองป้องกันตัวบุคคลจากการกระทำโดยเจตนาที่เป็นการกระทำที่โหดเหี้ยม ทารุณ หรือการประกอบกรรมทางเพศด้วยวิธีการที่ไม่พึงประสงค์ คุ้มครองป้องกันบุคคลจากภัยบางประการอันเกิดจากการกระทำโดยไม่เจตนา คุ้มครองป้องกันกลุ่มบุคคลที่อาจถูกชักจูงให้หลงผิดได้ง่ายจากการทำร้าย กดขี่หรือถูกข่มขู่อันจะเกิดแต่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้น

2. การคุ้มครองป้องกันจิตใจของบุคคลในสังคมให้รอดพ้นจากความกระทบกระเทือนจากการกระทำบางประเภทรวมทั้งป้องกันพฤติกรรมบางประเภทอันอาจก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนในสังคม

3. การคุ้มครองป้องกันทรัพย์สินส่วนตัวจากการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การลักทรัพย์ การฉ้อโกง การทำให้เสียทรัพย์ ฯลฯ

4. การคุ้มครองป้องกันสาธารณสุขจากความไม่สะดวกสบายต่างๆ

5. การป้องกันรักษาสถาบันทางสังคม รวมทั้งเพื่อบังคับให้เกิดความเมตตา กรุณาที่จำเป็น

6. การบังคับใช้วิธีการต่างๆที่จะทำให้วัตถุประสงค์ทั้งหลายเหล่านั้นบรรลุผล

วัตถุประสงค์ในการกำหนดกฎหมายอาญาข้างต้นนี้ถือว่าเป็นหลักการโดยทั่วไปที่รัฐหรือผู้ปกครองจะต้องตระหนักถึงในการที่จะบัญญัติกฎหมายอาญาขึ้นมาใช้บังคับเพื่อควบคุมพฤติกรรมของประชาชนในสังคม

3.1.2.2 หลักเกณฑ์ว่าด้วยการจำกัด

จากหลักเกณฑ์เรื่องวัตถุประสงค์การบัญญัติกฎหมายอาญาทั้ง 6 ประการข้างต้น ไม่สามารถสร้างกฎเกณฑ์ทางทฤษฎีที่ดีพอในการที่จะกำหนดว่าการกระทำอย่างไรควรจะอยู่ในขอบเขตของกฎหมายอาญาเนื่องจากหลักเกณฑ์วัตถุประสงค์ในการบัญญัติกฎหมายอาญามีขอบเขตที่กว้างครอบคลุมพฤติกรรมเกือบทุกชนิดเอาไว้ ฉะนั้นจึงได้มีการตั้งหลักเกณฑ์ว่าด้วยการจำกัดขึ้นมาเพื่อกำหนดขอบเขตของกฎหมายอาญาให้มีความชัดเจน

³ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, ทฤษฎีอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2556), หน้า 49-50.

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการจำกัดมีแนวคิดว่ากฎหมายอาญาไม่ควรนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะ การใช้โทษทางอาญาต้องมีข้อจำกัด หลักเกณฑ์ว่าด้วยการจำกัดมีดังต่อไปนี้⁴

1. กฎหมายอาญาไม่ควรรวบรวมเอาไว้ซึ่งข้อห้ามที่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อให้ประชาชนในสังคมเชื่อฟังปฏิบัติตามและผลของการไม่กระทำตาม ไม่เชื่อฟังก็คือผลร้ายในทางแก้แค้นตอบแทนเท่านั้น
2. เมื่อมีพฤติกรรมที่ปราศจากพิษภัยเราไม่ควรที่จะนำกฎหมายอาญามาใช้เพื่อลงโทษสำหรับการกระทำดังกล่าว
3. ไม่ควรใช้กฎหมายอาญาเพื่อเป็นวิธีการที่นำไปสู่จุดประสงค์ที่สามารถทำให้บรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์โดยเช่นเดียวกันด้วยวิธีการอื่นที่ทำให้เกิดความทุกข์เข็ญน้อยกว่า
4. ในกรณีที่มีการกระทำความผิดนั้นก่อให้เกิดผลร้ายและผลร้ายที่เกิดจากการกระทำเช่นนั้นน้อยกว่าผลร้ายที่จะเกิดจากการลงโทษ ไม่ควรนำกฎหมายอาญามาใช้กับการกระทำความผิด
5. กฎหมายอาญาที่มีจุดประสงค์บังคับให้คนในสังคมปฏิบัติตามแนวทางที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติตนเอง ไม่ควรนำกฎหมายอาญามาใช้

3.1.2.3 หลักเกณฑ์การกำหนดการกระทำว่าเป็นความผิดทางอาญา

การที่จะกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมาจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการกระทำที่จะนำมากำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่เป็นความผิดทางอาญา หลักเกณฑ์สำหรับการพิจารณาว่าการกระทำใดจะเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่ Herbert L. Packer ได้ให้หลักการในการพิจารณาถึงการกระทำนั้นว่าจะเป็นการผิดทางอาญาหรือไม่ซึ่งมีอยู่ 6 ประการดังต่อไปนี้⁵

1. เมื่อมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นเห็นว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อสังคมและคนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรอภัยแก่การกระทำเช่นนั้น

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 51-57.

⁵ Herbert L. Packer, *The Limits of the Criminal Sanction* (California: Stanford University Press, 1968), p. 296.

2. เมื่อถือว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นความผิดทางอาญาแล้วจะต้องไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์การลงโทษประการต่างๆ

3. การปราบปรามการกระทำเช่นนั้นกล่าวคือ การถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญาจะไม่มีผลเป็นการลดการกระทำที่สังคมเห็นว่าถูกต้องให้น้อยลงไป

4. เมื่อเป็นความผิดทางอาญาแล้วการบังคับใช้กฎหมายกับความผิดทางอาญานั้นจะต้องใช้กฎหมายกับเรื่องดังกล่าวอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

5. การใช้กระบวนการยุติธรรมทางอาญากับการกระทำดังกล่าวจะไม่ส่งผลทำให้เกิดการใช้กระบวนการนั้นอย่างเกินขีดความสามารถไม่ว่าจะเป็นทางด้านคุณภาพและปริมาณ

6. การใช้กฎหมายอาญากับกรณีที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องเป็นกรณีสุดท้ายกล่าวคือ ไม่มีมาตรการควบคุมอย่างสมเหตุสมผลอื่นๆแล้วที่จะนำมาใช้กับกรณีที่เกิดขึ้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญาตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วจะพบว่าการที่จะกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงสภาพสังคม จารีตประเพณี ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมในสังคมแล้ว รัฐหรือผู้ปกครองที่มีอำนาจในการตรากฎหมายจะต้องตระหนักถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญาประกอบด้วย หากว่ารัฐหรือผู้ปกครองมุ่งแต่จะกำหนดความผิดทางอาญาโดยมิได้คำนึงถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นกล่าวคือ มิได้คำนึงว่าการกระทำนั้นกระทบต่อส่วนรวมหรือไม่ มีมาตรการอื่นที่สามารถควบคุมการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็จะก่อให้เกิดภาวะกฎหมายอาญาเพื่อทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์⁶ ฉะนั้นการกำหนดความผิดอาญาฐานใดฐานหนึ่งขึ้นมารัฐหรือผู้ปกครองควรตระหนักถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้พิจารณาประกอบการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลในการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนในสังคม เพื่อให้สังคมสงบสุขปราศจากความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3.1.3 ทฤษฎีและวัตถุประสงค์การลงโทษ

การกำหนดความผิดทางอาญานอกจากจะต้องพิจารณาถึงทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญาตามหัวข้อที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว รัฐหรือผู้ปกครองที่มีอำนาจในการตรากฎหมายจะต้องศึกษาถึงทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษประกอบด้วยเนื่องจากว่าในการที่รัฐหรือผู้ปกครองจะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะกำหนดวิธีการ

⁶ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญามาตรา 1 บทบัญญัติทั่วไป, หน้า 7.

ลงโทษตามอำเภอใจหาได้ไม่แต่ควรจะตระหนักถึงทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษมาใช้ประกอบเป็นแนวทางในการลงโทษแก่บุคคลผู้กระทำความผิด⁷ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะนำมาลงโทษแก่ตัวผู้กระทำความผิดตามความประสงค์ของผู้บัญญัติกฎหมาย

นอกจากนี้ในเรื่องของการลงโทษ เอ็ดวิน เอช ซัตเตอร์แลนด์และโดนัลด์ อาร์ เครสซีได้ให้ความหมายของการลงโทษไว้ว่า การลงโทษนั้นต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลผู้อยู่ในสังคมที่ได้กระทำการละเมิดต่อบทบัญญัติหรือข้อกำหนดของกฎหมายที่รัฐหรือผู้มีอำนาจในรัฐนั้นเป็นผู้กำหนด ซึ่งการลงโทษต่อผู้ที่กระทำความผิดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายนั้นจะต้องก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานแก่ผู้ถูกลงโทษตามวิธีการและรูปแบบที่กำหนดไว้ตามหลักสากลที่ว่า⁸ “Nullum crimen null a poena sine lege” หรือในภาษาอังกฤษเรียกว่า “No crime nor punishment without law” หรือที่แปลเป็นภาษาไทยว่า “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ หากไม่มีกฎหมาย” ซึ่งสุภาษิตเหล่านี้ถือว่าเป็นหลักสากลที่นานาประเทศให้การยอมรับ⁹ กล่าวคือ บุคคลใดกระทำความผิดและต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้นจะต้องเป็นกรณีที่มีการกระทำความผิดดังกล่าวนั้นมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดและกำหนดบทลงโทษเอาไว้ นอกจากนั้นบทบัญญัติของกฎหมายและโทษที่จะลงแก่ผู้ที่กระทำความผิดจะต้องใช้อยู่ในขณะที่กระทำความผิดด้วยซึ่งในประเทศไทยได้นำหลักเกณฑ์นี้มาใช้โดยได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 2^{*}

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการลงโทษจะต้องเป็นสิ่งที่ยึดกับผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายที่รัฐได้กำหนดไว้ในขณะนั้นโดยที่ผู้กระทำความผิดนั้นจะได้รับผลร้ายอันเนื่องมาจากการกระทำของตนและการลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดนั้นจะต้องเป็นการลงโทษโดยรัฐด้วย ฉะนั้นเพื่อให้การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดสัมฤทธิ์ผลจำต้องศึกษาถึงทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

⁷ สุดสงวน สุธีสร, อาชญาวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554), หน้า 129.

⁸ Edwin H. Sutherland and Donald R. Cressey, Principles of Criminology, 7th ed. (New York: Lippincott, 1966), p. 308.

⁹ Glanville Williams, Criminal Law: The General Part, 2nd ed. (London: StandfordStevens&Sons, 1961), pp. 575-608.

* ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 2 วรรคแรก บัญญัติว่า “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย”

3.1.3.1 ทฤษฎีการลงโทษ

การกำหนดความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งเพื่อจะนำมาบัญญัติเป็นกฎหมายที่จะนำมาลงโทษแก่บุคคลผู้กระทำความผิดรัฐหรือผู้ปกครองจะต้องศึกษาถึงทฤษฎีของการลงโทษเพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดและความเป็นมาในการบัญญัติบทลงโทษที่จะนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมกับความผิดฐานต่างๆ¹⁰

ทฤษฎีการลงโทษเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาการกำหนดเกี่ยวกับบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดว่าการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดในฐานต่างๆนั้นควรใช้ทฤษฎีใดมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทลงโทษเพื่อใช้ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด¹¹ เมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีการลงโทษจะพบว่ามียู่ 4 ทฤษฎีที่เป็นสากลกล่าวคือ¹²

1) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน

การลงโทษผู้กระทำความผิดโดยใช้ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนเป็นการลงโทษเพื่อทำให้บุคคลผู้กระทำความผิดได้รับบทลงโทษให้สาสมกับการกระทำความผิดของตนตามที่ตนได้ก่อขึ้นทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ทั้งนี้การที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับบทลงโทษที่รุนแรงเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความผิดของบุคคลนั้นโดยมุ่งเน้นที่พฤติกรรมของผู้ที่กระทำความผิดเป็นสำคัญซึ่งแกรม นิวแมน¹³ เห็นว่าพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการแก้แค้นทดแทนนั้นเกิดขึ้นในสภาวะธรรมชาติของคนในความสัมพันธ์กับโลกภายนอกและมีมาตั้งแต่โบราณกาล ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการแก้แค้นทดแทนนี้มีข้อเสียอยู่ตรงที่ว่าไม่ได้สนใจต่ออนาคตของผู้กระทำความผิดว่าเมื่อได้รับโทษมาแล้วจะเป็นเช่นไรต่อไป นอกจากนี้การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนก็ได้คำนึงถึงสังคมโดยมุ่งแต่เพียงว่าให้ผู้กระทำความผิดได้รับความผิดได้รับโทษอย่างสาสมตามความผิดที่ตนได้กระทำขึ้น

2) ทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์

¹⁰ อุทัย อาทิวา, ทฤษฎีอาชญาวิทยากับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (กรุงเทพมหานคร: วีเจ พรินต์ติ้ง, 2557), หน้า 33.

¹¹ อัจฉริยา ชุตินันท์, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557), หน้า 130.

¹² มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: สุโขทัยธรรมาธิราช, 2555), หน้า 141.

¹³ Graeme Newman, The Punishment Response (Philadelphia: Lippincott, 1978), pp. 13-25.

ทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์นั้นได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดก็ต้องคิดไตร่ตรองถึงการกระทำความผิดของตนตั้งแต่การวางแผนการกระทำความผิดไปตลอดถึงการกระทำความผิดสำเร็จและเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็ควรที่จะมีกฎเกณฑ์หรือข้อห้ามสำหรับกำหนดไว้ว่าห้ามมีการฝ่าฝืนการกระทำความผิด ดังนั้นรัฐจึงควรที่จะกำหนดบทบัญญัติของกฎหมายให้มีความชัดเจนและแน่นอนในการกำหนดโทษและความผิดเพื่อที่จะให้ผู้กระทำความผิดรับโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ นอกจากนั้นการลงโทษจะต้องกระทำอย่างรวดเร็ว แน่แน่นอน เสมอภาคกันและรุนแรงตามโทษที่กฎหมายนั้นกำหนดไว้ด้วยจึงจะส่งผลให้คนในสังคมไม่กล้าที่จะละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายเนื่องจากเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของตน ทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดลงทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์สามารถที่จะแบ่งได้อีก 3 ทฤษฎีกล่าวคือ¹⁴

2.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรม (Prevention Theory) การลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำความผิดนั้นไม่สามารถที่จะกระทำความผิดได้อีกต่อไป ทำให้ผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษมาแล้วนั้นเมื่อตนเองพ้นโทษก็เกรงกลัวต่อโทษที่ตนจะได้รับหากว่าได้กระทำความผิดซ้ำอีก

2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งอาชญากรรม (Deterrence Theory) การลงโทษผู้กระทำความผิดตามทฤษฎีนี้เป็นการลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่เพื่อมิให้บุคคลอื่นนั้นเอาเป็นเยี่ยงอย่างผู้กระทำความผิดและโทษที่จะลงกับผู้ที่กระทำความผิดก็มีความรุนแรงพอที่จะทำให้บุคคลนั้นไม่กล้าที่จะกระทำความผิด การลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งอาชญากรรมนั้นเป็นการลงโทษที่มองไปถึงอนาคตเพื่อให้สังคมนั้นปราศจากอาชญากรรม

2.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อปรับปรุงผู้กระทำความผิด (Reformation Theory) การลงโทษที่มุ่งต่อการแก้ไขปรับปรุงผู้กระทำความผิดเป็นทฤษฎีการลงโทษที่มาจากอาชญาวิทยาสำนักคลาสสิก โดยสำนักคลาสสิกนี้เป็นสำนักแรกที่ได้นำทฤษฎีการลงโทษเพื่อปรับปรุงผู้กระทำความผิดมาใช้โดยนำหลักของการชั่งเตี้ยและให้หนักโทษนั่งพิจารณาถึงความผิดของตนเองจนเกิดความรู้สึกในการสำนึกผิด นอกจากนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงนี้ถูกนำไปใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดในสถานที่ควบคุมด้วย

3) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดมีที่มาจากอาชญาวิทยาสำนักปฏิฐานนิยมที่มองว่าผู้ที่กระทำความผิดนั้นถือว่าเป็นผู้ป่วย การลงโทษต่อผู้กระทำความผิดนั้น

¹⁴ David Scott, *Penology*, 1st ed. (Wiltshire: Sage publications,, 2008), p. 29.

จึงมีลักษณะเป็นการเยียวยาแก้ไขตัวผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลมากกว่าเป็นการลงโทษเนื่องจากสาเหตุในการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดแตกต่างกันไป โดยนำสาเหตุของการกระทำความผิดนั้นมาทำการวิเคราะห์แล้วไปแก้ไขที่สาเหตุของการกระทำความผิดดังกล่าวเมื่อแก้ไขได้ผู้กระทำความผิดก็จะไม่กระทำความผิดอีกต่อไป

4) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคม

การลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นการคุ้มครองสังคมนั้นจะไม่เน้นไปที่การลงโทษผู้กระทำความผิดแต่จะเน้นไปที่การแก้ไขปรับปรุงนิสัยของผู้กระทำความผิดมากกว่าเพื่อเป็นการคุ้มครองสังคม โดยที่นักอาชญาวิทยาของสำนักนี้ได้ให้ความสนใจในเรื่องบุคลิกภาพของผู้กระทำความผิด กฎหมายอาญาและการควบคุมสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สังคมดีขึ้นเพื่อป้องกันอาชญากรรมซึ่งการลงโทษเพื่อเป็นการคุ้มครองสังคมนี้นี้จะเน้นไปที่การแก้ไขฟื้นฟูและการอบรมผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลมากกว่าการลงโทษและการแก้แค้นบ่มนิสัยซึ่งช่วยให้ผู้กระทำความผิดปรับตัวเข้ากับสังคมได้

3.1.3.2 วัตถุประสงค์การลงโทษ

วัตถุประสงค์ของการลงโทษนั้นมีส่วนคล้ายกับทฤษฎีของการลงโทษเนื่องจากว่าเมื่อเราได้ศึกษาถึงทฤษฎีของการลงโทษนั้นจะทำให้เราสามารถที่จะทราบได้ว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นควรจะใช้ทฤษฎีใดมาลงโทษกับผู้กระทำความผิดเพื่อที่จะทำให้การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นบรรลุผล ซึ่งการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นก็จะต้องศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษ¹⁵ โดยนำมาพิจารณาควบคู่กับทฤษฎีของการลงโทษเพื่อที่จะให้การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นบรรลุผลและมีประสิทธิภาพวัตถุประสงค์ของการลงโทษมีอยู่หลายประการด้วยกันซึ่งนักนิติศาสตร์ได้พยายามอธิบายออกมาเป็นทฤษฎีต่างๆโดยวัตถุประสงค์ของการลงโทษสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้¹⁶

1) การลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิด

การลงโทษตามวัตถุประสงค์นี้เป็นการลงโทษที่สาสมกับกับการกระทำความผิดที่ผู้กระทำนั้นได้ก่อขึ้นเป็นการลงโทษที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ที่ถูกประทุษร้ายมากที่สุด¹⁷ กล่าวคือ ผู้ใดกระทำการใดย่อมได้รับผลตอบแทนสำหรับการกระทำนั้นเพื่อเป็นการแก้แค้นให้กับผู้เสียหายหรือเหยื่อของอาชญากรรมซึ่งถือว่าการได้ตอบการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด

¹⁵ อัจฉริยา ชูตินันท์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*, หน้า 146.

¹⁶ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป*, หน้า 846.

¹⁷ Wayne R. LaFave, *Criminal Law*, 5th ed. (St. Paul: Minn: West Publishing, 2010), pp. 26-33.

ด้วยการลงโทษให้สาสมกับความผิดที่ได้ก่อขึ้นเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับความเจ็บปวด ทุกข์ทรมานที่ผู้เสียหายนั้นได้รับ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ที่ฆ่าผู้อื่นตายโดยเจตนา ก็ควรที่จะถูกประหารชีวิตด้วยตามการกระทำของตนที่ได้กระทำขึ้น¹⁸

2) การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่

การลงโทษตามวัตถุประสงค์นี้ก็เพื่อประโยชน์อยู่ 2 ประการกล่าวคือ ประการแรก เพื่อเป็นตัวอย่งให้คนทั่วไปเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดเพราะว่าเมื่อคนทั่วไปเห็นว่าเมื่อกระทำความผิดแล้วต้องได้รับโทษก็เกิดความเกรงกลัวต่อโทษดังกล่าวไม่กล้าที่จะคิดกระทำความผิดตาม และประการที่สอง เพื่อเป็นการข่มขู่ตัวผู้กระทำความผิดนั่นเองเนื่องจากว่าเป็นการทำให้ตัวผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษนั้นเกิดความเข็ดหลาบและเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับไม่กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำอีก¹⁹

3) การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงหรือแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

วัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำความผิดตามวัตถุประสงค์นี้ก็เพื่อให้ตัวผู้กระทำความผิดนั้นสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขกลับตัวเป็นพลเมืองที่ดี เนื่องจากว่าการที่ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษไปแล้วเมื่อพ้นโทษกลับมาตัวผู้กระทำความผิดนั้นอาจหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกก็เป็นได้ จึงพยายามหาทางให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดมาแล้วนั้นเกิดความประสงค์ที่จะยับยั้งไม่กระทำผิดซ้ำอีก²⁰

4) การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสมิให้กระทำความผิดอีก

การลงโทษตามวัตถุประสงค์นี้มีขึ้นก็เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดซ้ำอีกโดยผู้กระทำความผิดหมดโอกาสที่จะกระทำความผิดได้ การลงโทษตามวัตถุประสงค์นี้มีอยู่หลายวิธี เช่น การประหารชีวิตเป็นการตัดไม่ให้มีโอกาสกระทำความผิดได้อย่างชัดเจนที่สุดกล่าวคือ เมื่อถูกประหารชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถที่จะกระทำความผิดได้อีกเป็นการตัดตัวผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคมอย่างถาวร การจำคุกก็ถือว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่เป็นการตัดโอกาสมิให้มีการกระทำความผิดอีกไม่ว่าจะเป็นการจำคุกไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือการจำคุกตลอดชีวิต เนื่องจากว่าในระหว่างที่ถูกจำคุกนั้นผู้ที่ถูกจองจำก็จะถูกตัดไม่ให้มีโอกาสออกมากระทำความผิดในสังคมภายนอกได้

¹⁸ ประธาน วัฒนวานิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา (กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก, 2546), หน้า 360.

¹⁹ Wayne R. LaFave, Criminal Law, p. 29.

²⁰ อุทิศ แสนโกศิก, กฎหมายอาญาภาค 1 (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการเอกสารและวิชาของวิชาการ กรมอัยการ, 2525), หน้า 40.

นอกจากวัตถุประสงค์ของการลงโทษที่ได้แบ่งไว้ในข้างต้นแล้ว ก็ยังมี วัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำความผิดอีกหลายประการเนื่องจากการแบ่งวัตถุประสงค์ของ การลงโทษนี้ นักนิติศาสตร์อาจใช้หลักเกณฑ์หรือทฤษฎีที่ตนได้ศึกษามาจึงทำให้มีการแบ่งวัตถุประสงค์ แตกต่างกันไป ยกตัวอย่างของวัตถุประสงค์ของการลงโทษในกรณีอื่นก็เช่น²¹

1) เพื่อเป็นการยับยั้งป้องกัน

การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดควรที่จะมีความรุนแรงเพียงพอที่จะยับยั้ง บุคคลอื่นไม่ให้กระทำความผิดตามโดยมีวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งหรือป้องกันก็ จะทำให้ผู้ที่กระทำความผิดนั้นเข็ดหลาบไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีกและในขณะเดียวกันก็เป็นการ ตักเตือนบุคคลอื่นไม่ให้กระทำความผิดตามหรือเอาเยี่ยงอย่างบุคคลผู้กระทำความผิดเพราะอาจจะถูก ลงโทษอย่างเดียวกัน ดังนั้นการลงโทษผู้กระทำความผิดตามวัตถุประสงค์นี้จึงมุ่งการป้องกันหรือหยุด อาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นและยับยั้งการกระทำที่ผิดกฎหมายด้วย

2) เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคม

การลงโทษเพื่อเป็นการคุ้มครองสังคมนั้นในสมัยก่อนนั้นมีการนำโทษจำคุก มาใช้กับผู้กระทำความผิดซึ่งการลงโทษจำคุกกับผู้กระทำความผิดนี้เป็นการลงโทษในลักษณะที่เป็น การแก้แค้นทดแทน แต่ต่อมามีการนำโทษจำคุกมาใช้ในลักษณะที่เป็นการป้องกันคุ้มครองสังคม เนื่องจากว่าเมื่อผู้กระทำความผิดอยู่ในคุกหรือเรือนจำก็ทำให้ผู้กระทำความผิดนั้นไม่สามารถที่จะ ออกมากระทำความผิดได้อีกทำให้สังคมนั้นปลอดภัยจากอาชญากรรมอย่างน้อยก็เป็นการชั่วคราว ระหว่างที่ถูกจำคุก

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดขอบเขตความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ นั้นควรที่จะพิจารณาถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดความผิดและโทษทาง อาญาในการกำหนดโทษที่จะลงกับบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาของมนุษย์ทั้งหมดทั้งนี้ เนื่องจากว่าหากปล่อยให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศไทยก็อาจจะมีการใช้ประเทศไทยนั้น เป็นแหล่งสำหรับการทำสำเนาเนื่องจากอาศัยช่องว่างของกฎหมายที่ประเทศไทยเรานั้นยังมีได้มีการ บัญญัติกฎหมายมาให้มีความชัดเจน ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวเช่นนานาประเทศที่ ฉะนั้นแล้ว ประเทศไทยเราควรที่จะรีบบัญญัติกฎหมายให้มีความชัดเจน ครอบคลุมปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มีประสิทธิภาพ

²¹ Rajendra K. Sharma, *Criminology and Penology* (New Delhi: Atlantic publishers and distributors, 1998), p. 20.

3.2 แนวคิดทางจริยธรรมต่อการทำวิจัยในมนุษย์

การวิจัยทดลองที่กระทำต่อมนุษย์นานาประเทศต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การนำมนุษย์มาวิจัยทดลองไม่ว่าจะเป็นการวิจัยทดลองมนุษย์เพื่อนำมาใช้ในทางที่ถูกต้องหรือนำมาใช้ในทางที่ผิดก็ตาม ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรี สิทธิ ความปลอดภัย และความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ที่ถูกนำมาใช้ในการวิจัยทดลอง จึงได้จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อหาหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทดลองในมนุษย์ หลักเกณฑ์หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทดลองในมนุษย์ก็คือ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ นานาประเทศได้ให้การยอมรับถึงหลักเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หลักเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติที่ให้นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยตระหนักถึงคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของมนุษย์ที่ถูกนำมาวิจัยทดลองมากกว่ามุ่งถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยทดลอง ตัวอย่างของหลักเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เช่น ปฏิญญาสากลเฮลซิงกิ (Helsinki Declaration) ในคราวประชุมของแพทยสภาโลก ซึ่งปฏิญญาดังกล่าวได้กำหนดถึงกฎเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์²² หลักชีวจริยธรรมขององค์การยูเนสโก รายงานเบลมอนต์ หลักเกณฑ์และแนวทางจริยธรรมการคุ้มครองอาสาสมัครในการวิจัยของประเทศสหรัฐอเมริกา แนวทางสากลสำหรับการศึกษาวิจัยทางชีวการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยสภาองค์การสภาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับองค์การอนามัยโลก²³ ฯลฯ จากตัวอย่างหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ข้างต้นมีสาระสำคัญดังนี้

3.2.1 หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เป็นหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมที่นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการวิจัยทดลองเกี่ยวกับมนุษย์ หลักเกณฑ์นี้เป็นแนวทางปฏิบัติขั้นพื้นฐานของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องตระหนักถึงหลัก

²² World Medical Association, "Declaration of Helsinki " [Online] Accessed: 3 January 2015.

Available from: <http://www.faseb.org/arvo/helsinki.pdf>

²³ International Ethical Guidelines for Biomedical research Involving Human Subjects, "The Council for International Organizations of Medical Science(Cioms)," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: http://www.cioms.cn/publications/layout_guide2002.pdf

จริยธรรมดังกล่าวนี้ย่อมก่อนลงมือวิจัยทดลองทุกครั้งซึ่งสอดคล้องกับปฏิญญาสากลเฮลซิงกิ ข้อที่ 9²⁴ ความว่า

“ผู้วิจัยควรตระหนักถึงจริยธรรม กฎหมายและกฎระเบียบที่จำเป็นสำหรับการวิจัย ในคนของประเทศนั้นๆด้วยพร้อมกันไปกับกฎระเบียบนานาชาติจะไม่มี การอ้างใช้จริยธรรม กฎหมาย กฎระเบียบของประเทศใดเพื่อมาลดการป้องกันอาสาสมัครในโครงการวิจัยที่กำหนดไว้ในปฏิญญา ดังกล่าว”

หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ประกอบด้วยหลัก 3 ประการดังนี้²⁵

3.2.1.1 หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person)

3.2.1.2 หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย (Beneficence, Non-Maleficence)

3.2.1.3 หลักความยุติธรรม (Justice)

3.2.1.1 หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person)

นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยผู้ซึ่งทำวิจัยทดลองเกี่ยวกับมนุษย์จะต้องยึดหลักความเคารพในบุคคลเป็นที่ตั้งเนื่องจากว่าการวิจัยทดลองในมนุษย์ย่อมกระทบถึงชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ อนามัยหรือจิตใจของผู้ถูกวิจัยทดลอง ฉะนั้นการที่นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะวิจัยทดลองในมนุษย์ได้นั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ถูกวิจัยเองหรือในกรณีที่ผู้ถูกวิจัยไม่สามารถให้ความยินยอมได้ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่สามารถให้ความยินยอมแทนได้ หลักความเคารพในบุคคลยังมีความหมายครอบคลุม 4 ประเด็นดังนี้²⁶

1. การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เนื่องจากการวิจัยทดลองในมนุษย์จะกระทบถึงชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ อนามัยหรือจิตใจของผู้ทดลอง นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของจริยธรรมการวิจัย มนุษย์มิใช่สิ่งของที่ให้นำมาวิจัยทดลองได้ตามอำเภอใจ ฉะนั้นการวิจัยทดลองในมนุษย์ต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะเป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกายของมนุษย์ ซึ่งศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ถือว่าเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนจะต้องให้ความเคารพซึ่งกันและกัน

²⁴ World Medical Association, "Declaration of Helsinki "

²⁵ ธาดา สืบหลินวงศ์ พรหมแห มโหสิริยะ และสุชี พานิชกุล, แนวทางจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย พ.ศ. 2550, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), หน้า 4-6.

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-13.

2. การเคารพในการให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยบอกกล่าวข้อมูลอย่างเพียงพอและมีอิสระในการตัดสินใจ หมายความว่า การวิจัยทดลองเกี่ยวกับมนุษย์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นผู้วิจัยจะต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอ ถูกต้องชัดเจนและครบถ้วนโดยอธิบายถึงกระบวนการวิจัย ความเสี่ยง ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยทดลอง ใช้ภาษาที่ผู้ซึ่งจะถูกรวบรวมข้อมูลสามารถเข้าใจได้ง่ายและครอบคลุมเนื้อหาทางการแพทย์อย่างเหมาะสมรวมทั้งด้านกฎหมายและการเงินที่จะใช้ในการศึกษา การวิจัยทดลองจะต้องไม่ปกปิดรายละเอียดและจะต้องไม่มีอคติ ส่วนในเรื่องของการตัดสินใจ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องเคารพในการตัดสินใจของผู้ประสงค์จะเข้าร่วมการวิจัยมิใช่กระทำในลักษณะที่เป็นการข่มขู่ บีบบังคับหรือชักจูงให้เข้าร่วมการวิจัยเกินกว่าเหตุ นอกจากนี้ถึงแม้ว่าผู้ถูกวิจัยจะเข้าร่วมการวิจัยทดลองโดยไม่ได้ถูกบังคับหรือข่มขู่ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องให้สิทธิแก่ผู้วิจัยที่จะถอนความยินยอมของตนได้ทุกเมื่อโดยไม่ต้องอธิบายเหตุผล

3. เคารพในศักดิ์ศรีของกลุ่มเปราะบางและอ่อนแอ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระหรือตัดสินใจได้ด้วยตนเองและกลุ่มดังกล่าวนี้ไม่สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ต้องอยู่ในความดูแลของผู้อื่น กลุ่มเปราะบางและอ่อนแอนี้ถือว่าเป็นกลุ่มที่ด้อยความสามารถไม่ว่าจะเป็นด้อยความสามารถทางด้านร่างกาย และ/หรือด้อยความสามารถในการตัดสินใจ เช่น เด็ก ผู้ป่วยที่มีความพิการทางสมอง ผู้ป่วยทางจิต นักโทษ ฯลฯ เนื่องจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้มักจะถูกหลอกลวง ถูกเอารัดเอาเปรียบได้ง่าย ฉะนั้นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจึงต้องตระหนักอยู่เสมอว่าไม่ควรนำกลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้มาวิจัยเพียงเพราะว่าสะดวกในการบริหารจัดการหรือง่ายต่อการดำเนินการงานวิจัยด้วยข้อจำกัดที่มีอยู่

4. การเคารพในความเป็นส่วนตัวและรักษาความลับ หลักการดังกล่าวนี้ถือเป็นเรื่องขั้นพื้นฐานของการเคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การวิจัยทดลองในมนุษย์จะต้องตระหนักถึงเรื่องความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับเกี่ยวกับข้อมูลการวิจัยในมนุษย์เป็นที่ตั้ง เช่น ต้องมีมาตรการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ถูกวิจัย ต้องให้โอกาสผู้ถูกวิจัยลงนามในใบแสดงความยินยอมก่อนที่จะนำข้อมูลการวิจัยออกเผยแพร่ในกรณีที่มีข้อมูลนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ถูกวิจัย ต้องมีการบอกกล่าวผู้ถูกวิจัยถึงสิทธิที่จะได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างเคร่งครัด ฯลฯ ซึ่งในปฏิญญาเฮลซิงกิของสมาคมแพทย์โลกได้กล่าวถึงเรื่องความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับไว้ในมาตรา 21²⁷ มีใจความว่า “ผู้วิจัยจะต้องให้ความเคารพต่อสิทธิในการปกป้องบูรณภาพของมนุษย์ ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในความเป็นส่วนตัวและการเก็บรักษาความลับของข้อมูลอาสาสมัคร และพยายามลดผลกระทบของการศึกษาต่อร่างกาย จิตใจและบุคลิกภาพของ

²⁷ World Medical Association, "Declaration of Helsinki "

อาสาสมัคร” ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ถูกวิจัยไว้เป็นความลับและป้องกันการเข้าถึงข้อมูลของบุคคลผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง

3.2.1.2 หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย (Beneficence, Non-Maleficence)

การวิจัยทดลองในมนุษย์นอกจากนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องตระหนักถึงหลักความเคารพในตัวบุคคลแล้วจะต้องตระหนักถึงหลักคุณประโยชน์ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ประกอบด้วย การวิจัยทดลองในมนุษย์นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยทดลองซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กล่าวคือ การวิจัยในมนุษย์ต้องมุ่งถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยมากกว่าความเสี่ยง ความเสียหายที่พึงจะเกิดขึ้นจากการวิจัยทดลอง หากพิจารณาแล้วพบว่าการทดลองวิจัยนั้นก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าประโยชน์ที่พึงจะได้รับ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยก็ไม่ควรที่จะทำการวิจัยทดลอง

นอกจากนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์และความเสียหายที่พึงได้รับแล้ว นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยต้องตระหนักถึงการวิจัยทดลองนั้นจะต้องก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายและก่อให้เกิดอันตรายให้น้อยที่สุดและสร้างประโยชน์ให้สูงสุดหมายความว่า นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยมีหน้าที่ที่จะต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายขึ้นอันเนื่องมาจากการวิจัยทดลอง หากหลีกเลี่ยงความเสียหายหรืออันตรายไม่ได้ก็ควรที่จะป้องกันให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายให้น้อยที่สุด ผู้ถูกวิจัยต้องไม่เสี่ยงกับอันตรายโดยไม่จำเป็น ฉะนั้นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยควรใช้ตัวอย่างการวิจัยให้น้อยที่สุดเท่าที่จะตอบคำถามวิจัยได้ในภาวะที่ผลทางสถิติ ส่วนในเรื่องการสร้างประโยชน์สูงสุดจะต้องตระหนักถึงผลประโยชน์ที่จะพึงมีแก่ผู้ถูกวิจัยโดยตรงนอกเหนือไปจากผลประโยชน์แก่ตัวนักวิจัยเอง สังคมหรือทางด้านวิชาการ²⁸

3.2.1.3 หลักความยุติธรรม (Justice)

หลักความยุติธรรมตามนัยของการวิจัยทดลองในมนุษย์หมายถึง การกระจายความยุติธรรมที่กำหนดให้มีการกระจายทั้งภาระและผลประโยชน์ที่ผู้ถูกวิจัยพึงได้รับอย่างเท่าเทียมจากการเข้าร่วมการวิจัย²⁹ จากความหมายของหลักยุติธรรมที่เกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์เพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรมในทุกขั้นตอนของการวิจัย ทั้งขั้นตอนการปฏิบัติตลอดจนผลลัพธ์ในการคัดเลือก

²⁸ ธาดา สืบหลินวงศ์ พรหมแม่มหาสุวริยะ และสุธี พาณิชกุล, แนวทางจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย พ.ศ. 2550, หน้า 14-16.

²⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17-18.

ผู้เข้าร่วมการวิจัยทดลอง เนื่องจากว่าหลักความยุติธรรมมุ่งเน้นที่จะกระจายทั้งภาระและผลประโยชน์ให้กับบุคคลผู้เข้าร่วมการวิจัย

นอกจากนี้หลักความยุติธรรมยังหมายความรวมถึงความเที่ยงธรรมและความเสมอภาค³⁰ กล่าวคือ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องปฏิบัติต่อผู้ถูกวิจัยหรือผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกันไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ถูกวิจัย เช่น การให้ข้อมูลแก่ผู้ถูกวิจัยจะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ไม่มีการปกปิดหรือมีความลับต่อกัน ไม่ควรเลือกการวิจัยในกลุ่มคนที่เปราะบางอ่อนแอ ด้อยโอกาสซึ่งพวกเขาเหล่านี้ไม่สามารถปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็นคนจนหรือคนรวยต้องได้รับการวิจัยทดลองที่เสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยก ฯลฯ

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้การทำวิจัยในมนุษย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ซึ่งประกอบด้วย หลักความเคารพในบุคคล หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายและหลักยุติธรรมเป็นสำคัญ เนื่องจากการวิจัยทดลองในมนุษย์ล้วนเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย จิตใจของผู้ถูกวิจัยทดลอง หลักจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่มากำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติให้นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยทั้งหลายควรตระหนักถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ที่ถูกนำมาทดลองวิจัยซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่นานาประเทศต่างให้การยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำการวิจัยทดลองในมนุษย์

3.2.2 หลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

หลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เนื่องจากว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ต้องทำต่อเนื้อตัวร่างกายหรือชิ้นส่วนอวัยวะต่างๆของมนุษย์ ซึ่งในการทดลองวิจัยหรือการกระทำทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ นักวิจัยทดลองหรือนักวิทยาศาสตร์ รวมทั้งที่รัฐบาลสนับสนุนโครงการวิจัยทดลองทางวิทยาศาสตร์จำต้องตระหนักถึงหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นที่ตั้งเสมอ ก่อนที่จะมีการวิจัยทดลองทางวิทยาศาสตร์เพราะมนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีคุณค่า มีสิทธิที่จะไม่ถูกรบกวนแทรกแซง มีสิทธิที่จะไม่ถูกนำมาใช้ในการวิจัยทดลอง การวิจัยทดลองที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้บุคคลที่เกี่ยวข้องควรเคารพหรือคำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หากกระทำไปโดยมิได้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็จะเป็นการละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

³⁰ ธาดา สืบหลินวงศ์ พรหมแข มไหสรวิยะ และสุธี พานิชกุล, แนวทางจริยธรรมการทำวิจัยในคนในประเทศไทย พ.ศ. 2550, หน้า 6.

หลักการเรื่องสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในปัจจุบันนี้นานาประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศภาคพื้นยุโรป อเมริกา หรือแม้แต่กระทั่งเอเชียของเราต่างให้ความสนใจ ความสนใจกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นอย่างมากสืบเนื่องจากว่าเรื่อง สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและมีผลกระทบต่อมนุษย์³¹ ฉะนั้นการกระทำต่างๆของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือผู้ปกครองรัฐที่จะต้องกระทำต่อมนุษย์หรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์จะต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งในหัวข้อนี้จะอธิบายถึงหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.2.1 หลักสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน* มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับมนุษย์นับตั้งแต่มนุษย์ได้ถือกำเนิดขึ้นหรืออาจเรียกได้ว่า สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่ติดตัวของมนุษย์มาตั้งแต่ต้น เป็นสิทธิธรรมชาติ (Natural Rights)³² บุคคลอื่นไม่อาจที่จะพรากสิทธิตามธรรมชาติอันเป็นที่มาของสิทธิมนุษยชนไปจากบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้เนื่องจากว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่มีคุณค่าในตัวเองโดยสมบูรณ์ มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระ มีศักดิ์ศรี มีเกียรติ มีแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเอง มีสิทธิในชีวิตร่างกาย มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน³³

ฉะนั้นมนุษย์จึงต้องให้ความเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละคนและไม่อาจจะหาวิธีการใดเพื่อมาลบล้างหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิมนุษยชนได้เพราะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่มีบ่อเกิดมาจากสิทธิตามธรรมชาติกล่าวคือ เมื่อมนุษย์ได้ถือกำเนิดขึ้นมาสิทธิของความเป็นมนุษย์ก็เกิดขึ้นมาพร้อมกันด้วย³⁴ เขามีสิทธิต่างๆที่มนุษย์พึงมีโดยปราศจากเงื่อนไขหรือข้อจำกัดทางกฎหมายสิทธิมนุษยชนจึงเป็นระบบคุณค่าที่สังคมโลกได้สร้างขึ้นเพื่อให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงและให้ความสำคัญให้ความเคารพเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

³¹ Yechiel Michael Barilan, *Human Dignity, Human Rights, and Responsibility: The New Language of Global Bioethics and Biolaw* (Massachusetts: The MIT press, 2012), p. 20.

*สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิของความเป็นมนุษย์ เป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคน โดยสิทธิมนุษยชนนี้เกิดขึ้นนับตั้งแต่มนุษย์ได้ถือกำเนิดและมีสิทธิของความเป็นมนุษย์ไปตลอดจนกระทั่งถึงแก่ความตาย สิทธินี้เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นพร้อมกับความเป็นมนุษย์ โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ สีผิว ศาสนา โดยถือว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีอิสระ เสรีภาพเสมอภาค มีสิทธิในการได้รับการยอมรับจากสังคมและการปฏิบัติอย่างเหมาะสม (จรัล ดิษฐาอภิชัย, *บนหนทางสิทธิมนุษยชน* (กรุงเทพมหานคร: สุขุมและบุตร, 2549), หน้า 2-3.)

³² อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, *สิทธิมนุษยชน*, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2555), หน้า 11.

³³ รุ่งพงษ์ ชัยนาม, *รวมบทความสิทธิมนุษยชน ประวัติศาสตร์และภาษา*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2554), หน้า 25.

³⁴ จรัล ดิษฐาอภิชัย, *บนหนทางสิทธิมนุษยชน*, หน้า 2-3.

สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิประจำตัวของมนุษย์ทุกคน มนุษย์ทุกคนมีสิทธินี้อยู่แล้ว ตั้งแต่ก่อนที่จะมีรัฐเกิดขึ้น³⁵ ในช่วงแรกเริ่มก่อนที่จะมีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติสิทธิมนุษยชน ยังมิได้รับความสนใจเท่าที่ควรแต่พอหลังจากมีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ นานาประเทศต่างได้ เล็งเห็นความสำคัญของสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการกระทำที่ เป็นการกดขี่ข่มเหง ปฏิบัติต่อมนุษย์อย่างไม่เป็นธรรม และเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 จบลงก็ยังมี การปฏิบัติต่อมนุษย์ผู้ซึ่งมีฐานะหรือสถานภาพที่ด้อยกว่าตนอยู่จึงทำให้นานาประเทศได้ตระหนัก ความสำคัญและได้พยายามเรียกร้องต่อสู้เพื่อให้มีการรับรองและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมากขึ้น³⁶ และ เมื่อพิจารณาจากกฎบัตรสหประชาชาติก็ได้มีการกล่าวถึงสิทธิมนุษยชนไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติไว้ ในอารัมภบทของความมุ่งหมายในการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติโดยมีใจความว่า³⁷

“เราบรรดาประชาชนแห่งสหประชาชาติได้ตั้งเจตจำนงที่จะยืนยันความเชื่อมั่น ในสิทธิมนุษยชนอันเป็นพื้นฐานของเกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์ ในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษ และสตรี และของประชาชนใหญ่น้อย”

นอกจากอารัมภบทขององค์การสหประชาชาติ เรื่องสิทธิมนุษยชนยังได้ปรากฏ ในมาตรา 1 ข้อที่ 3 ของกฎบัตรสหประชาชาติอีกด้วย โดยมีเนื้อหาดังนี้³⁸

“เพื่อทำการร่วมมือระหว่างประเทศในอันที่จะแก้ปัญหาระหว่างประเทศในทาง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมนุษยธรรม และส่งเสริมสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชน และ อิสรภาพอันเป็นหลักมูลฐานสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา”

เมื่อพิจารณาถึงกฎบัตรที่แสดงถึงเจตจำนงในการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ แล้ว จะพบว่าองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก ซึ่ง องค์การสหประชาชาติมีบทบาทเป็นอย่างมากในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน และเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 สมัชชา ใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้บัญญัติปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (La

³⁵ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2555), หน้า 53.

³⁶ อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, สิทธิมนุษยชน, หน้า 59.

³⁷ United Nation, "Charter of the United Nation:Preamble," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: <http://www.un.org/en/documents/charter/preamble.shtml>

³⁸ United Nation, "Charter of the United Nation:Chapter 1 Purposes and Principles," [Online] Accessed: 3 January 2015. Available from: <http://www.un.org/en/documents/charter/chapter1.shtml>

declaration universelle des droits de l’homme) เพื่อเป็นหลักการพื้นฐาน เป็นแนวทางและเป็นมาตรฐานสากลให้แก่บรรดาสมาชิกและบุคคลทั่วไปได้เคารพยึดถือและนำไปปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์

หลักการสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้เกิดขึ้นจากการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของนานาประเทศที่เล็งเห็นถึงความสำคัญถึงสิทธิดังกล่าวซึ่งได้กำหนดขึ้นมาเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของมนุษย์ โดยที่ปฏิญญาสากลนี้เป็นการรวบรวมสิทธิมนุษยชนทั้งหลายที่กระจัดกระจายอยู่นำมาอยู่ให้เป็นหมวดหมู่หรือเพื่อให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้รัฐสมาชิกลำมาใช้เป็นหลักการหรือแนวทางให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนภายในรัฐของตนได้³⁹

เมื่อได้ศึกษาถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจะพบว่าในตอนต้นของปฏิญญาฉบับดังกล่าวได้กล่าวถึงคำปรารภในการจัดทำปฏิญญาสากลฉบับนี้ขึ้น⁴⁰ เมื่อพิจารณาจากคำปรารภจะเห็นได้ว่าองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมากจึงได้มีการกำหนดปฏิญญาฉบับนี้ขึ้น

จากที่กล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่าหลักสิทธิมนุษยชนเป็นหลักที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนในฐานะที่ติดตัวมาตั้งแต่มนุษย์ได้ถือกำเนิดจนกระทั่งถึงแก่ความตาย⁴¹ ซึ่งในตอนแรกสังคมโลกหรือมนุษย์มีการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกันอย่างกว้างขวางเนื่องจากว่าในขณะนั้นยังมิได้มีหลักเกณฑ์ที่ได้บัญญัติออกมาเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน แต่ภายหลังที่ได้มีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติกระแสสังคมที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนนานาประเทศได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมากจึงได้มีการจัดทำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นเพื่อให้เป็นหลักการสากลที่กำหนดปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนฉบับนี้เปรียบเสมือนเป็นหลักการหรือเป็นแนวทางให้แก่รัฐสมาชิกหรือบุคคลต่าง ๆ นำมาใช้ในการกำหนดให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนภายในรัฐ หรืออาจนำปฏิญญาสากลฉบับดังกล่าวนี้มาใช้เพื่อกำหนดหรือทำข้อตกลงร่วมกันให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายระหว่างประเทศต่อไป

³⁹ อุคมศักดิ์ สินธิพงษ์, *สิทธิมนุษยชน*, หน้า 96.

⁴⁰ กระทรวงการต่างประเทศ, "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2558.

แหล่งที่มา: <http://www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/book.pdf>

⁴¹ Brian Orend, *Human Rights: Concept and Context* (Ontario: Boardview Press, 2002), p. 18.

3.2.2.2 หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชนซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดเพราะศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นศักดิ์ศรีประจำตัวของมนุษย์ทุกหมู่เหล่าที่เกิดขึ้นพร้อมกับการถือกำเนิดขึ้นของมนุษย์หรืออาจกล่าวได้ว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิทธิธรรมชาติที่มีแก่มนุษย์ทุกคน⁴² โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ หรือภาษา ทั้งนี้ปัญญาสาสกลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนก็ได้บัญญัติรับรองถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และให้ความเคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยได้กล่าวไว้ในคำปรารภของปฏิญญาสากลฉบับดังกล่าวใจความว่า⁴³

“ด้วยเหตุที่มีการยอมรับศักดิ์ศรีประจำตัวและสิทธิซึ่งเสมอกันและไม่อาจโอนกันได้ของสมาชิกทั้งปวงแห่งครอบครัว เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในพิภพด้วยเหตุที่ประดาประชาชนแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันไว้ในกฎบัตรถึงความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตัวบุคคลและในความเสมอกันแห่งสิทธิของทั้งชายและหญิง”

จากคำปรารภข้างต้นของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจะเห็นได้ว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความค่า มนุษย์ทุกคนจะต้องให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกันและกันโดยไม่มีการละเมิดหรือเหยียดหยามศักดิ์ศรีดังกล่าวซึ่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้บัญญัติรับรองและอ้างถึงไว้ แต่ปฏิญญาฉบับดังกล่าวก็มีได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้แต่อย่างใด

หลักการสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็คือ สิทธิในชีวิตและร่างกาย ถือว่าเป็นหลักการพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะสิทธิในชีวิตและร่างกายเป็นสิทธิที่มนุษย์ขาดไม่ได้ มนุษย์มีสิทธิดังกล่าวนี้ติดตัวมาตั้งแต่แรกเกิด เป็นสิทธิของปัจเจกชนที่มีอยู่ในสภาวะธรรมชาติ เป็นสิทธิที่มนุษย์จะมีชีวิตอยู่ในโลก มีสิทธิที่จะกระทำการเช่นใดกับเนื้อตัวร่างกายของตนก็ได้ สิทธิในชีวิตและร่างกายนี้ถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์⁴⁴

สิทธิในชีวิตและร่างกาย หมายถึง มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในร่างกายและตำราของร่างกายของตนตามธรรมชาติ มีสิทธิที่จะมีชีวิตและสิทธิในร่างกายเป็นพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนอื่นๆ บุคคลอื่นใดจะมาพรากสิทธิดังกล่าวหรือจะมาละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายของผู้ค้นหาได้ไม่ จะต้องให้ความเคารพ ไม่เหยียดหยามต่อสิทธิในชีวิตและร่างกายนี้⁴⁵

⁴² George Kateb, *Human Dignity* (Massachusetts: Harvard University press, 2011), p. 1.

⁴³ กระทรวงการต่างประเทศ, "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน" [ออนไลน์].

⁴⁴ บรรเจิด สิงคะเนติ, *หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*, หน้า 89.

⁴⁵ จรัส ดิษฐาภิขัย, *บนหนทางสิทธิมนุษยชน*, หน้า 29-30.

จากหลักการพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิในชีวิตและร่างกายก็ได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติในข้อที่ 3* และกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองข้อที่ 6** ซึ่งแสดงให้เห็นว่านานาประเทศต่างได้เล็งเห็นความสำคัญของสิทธิในชีวิตและร่างกายและให้การยอมรับกันมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีหลักการของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ สิทธิในความเสมอภาค โดยสิทธินี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของบุคคลแต่ละคนและต่อสังคม นอกจากมนุษย์ทุกคนจะมีสิทธิในชีวิตและร่างกายตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว สิทธิในความเสมอภาคเท่าเทียมกันนี้มีความสำคัญไม่แพ้กันเพราะสิทธิในความเสมอภาคนี้ถือว่ามนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยก เชื้อชาติ ศาสนา สีผิว หรือเพศ หากขาดหลักความเสมอภาคนี้ไปบุคคลนั้น อาจได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมหรือถูกเลือกปฏิบัติจากบุคคลอื่นๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดหรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ฉะนั้นแล้วเพื่อที่จะให้มนุษย์สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีจึงจำเป็นต้องมีหลักความเสมอภาคดังกล่าวด้วย หลักการนี้จึงเป็นหลักการที่สำคัญอีกประการหนึ่งของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์⁴⁶

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” เป็นสิทธิที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิดโดยมีอาจมีบุคคลใดมาพรากสิทธิดังกล่าวนี้ไปได้ ถ้าหากมีการพรากหรือแทรกแซงในเรื่องดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งก็คือการเหยียดหยาม ลดทอนหรือการปฏิบัติต่อคนเหมือนไม่ใช่มนุษย์ หรือลดฐานะความเป็นมนุษย์ไปเป็นเสมือนวัตถุหรือสิ่งของ เท่ากับเป็นการไม่ให้เกียรติหรือไม่เคารพต่อคุณค่าของมนุษย์⁴⁷ ฉะนั้นมนุษย์ทุกคนจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยยึดถือสารัตถะอันเป็นรากฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่สำคัญ 2 ประการซึ่งมีอาจจะแยกออกจากกันได้นั้นก็คือ สิทธิในชีวิตร่างกายและสิทธิที่จะได้รับความเสมอภาคตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะทำให้พลเมืองทุกคนมีชีวิตอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความสุขและเป็นการช่วยลดการดูถูก เหยียดหยามมนุษย์ด้วยกันเอง

* ข้อ 3 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน บัญญัติว่า “บุคคลมีสิทธิในการดำเนินชีวิต ในเสรีธรรมและในความมั่นคงแห่งร่างกาย”

** ข้อ 6 แห่งกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองบัญญัติว่า “1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตมาแต่กำเนิด สิทธินั้นต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย บุคคลจะต้องไม่ถูกทำให้เสียชีวิตโดยอำเภอใจ...”

⁴⁶ บรรเจิด สิงคะเนติ, *หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*, หน้า 89.

⁴⁷ George Kateb, *Human Dignity*, p. 28.

3.2.3 ปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชน

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ องค์การยูเนสโก ได้รับรอง “ปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชน”⁴⁸ ในการประชุมสมัยสามัญของยูเนสโกครั้งที่ 29 เมื่อปี พ.ศ. 2540 และในการประชุมสมัยสามัญของยูเนสโกครั้งที่ 30 เมื่อปี พ.ศ. 2542 ที่ประชุมได้ให้การรับรอง “แนวทางในการดำเนินงานตามปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชน”

เนื้อหาของปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนนี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการทดลองทางวิทยาศาสตร์ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องพันธุกรรมของมนุษย์ การทำสำเนาพันธุกรรม การทำสำเนามนุษย์ หรือการถ่ายทอดทางพันธุกรรม โดยกำหนดถึงหลักการหรือแนวทางเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวเอาไว้เนื่องจากว่าการวิจัยทดลองเกี่ยวกับพันธุกรรมของมนุษย์หรือร่างกายของมนุษย์ทั้งหมดเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนกระทบต่อศีลธรรม จริยธรรม สิทธิเสรีภาพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และรวมถึงกฎหมายด้วย

ปฏิญญาสากลว่าด้วยพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนได้กำหนดขึ้นโดยเป็นไปตามธรรมเนียมขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูเนสโกที่ได้อ้างถึงหลักประชาธิปไตยเกี่ยวกับ “ศักดิ์ศรี ความเสมอภาคของมนุษย์และเชื้อชาติ” ที่ระบุว่า

“การแพร่กระจายอย่างกว้างขวางของวัฒนธรรมและการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์เพื่อความยุติธรรม เสรีภาพ และสันติภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นเนื่องจากแสดงให้เห็นถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และทำให้เกิดเป็นภาระที่สำคัญยิ่งซึ่งทุกชาติจะต้องช่วยกันทำให้สำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือและความห่วงใยร่วมกัน”

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องพันธุกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนจึงเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการสร้างมนุษย์ขึ้นมาโดยใช้พันธุกรรมจากมนุษย์ต้นแบบไม่ว่าจะเป็น ยีน นิวเคลียส หรือแม้แต่กระทั่งเนื้อเยื่อจากส่วนต่างๆของร่างกายมนุษย์เพื่อให้ได้มนุษย์ที่มีรูปร่าง ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ การกระทำดังกล่าวนี้กว่าจะประสบความสำเร็จต้องมีการทดลองนับครั้งไม่ถ้วนทำให้ต้องทำลายตัวอ่อนที่ถูกสร้างขึ้นด้วยวิธีการดังกล่าวเพื่อให้มีลักษณะตามที่ต้องการหรือแม้ว่าจะ

⁴⁸ United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, "Universal Declaration on Human Genome and Human Rights," [Online] Accessed: 11 January 2015. Available from: http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=13177&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

ได้มนุษย์สำเร็จออกมาแล้วนั้นแต่มีความพิการหรือผิดปกติบางอย่างทำให้ต้องทำลายมนุษย์เหล่านั้น เช่นนี้ถือว่าการกระทำนั้นๆเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน นอกจากนั้นการลักลอบทำสำเนามนุษย์โดยปราศจากความยินยอมของผู้เป็นเจ้าของเซลล์ เนื้อเยื่อ ต่างๆที่เป็นวัตถุดิบในการกระทำดังกล่าวนั้นก็ถือว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนเช่นเดียวกัน ฉะนั้นปฎิญาสภากล่าวด้วยพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนจึงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในการที่นานาประเทศจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติและยึดเป็นหลักเพื่อกำหนดหลักการ แนวทางปฏิบัติหรือกฎเกณฑ์ภายในประเทศของตนต่อการกระทำดังกล่าว

ปฎิญาสภากล่าวด้วยเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนได้กล่าวเน้นถึงเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์โดยถือว่าเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเอกภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน บุคคลอื่น ๆจะต้องให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการกระทำไม่ว่าจะเป็นการทดลองหรือการวิจัยต่อพันธูกรรมของมนุษย์นั้นจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ก่อนจะกระทำการตามอำเภอใจหาได้ไม่ ทั้งนี้ตามบทบัญญัติในมาตรา 1* และ มาตรา 2** ที่อยู่ในหมวดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และพันธูกรรมของมนุษย์

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ปฎิญาสภากล่าวด้วยเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนได้บัญญัติไว้ในหมวดการวิจัยเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์ ตามมาตรา 10*** และตามมาตรา 11[†]

นอกจากนั้นปฎิญาสภากล่าวด้วยเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนยังได้บัญญัติถึงแนวทางให้นานาประเทศดำเนินการต่างๆที่จำเป็นเพื่อกำหนดมาตรการต่างๆที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมหลักการที่กำหนดไว้ในปฎิญาฉบับนี้โดยสามารถนำปฎิญาดังกล่าวนี้ไปสู่การปฏิบัติได้

* มาตรา 1 บัญญัติว่า “พันธูกรรมของมนุษย์เน้นความเป็นเอกภาพขั้นพื้นฐานของมวลหมู่สมาชิกมนุษย์ทุกคน รวมทั้งรับรองในศักดิ์ศรีและความหลากหลายที่สืบทอดกันมา ในแง่ของสัญลักษณ์ถือว่าพันธูกรรมของมนุษย์เป็นมรดกของมนุษยชาติ”

** มาตรา 2 บัญญัติว่า “(ก) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของตน โดยไม่ต้องคำนึงถึงลักษณะทางพันธูกรรมของบุคคลนั้นๆ (ข) ศักดิ์ศรีทำให้ไม่จำเป็นต้องลดจำนวนปัจเจกบุคคลที่สืบทอดลักษณะทางพันธูกรรม ในทางตรงกันข้ามต้องเคารพในเอกลักษณ์และความหลากหลายนั้นไว้”

*** มาตรา 10 บัญญัติว่า “การวิจัยหรือการประยุกต์ใช้การวิจัยในเรื่องพันธูกรรมของมนุษย์โดยเฉพะสาขาชีววิทยาพันธุศาสตร์และการแพทย์จะละเมิดต่อสิทธิมนุษยชน ต่อเสรีภาพขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคลหรือของกลุ่มคนหาได้ไม่”

† มาตรา 11 บัญญัติว่า “การดำเนินการซึ่งขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่นการโคลนนิ่งมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ จะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ รัฐและองค์กรระหว่างประเทศที่มีศักยภาพจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการกำหนดกิจกรรมและมาตรการที่จำเป็นทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศเพื่อให้แน่ใจว่าหลักการที่กำหนดไว้ในปฎิญาฉบับนี้ยังได้รับการถือปฏิบัติ”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปณิญาสากลว่าด้วยเรื่องพันธกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชน มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวกับการทดลองวิจัยที่กระทำต่อพันธกรรมของมนุษย์ พันธ ศาสตร์และชีววิทยา ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้เป็นเพียงแนวทางให้รัฐที่เป็นภาคีหรือที่ไม่ได้เป็นภาคีนำไป ปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะเนื่องจากว่าปณิญาสากลโดยหลักในทางกฎหมายแล้วไม่มีผลผูกพัน ทางกฎหมายระหว่างประเทศจึงเป็นเรื่องของแต่ละรัฐที่จะนำไปเป็นแนวทางในลักษณะของการ บัญญัติกฎหมายหรือกฎข้อบังคับเพื่อควบคุมการกระทำดังกล่าวและสามารถตรวจสอบการกระทำ ดังกล่าวได้

3.3 ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการกำหนดความผิดฐานการทำสำเนามนุษย์

เมื่อได้ศึกษาถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ ในการกำหนดความรับผิดชอบและโทษทางอาญา หลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ปณิญา สากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและปณิญาสากลว่าด้วยพันธกรรมของมนุษย์และสิทธิมนุษยชนดังที่ได้ กล่าวข้างต้นและในบทที่ 2 แล้ว จึงทำให้เกิดข้อถกเถียงกันในการทำสำเนามนุษย์ว่าควรจะอนุญาตให้ มีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นได้หรือไม่ในแต่ละประเทศก็มีความเห็นแตกต่างกันออกไป โดยสามารถ แบ่งได้เป็นประเทศที่อนุญาตให้มีการกระทำสำเนามนุษย์ได้และประเทศที่ห้ามทำสำเนามนุษย์ ซึ่งใน หัวข้อนี้จะศึกษาถึงทฤษฎีที่แต่ละประเทศใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าสมควรจะอนุญาตให้ทำ สำเนามนุษย์ได้หรือไม่ โดยสามารถแบ่งทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบัญญัติของกฎหมาย ได้เป็น 2 ทฤษฎีดังนี้

1. ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำ
2. ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยม

3.3.1 ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำ

เมื่อพิจารณาถึงตัวบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศที่กำหนดห้ามมิให้มีการทำ สำเนามนุษย์จะพบว่า ประเทศเหล่านี้ได้นำทฤษฎีทางจริยศาสตร์แนวค่าน้ำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับ การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำที่มีความสำคัญกล่าวคือ

อิมมานูเอล ค่าน้ำ (Immanuel Kant) เป็นนักคิดชาวเยอรมันได้ให้แนวคิดหรือให้ ความสำคัญในเรื่องของการให้ความเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์นี้มี คุณค่าแก่มนุษย์ทุกคน บุคคลอื่นใดไม่สามารถที่จะพรากหรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไปได้ โดย ค่าน้ำเห็นว่า การที่เรานำมนุษย์มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อที่จะนำไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จหรือ

นำมาใช้ตอบสนองความต้องการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรม⁴⁹ แนวความคิดของค่านท์ จึงให้ความสำคัญหรือเน้นไปในเรื่องศักดิ์ศรีของมนุษย์และสิทธิของมนุษย์ที่จะได้รับความเคารพ โดยอยู่บนความคิดที่ว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเหตุผลซึ่งคู่ควรแก่เกียรติและความเคารพ ซึ่งถือว่าการเน้น หรือให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวนี้เป็นพื้นฐานแนวคิดในเรื่องสิทธิมนุษยชนสากลในปัจจุบัน⁵⁰

จากที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่านท์ได้ปฏิเสธแนวความคิดแบบ อรรถประโยชน์นิยมที่มุ่งแต่จุดหมายปลายทางเป็นสำคัญว่า การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดจะก่อให้เกิด ความสุขแก่คนหมู่มากหรือไม่โดยมิได้คำนึงถึงขั้นตอนหรือกระบวนการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ว่าถูกต้อง ชอบธรรม มีศีลธรรมหรือไม่ ฉะนั้นการที่นำมนุษย์มาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างสวัสดิการ ส่วนรวมแบบอรรถประโยชน์นิยมนั้นเป็นสิ่งที่ผิด⁵¹ ค่านท์จึงไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดหรือทฤษฎี แบบอรรถประโยชน์นิยมเพราะค่านท์มองว่ามนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ทุกคนจะต้องให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน

นอกจากนั้นค่านท์ยังให้ความสำคัญในเรื่องศีลธรรม ซึ่งศีลธรรมตามแนวคิดของ ค่านท์ได้เน้นไปในเรื่องเจตนา โดยค่านท์ถือว่าเจตนาที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำต่างๆให้ถูกต้อง ตามศีลธรรม เจตนาที่ดีเป็นสามัญสำนึกของบุคคลทั่วไปที่สามารถนำมาพิจารณาถึงการกระทำต่างๆ⁵² ค่านท์ได้กล่าวถึงเจตนาที่ดีว่า⁵³

“เจตนาดีนั้น ดีไม่ใช่เพราะผลกระทบหรือผลลัพธ์ของมัน มันเป็นที่ดีในตัวเอง ไม่ ว่าจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ตาม ถึงแม้ว่าเจตนาดีนี้จะไร้ซึ่งอำนาจในการปฏิบัติตามเจตนา ต่อให้ พยายามจนสุดความสามารถแล้วก็ยังทำไม่ได้เลย มันก็จะยังมีคุณค่าในตัวมันเอง เปรียบเสมือนอัญ มณีที่เปล่งประกาย”

จากคำกล่าวของค่านท์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เจตนาที่ดีนั้นมีคุณลักษณะทาง ศีลธรรม มีคุณค่าทางศีลธรรม ถ้าเรายึดถือเจตนาดีมาใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการกระทำในเรื่องใด เรื่องหนึ่งก็จะส่งผลให้เรื่องนั้นๆเป็นความดีมีศีลธรรมเพราะตามความหมายของค่านท์เจตนาที่ดีจะ นำมาสู่การกระทำที่ถูกต้องและชอบด้วยเหตุผล ถ้าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเริ่มต้นด้วยเจตนาที่

⁴⁹ เนื่องน้อย บุญเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก ค่านท์ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 4.

⁵⁰ Michael J.Sandal, Justice ความยุติธรรม, สฤณี อาชวานันทกุล, ผู้แปล, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์Openworlds, 2557), หน้า 140-142.

⁵¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 148.

⁵² เนื่องน้อย บุญเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก ค่านท์ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์, หน้า 17-19.

⁵³ Immanuel Kant, Groundwork for the Metaphysics of Morals, trans. H.J.Paton (New York: Hyper torch books, 1964), p. 394.

ไม่ดีก็จะส่งผลให้การกระทำไม่ถูกต้องชอบธรรม แม้ว่าผลลัพธ์นั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนหมู่มาก ก็ถือว่ามิใช่เจตนาทางศีลธรรม คำนำที่จึงเชื่อว่าบุคคลที่มีเจตนาที่ดียะยัดถือในหลักการความเคารพในศีลธรรมหรือความเคารพในความถูกต้องเป็นที่ตั้งในการกระทำเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง⁵⁴ ฉะนั้น เหตุผลทางศีลธรรมตามความคิดหรือแนวคิดของคำนำที่เปรียบเสมือนเป็นแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้มนุษย์ตระหนักว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยความปรารถนาหรือแรงจูงใจอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งจุดนี้เองที่ทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เนื่องจากมนุษย์สามารถที่จะกระทำตามความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือศีลธรรมนั้นได้

จากแนวความคิดหรือทฤษฎีจริยศาสตร์ของคำนำที่ได้กล่าวมาในตอนต้นที่ได้ยึดหลักความถูกต้องและได้ให้ความสำคัญความเคารพในคุณค่าหรือศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และหลักศีลธรรมทำให้กลุ่มประเทศที่มีความเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์ไม่ควรกระทำ เนื่องจากว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่บุคคลอื่นใดมีอาจจะพรากหรือละเมิดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นได้⁵⁵ ซึ่งการทำสำเนามนุษย์แม้ว่าผลประโยชน์สุดท้ายจะก่อให้เกิดผลดีต่อมนุษย์ในด้านต่างๆ เช่น การนำมาสร้างเพื่อทดแทนบุคคลอันเป็นที่รัก การสร้างขึ้นเพื่อนำอวัยวะมาเป็นอะไหล่ให้กับอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์ หรือการสร้างมนุษย์ขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้กับคู่สมรสที่ประสบปัญหาการมีบุตรยาก ฯลฯ แต่การกระทำดังกล่าวจะไปถึงจุดหมายปลายทางหรือประสบความสำเร็จ ก็จะต้องมีการทดลอง มีการทำลายตัวอ่อนของมนุษย์ไปเพื่อให้ได้ลักษณะตรงตามที่ต้องการ กลุ่มประเทศที่มีความเห็นตามแนวคิดของคำนำที่เห็นว่ามนุษย์ทุกคนควรมีคุณค่าแก่การนับถือไม่ว่าพวกเขาจะเป็นใคร มันเป็นเรื่องที่เราจะปฏิบัติต่อพวกเขาเราควรกับเป็นเครื่องมือสร้างหรือนำทางไปสู่หนทางความสำเร็จเพราะมนุษย์ไม่ใช่วัตถุหรือสัตว์ทดลอง

ฉะนั้นกลุ่มประเทศที่มีความเห็นตามแนวคิดดังกล่าวนี้จึงได้บัญญัติกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์เนื่องจากว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ต้องมีการทำลายชีวิตของตัวอ่อนมนุษย์ เป็นการกระทำที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่ผิด ไม่ชอบด้วยศีลธรรม แม้ว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมากจากการทำสำเนามนุษย์ก็ตาม แต่เมื่อวิธีการที่นำมาสู่ผลลัพธ์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็ไม่สมควรที่จะอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าว

3.3.2 ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยม

เมื่อพิจารณาถึงตัวบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศที่อนุญาตให้มีการทำสำเนา มนุษย์จะพบว่าประเทศเหล่านี้ได้นำทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมมาใช้เป็นแนวทางในการ

⁵⁴ เนื่องน้อย บุนยเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก คำนำ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์, หน้า 19-20.

⁵⁵ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, pp. 15-18.

บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมมีใจความสำคัญ กล่าวคือ

ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมหรือแนวความคิดอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นโดยนักปรัชญาและนักกฎหมายชาวอังกฤษที่มีชื่อว่า เจเรมี เบนธัม โดยเขาได้ให้หลักคิดหรือแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ว่า การที่สามารถสร้างความสุขให้ได้มากที่สุด ถือว่าเป็นหลักการสูงสุดของศีลธรรม เบนธัม มองว่าการสร้างหรือก่อให้เกิดความสุขให้ได้มากที่สุดนี้ เป็นการกระทำที่ถูกต้องซึ่งหลักในการสร้างความสุขให้มากที่สุดนี้ นอกจากจะนำมาใช้กับกรณีของบุคคลทั่วไปแล้วก็ยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบัญญัติกฎหมายของบ้านเมืองยึดหรือนำมาใช้ในการบัญญัติกฎหมายหรือนโยบายต่างๆโดยรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบัญญัติกฎหมายจะต้องตระหนักถึงความสุขของประชาชนส่วนรวมของสังคมเป็นที่ตั้ง⁵⁶ ฉะนั้นทฤษฎีหรือแนวความคิดประโยชน์นิยมนี้จึงมีความเชื่อว่า การกระทำจะถูกต้องทางศีลธรรมได้ก็ต่อเมื่อนำมาซึ่งความสุขของคนหมู่มาก หรือกล่าวได้ว่าจะต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความสุขได้มากที่สุดแก่มวลมหาประชาชนนั่นเอง ซึ่งเป็นการเน้นถึงผลรวมของความพึงพอใจของคนในรัฐหรือสังคมเป็นที่ตั้ง

หลังจากที่เบนธัมได้ก่อตั้งลัทธิหรือแนวความคิดแบบประโยชน์นิยมขึ้นแล้วก็มีนักคิดที่สำคัญอีกคนหนึ่งนามว่าจอห์น สจ๊วต มิลล์ ถือว่าเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมโดยเขาได้กล่าวว่าในการที่มนุษย์จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นจะต้องมีเป้าหมายหรือจุดหมาย หรือจะต้องเป็นไปเพื่อจุดหมายนั้นๆซึ่งหลักการที่จะนำไปสู่เป้าหมายหรือจุดหมายนั้น มิลล์ได้ให้ความสำคัญกับหลักประโยชน์หรือหลักความสุขเป็นอันดับแรก เนื่องจากว่าถ้าไม่มีหลักการนี้แล้วก็ไม่สามารถตัดสินใจได้เลยว่าเราควรที่จะเลือกกระทำการใดหรือเราก็ไม่อาจที่จะตัดสินใจการกระทำของเราได้เลย⁵⁷ ฉะนั้นหลักประโยชน์หรือหลักความสุขจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้หลักการดังกล่าวยังเป็นรากฐานของศีลธรรมโดยถือว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดความสุขแก่คนหมู่มากถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ถูกต้อง และมิลล์ยังมองว่าหลักความสุขมีพลังอธิบายสูงสุดสำหรับคำถามทุกคำถามที่เกี่ยวกับด้านศีลธรรม แต่หลักความสุขนี้จะต้องตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของมนุษย์ซึ่งเราควรสร้างหลักการดังกล่าวนี้ในระยะยาวมิใช่เฉพาะเรื่อง⁵⁸ หลักความสุขจึงเป็นหลักการสำคัญของแนวความคิดนี้

⁵⁶ Michael J.Sandal, *Justice ความยุติธรรม*, หน้า 54-55.

⁵⁷ เนื่องน้อย บุญเนตร, *จริยศาสตร์ตะวันตก ค่านิยม มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์*, หน้า 72-73.

⁵⁸ Michael J.Sandal, *Justice ความยุติธรรม*, หน้า 73.

นอกจากนั้นมิลล์ยังเห็นว่าการศึกษาวិทยาศาสตร์และสังคมจะช่วยให้มนุษย์พบกับความสุขได้เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถของมนุษย์ทำให้มนุษย์สามารถนำความรู้ที่ได้รับหรือประสบการณ์ที่ได้รับนำมาใช้ในการบรรเทาความทุกข์ยากของมนุษย์ได้ เช่น เมื่อวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยีเจริญขึ้น โรคนางชนิดหรือเชื้อโรคนางชนิดที่รักษาได้ยาก ก็อาจถูกคิดค้นวิธีการหรือยารักษาโรคมารักษาเพื่อให้หายขาดจากโรคร้ายไข้เจ็บได้ แม้ว่าจะต้องมีการทดลองแล้ว ก่อให้เกิดความเสียหายในตอนต้นบ้างก็ตาม แต่เมื่อวัตถุประสงค์สุดท้ายประสบความสำเร็จก่อให้เกิดผลดีแก่คนทั่วไปก็ถือว่าวิธีการดังกล่าวก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่คนหมู่มาก⁵⁹ ฯลฯ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแม้วิธีการที่นำไปสู่ผลจะผิดหรือก่อให้เกิดผลเสียไปบ้างแต่ถ้าเป็นการลงทุนที่จะนำมาซึ่งความสุขคนหมู่มากแล้วก็เป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง จึงสรุปได้ว่าแนวคิดหรือทฤษฎีประโยชน์นิยมนี้มุ่งเน้นที่ผลประโยชน์สุดท้ายหรือเป้าหมายสุดท้ายของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งว่าก่อให้เกิดความสุขกับคนหมู่มากหรือไม่ ถ้าการกระทำดังกล่าวสร้างความสุขให้กับคนหมู่มากในสังคมก็ถือว่าการกระทำในเรื่องนั้นๆ เป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามที่เบนธัมและมิลล์ได้กล่าวไว้ในข้างต้น

จากแนวคิดหรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นที่ได้ยึดหลักประโยชน์หรือหลักความสุขเป็นที่ตั้งโดยเน้นถึงผลลัพธ์มากกว่าวิธีการหรือขั้นตอน โดยถ้าผลลัพธ์ที่ได้ทำให้ประชาชนหมู่มากมีความสุข ก่อให้เกิดผลดีแก่คนหมู่มากก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีด้วย ประเทศที่ยึดหลักการนี้จึงอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวขึ้นในประเทศ แม้ว่าการทำสำเนามนุษย์จะมีการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวอ่อน หรือในบางครั้งก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายถึงขั้นเสียชีวิตของทั้งตัวอ่อนและตัวมนุษย์เอง แต่เพื่อเป้าหมายแล้วการทำสำเนามนุษย์จะนำมาซึ่งการค้นพบในเรื่องการแก้ปัญหาการรักษาโรคเรื้อรัง แก้ปัญหาของคู่สมรสที่ประสบภาวะการมีบุตรยากหรือแก้ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือทำให้มนุษย์มีความสุขได้มากที่สุด แม้จะต้องมีการทำลายตัวอ่อนไปบ้างก็ไม่เป็นไรถ้าการทำลายชีวิตนำมาซึ่งผลดีแก่คนส่วนใหญ่ก็เป็นสิ่งที่ควรทำหรืออนุญาตให้ทำการดังกล่าวได้

ฉะนั้นกลุ่มประเทศที่มีความเห็นตามแนวความคิดหรือทฤษฎีดังกล่าวนี้จึงได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์ เนื่องจากว่าการกระทำดังกล่าวแม้ว่าจะต้องมีการทำลายตัวอ่อนหรือก่อให้เกิดผลเสียหายบางอย่างเกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามวิธีการทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากในวงการแพทย์ ทำให้แพทย์สามารถเรียนรู้ เข้าใจ และนำความรู้ที่ได้รับจากเทคโนโลยีทางชีวภาพดังกล่าวนี้มาใช้รักษาผู้ป่วยที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคที่ในปัจจุบันนี้ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้โดยการนำการทำสำเนามนุษย์เข้ามาใช้ในการบำบัดรักษา ซึ่งจะส่งผลดีต่อตัวผู้ป่วยทำให้หายขาดจากโรคได้ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพใหม่ๆ นอกจากนี้วิธีการดังกล่าวนี้ยังถูก

⁵⁹ เนื่องน้อย บุญเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก คำนท์ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์, หน้า 87-90.

นำมาใช้เป็นแหล่งสำรองอวัยวะของมนุษย์ในกรณีที่มีมนุษย์ประสบอุบัติเหตุทำให้ต้องสูญเสียอวัยวะไป หรือวิธีการข้างต้นนี้ก็จะถูกนำมาใช้กับคู่สมรสที่ต้องประสบปัญหาการมีบุตรให้มีทายาทไว้สืบสกุล ตามที่ต้องการได้⁶⁰ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการทำสำเนาอวัยวะเมื่อพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่ได้จากวิธีการดังกล่าวสามารถสร้างความสุขให้กับคนหมู่มาก แม้ว่าในขั้นตอนแรกของการทดลองวิธีการดังกล่าว จะต้องมีความสูญเสียหรือความเสียหายเกิดขึ้นบ้างก็ตาม ทั้งนี้ก็เป็นไปตามแนวความคิดประโยชน์นิยมหรืออรรถประโยชน์นิยมที่มุ่งเน้นถึงผลลัพธ์เป็นสำคัญว่าการกระทำที่ดีหรือสิ่งที่ดีนั้นจะต้องสร้างความสุขให้กับคนหมู่มากโดยผลลัพธ์ที่ได้นี้มีความสำคัญกว่าวิธีการหรือขั้นตอน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนาอวัยวะของประเทศต่าง ๆ นั้นก็必将มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เนื่องจากหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์ที่ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายของแต่ละประเทศไม่เหมือนกันนั่นเอง เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีทางจริยธรรมแล้วจะพบว่ามียุค 2 ทฤษฎีตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นทำให้รูปแบบของตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาอวัยวะมีความแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ในกลุ่มประเทศที่ยึดถือหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำก็จะกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาอวัยวะในลักษณะที่ห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวเพราะมองว่าการทำสำเนาอวัยวะเป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อหลักศีลธรรม เป็นการละเมิดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แม้ว่าการกระทำดังกล่าวนี้จะก่อประโยชน์ให้เกิดในภายภาคหน้าและเป็นผลดีแก่ประชาชนหมู่มากก็ตาม โดยทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำนี้จะมุ่งเน้นถึงความถูกต้องชอบธรรมของกระบวนการหรือขั้นตอนมากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จึงทำให้กลุ่มประเทศที่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำนี้ได้บัญญัติกฎหมายในลักษณะที่ห้ามมิให้มีการทำสำเนาอวัยวะ

ในทางตรงกันข้ามกลุ่มประเทศที่ยึดถือหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมก็จะกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาอวัยวะในลักษณะที่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นได้เพราะมองว่าการทำสำเนาอวัยวะนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนหมู่มากแม้ว่าในระหว่างการทดลองวิจัยจะต้องมีการทำลายตัวอ่อนก่อให้เกิดความเสียหายหรือความสูญเสียอยู่บ้างแต่เมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำดังกล่าวแล้วนับว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยมาก ทั้งนี้เพราะตามหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์เป็นหลัก หากผลลัพธ์นั้นมีประโยชน์ก่อให้เกิดความสุขแก่ประชาชนหมู่มากโดยถือว่าเป็นสิ่งที่ดีโดยมีต้องคำนึงหรือพิจารณาถึงรูปแบบหรือวิธีการที่นำมาสู่ผลลัพธ์ ฉะนั้นจึงทำให้กลุ่มประเทศที่ยึดถือหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีจริยศาสตร์แนวประโยชน์นิยมนี้ได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตหรือรับรองให้มีการทำสำเนาอวัยวะโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำมาใช้บำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้

⁶⁰ Leon R. Kass and James Q. Wilson, *The Ethics of Human Cloning*, p. 17.

บทที่ 4

การทำสำเนามนุษย์ตามกฎหมายต่างประเทศ

เมื่อกล่าวถึงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายปัจจุบันที่เกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตฐานความผิดการทำสำเนามนุษย์นั้นพบว่าประเทศไทยได้ตรากฎหมายออกมาควบคุมเรื่องดังกล่าวไว้คือพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ประเทศไทยได้ตราขึ้นโดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวและได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนเอาไว้ แต่เมื่อได้พิจารณาถึงพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้จะพบว่าบทบัญญัติทางกฎหมายนั้นยังไม่มีผลชัดเจน ครอบคลุมการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์และบทลงโทษที่ได้บัญญัติไว้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้

ฉะนั้นจากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำหนดบทบัญญัติและบทลงโทษทางกฎหมายที่ประเทศไทยควรจะรีบแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุม ชัดเจน และมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันมิให้มีช่องว่างทางกฎหมายเกิดขึ้นซึ่งจะเป็นปัญหาตามมาในภายหลังเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆที่เจริญแล้วล้วนมีกฎหมายที่ได้กำหนดบทบัญญัติห้ามหรือควบคุมทำการสำเนามนุษย์ไว้และบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างครอบคลุม ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในบทนี้ผู้เขียนจะศึกษาถึงบทบัญญัติและบทลงโทษกฎหมายของต่างประเทศที่ได้กำหนดห้ามหรือควบคุมการทำสำเนามนุษย์เพื่อนำมาเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางของประเทศไทยในการที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขบทบัญญัติและบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

4.1 กฎหมายเกี่ยวกับทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

4.1.1 กฎหมายส่วนกลางเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ (Federal Law)

หลังจากที่นักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งได้ออกมาประกาศว่าประสบความสำเร็จในการทำสำเนาแกะซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในปี ค.ศ. 1997 และได้ตั้งชื่อว่าแกะดอลลี¹ จากความสำเร็จดังกล่าวก็มีความเป็นไปได้ที่จะพยายามทำสำเนามนุษย์ในอนาคตอันใกล้นี้เนื่องจากว่ามนุษย์ก็ถือว่าเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภทหนึ่งเช่นเดียวกัน จากความกังวลว่าจะมีการทำสำเนามนุษย์ทำให้ประธานาธิบดี William J. Clinton ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการห้ามนำงบประมาณของ

¹ Ibid., 9-15.

รัฐบาลกลางมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการทำสำเนามนุษย์ลงนามเมื่อวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ. 1997² ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายของรัฐบาลกลางเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ ทำให้นักกฎหมายในยุคสมัยนั้นไม่ว่าจะเป็นนักกฎหมายในระดับรัฐบาลกลางหรือนักกฎหมายในระดับมลรัฐต่างพยายามที่จะออกกฎหมายควบคุมการทำสำเนามนุษย์โดยเฉพาะ

ใน ค.ศ. 2002 บริษัท Clonaid ได้ออกมาประกาศว่าพวกเขาประสบความสำเร็จในการทำสำเนามนุษย์ได้เป็นครั้งแรกของโลก จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เองทำให้มีร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ถูกเสนอเข้ามาในสภาเป็นจำนวนมากซึ่งหนึ่งในร่างกฎหมายเหล่านั้นก็คือ “H.R. 534-Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003”³ ร่างกฎหมายนี้ทางสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าวแล้วถูกเสนอต่อไปให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติว่าจะเห็นชอบให้ผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ ต่อมาทางวุฒิสภาก็มีมติเห็นชอบให้ผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวจึงได้บัญญัติออกมาเป็นกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีชื่อว่า “Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003”⁴ ซึ่งมีใจความสำคัญเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์กล่าวคือ กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ห้ามทำสำเนามนุษย์

เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายฉบับดังกล่าวข้างต้นนี้จะพบว่าได้บัญญัติห้ามถึงการทำสำเนามนุษย์ไว้ในหมวดที่ 16 มาตรา 301 ที่ได้บัญญัติถึงการห้ามทำสำเนามนุษย์ไว้ โดยได้ให้คำนิยามของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning)” หมายถึง การปลูกถ่ายหรือพยายามที่จะปลูกถ่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการถ่ายโอนนิวเคลียสเข้าไปในมดลูกของเพศหญิงหรือสิ่งที่ทำหน้าที่คล้ายกับมดลูก ตามมาตรา 301(a)(1) และนอกจากนี้ยังกำหนดว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายฉบับนี้หรือกฎหมายอื่น ไม่ว่าการกระทำดังกล่าวนั้นจะเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมก็ตามและให้หมายรวมถึงการกระทำต่างๆดังต่อไปนี้ด้วย คือ (1) การกระทำหรือพยายามกระทำสำเนามนุษย์ (2) การขนส่งหรือการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการปลูกถ่ายนิวเคลียสที่ผลิตขึ้นในระหว่างมลรัฐหรือระหว่างประเทศโดยมีวัตถุประสงค์สำหรับการทำสำเนามนุษย์เชิงพาณิชย์ในสหรัฐอเมริกาหรือในอื่นๆ (3) การส่งออกซึ่งบลาสโทซิสที่ยังไม่ได้รับการผสมพันธุ์ไปยังต่างประเทศที่ไม่มีข้อห้ามในเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ตามมาตรา 301(b)(1) (2) และ(3) นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวทั้ง

² National Institutes of Health, "The White House Office of the Press Secretary " [Online] Accessed: 20 January 2015. Available from: http://grants.nih.gov/grants/policy/cloning_directive.htm

³ CRS Report for Congress, "Cloning a Select Chronology 1997-2004," [Online] Accessed: 20 January 2015. Available from: <http://www.au.af.mil/au/awc/awcgate/crs/rl31211.pdf>

⁴ GovTrack.U.S., "Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003 " [Online] Accessed: 20 January 2015. Available from: <https://www.govtrack.us/congress/bills/108/s303/text>

ทางอาญาและทางแพ่งด้วยกล่าวคือ บทลงโทษทางอาญาสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติที่ได้กำหนด ห้ามไว้จะต้องถูกปรับและถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี ส่วนบทลงโทษทางแพ่งสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืน บทบัญญัติดังกล่าวจะต้องถูกปรับทางแพ่งเป็นจำนวนเงิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือสอง เท่าของผลกำไรที่ได้รับจากการละเมิดบทบัญญัติดังกล่าว ตามมาตรา 301(d) (1)และ(2)

หลังจากนั้นก็ออกกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Prohibition Act of 2012”⁵ มาใช้บังคับ กฎหมายนี้ได้ออกมาแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับการห้ามทำสำเนามนุษย์โดยได้ กำหนดคำนิยามของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ใหม่ว่าหมายความถึง การทำสำเนามนุษย์เป็นการ สืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยนำนิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในเซลล์สืบพันธุ์ของ เพศหญิงที่ถูกนำนิวเคลียสออกไป ตามมาตรา 301(1)

ในเรื่องของข้อห้ามการทำสำเนามนุษย์ก็ได้บัญญัติเป็นบทบัญญัติมาตราใหม่และ แก้ไขข้อห้ามสำหรับการทำสำเนามนุษย์ใหม่กล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์ถือว่าการกระทำที่ไม่ ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการกระทำไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตาม และให้หมายรวมถึงการกระทำดังต่อไปนี้ด้วย (1) กระทำหรือ พยายามกระทำสำเนามนุษย์ (2) การมีส่วนร่วมหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์ หรือ (3) การขนส่งหรือรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตที่ได้มาจากการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์อันใดก็ ตาม การกระทำดังกล่าวเหล่านี้ถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 302(a)(1) (2)และ(3) นอกจากนี้บทบัญญัติแห่งกฎหมายยังได้กำหนดห้ามมิให้นำเข้ามาซึ่งผลิตภัณฑ์จากการทำ สำเนามนุษย์โดยถือว่าการกระทำดังกล่าวนี้เป็นกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งนี้ตามมาตรา 302(b)* อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะห้ามมิให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวแต่ก็มี ข้อยกเว้นที่อนุญาตให้มีการทดลองวิจัยทางวิทยาศาสตร์โดยวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสหรือเทคโนโลยี การทำสำเนาพันธุกรรมเพื่อที่จะผลิตโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือเซลล์นอกเหนือไปจากการกระทำที่ เกี่ยวกับตัวอ่อนของมนุษย์ก็สามารถกระทำได้อีกถ้าได้มีการกระทำอย่างเคร่งครัดตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายทั้งนี้ตามมาตรา 302(d)*

⁵ GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 " [Online] Accessed: 20 January 2015. Available from: <https://www.govtrack.us/congress/bills/112/hr6623/text>

* มาตรา 302(b) บัญญัติว่า “การนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์จากการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตาม ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

* มาตรา 302(d) เรื่องการทดลองวิจัยทางวิทยาศาสตร์ บัญญัติว่า “ภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ การ ศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่ได้กระทำอย่างเคร่งครัด รวมถึงการทดลองวิจัยโดยวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสหรือเทคโนโลยีการทำสำเนา พันธุกรรมเพื่อที่จะผลิตโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือเซลล์นอกเหนือไปจากตัวอ่อนของมนุษย์ สามารถกระทำโดยไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย”

นอกจากนี้บทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีทั้งบทลงโทษทางอาญาและบทลงโทษทางแพ่งกล่าวคือ บทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวนั้นจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกสูงสุดไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนบทลงโทษในทางแพ่งบุคคลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินั้นจะต้องถูกลงโทษปรับทางแพ่งเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ และไม่เกินไปกว่าจำนวนสองเท่าของผลกำไรที่ได้รับจากการละเมิดบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามมาตรา 302(c) (1)และ(2)

จากที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นนั้นคือบทบัญญัติกฎหมายของรัฐบาลกลางของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้บัญญัติห้ามถึงการทำสำเนามนุษย์และมีบทลงโทษทางอาญาและทางแพ่งสำหรับบุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนไว้อย่างชัดเจน

ส่วนในระดับมลรัฐก็มีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ไว้เช่นกัน โดยมีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์แตกต่างกันไปดังนี้

4.1.2 กฎหมายในระดับมลรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ (State Law)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวขึ้นมาเนื่องจากนักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งได้ออกมาประกาศความสำเร็จในการทำสำเนาแกะซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมเป็นครั้งแรก หลังจากที่ได้มีการประกาศเรื่องดังกล่าวนั้นก็ทำให้นานาประเทศต่างวิตกถึงความเป็นไปได้ในการทำสำเนามนุษย์ เพราะเห็นว่าการกระทำดังกล่าวที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากมีการทำสำเนามนุษย์ก็จะทำให้มนุษย์ขาดความหลากหลายทางชีวภาพและการกระทำดังกล่าวยังส่งผลถึงความเสี่ยงหรือความปลอดภัยแก่มนุษย์⁶ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ต้นแบบของการทำสำเนามนุษย์หรือมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ก็ตามและปัญหาอื่น ๆ อันจะตามมาจากการกระทำดังกล่าวประกอบกับประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีการบัญญัติกฎหมายในระดับรัฐบาล (Federal Law)⁷ เพื่อกำหนดกรอบหรือแนวทางมาควบคุมหรือห้ามทำสำเนามนุษย์ ถึงแม้ว่าจะมีการเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์เข้ามาในสภาครองเกรสเป็นจำนวนมากก็ตามแต่ร่างกฎหมายเหล่านั้นก็ล้วนมีอันตกไปแทบทั้งสิ้นจึงทำให้มลรัฐหลายมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาจึงต้องหาหลักเกณฑ์ขอบเขตหรือแนวทางที่มีอยู่มาเพื่อควบคุมกิจการการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยที่แต่ละมลรัฐก็จะมีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวข้องกันเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันออกไป

⁶ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, p. 99.

⁷ CRS Report for Congress, "State Laws on Human Cloning," [Online] Accessed: 12 August 2015.

เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพบว่ากฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในหลายมลรัฐจะมีการกำหนดบทบัญญัติที่แตกต่างกันออกไปกล่าวคือ บางมลรัฐมีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการวิจัยทดลองหรือเพื่อการบำบัดรักษา บางมลรัฐมีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการวิจัยทดลอง นอกจากนี้ในบางมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกายังได้มีการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ซึ่งบางมลรัฐได้กำหนดห้ามมิให้นำงบประมาณดังกล่าวมาใช้แต่ในขณะบางมลรัฐอนุญาตให้นำงบประมาณดังกล่าวมาใช้ได้⁸

ผู้เขียนจะแยกกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาออกเป็นกลุ่มประเภทตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นเพื่ออำนวยความสะดวกโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.2.1 กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี

ในประเทศสหรัฐอเมริกามีอยู่หลายมลรัฐที่ได้บัญญัติกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อบำบัดรักษา เช่น มลรัฐ Arizona มลรัฐ Arkansas มลรัฐ Michigan และมลรัฐ North Dakota เป็นต้น ในแต่มลรัฐที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้นมีเนื้อหาสาระของกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวพอที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. มลรัฐ Arizona

กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของมลรัฐ Arizona ได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำได้กล่าวทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เป็นไปเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์โดยได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายของมลรัฐหมวดที่ 36 สาธารณสุขและความปลอดภัย (Public Health and Safety) บทที่ 23 เรื่อง การคุ้มครองตัวอ่อนหรือทารกในครรภ์มารดา (Protection of Fetus or Embryo)⁹ มาตรา 36-2312^{*} ได้กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดสร้างตัวอ่อน

⁸ National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws," [Online] Accessed: 12 August 2015. Available from: <https://www.ncsl.org/programs/health/genetics/rt-shcl.html>

⁹ JustiaUSLaw, "Arizona Revised Statutes Title 36 Public Health and Safety " [Online] Accessed: 12 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/arizona/2005/title36/title36.html>

* มาตรา 36-2312 บัญญัติว่า

"A. ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างหรือพยายามที่จะสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ภายนอกร่างกาย โดยวิธีอื่นนอกเหนือไปจากการผสมพันธุ์ที่เกิดขึ้นจากการรวมกันของอสุจิและไข่ของมนุษย์

ของมนุษย์หรือพยายามที่กระทำการโดยวิธีการที่นอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่ของมนุษย์และยังได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำการใดๆอันเป็นการสร้างสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะที่เกิดจากการผสมกันระหว่างมนุษย์และสัตว์ นอกจากนี้บทบัญญัติในมาตราดังกล่าวนี้ยังได้กำหนดห้ามมิให้มีการซื้อขาย เสนอซื้อ เสนอขาย หรือกระทำการใดๆอันเป็นการโฆษณาสำหรับการซื้อหรือการขายซึ่งตัวอ่อนของมนุษย์ที่ปฏิสนธิภายนอกร่างกายหรือตัวอ่อนของมนุษย์ตลอดแก้วโดยบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรานี้จะถือว่าบุคคลดังกล่าวมีความผิดในระดับ Class 1 Misdemeanor

ข. มลรัฐ Arkansas

กฎหมายของมลรัฐ Arkansas ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ได้บัญญัติไว้ในหมวดที่ 20 เรื่อง สาธารณสุขและสวัสดิการ (Public Health and Welfare) บทที่ 16 เรื่อง สุขภาพการเจริญพันธุ์ (Reproductive Health) บทย่อยที่ 10 เรื่อง การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning)¹⁰ ได้บัญญัติห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย¹¹ รวมทั้งได้กำหนดห้ามมิให้มีการขนส่ง ขนย้าย เคลื่อนย้าย ยักย้ายหรือรับซึ่งตัวอ่อนที่สร้างขึ้นโดยวิธีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี นอกจากนี้ภายในบทบัญญัติดังกล่าวยังได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติอีกด้วยโดยการแยกระดับความผิดออกเป็น 2 ระดับกล่าวคือ ผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ถือว่ามีความผิดในระดับ Felony ส่วนผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการขนส่งดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นถือว่ามีความผิดในระดับ Misdemeanor และภายในบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ยังได้กำหนด

B. ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ ดังต่อไปนี้

1. สร้างหรือพยายามที่จะสร้างสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะผสมกันระหว่างมนุษย์และสัตว์
2. ฝังหรือพยายามที่จะฝังตัวอ่อนของมนุษย์เข้าไปในสิ่งที่มีไขมดลูกของมนุษย์
3. ฝังหรือพยายามที่จะฝังตัวอ่อนที่มีไข่ตัวอ่อนของมนุษย์เข้าไปในมดลูกของมนุษย์
4. ขนส่ง หรือ รับ สิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะผสมกันระหว่างมนุษย์และสัตว์ ไม่ว่าจะเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตาม

C. ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย เสนอซื้อ เสนอขาย ตัวอ่อนของมนุษย์ที่อยู่ภายนอกร่างกายและห้ามมิให้โฆษณาสำหรับการซื้อหรือขาย ซึ่งตัวอ่อนของมนุษย์ที่อยู่ภายนอกร่างกาย เว้นแต่จะเป็นการกระทำของแพทย์โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำมารักษาให้กับผู้ประสบภาวะการมีบุตรยาก

D. ผู้ใดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ จะถือว่ามีความผิดในระดับ Class 1 Misdemeanor”

¹⁰ JustiaUSLaw, "Arkansas Code Title 20 Public Health and Welfare Chapter 16 - Reproductive Health Subchapter 10 - Human Cloning," [Online] Accessed: 12 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/arkansas/2010/title-20/subtitle-2/chapter-16/subchapter-10/>

¹¹ Bioethics Defense Fund, "Human Cloning Laws:50 States Survey," [Online] Accessed: 12 August 2015. Available from: <https://www.bdfund.org/wordpress/wp-content/uploads/2012/07/CLONINGChart.BDF2011.docx.pdf>

โทษปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวโดยผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับเป็นเงินจำนวนไม่น้อยกว่า 250,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่ได้รับแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่ากันตามมาตรา 20-16-1002*

นอกจากบทบัญญัติที่ได้กำหนดห้ามการกระทำสำเนามนุษย์แล้วยังได้กำหนด คำนียามต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ด้วย เช่น ไฮโกต การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ เซลล์ร่างกาย การทำสำเนามนุษย์ เป็นต้น โดยได้กำหนดค่านียามความหมายของคำเหล่านี้ไว้ใน มาตรา 20-16-1001**

ค. มลรัฐ Michigan

* มาตรา 20-16-1002 บัญญัติว่า

“(a) การกระทำดังต่อไปนี้ ของบุคคลใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน กระทำโดยจงใจหรือรู้ว่า

1. ทำหรือพยายามทำสำเนามนุษย์
2. มีส่วนร่วมในการพยายามทำสำเนามนุษย์
3. ขนส่ง โอน หรือ รับ ซึ่งตัวอ่อนที่ผลิตขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะโดยจุดประสงค์ใดก็ตาม หรือ
4. ขนส่ง โอน หรือ รับ ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ตัวอ่อน ไฮโกต หรือ เซลล์ร่างกายของมนุษย์ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน สำหรับจุดประสงค์ในการนำมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์

(b) การละเมิดตามมาตรา (a) (1) หรือ (2) หรือ การกระทำทั้ง (a) (1) และ (2) ถือว่ามีความผิดในระดับ Class C Felony

(c) การละเมิดตามมาตรา (a) (3) หรือ (4) หรือ การกระทำทั้ง (a) (3) และ (4) ถือว่ามีความผิดในระดับ Class A Misdemeanor

(d) บุคคลใดที่ละเมิดบทบัญญัติในมาตรานี้ จะต้องถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า 250,000 เหรียญ ดอลลาร์สหรัฐ หรือเป็นจำนวนสองเท่าของเงินที่ได้รับมาจากการกระทำดังที่ได้อ้างไว้ในข้อ (a) แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่ากัน....”

** มาตรา 20-16-1001 บัญญัติว่า

“(1) การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ หมายความว่า การสืบพันธุ์ที่มีได้เกิดขึ้นจากการผสมกันระหว่างอสุจิและไข่

(2) เอ็มบริโอ (Embryo) หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ที่พัฒนาภายในระยะ 8 สัปดาห์แรกหลังจากการปฏิสนธิ

(3) ฟีตัส (Fetus) หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีระยะตั้งแต่สัปดาห์ที่ 8 เป็นต้นไป จนกระทั่งถึงการคลอดออกมา

(4) การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศของมนุษย์โดยการนำเซลล์ร่างกายของมนุษย์เข้าไปในไข่ที่ถูกนำเอานิวเคลียสออกไป แล้วกระตุ้นให้เกิดการผสมหรือรวมตัวกัน เพื่อให้เกิดสิ่งมีชีวิตขึ้น โดยสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้จะมีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ทุกประการ

(5) โอโอไซต์ (Oocyte) หมายความว่า ไข่ของเพศหญิง, เซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิง

(6) เซลล์ร่างกาย (Somatic Cell) หมายความว่า เซลล์ที่เป็นส่วนประกอบของเนื้อเยื่อ และอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย เป็นเซลล์ที่มีโครโมโซมอยู่ภายในเซลล์”

มลรัฐ Michigan มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ใน Public Health Code¹² และ The Michigan Penal Code¹³ ซึ่งกฎหมายทั้ง 2 ฉบับได้กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีกล่าวคือ The Michigan Penal Code ได้กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดทำหรือพยายามทำสำเนามนุษย์โดยผู้ที่ฝ่าฝืนที่ถือว่ามีผิดในระดับ Felony ต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับไม่เกิน 10,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐหรือทั้งทั้งปรับตามมาตรา 750.430a (1) และ (3)*

ส่วนใน Public Health Code ก็ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ได้รับอนุญาตหรือผู้ที่ได้จดทะเบียนทำหรือพยายามทำสำเนามนุษย์โดยผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะต้องได้รับโทษทางปกครองตามที่ได้กำหนดไว้กล่าวคือ หากมีการกล่าวหาว่าได้มีการทำสำเนามนุษย์เกิดขึ้นคณะกรรมการก็จะทำการสอบสวนว่ามีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้าสอบสวนแล้วพบว่ามีการกระทำดังกล่าวจริงผู้กระทำความผิดก็จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนทั้งนี้ตามมาตรา 333.16274(1) และ (3) ประกอบกับมาตรา 333.16221(q) และมาตรา 333.16226(1)** และยังมี

¹² MichiganLegislative, "Public Health Code," [Online] Accessed: 13 August 2015. Available from:
[https://www.legislature.mi.gov/\(S\(npoea5reb1wiwfrqol0xkmz\)\)/mileg.aspx?page=GetMCLDocument&objectname=mcl-333-1627](https://www.legislature.mi.gov/(S(npoea5reb1wiwfrqol0xkmz))/mileg.aspx?page=GetMCLDocument&objectname=mcl-333-1627)

¹³ MichiganLegislative, "The Michigan Penal Code," [Online] Accessed: 13 August 2015. Available from:
[https://www.legislature.mi.gov/\(S\(orm50lophbunjcfxb3pl4pl\)\)/mileg.aspx?page=GetObject&objectname=mcl_750-430a](https://www.legislature.mi.gov/(S(orm50lophbunjcfxb3pl4pl))/mileg.aspx?page=GetObject&objectname=mcl_750-430a)

*
มาตรา 750.430a (1) และ (3) แห่ง The Michigan Penal Code บัญญัติไว้ว่า
“(1) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ หรือพยายามกระทำการใดๆ อันเป็นการทำสำเนามนุษย์
(3) ผู้ใดละเมิดหรือฝ่าฝืนข้อความใน (1) ถือว่ามีความผิดในระดับ Felony จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือทั้งจำทั้งปรับ”

**
มาตรา 333.16274 (1) และ(3) แห่ง Public Health Code บัญญัติไว้ว่า
“(1) ห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ที่ได้จดทะเบียนแล้ว กระทำการใดๆ หรือพยายามกระทำการใดๆอันเป็นการทำสำเนามนุษย์
(3) ผู้ที่ฝ่าฝืน (1) จะต้องถูกสอบสวนและรับโทษทางปกครองตามที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา 333.16221 และมาตรา 333.16226 และต้องรับโทษปรับทางแพ่งตามที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา 333.16275”

มาตรา 333.16221 (q) แห่ง Public Health Code บัญญัติไว้ว่า
“ในกรณีที่มีการพบว่า มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดดังต่อไปนี้ ให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อทำการสอบสวนข้อเท็จจริง หากพบว่าได้กระทำความผิดจริง จะได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 333.16226

(q) การกระทำที่เป็นการละเมิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา 333.16274 ”

มาตรา 333.16226(1) แห่ง Public Health Code บัญญัติไว้ว่า

บทลงโทษทางแพ่งสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนโดยผู้ที่ฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 10,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐตามมาตรา 333.16275(3) นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดคำนิยามเกี่ยวกับคำว่าการทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) ตัวอ่อนของมนุษย์ (Human Embryo) เซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell) และการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell Nuclear Transfer) ตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 333.16274 (5)*

ง. มลรัฐ North Dakota

มลรัฐ North Dakota มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ เช่นเดียวกับ 3 มลรัฐตามที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้แล้วคือ มลรัฐ North Dakota ได้บัญญัติกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษาหรือการทดลองวิจัยก็ตามโดยได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน North Dakota Century Code หมวดที่ 12.1 Criminal Code บทที่ 12 .1-39 เรื่อง การทำสำเนามนุษย์¹⁴ ซึ่งภายในบทดังกล่าวได้กำหนดคำนิยามที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ เช่น ฟีตัส การทำสำเนามนุษย์ ตัวอ่อน โอโอไซต์ เป็นต้น ตามมาตรา 12.1-39-01** นอกจากนี้ยังได้กำหนดถึงห้ามมิให้มีการกระทำใดๆที่เกี่ยวกับการทำสำเนา

“(1) บทลงโทษสำหรับผู้ที่ได้กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่คณะกรรมการได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ถ้าได้มีการกระทำผิดในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ ให้ทำการเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้กับผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

* มาตรา 333.16274(5) แห่ง Public Health Code บัญญัติไว้ว่า

“(a) การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า การใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายเพื่อสร้างตัวอ่อนของมนุษย์

(b) ตัวอ่อน (Human Embryo) หมายความว่า ไข่ของมนุษย์ที่ประกอบเต็มไปด้วยสารพันธุกรรม ซึ่งสามารถที่จะเจริญเติบโตเป็นมนุษย์

(c) เซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell) หมายความว่า เซลล์ที่เป็นส่วนประกอบของเนื้อเยื่อ และอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย ยกเว้น เซลล์สืบพันธุ์

(d) การถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell Nuclear Transfer) หมายความว่า การถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายเข้าไปในไข่ที่ถูกดูดเอานิวเคลียสออกไป”

¹⁴ North Dakota Legislative Branch, "North Dakota Century Code Title 12.1 Criminal Code Chapter 12.1-39 Human Cloning" [Online] Accessed: 13 August 2015. Available from: <https://www.legis.nd.gov/cencode/t12-1c39.pdf?20150813082420>

** มาตรา 12.1-39-01 บัญญัติไว้ว่า

“1. ฟีตัส (Fetus) หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีระยะตั้งแต่สัปดาห์ที่ 8 เป็นต้นไปจนกระทั่งถึงการคลอดออกมาจากร่างกายของหญิง หรือ ออกมาจากมดลูกเทียมหรือสิ่งที่มีลักษณะคล้ายมดลูกที่ได้สร้างขึ้น

2. การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศของมนุษย์ที่สร้างขึ้นโดยการนำเอาเซลล์ร่างกายของมนุษย์เข้าไปในไข่ที่ถูกนำนิวเคลียสออกไป เพื่อสร้างสิ่งมีชีวิตที่มีรูปร่างหรือลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนมนุษย์

มนุษย์ รวมถึงการขนส่งหรือการรับซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการทำสำเนามนุษย์ หรือผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์และภายในบทบัญญัตินี้ได้กำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนโดยระบุแยกความผิดระหว่างผู้ที่ทำสำเนามนุษย์หรือพยายามกระทำการดังกล่าวกับผู้ละเมิดบทบัญญัตินี้โดยการขนส่งซึ่งผลิตภัณฑ์ตามที่ได้ระบุไว้กล่าวคือ ผู้ที่กระทำความผิดโดยการทำให้หรือพยายามกระทำหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์ถือว่ามี ความผิดในระดับ Class C Felony ส่วนผู้ที่กระทำความผิดโดยการขนส่งซึ่งผลิตภัณฑ์ตามที่ได้กล่าวไว้ถือว่ามี ความผิดในระดับ Class A Misdemeanor ทั้งนี้ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 12.1-39-02(1) และ (2)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้คือกลุ่มมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษา นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญาแตกต่างกันออกไปตามแต่มลรัฐจะเห็นสมควร

4.1.2.2 กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้

ในประเทศสหรัฐอเมริกามีอยู่หลายมลรัฐที่ได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีดังเช่นในกลุ่มแรกได้กล่าวไว้ในข้างต้นเพียงแต่ห้ามกระทำการดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เท่านั้น ส่วนการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาอนุญาตให้กระทำได้ เช่น มลรัฐ California มลรัฐ Iowa มลรัฐ New Jersey และมลรัฐ Maryland เป็นต้น ในแต่ละมลรัฐที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้นมีเนื้อหาของสาระของกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวพอที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. มลรัฐ California

กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์มลรัฐ California ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน California Health and Safety Code หมวดที่ 20 เรื่อง Miscellaneous Health and Safety Provision บทที่ 1.4 เรื่อง การทำสำเนามนุษย์¹⁵ โดยได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่เพียงอย่างเดียวแต่ไม่ได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ที่มี

3. ตัวอ่อน (Human embryo) หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ที่พัฒนาภายในระยะ 8 สัปดาห์แรก หลังจากปฏิสนธิ

4. เซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell) หมายความว่า เซลล์ที่จะเป็นส่วนประกอบของเนื้อเยื่อ และอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายเป็นเซลล์ที่มีโครโมโซมอยู่ภายในเซลล์

5. โอโอไซต์ (Oocyte) หมายความว่า เซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิงหรือไข่ ”

¹⁵ California Law, "California Health and Safety Code," [Online] Accessed: 14 August 2015.

วัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย นอกจากนี้ในบทบัญญัตินี้ยังกำหนดห้ามมิให้ซื้อหรือขายผลิตภัณฑ์ต่างๆที่จะนำมาใช้สำหรับวัตถุประสงค์ในการทำสำเนามนุษย์ตามมาตรา 24185* และภายในบทบัญญัติมาตรา 24185 ก็ได้บัญญัติค่านิยมศัพท์ที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ด้วย เช่น การทำสำเนา การทำสำเนามนุษย์ เป็นต้น

นอกจากนั้นมลรัฐ California ยังได้บัญญัติบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ที่ละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยทำการแยกเป็น 2 กรณีกล่าวคือ กรณีที่หนึ่งเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดหรือละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นบริษัท คลินิก โรงพยาบาล หน่วยงาน หรือห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์จะได้รับโทษทางแพ่งเป็นโทษปรับไม่เกิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ กรณีที่สองเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลทั่วไปจะได้รับโทษทางแพ่งโดยจะถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 250,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ แต่อย่างไรก็ตามหากผู้กระทำความผิดหรือละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้ง 2 กรณีดังกล่าวข้างต้นได้รับเงินจากการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาจจะต้องถูกลงโทษทางแพ่งโดยถูกปรับเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่ได้รับแล้วแต่ว่าจำนวนเงินอย่างใดจะมากกว่ากันทั้งนี้ตามมาตรา 24187**

ข. มลรัฐ Iowa

มลรัฐ Iowa ได้บัญญัติเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ใน Iowa Code หมวดที่ 15 บทที่ 707C เรื่อง การวิจัยทดลองเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดของมนุษย์และการทำสำเนา (Human

* มาตรา 24185 บัญญัติว่า

“(a) ห้ามมิให้ผู้ใดทำสำเนามนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว

(b) ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อหรือขาย ซึ่งไข่ โขโกต เอ็มบริโอ หรือ ฟิตัส เพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์

(c) (1) การทำสำเนา หมายความว่า การสร้างหรือพยายามที่จะสร้างมนุษย์โดยการนำนิวเคลียสจากเซลล์ที่ได้จากร่างกายมนุษย์เข้าไปในไข่ที่ถูกนำเอานิวเคลียสออกไป เพื่อให้เกิดการรวมตัวกันและนำมาสู่การตั้งครรภ์ที่ซึ่งสามารถให้กำเนิดมนุษย์ได้

(3) การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ หมายความว่า เป็นการสร้างมนุษย์ขึ้น ให้มีรูปร่าง ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ”

** มาตรา 24187 บัญญัติว่า

“การฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา 24185 จะต้องได้รับโทษ ดังต่อไปนี้

(a) ถ้าผู้ฝ่าฝืนเป็นบริษัท โรงพยาบาล คลินิก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทดลองหรือวิจัย จะต้องรับโทษทางแพ่งโดยถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือถูกปรับตาม (c) แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

(b) ถ้าผู้ฝ่าฝืนเป็นบุคคลทั่วไป จะต้องรับโทษทางแพ่งโดยถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 250,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือ ถูกปรับตาม (c) แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะมากกว่ากัน

(c) ถ้าผู้ฝ่าฝืนได้รับเงินจากการกระทำที่ฝ่าฝืนแห่งบทบัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ ผู้ที่ฝ่าฝืนจะถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 2 เท่า ของจำนวนเงินที่ได้รับมา”

Stem Cell Research and Cloning)¹⁶ โดยได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือพยายามกระทำหรือเข้ามามีส่วนร่วมกับการกระทำดังกล่าวทั้งนี้ตามมาตรา 707C.4(1)* สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยกฎหมายมิได้บัญญัติห้ามถึงการกระทำดังกล่าวไว้ ฉะนั้นมลรัฐ Iowa จึงอนุญาตให้มีการการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้

นอกจากนี้ภายในบทบัญญัติมาตรา 707C.4 ยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือละเมิดบทบัญญัตินี้โดยผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนก็จะถือว่ามีความผิดในระดับที่แตกต่างกันออกไปกล่าวคือ ผู้ที่กระทำผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำหรือพยายามกระทำหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์ถือว่ามีความผิดในระดับ Class C Felony ส่วนผู้ที่กระทำผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการรับหรือการขนส่งซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่จะนำมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ถือว่ามีความผิดในระดับ Misdemeanor ทั้งนี้ตามมาตรา 707C.4(2) (a) และ (b) ถ้าผู้กระทำผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ได้รับเงินอันเนื่องมาจากการกระทำดังกล่าวจะต้องถูกปรับทางแพ่งเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่ได้รับตามมาตรา 707C.4(3) ถ้าผู้กระทำผิดเป็นผู้ใช้ได้รับใบอนุญาตหรือเป็นผู้ประกอบการที่ได้จดทะเบียนอนุญาตก็จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวตามมาตรา 707C.4(4) และเมื่อถูกเพิก

¹⁶ JustiaUSLaw, "Iowa Code Title Xvi Criminal Law and Procedure Chapter 707c Human Stem Cell Research and Cloning," [Online] Accessed: 25 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/iowa/2011/titlexvi/subtitle1/chapter707c>

* มาตรา 707 C.4 บัญญัติว่า

“1. ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (a) กระทำหรือพยายามกระทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์
- (b) มีส่วนร่วมในการกระทำหรือพยายามกระทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์
- (c) ขนส่ง หรือ รับ หรือ นำเข้ามา ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งผลิตภัณฑ์จากการกระทำสำเนามนุษย์

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

2. (a) ผู้ที่ฝ่าฝืนอนุมาตรา 1(a) หรือ (b) ถือว่ามีความผิดจัดอยู่ในระดับ Class C Felony

(b) ผู้ที่ฝ่าฝืนอนุมาตรา 1(c) ถือว่ามีความผิดจัดอยู่ในระดับ Misdemeanor

3. ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ ได้รับรายได้หรือเงินอันเนื่องมาจากการกระทำที่ฝ่าฝืนดังกล่าว นั้น จะต้องรับโทษทางแพ่ง โดยถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 2 เท่า ของจำนวนเงินหรือรายได้ที่ได้รับ

4. ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ ถ้าเป็นกรณีที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ หรือ เป็นผู้ที่ได้รับการจดทะเบียน จะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว

5. การกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรานี้ ซึ่งเป็นเหตุให้เพิกถอนใบอนุญาต ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตไม่อาจที่จะยื่นเรื่องมาขอใบอนุญาตใหม่ได้”

ถอนใบอนุญาตอันเนื่องมาจากการกระทำผิดข้างต้นแล้วผู้กระทำผิดที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตไม่สามารถที่ยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตหรือจดทะเบียนได้ใหม่ทั้งนี้ตามมาตรา 707C4(5)

เรื่องการให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของศัพท์ที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา มนุษย์ บทที่ 707C ได้กำหนดไว้ในมาตรา 707C.3 เรื่องคำนิยามโดยได้ให้ความหมายดังนี้

1. การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยใช้นิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกนำเอานิวเคลียสออกไป การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์นี้ไม่รวมถึงการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายที่กระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างเซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อน

2. เซลล์ร่างกาย (Human Somatic Cell) หมายความว่า เซลล์ซึ่งเป็นส่วนประกอบของเนื้อเยื่อและอวัยวะต่างๆภายในร่างกายซึ่งเซลล์ร่างกายนี้จะมีโครโมโซมบรรจุอยู่

3. โอโอไซต์ (Oocyte) หมายความว่า ไข่ของมนุษย์

4. การถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย (Somatic Cell Nuclear Transfer) หมายความว่า เป็นวิธีการนำเอานิวเคลียสของเซลล์ร่างกายใส่เข้าไปในไข่ที่ซึ่งถูกดูดเอา นิวเคลียสออกไป

ค. มลรัฐ New Jersey

มลรัฐ New Jersey มีกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวเพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาได้ ซึ่งมลรัฐ New Jersey ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน New Jersey Revised Statutes Title 2C-The New Jersey Code of Criminal Justice¹⁷ เรื่องการทำสำเนา มนุษย์ซึ่งได้กล่าวว่าห้ามมิให้บุคคลใดเข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่ามี ความผิดทางอาญาในระดับ First Degree ทั้งนี้ตามมาตรา 2C-11A-1 ซึ่งในตอนท้ายของมาตราดังกล่าวนี้ได้มีการกำหนดนิยามของการทำสำเนามนุษย์ว่าหมายถึง การทำซ้ำหรือการทำสำเนามนุษย์โดยการปลูกถ่ายเซลล์ที่มีสารพันธุกรรมเข้าไปในไข่ที่ถูกดึงเอา นิวเคลียสออกไปเพื่อให้เกิดการรวมตัวกันและให้เจริญเติบโตกลายเป็นมนุษย์

¹⁷

JustiaUSLaw, "New Jersey Revised Statutes Title 2c the New Jersey Code of the Criminal Justice," [Online] Accessed: 14 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/new-jersey/2013/title-2c/section-2c-11a-1>

นอกจากนี้เรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยนั้น มลรัฐ New Jersey ได้กำหนดไว้ใน New Jersey Revised Statutes Title 26–Health and Vital Statistics¹⁸ โดยทางมลรัฐ New Jersey อนุญาตให้มีการทดลองวิจัยเกี่ยวกับการใช้เซลล์ต้นกำเนิด ตัวอ่อนของมนุษย์เซลล์สืบพันธุ์ของมนุษย์รวมทั้งการใช้วิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายได้ แต่การกระทำดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ นอกจากนี้การกระทำดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามหลักจริยธรรมและทางการแพทย์ทั้งนี้ตามมาตรา 26:2Z-2

ง. มลรัฐ Maryland

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มลรัฐ Maryland ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน The State Code of Maryland เรื่อง Economic Development¹⁹ ซึ่งได้กำหนดห้ามมิให้มีการทำการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวในลักษณะที่เป็นการทดลองวิจัยได้ทั้งนี้ตามมาตรา gec-10-440(2)* ประกอบกับ มาตรา gec-10-430** นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยถือว่ามีความผิดในระดับ Felony และถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับไม่เกิน 200,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐหรือทั้งจำทั้งปรับทั้งนี้ตามมาตรา gec-10-440(b)

นอกจากนี้ก็ยังได้มีการกำหนดค่านิยามที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ เอาไว้ด้วย เช่น คำว่าการทำสำเนามนุษย์ โอโอไซด์ และเซลล์ต้นกำเนิด เป็นต้น ทั้งนี้ตามมาตรา gec-10-429***

¹⁸ JustiaUSLaw, "New Jersey Revised Statutes Title 26-Health and Vital Statistics," [Online] Accessed: 14 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/new-jersey/2013/title-26/section-26-2z-2/>

¹⁹ Maryland Decoded, "Economic Development " [Online] Accessed: 14 August 2015. Available from: <http://www.marylandcode.org/gec/>

* มาตรา gec-10-440 บัญญัติไว้ว่า

“(a) ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างหรือพยายามสร้างมนุษย์โดยการทำสำเนามนุษย์

(b) ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ จะถือว่ามีความผิดในระดับ Felony และต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือทั้งจำทั้งปรับ”

** มาตรา gec-10-430 บัญญัติไว้ว่า

“บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ มิได้กำหนดห้ามมิให้มีการสร้างเซลล์ต้นกำเนิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย”

***

มาตรา gec-10-429 บัญญัติไว้ว่า

“(f) การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า การทำซ้ำหรือการทำมนุษย์ขึ้นมา โดยอาศัยการคัดลอกพันธุกรรมจากดีเอ็นเอ (DNA) ของมนุษย์ เซลล์ หรือเนื้อเยื่อต่างๆเพื่อที่จะสร้างมนุษย์ขึ้น

(h) โอโอไซด์ (Oocyte) หมายความว่า เซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิงหรือไข่

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้คือกลุ่มมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้แต่ห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ซึ่งถ้าหากมีการฝ่าฝืนผู้ฝ่าฝืนก็จะถูกลงโทษตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายของแต่ละมลรัฐได้กำหนดเอาไว้โดยมีบทลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา

4.1.2.3 กลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์

มลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกานอกจากจะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อนุญาตให้มีการกระทำได้ตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านั้นแล้ว ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณของมลรัฐบางมลรัฐได้บัญญัติกฎหมายห้ามนำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี ส่วนบางมลรัฐได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตให้มีการนำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวกับเรื่องการนำมาใช้ในด้านการทดลองหรือวิจัย มลรัฐที่มีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการนำเอางบประมาณมาใช้เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ เช่น มลรัฐ Arizona มลรัฐ Louisiana มลรัฐ Maryland และมลรัฐ Michigan เป็นต้น โดยมีรายละเอียดของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังต่อไปนี้

ก. มลรัฐ Arizona

มลรัฐ Arizona มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการนำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์โดยได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ใน Arizona Revised Statutes Title 35 Public Finances Article 5 เรื่อง Fiscal Procedures, Controls and Reports²⁰ ได้บัญญัติห้ามนำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีแต่ถ้าเป็นการทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เช่น การทำสำเนาโมเลกุล เซลล์ หรือดีเอ็นเอที่นอกเหนือไปจากการได้มาจากมนุษย์สามารถที่จะกระทำได้ไม่ต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 35-196.04 A และ B เรื่องการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์*

(i) เซลล์ต้นกำเนิด (Stem cell) หมายความว่า เซลล์ของมนุษย์ที่ซึ่งมีความสามารถดังนี้

1. สามารถแบ่งตัวเองขึ้นมาใหม่ได้เป็นเวลานาน
2. เป็นเซลล์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เฉพาะเจาะจง
3. มีความสามารถในการเปลี่ยนไปเป็นเซลล์ที่ทำหน้าที่เฉพาะเจาะจงได้ "

²⁰ Arizona State Legislature, "Use of Public Monies for Human Cloning; Prohibition; Definition,"

[Online] Accessed: 15 August 2015. Available from: <http://www.azleg.gov/ars/35/00196-04.htm>

* มาตรา 35-196.04 A และ B บัญญัติว่า

ข. มลรัฐ Louisiana

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำเอางบประมาณของรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ของมลรัฐ Louisiana ได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ใน Louisiana Laws Revised Statutes หมวดที่ 40 เรื่องสาธารณสุขและความปลอดภัย²¹ โดยได้กำหนดห้ามมิให้นำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์ นอกจากนี้ยังได้กำหนดห้ามมิให้นำเอางบประมาณของมลรัฐงบประมาณของส่วนกลางหรือเงินทุนส่วนตัวมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อน ทั้งนี้ตามมาตรา 40:-1299.36 แห่งส่วนที่ 19 เรื่องการทำสำเนามนุษย์*

ค. มลรัฐ Maryland

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำเอางบประมาณของรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์มลรัฐ Maryland ได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ใน The State Code of Maryland เรื่อง Economic Development²² ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำเงินหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์และกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดมอบเงินทุนของมลรัฐเพื่อมาใช้ในการกระทำดังกล่าวแต่อนุญาตให้มีการนำเงินหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนาตัวอ่อนเพื่อการศึกษาทดลองวิจัยได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 10-437 แห่งบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว**

ง. มลรัฐ Michigan

“A. ห้ามมิให้นำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์

B. บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ มิได้ห้ามการนำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการศึกษาทดลองวิจัยเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ ที่มีข้อยกเว้นตาม A. เช่น การทำสำเนาพันธุกรรมโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือ เซลล์อันไม่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ สามารถกระทำได้”

²¹ JustiaUSLaw, "Louisiana Laws Revised Statutes Title 40-Public Health and Safety," [Online] Accessed: 25 August 2015. Available from: <http://law.justia.com/codes/louisiana/2011/rs/title40/rs40-1299-36/>

* มาตรา 40:1299.36 บัญญัติว่า

“A. ห้ามมิให้เอางบประมาณของมลรัฐ หรือ ที่ได้รับมาจากส่วนกลาง มาใช้สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

B. บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ มิได้ห้ามการนำเอางบประมาณมาใช้ในการทดลองหรือวิจัย ที่เกี่ยวกับวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสเพื่อผลิตโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือ เซลล์ ที่มีใช้ตัวอ่อนของมนุษย์ หรือ เนื้อเยื่อต่างๆ อันได้มาจากมนุษย์ แต่ห้ามมิให้นำเอางบประมาณของมลรัฐหรือส่วนกลางหรือเงินทุนส่วนตัวมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เซลล์ต้นกำเนิดของมนุษย์”

²² Maryland Decoded, "Economic Development "

** มาตรา 10-437 บัญญัติว่า

“(a) งบประมาณของมลรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การทดลองวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิด สามารถนำมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการทดลองวิจัยที่มีศีลธรรมและไม่มีผลกระทบทางการแพทย์

(b) งบประมาณของมลรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การทดลองวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิด ไม่สามารถนำมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยที่จะนำมาสู่การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์”

กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์มลรัฐ Michigan ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน The Human Cloning Funding Prohibition Act มาตรา 333.26403²³ โดยได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำเอางบประมาณหรือเงินทุนของมลรัฐมาใช้หรือพยายามที่จะนำเงินดังกล่าวมาใช้เกี่ยวข้องกับทำสำเนามนุษย์

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้คือกลุ่มตัวอย่างของมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการเงินส่วนกลางมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งในแต่ละมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายแตกต่างกันออกไปกล่าวคือ บางมลรัฐห้ามมิให้นำเอางบประมาณหรือเงินทุนของมลรัฐมาใช้สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี ในขณะที่บางมลรัฐอนุญาตให้นำเอางบประมาณหรือเงินของมลรัฐมาใช้สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ได้แต่กำหนดอนุญาตเฉพาะการกระทำเพื่อศึกษาทดลองวิจัยได้ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขในแต่ละมลรัฐได้ทำการกำหนดไว้

ผู้เขียนขอสรุปบทบัญญัติแห่งกฎหมายในแต่ละมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ซึ่งในแต่ละมลรัฐจะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันออกไปซึ่งปรากฏในตารางดังต่อไปนี้²⁴

ตารางที่ 1 ตารางสรุปบทบัญญัติแห่งกฎหมายในแต่ละมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์

มลรัฐ	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการเงินส่วนกลางมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์
1. Arizona	ห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี นอกจากนี้ยังกำหนดห้ามมิให้พยายามที่จะสร้างสิ่งที่มีลักษณะครึ่งมนุษย์ครึ่งสัตว์หรือลูกผสม	กำหนดห้ามใช้เงินหรืองบประมาณของมลรัฐสำหรับกิจการที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนา

²³ Michigan Legislature, "The Human Cloning Funding Prohibition Act " [Online] Accessed: 15 August 2015. Available from: [http://https://www.legislature.mi.gov/\(S\(4caehtloze2ffuebshqjxowd\)\)/mileg.aspx?page=getObject&objectName=mcl-333-26403](http://https://www.legislature.mi.gov/(S(4caehtloze2ffuebshqjxowd))/mileg.aspx?page=getObject&objectName=mcl-333-26403)

²⁴ Bioethics Defense Fund, "Human Cloning Laws:50 States Survey."

มลรัฐ	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการนำงบประมาณมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์
	ระหว่างมนุษย์และสัตว์ (SB 1307 แก้ไขเพิ่มเติม Ariz Rev Stat มาตรา 36-23)	มนุษย์ทุกกรณี (AR.S.35-196.04)
2. Arkansas	ห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี (Ark.code. Ann มาตรา 20-16-1001 ถึง 1004)	งบประมาณของมลรัฐไม่อนุญาตให้นำมาใช้กับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าว
3. California	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวในลักษณะที่เป็นการศึกษาเพื่อการทดลองวิจัยได้ (Cal. Health & Safety Code มาตรา 24185)	อนุญาตให้นำเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนา มนุษย์ เพื่อ การ ศึ ก ษา ทดลองวิจัยได้ (California proposition 71 Stem Cell Research and Cures Act)
4. Idaho	กฎหมายกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลรักษาสุขภาพไม่สามารถที่จะกระทำการทำสำเนามนุษย์ได้ (Idaho Code Ann. มาตรา 18-611)	ไม่มี
5. Illinois	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้กระทำการดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยได้ (410 Ill. Comp. Stat 110/40)	อนุญาตให้ทดลองวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนเซลล์สืบพันธุ์ของมนุษย์รวมทั้งการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย โดยสามารถขอรับเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐได้

มลรัฐ	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการนำงบประมาณมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์
6. Indiana	ห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี (Ind. Code มาตรา 16-34.5)	ห้ามมิให้มีการนำเอาเงินทุน, งบประมาณของรัฐมาใช้เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการศึกษาหรือทดลองวิจัย
7. Iowa	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้เฉพาะกรณีเพื่อการทดลองวิจัย (Iowa Code มาตรา 707C)	ไม่มี
8. Louisiana	ห้ามกระทำกิจการใดๆอันเนื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ (La.Rev.Stat. มาตรา 1299.35.9)	ห้ามมิให้นำเอาเงินทุนหรืองบประมาณของส่วนกลางมาใช้สำหรับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ (La.Rev.Stat. มาตรา 40:1299.36)
9. Maryland	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ (Md. Code Ann. Econ. Dev. มาตรา 10-429 ถึง 442)	ห้ามมิให้นำเอางบประมาณของรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้นำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับเพื่อการทดลองวิจัยได้ (Maryland Stem Cell Research Fund มาตรา 10-437)
10. Missouri	อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองหรือเพื่อการวิจัยแต่ไม่อนุญาตให้กระทำการดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ	ห้ามมิให้นำเอางบประมาณหรือเงินทุนของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์

มลรัฐ	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการนำงบประมาณมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์
	การสืบพันธุ์ (Mo.Constitution Art. 111, sec.38(d), Mo. Rev. Stat. มาตรา 1.217)	โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้นำเอาเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหรือทดลองวิจัยได้
11. Montana	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาได้ (Mont. Code. Ann. มาตรา 50-11-102)	ไม่มี
12. New York	กฎหมายอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาแต่ไม่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ (NY. Pub Health Law มาตรา 265-a)	อนุญาตให้นำเอางบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนา ม นุ ช ย โ ด ย มี วัตถุประสงค์ เพื่อ การทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาได้แต่ไม่อนุญาตให้เอามาใช้สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์
13. Oklahoma	กฎหมายกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษา (OKL .Stat. tit. 63 มาตรา 1-727)	ไม่มี
14.South Dakota	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และเพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา (S.D. Codified Law มาตรา	ห้ามมิให้นำเอาเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์

มลรัฐ	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์	บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการนำงบประมาณมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์
	34-14-27)	
15. Virginia	ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และเพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา (Va. Code Ann.มาตรา 32.1-162.21 และ32.1-162.22)	ไม่มี

จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะพบว่าในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ในแต่ละมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันออกไปกล่าวคือ บางมลรัฐมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีเช่น มลรัฐ Arizona มลรัฐ Arkansas มลรัฐ Oklahoma มลรัฐ South Dakota เป็นต้น บางมลรัฐมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายห้ามเฉพาะการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาได้ เช่น มลรัฐ California มลรัฐ Illinois มลรัฐ Iowa มลรัฐ Maryland เป็นต้น ส่วนกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการนำงบประมาณหรือเงินทุนมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวบางมลรัฐก็อนุญาตให้นำเงินทุนมาใช้ได้แต่เฉพาะกรณีเพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา เช่น มลรัฐ California มลรัฐ Illinois มลรัฐ Missouri มลรัฐ Iowa เป็นต้น ในขณะที่บางมลรัฐมีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้นำเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้เกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวทุกกรณี เช่น มลรัฐ Arizona มลรัฐ Indiana มลรัฐ Louisiana มลรัฐ Michigan เป็นต้น

4.1.3 เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการห้ามทำสำเนามนุษย์ทั้งในระดับส่วนกลางและในระดับมลรัฐกล่าวคือ ในระดับส่วนกลางประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003”²⁵ ซึ่งออกโดยสภาครองเกรส กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยได้ระบุกำหนดห้ามการกระทำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน หลังจากที่ได้บัญญัติกฎหมายฉบับดังกล่าวบังคับใช้มาช่วง

²⁵ GovTrack.U.S, "Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003 "

ระยะเวลาหนึ่งแล้ว สภาครองเกรสของประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Prohibition Act of 2012”²⁶ ออกมาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ก็มิว่าตลประสงค์เหมือนเดิมกล่าวคือ ห้ามทำสำเนามนุษย์

กฎหมายในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้เช่นเดียวกับกฎหมายในระดับส่วนกลาง (The Federal Law) โดยที่แต่ละมลรัฐก็มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ที่แตกต่างกันไปกล่าวคือ บางมลรัฐบัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์และเพื่อการบำบัดรักษา บางมลรัฐมีกฎหมายบัญญัติห้ามเฉพาะกรณีการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เพียงอย่างเดียวแต่มิได้ห้ามการกระทำดังกล่าวสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย ในขณะที่บางมลรัฐมีบทบัญญัติกฎหมายห้ามมิให้นำเอาบประมาณมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว เมื่อได้ทราบถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ทั้งในระดับส่วนกลางและในระดับมลรัฐแล้วในหัวข้อนี้จะศึกษาถึงเหตุผลที่นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาบังคับใช้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับส่วนกลาง (The Federal Law) ในแรกเริ่มประเทศสหรัฐอเมริกายังไม่ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแต่หลังจากที่แกะดอลลีได้ถือกำเนิดขึ้นโดยวิธีการทำสำเนาที่เป็นชาวโด่งดังไปทั่วโลกซึ่งถือว่าเป็นความก้าวหน้าและความประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการทำสำเนาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จากเหตุการณ์นี้เองทำให้รัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาในยุคนั้นเริ่มวิตกกังวลเกี่ยวกับความสำเร็จดังกล่าวเกรงว่าในอนาคตอันใกล้จะมีการนำเอาวิธีการดังกล่าวมาใช้กับมนุษย์เนื่องจากว่ามนุษย์ถือว่าเป็นประเภทเดียวกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจึงสามารถนำเอาวิธีการทำสำเนาที่ใช้กับแกะดอลลีมาประยุกต์ใช้กับมนุษย์ได้ รัฐบาลในสมัยนั้นจึงได้ออกประกาศมากำหนดห้ามนำงบประมาณหรือเงินทุนของรัฐบาลกลางมาใช้ มาสนับสนุน หรือมาใช้ส่งเสริมสำหรับการวิจัยทดลองที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์²⁷ โดยเหตุผลในการออกประกาศฉบับนี้ก็สืบเนื่องมาจากการวิจัยทดลองที่จะต้องมีการนำเอาเซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อนมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการทดลองวิจัยหรือการบำบัดรักษาทำให้ต้องมีการทำลายตัวอ่อนอยู่บ่อยครั้งซึ่งการทำลายตัวอ่อนนี้เป็นเรื่องที่มีผิดหลักศีลธรรม จริยธรรมจึงทำให้รัฐบาลออกประกาศฉบับดังกล่าวมากำหนดห้ามการนำเอาบประมาณมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์

²⁶ GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

²⁷ Gregory E. Pence, *Who's Afraid of Human Cloning?*, p. 3.

หลังจากที่รัฐบาลได้ออกประกาศห้ามนำงบประมาณหรือเงินทุนมาใช้เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ก็มีร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ถูกเสนอเข้ามาในสภาครองเกรสเป็นจำนวนมากแต่ร่างกฎหมายเหล่านั้นก็ล้วนตกร้างไปแทบทั้งสิ้น²⁸ จึงทำให้ในขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีบทบัญญัติกฎหมายส่วนกลางที่กำหนดห้ามเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จึงทำให้ในขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกามีเพียงแต่ประกาศที่กำหนดห้ามเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาส่วนกลาง (Federal Funding) มาใช้สำหรับการวิจัยทดลองเกี่ยวกับตัวอ่อนทุกกรณี จนกระทั่งในค.ศ. 2003 รัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกบทบัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Ban and Stem Cell Research protection Act of 2003” โดยวัตถุประสงค์ในการบัญญัติกฎหมายฉบับนี้ก็คือ เพื่อที่จะห้ามทำสำเนามนุษย์และเพื่อที่จะปกป้องคุ้มครองการวิจัยทางการแพทย์ที่สำคัญรวมไปถึงการทดลองที่เกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดด้วย²⁹ ต่อมาก็ได้มีการออกกฎหมายฉบับใหม่ที่มีชื่อว่า “Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2007”³⁰ มาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับเก่าโดยมีวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายฉบับนี้เช่นเดียวกับกฎหมายในปีค.ศ. 2003 จนกระทั่งปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Prohibition Act of 2012” ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับล่าสุดที่ได้ออกมาแก้ไขบทบัญญัติที่ 18 แห่งกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Federal Criminal Code) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการห้ามทำสำเนามนุษย์³¹ เมื่อพิจารณาจากกฎหมายในส่วนกลางของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมดแล้วจะพบว่าเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายออกมาบังคับใช้มีดังนี้

ประการแรก หลังจากที่มีการทำสำเนาแกะดอลลี่ประสบความสำเร็จสภาครองเกรสของประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าได้มีกลุ่มบุคคล หรือบริษัทออกมาประกาศว่าพวกเขาได้ประสบความสำเร็จในการทำสำเนามนุษย์แล้ว และยังพบว่ามีอีกหลายกลุ่มบุคคล หรือบริษัทได้ออกมาประกาศว่าพวกเขากำลังพยายามที่จะทำสำเนามนุษย์ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับการทำสำเนาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ประสบความสำเร็จมาก่อนหน้านี้แล้วด้วยวิธีที่เรียกว่าการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์

²⁸ CRS Report for Congress, "Human Cloning," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=crsdocs>

²⁹ The library of Congress, "S.303 Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.congress.gov/bil/108th-congress/senate-bill/303/text>

³⁰ The library of Congress, "S.812 Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2007," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.congress.gov/bil/110th-congress/senate-bill/812/text>

³¹ The library of Congress, "H.R.2164-112th Congress (2011-2012) " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.congress.gov/bil/112th-congress/house-bil/2164.text>

ร่างกาย ซึ่งจากการที่กลุ่มบุคคล หรือบริษัทออกมาประกาศถึงความสำเร็จหรือความพร้อมเพื่อที่จะกระทำการดังกล่าวนั้นทำให้นักวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ออกมาคัดค้านหรือแสดงความคิดเห็นในเชิงลบต่อการกระทำดังกล่าวโดยมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่าการทำสำเนามนุษย์จะก่อให้เกิดผลเสียหายหรือผลกระทบต่อมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการดังกล่าว เช่น การทำสำเนามนุษย์จะทำให้เกิดความพิการอย่างรุนแรงตั้งแต่แรกเกิด ทำให้เกิดสภาวะที่ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ เกิดสภาวะโรคภัยแทรกซ้อน หรืออาจจะทำให้เกิดการเสียชีวิตตั้งแต่แรกเกิด ฯลฯ

นอกจากนี้ยังพิจารณาแล้วเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่มีศีลธรรมและขาดความรับผิดชอบ³² กล่าวคือ การสร้างมนุษย์หรือการพยายามสร้างมนุษย์ตามที่ได้มีกลุ่มบุคคล หรือบริษัทได้ออกมาประกาศนั้นจะนำไปสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการสร้างมนุษย์ที่สามารถกระทำในห้องทดลองโดยให้มีลักษณะตามที่ต้องการและสามารถสร้างหรือผลิตมนุษย์ได้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากว่าการสร้างมนุษย์นั้นเป็นการสร้างที่ไม่ต้องใช้วิธีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศตามปกติ เพียงใช้วิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกายของบุคคลใดก็ได้เข้าไปในไข่ของเพศหญิงและกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวกันแล้วจึงนำไปฝังไว้ในมดลูกของหญิงก็สามารถที่จะให้กำเนิดมนุษย์ได้แล้วด้วยเหตุผลที่สามารถนำเซลล์ร่างกายของบุคคลใดก็ได้มาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวจึงส่งผลให้ในอนาคตอาจมีการลักลอบซื้อขายหรือขโมยชิ้นส่วนจากเซลล์ร่างกายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาใช้ในกระบวนการดังกล่าวซึ่งเป็นต้นเหตุของการกระทำความผิดหรือการก่ออาชญากรรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการค้าอวัยวะมนุษย์ (Trafficking in Human Organs) โดยนับว่าเป็นปัญหาอาชญากรรมหนึ่งที่จะเกิดขึ้นได้อันเนื่องมาจากความต้องการในการทำสำเนามนุษย์ ฉะนั้นหากปล่อยหรืออนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์ได้อย่างเสรีก็จะทำให้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมนี้มากขึ้น³³ ทั้งในระดับข้ามชาติหรือเกิดขึ้นในระดับประเทศ

ประการต่อมาสภากรองเกรสของประเทศสหรัฐอเมริกาพิจารณาแล้วเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์จะก่อให้เกิดปัญหาด้านครอบครัว³⁴ กล่าวคือ ก่อให้เกิดปัญหาหรือความสับสนในความหมายของบิดามารดาเนื่องจากว่าหากนำเอานิวเคลียสของสามีเข้าไปแทนที่ของไข่ของหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาของตนที่รับบริจาคมาแล้วนำตัวอ่อนที่เกิดขึ้นจากวิธีการทำสำเนาไปฝังไว้ในครรภ์ของภริยาตนหรือหญิงอื่นที่รับตั้งครรภ์แทน เมื่อเด็กเกิดมาจะก่อให้เกิดปัญหาหรือความสับสนว่าบิดา

³² Pual Tully, "Dollywood Is Not Just a Theme Park in Tennessee Anymore: Unwarranted Prohibitory Human Cloning Legislation and Policy Guidelines for Regulatory Approach to Cloning," *John Marshall Law Review* 31(1998): 7.

³³ Ira H. Carman, "Should Human Cloning Criminalized?," *Laws & Politics*: 4.

³⁴ Jennifer Cannon and Michelle Haas, "The Human Cloning Prohibition Act: Did Congress Go Too Far?," *Harvard Journal on Legislation* 13(1998): 1.

มารดาที่แท้จริงเป็นใคร หรือในกรณีเด็กที่เกิดจากการนำเอานิวเคลียสของหญิงคู่กร่วมเพศเข้าไปแทนที่นิวเคลียสของไข่ของฝ่ายหญิงที่บริจาคเพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนา เรื่องดังกล่าวนี้ก็จะส่งผลเป็นอย่างมากต่อความสับสนในความหมายของความเป็นบิดามารดาและการกระทำดังกล่าวนี้ยังก่อให้เกิดความสับสนในระหว่างเครือญาติอีกด้วย³⁵

ยิ่งไปกว่านั้นสภาครองเกรสยังเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ทำลายหรือไม่เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับตัวอ่อนของมนุษย์ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดกับตัวอ่อนได้³⁶ เช่น ทำให้ตัวอ่อนพิการ หรือตายไป ในระหว่างการทำสำเนามนุษย์ทำให้ต้องทำลายตัวอ่อนเหล่านั้นทิ้งไปเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอ่อนที่มีลักษณะสมบูรณ์ที่สุด เทียบเคียงได้จากรายงานผลการทดลองการทำสำเนาแกะดอลลี่ที่พบว่าจากจำนวนไข่ที่ใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวมีไข่แค่สิบฟองเท่านั้นที่พัฒนาไปเป็นตัวอ่อนได้และไข่ที่พัฒนาไปเป็นตัวอ่อนเหล่านี้มีเพียงตัวอ่อนที่กำเนิดเป็นแกะดอลลี่เท่านั้นที่สามารถพัฒนาไปเป็นตัวอ่อนที่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนตัวอ่อนที่เหลือก็ตายไปหรือมีความไม่สมบูรณ์

นอกจากนี้สภาครองเกรสยังได้ศึกษารายงานกฎหมายของนานาประเทศเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ซึ่งพบว่ามียุ่ 23 ประเทศ³⁷ ในขณะนั้นที่ห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีรวมตลอดถึงประเทศแคนาดา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมนีด้วย ประกอบกับทั้งองค์การสหประชาชาติก็ได้มีมติเห็นชอบให้ผ่านร่างปฏิญญาสากลที่ห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวเพราะถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นการทำลายความเป็นอัตตลักษณ์ของบุคคล ละเมิดศักดิ์ศรีและไม่เคารพในความเป็นมนุษย์

ดังที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้สภาครองเกรสพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อที่จะห้ามทำสำเนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพสมควรที่จะต้องหยุดหรือยับยั้งกระบวนการดังกล่าวตั้งแต่เริ่มแรก เพราะว่ากระบวนการนี้สามารถกระทำหรือเกิดขึ้นได้ในห้องทดลองที่ไหนก็ได้และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอ่อน การถ่ายโอน การขนส่ง ยักย้ายตัวอ่อนหรือวิธีการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอ่อนสามารถกระทำได้อย่างง่ายดายและแม้ว่าทุกรัฐบาลที่ผ่านมาจะยกประเด็นทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ข้อกฎหมายขึ้นมาเพื่อที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำดังกล่าวแล้วก็ยังปรากฏว่ามีการแอบกระทำกันอยู่ในห้องทดลอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นภายในประเทศสหรัฐอเมริกา

³⁵ Kerry Lynn Macintosh, *Illegal Beings: Human Clones and the Law*, p. 29.

³⁶ Lewis D. Solomon, "Reflection on Human Cloning," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 662.

³⁷ GovTrack.U.S., "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐ เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในระดับมลรัฐแล้วจะพบว่าก่อนที่จะมีกฎหมายในส่วนของรัฐบาลกลาง (The Federal Law) เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์และแม้ว่าจะมีร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเข้ามาเป็นจำนวนมากในสภาครองเกรสแต่ร่างกฎหมายเหล่านี้ก็ล้วนตกไปแทบทั้งสิ้น ดังนั้นในระหว่างช่วงระยะเวลาที่ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีได้มีการบัญญัติกฎหมายในส่วนของรัฐบาลกลางนั้น มลรัฐหลายมลรัฐจึงต้องหาหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่มีอยู่ หรือกำหนดขึ้นมาใหม่เพื่อควบคุมกิจการการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์

มลรัฐแต่ละมลรัฐก็จะมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มหลักด้วยกัน³⁸ กล่าวคือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์และการบำบัดรักษา กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้กระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ กลุ่มที่สามเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้นำเอาเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายอนุญาตให้นำเอางบประมาณหรือเงินทุนของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์มาใช้สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้แต่ห้ามมิให้เอามาใช้ในกรณีที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ โดยเหตุผลที่มลรัฐแต่ละมลรัฐได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์แตกต่างกันไป ดังนี้

(1) มลรัฐในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สามกล่าวคือ กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์และการบำบัดรักษา และกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามนำเอาเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้ในการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีมีเหตุผลในการบัญญัติว่า³⁹ การทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นการกระทำที่ไม่มีศีลธรรมและจริยธรรม เป็นการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้การนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ยังก่อให้เกิดผลเสียตามมาอันเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวที่ไม่อาจสามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าถึงผลอันจะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำดังกล่าวซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ที่เกิดมาจากวิธีการทำสำเนามนุษย์ผิดปกติหรือเกิดการกลายพันธุ์ได้ และยังเกิดปัญหาต่างๆตามมาเช่นเดียวกับเหตุผลการบัญญัติกฎหมายในส่วนกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Federal Law) ตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น

³⁸ National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws."

³⁹ R. Alta Charo, "Cloning: Ethics and Public Policy," *Hofstra Law Review* 27, 3 (1999): 503-508.

(2) มลรัฐในกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สี่กล่าวคือ กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามทำสำเนา มนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้กระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการ ทดลองวิจัยได้ และ กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายอนุญาตให้ทำเองงบประมาณหรือเงินทุนของมลรัฐมาใช้ใน การทำสำเนามนุษย์มาใช้สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้แต่ห้ามนำมาใช้ ในกรณีที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์มีเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวคือ การ ทดลองวิจัยเกี่ยวกับตัวอ่อนของมนุษย์จะให้นักวิทยาศาสตร์หรือแพทย์สามารถที่เข้าใจใน องค์ประกอบต่างๆของร่างกาย เพื่อที่นำมาใช้ในการบำบัดรักษาโรค ป้องกันการเกิดโรคทาง พันธุกรรมเนื่องจากว่าโรคบางชนิดเป็นโรคที่รักษาให้หายขาดยาก โรคบางโรคเป็นโรคที่เกิดขึ้นตาม กรรมพันธุ์ การทดลองวิจัยศึกษาจากวิธีการดังกล่าวจะทำให้แพทย์ หรือนักวิทยาศาสตร์สามารถที่จะ เพิ่มพูนความรู้ และคิดค้นหาแนวทาง หรือยามารักษาป้องกันมิให้เกิดโรคนั้นๆ⁴⁰ ฉะนั้นการนำเอา วิธีการดังกล่าวมาใช้ก็เปรียบเสมือนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นักวิทยาศาสตร์สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ แม้ว่าจะต้องมีการทดลองเกี่ยวกับตัวอ่อนของมนุษย์ก็ตามแต่ก็เป็นกรกระทำที่นำมาสู่การค้นคว้าหา ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ ฉะนั้นจึงได้มีการตรากฎหมายในลักษณะดังกล่าวขึ้น

4.1.4 การบังคับใช้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

เมื่อได้ทราบเหตุผลของการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ทั้งใน ระดับส่วนกลางและในระดับมลรัฐดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้ว ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงการ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กฎหมายในระดับส่วนกลาง (The Federal Law) ได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ไว้ โดยกำหนดไว้ในบทบัญญัติที่ 16 แห่งลักษณะที่ 18 ของกฎหมายส่วนกลางซึ่งได้บัญญัติตั้งแต่มาตรา 301* ที่ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของศัพท์ต่างๆอันเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ ส่วนมาตรา 302** เป็นมาตราที่กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยภายในมาตรานี้มีการแบ่งเป็นกรณีที่ถือ

⁴⁰ Adam Gusman, "An Appropriate Legislative Response to Cloning for Biomedical Research: The Case against a Criminal Ban," *Annals of health law* 14 (2005): 4.

* มาตรา 301(1) บัญญัติว่า "การทำสำเนามนุษย์ (Human Cloning) หมายความว่า การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัย เพศโดยนำนิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในเซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิงที่ถูกนำนิวเคลียสออกไป"

** มาตรา 302 บัญญัติว่า "การทำสำเนามนุษย์ถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการ กระทำไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตาม อันได้แก่การกระทำดังนี้ (1) กระทำหรือพยายามกระทำสำเนามนุษย์ (2) การมีส่วนร่วมหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์ หรือ (3) การขนส่งหรือ ผลิตผลิตภัณฑ์ที่ผลิตที่ได้มาจากทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์อันใดก็ตาม"

ว่าเป็นการกระทำความผิดเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ และกรณีที่เป็นการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการนำเข้า ขนส่ง ยักยักผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากหรือจะนำมาทำสำเนามนุษย์ ซึ่งได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งมีบทลงโทษเป็นกรณีทั่วไปกล่าวคือ ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีบทลงโทษทางแพ่งกล่าวคือ ผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรานี้จะต้องถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ และไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐสำหรับกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นกลุ่มบุคคล หรือบริษัทที่แสวงหากำไร หรือผลประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว

กฎหมายในระดับมลรัฐตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านั้นว่าในแต่ละมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ที่แตกต่างกันไป ฉะนั้นการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละมลรัฐจึงไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่น มลรัฐ Arkansas มีกฎหมายบัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษา⁴¹ ซึ่งการฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ถือว่ามีความผิดในระดับ Felony นอกจากนี้ยังห้ามขนส่ง หรือขนย้ายตัวอ่อนของมนุษย์ที่ถูกทำสำเนาแล้ว ซึ่งการฝ่าฝืนบทบัญญัติในข้อนี้ถือว่ามีความผิดในระดับ Misdemeanor นอกจากนี้ถือว่าผู้ฝ่าฝืนมีความผิดในทางอาญาแล้ว มลรัฐนี้ยังมีบทลงโทษในทางแพ่งสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวคือ ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกปรับตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้ มลรัฐ Iowa ก็มีกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีเช่นเดียวกับมลรัฐ Arkansas⁴² นอกจากนี้มลรัฐ Iowa ยังมีกฎหมายที่ห้ามทำสำเนาบุคคลไปถึงการห้ามขนส่ง ยักยัก หรือการรับตัวอ่อนของมนุษย์ที่ทำสำเนาแล้วหรือผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวด้วย โดยผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ถือว่ามีความผิดในทางอาญาระดับ Felony ในขณะที่ผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้มีการขนส่ง ยักยัก หรือการรับตัวอ่อนของมนุษย์ที่ทำสำเนาแล้วหรือผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการกระทำสำเนาบุคคลถือว่ามีความผิดในทางอาญาระดับ Misdemeanor และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นกลุ่มบุคคล บริษัท หรือบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์ทางการค้าหรือทางการเงินจากการกระทำดังกล่าวบุคคลเหล่านั้นก็จะถูกลงโทษโดยการเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองในการประกอบอาชีพที่ออกให้

⁴¹ JustiaUSLaw, "Arkansas Code Title 20 Public Health and Welfare Chapter 16 - Reproductive Health Subchapter 10 - Human Cloning."

⁴² JustiaUSLaw, "Iowa Code Title Xvi Criminal Law and Procedure Chapter 707c Human Stem Cell Research and Cloning."

โดยมลรัฐ มลรัฐ North Dakota ก็มีกฎหมายเหมือนกับสองมลรัฐที่ได้กล่าวมาข้างต้น⁴³ โดยห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี นอกจากนั้นยังห้ามขนส่ง ยักย้าย หรือการรับผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ การฝ่าฝืนบทบัญญัติของมลรัฐนี้จะต้องรับโทษในทางอาญากล่าวคือ ผู้กระทำความผิดดังกล่าวถือว่ามีความผิดในระดับ Felony ส่วนผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับข้อห้ามในการขนส่ง ขนย้ายดังกล่าวจะต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกันโดยถือว่ามีความผิดในระดับ Misdemeanor และมลรัฐ California⁴⁴ ก็มีกฎหมายบัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ซึ่งการฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษในทางแพ่งแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญากล่าวคือ ผู้ฝ่าฝืนหรือผู้กระทำความผิดที่เป็นห้างหุ้นส่วน คลินิก โรงพยาบาล ห้องทดลอง ฯลฯ จะต้องถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ถ้าเป็นกรณีบุคคลธรรมดากระทำความผิดจะต้องถูกปรับไม่เกิน 250,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามถ้าผู้ฝ่าฝืนหรือผู้กระทำความผิดอาจจะถูกปรับเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่ได้รับมาก็ต่อเมื่อเขาได้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์ในเชิงการค้า ในเชิงพาณิชย์ด้วย นอกจากนี้การฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ยังถูกนำมาใช้เป็นเหตุผลในการเพิกถอนใบประกอบใบอนุญาตทางด้านธุรกิจที่ออกให้โดยมลรัฐอีกด้วย

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างของมลรัฐข้างต้นแล้วจะพบว่าการบังคับใช้กฎหมายที่ต่างกันกล่าวคือ การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ในแต่ละมลรัฐจะไม่เหมือนกัน บางมลรัฐมีกฎหมายบัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษา บางมลรัฐมีกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่เพียงอย่างเดียวแต่กลับอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือการทดลองวิจัยได้ ซึ่งกฎหมายต่างๆเหล่านี้ก็จะมีการกำหนดความผิดออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการกระทำความผิดในกรณีทั่วไปหมายความว่าภายในมาตรานั้นจะระบุหรือกำหนดว่าการกระทำเช่นใดบ้างที่ถือว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยแบ่งเป็นกรณีบุคคลทั่วไปกระทำความผิด และกลุ่มบุคคล หรือบริษัทกระทำความผิด ซึ่งโทษที่จะลงก็มีความแตกต่างกันไป และส่วนที่สองเป็นการกระทำความผิดในกรณีการขนส่งหรือนำเข้ามาซึ่งผลิตภัณฑ์หรือวัตถุดิบที่นำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว นอกจากนั้นก็ยังมีแบ่งระดับความโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดไว้สองระดับคือ Felony และ Misdemeanor โดยที่ระดับโทษทางอาญา Felony จะใช้สำหรับผู้กระทำความผิดในกรณีทั่วไป ส่วน

⁴³ North Dakota Legislative Branch, "North Dakota Century Code Title 12.1 Criminal Code Chapter 12.1-39 Human Cloning "

⁴⁴ California Law, "California Health and Safety Code."

ระดับโทษทางอาญา Misdemeanor จะใช้สำหรับผู้กระทำความผิดในการขนส่ง นำเข้ามาซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มีทั้งในระดับส่วนกลาง (The Federal Law) และในระดับมลรัฐ (State Law) ซึ่งมีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อกำหนด ควบคุมหรือห้ามการกระทำดังกล่าวโดยผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติเอาไว้

4.2 กฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทย

หลังจากที่นักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งได้ออกมาประกาศว่าประสบความสำเร็จในการทำสำเนาแกะซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมใน ค.ศ. 1997 จากความสำเร็จดังกล่าวได้ส่งสัญญาณให้กับนานาชาติว่าการทำสำเนามนุษย์กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ไม่ใช่แต่เพียงนิยายเชิงวิทยาศาสตร์อีกต่อไปทำให้นานาชาติต่างตระหนักเรื่องดังกล่าวมากขึ้นรวมทั้งประเทศไทยด้วย

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เองประเทศไทยจึงได้ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์แต่กฎหมายของประเทศไทยนั้นมิได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีดังเช่นประเทศอื่นๆโดยเริ่มแรกประเทศไทยมีกฎหมายที่บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวอยู่ 2 ฉบับกล่าวคือ The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 และ The Human Reproductive Cloning Act 2001 ซึ่งกฎหมายทั้ง 2 ฉบับได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยและการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ดังนี้

กฎหมายฉบับแรกคือ The Human Fertilisation and Embryology Act 1990⁴⁵ เป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยและกำหนดหลักเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวอ่อนของมนุษย์โดยผ่านขั้นตอนหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เมื่อพิจารณาเฉพาะแต่เรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้น กฎหมายอนุญาตให้กระทำได้แต่ทั้งนี้จะต้องเข้าเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุญาตจากสำนักงานกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (Human Fertilisation and Embryology Authority หรือ HFEA) ซึ่งหน่วยงานนี้จะออกใบอนุญาตให้สำหรับการกระทำที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้

⁴⁵ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 "

[Online] Accessed: 30 January 2015. Available from:

http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1990/37/pdfs/ukpga_19900037_en.pdf

ต่อมาบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ก็ได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ซึ่งกฎหมายฉบับใหม่นี้ได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ที่จะเข้าเงื่อนไขอันสามารถขอรับใบอนุญาตกระทำการดังกล่าวได้

ฉะนั้นเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับใหม่ที่ออกมาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับเก่าในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นสามารถที่จะกระทำได้ซึ่งพิจารณาได้จากมาตรา 3(1) แห่ง The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ประกอบกับตารางที่ 2 เรื่องกิจกรรมที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตตามที่ได้กำหนดไว้ท้ายกฎหมายฉบับดังกล่าว⁴⁶ โดยมีใจความสำคัญว่าห้ามผู้ใดสร้างตัวอ่อนเว้นเสียแต่จะได้รับอนุญาต ซึ่งการกระทำที่จะได้รับอนุญาตจะต้องเป็นการกระทำที่นำไปโดยมีจุดประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษาโดยจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้

1. เป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับโรคร้ายแรง
2. เป็นการพัฒนารักษาสำหรับโรคร้ายแรง
3. เป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของโรคตามกรรมพันธุ์
4. เพื่อความก้าวหน้าในการรักษาภาวะการมีบุตรยาก
5. เป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุการแท้งบุตร
6. เป็นการพัฒนาเทคนิคการคุมกำเนิดให้มีประสิทธิภาพ
7. เป็นการพัฒนาวิธีการสำหรับการตรวจสอบความผิดปกติของยีน โครโมโซม ฯลฯ ในตัวอ่อนก่อนจะฝังตัว
8. เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตัวอ่อน

เมื่อเข้าเงื่อนไขตามที่ได้กล่าวข้างต้นข้อใดข้อหนึ่งแล้วสำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (HFEA) ถึงจะออกใบอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้ซึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 16(1) เรื่องการออกใบอนุญาต* แห่งกฎหมายฉบับดังกล่าวและถ้าหากพบว่าใบอนุญาตที่ออก

⁴⁶ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

[Online] Accessed: 30 January 2015. Available from:

http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/22/pdfs/ukpga_20080022_en.pdf

* มาตรา 16(1) บัญญัติว่า “จะออกใบอนุญาตให้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2 เรื่องกิจกรรมที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตตามที่ได้กำหนดไว้ท้ายกฎหมายฉบับดังกล่าว”

ให้นำไปใช้ไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้เจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะยกเลิกใบอนุญาตที่ออกให้ได้ตามมาตรา 18(2) เรื่องการยกเลิกใบอนุญาต*

นอกจากนี้กฎหมาย The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ยังได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยบัญญัติบทลงโทษไว้ในมาตรา 41(2) (a) ความว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 3(1) แห่งกฎหมายฉบับนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต ถือว่ามีความผิด” และมาตรา 41(3) ความว่า “ผู้ใด (a) ให้ข้อมูลเท็จเพื่อขอรับใบอนุญาตและ (b) รู้อยู่แล้วว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นเท็จหรือจัดหาข้อมูลโดยขาดความระมัดระวังถือว่ามีความผิด” ซึ่งผู้กระทำความผิดดังกล่าวนั้นจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับกรณีการตัดสินของศาลและลูกขุน (Crown Court) หรือต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับกรณีการตัดสินของศาลโดยไม่มีลูกขุน (Magistrate Court) แห่งมาตรา 41(4) (a) และ (b) ตามลำดับ

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นประเทศอังกฤษอนุญาตให้กระทำได้แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ประกอบกับจะต้องได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (HFEA) จึงจะสามารถกระทำการดังกล่าวได้ มิฉะนั้นหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็จะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นประเทศอังกฤษได้ตรากฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Reproductive Cloning Act 2001⁴⁷ ขึ้นมาเพื่อห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์โดยประกาศใช้กฎหมายฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 2001 อันมีใจความสำคัญว่า “การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เป็นสิ่งที่ต้องห้ามบุคคลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวถือว่ามีความผิดต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ” ต่อมาในปีค.ศ. 2008 มีกฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ออกมาบังคับใช้โดยส่วนที่ 3 หมวดทั่วไปเรื่องการยกเลิกกฎหมายแห่งกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ได้กำหนดให้ยกเลิก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ทั้ง

* มาตรา 18(2) บัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะยกเลิกใบอนุญาตที่ออกให้ได้หากมีการพบว่าใบอนุญาตที่ออกให้นำไปใช้ไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้หรือตรวจสอบพบว่ามีการนำข้อมูลเท็จมาแจ้งเพื่อขอออกใบอนุญาต”

⁴⁷ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001," [Online]

ฉบับแล้วบังคับใช้ตามความในกฎหมายฉบับใหม่แทน⁴⁸ โดยได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ไว้

มาตรา 3 เรื่อง Prohibition In Connection With Embryos บัญญัติว่า

“(1) ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างตัวอ่อนเว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(1A) ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บหรือใช้ตัวอ่อน เว้นแต่

(a) ได้รับอนุญาต หรือ

(b) ในกรณี ดังนี้

(i) การเก็บรักษาตัวอ่อนสำหรับการนำมาใช้กับมนุษย์

(ii) การครอบครองตัวอ่อนที่ได้รับอนุญาตจากข้อตกลงของบุคคลที่

3

(1B) ห้ามมิให้ผู้ใดจัดหา จัดซื้อ หรือจำหน่ายตัวอ่อนของมนุษย์เพื่อที่จะนำมาใช้กับมนุษย์

(2) ห้ามมิให้ผู้ใดฝังสิ่งต่อไปในผู้หญิง

(a) ตัวอ่อนนอกเหนือจากตัวอ่อนที่ได้รับอนุญาต

(b) เซลล์สืบพันธุ์อื่นใดนอกเหนือไปจากไข่หรือสเปิร์มที่ได้รับอนุญาต”

ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวจะพบว่ากฎหมายฉบับนี้มีได้ใช้คำว่าการทำงานสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ไว้โดยตรงดังเช่นกฎหมายฉบับเก่าที่ถูกยกเลิกไปแล้วก็สามารถตีความได้เช่นเดิมว่าห้ามกระทำการดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

นอกจากนี้กฎหมายฉบับใหม่ยังได้บัญญัติบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 41 เรื่อง Offence บัญญัติว่า

“(1) ผู้ใด

(a) ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 3(2), 3A หรือ

(b) กระทำการใดๆโดยไม่ได้รับอนุญาต

⁴⁸ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

ถือว่ามีความผิดจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ผู้ใด

(a) ผ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 3 (1),(1A)ถือว่ามีความผิด

(4) ผู้ใดกระทำความผิดตาม (2) ต้องได้รับโทษดังนี้

(a) ต้องจำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับกรณีการตัดสินของศาลและลูกขุน (Crown Court)

(b) ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับกรณีการตัดสินของศาลโดยไม่มีลูกขุน (Magistrate Court)”

ด้วยเหตุนี้จึงสรุปได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษนั้นได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยกำหนดห้ามกระทำการดังกล่าวโดยมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ส่วนการกระทำดังกล่าวโดยมีจุดประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยที่สามารถที่จะกระทำได้แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้ประกอบกับทั้งจะต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

4.2.1 เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศอังกฤษ

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษจะพบว่า ประเทศอังกฤษได้แบ่งประเภทของการทำสำเนามนุษย์ไว้ 2 ประเภทด้วยกัน กล่าวคือ ประเภทแรก การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ และประเภทที่สอง การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยโดยประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้แยกเป็นการบัญญัติกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ และการบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ ซึ่งเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายห้ามกระทำการดังกล่าวในประเทศเด็ตซาดโดยรัฐสภาซึ่งเป็นผู้ออกกฎหมายดังกล่าวได้ให้เหตุผลว่าการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์เป็นการกระทำที่ไม่มีศีลธรรมและรับไม่ได้ทางศีลธรรม⁴⁹ ซึ่งประเด็นทางด้าน

⁴⁹ Bio Centre, "Reproductive Cloning-Science & Policy History," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.bioethics.ac.uk/topics/reproductive-cloning.php>

ศีลธรรมถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดในการบัญญัติกฎหมายห้ากระทำการดังกล่าว โดยมองว่าการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์เป็นการทำลายเอกลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงในแต่ละบุคคลไปลดคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยมองเพียงว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่สนองต่อความต้องการของมนุษย์โดยมิได้คำนึงถึงผลเสียหรือผลลัพธ์ที่จะตามมาจากการกระทำดังกล่าว⁵⁰ นอกจากนี้ประเด็นทางด้านศีลธรรมแล้ว ประเด็นทางด้านความปลอดภัยของการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่รัฐสภานำมาใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ยังไม่มี ความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับมนุษย์ จากรายงานของนักวิทยาศาสตร์จะพบว่าเทคโนโลยีการทำสำเนาชีวิตที่นำมาใช้กับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมยังไม่มี ความเสถียรเท่าที่ควรเนื่องจากว่าสัตว์ที่เกิดมาจากวิธีการดังกล่าวนั้น ผิดปกติ พิการ หรือเสียชีวิตในภายหลัง ฉะนั้นหากนำเอาวิธีการดังกล่าวมาใช้กับมนุษย์ก็อาจจะส่งผลให้มนุษย์มีความผิดปกติ เสียชีวิต หรือเกิดการกลายพันธุ์ได้⁵¹ และประการสุดท้ายการนำเอาวิธีการทำสำเนาชีวิตมาใช้กับมนุษย์ก็จะทำให้เผ่าพันธุ์มนุษย์สูญพันธุ์ได้กล่าวคือ เนื่องจากมนุษย์ที่ถูกสร้างด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์มีลักษณะทางพันธุกรรมที่เหมือนกันทำให้ไม่สามารถที่จะต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและเชื้อโรคได้ดังเช่นมนุษย์ธรรมดาที่ร่างกายของเขาเหล่านั้น ประกอบขึ้นมาจากเซลล์หรือโครโมโซมจากพ่อและแม่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้เองที่ทำให้ประเทศอังกฤษนำมาใช้เป็นเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์โดยเด็ดขาดตามที่รัฐสภาได้กล่าวไว้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีอาจรบได้ทางศีลธรรม จริยธรรม และการกระทำดังกล่าวก็ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษจึงได้มีการตรากฎหมายออกมาในทำนองดังกล่าว

การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้โดยอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ซึ่งถือว่าประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกในโลกที่มีกฎหมายบัญญัติอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีชื่อว่า สำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (Human Fertilisation and Embryology Authority หรือ HFEA) โดยหน่วยงานนี้จะออกใบอนุญาตให้กับการทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างหรือการใช้ตัวอ่อนของมนุษย์สำหรับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เท่านั้น⁵² ซึ่งเหตุผลที่ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตให้

⁵⁰ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*, p. 83.

⁵¹ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, p. 4.

⁵² Community Research and Development Information Service, "Uk Approves Therapeutic Cloning," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: http://cordis.europa.eu/news/rcn/22458_en.html

ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย⁵³ ก็คือ การอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวนั้นจะนำมาซึ่งการศึกษาค้นคว้า วิจัยโรคภัย ที่ปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ เช่น โรควัลไฮด์เมอร์ โรคพากินสัน โรคติดต่อทางกรรมพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนี้การอนุญาตให้มีการศึกษาทดลองวิจัยนั้นจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางนวัตกรรมทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การผลิตตัวยาเพื่อมารักษาคนไข้ การค้นหาสาเหตุของโรคต่างๆ เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ประเทศอังกฤษจึงได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ อย่างไรก็ตามมีผู้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับกฎหมายฉบับดังกล่าวโดยได้โต้แย้งว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม เป็นการทำลายตัวอ่อน ซึ่งขัดแย้งกับหลักศาสนา แต่ก็ก็เป็นเพียงข้อโต้แย้งของกลุ่มบุคคลที่เคร่งในเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมเท่านั้น การที่ประเทศอังกฤษอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้นั้นก็เท่ากับว่าสนับสนุนให้วงการวิทยาศาสตร์และการแพทย์ให้มีความเจริญก้าวหน้า ไม่เป็นการปิดกั้นนักวิทยาศาสตร์ แต่ทั้งนี้การที่จะกระทำการดังกล่าวได้จะต้องได้รับใบอนุญาตและเข้าเงื่อนไขตามที่สำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (Human Fertilisation and Embryology Authority หรือ HFEA) กำหนดไว้เท่านั้นจะกระทำการนอกเหนือไปจากนั้นหาได้ไม่

4.2.2 การบังคับใช้กฎหมายของประเทศอังกฤษ

จากเหตุผลที่ใช้สำหรับการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านั้นแล้ว ประเทศอังกฤษก็ได้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเรื่องดังกล่าวมาบังคับใช้โดยแยกได้เป็น 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก เรื่อง การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์สำหรับจุดประสงค์ดังกล่าวอย่างเด็ดขาด ซึ่งบุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะถือว่ามีความผิดและถูกลงโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ตามที่ The Human Reproductive Cloning Act 2001 ได้กล่าวไว้ว่า การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ เป็นสิ่งที่ต้องห้าม บุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ถือว่ามีความผิดจะต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับ หรือทั้งและปรับ ซึ่งบทบัญญัตินี้ก็จะใช้บังคับกับบุคคลที่ฝ่าฝืน โดยจะต้องรับผิดชอบตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ต่อมาในปี ค.ศ. 2008 ประเทศอังกฤษก็ได้ตรากฎหมายที่มีชื่อว่า The

⁵³ House of Commons Library, "Stem Research and Regulations under the Human Fertilisation and Embryology Act 1990," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://researchbriefings.parliament.uk/ResearchBriefing/Summary/RP00-93>

Human Fertilisation and Embryology Act 2008⁵⁴ ออกมาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 และได้บัญญัติให้ยกเลิก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ทั้งฉบับแล้วบังคับใช้ตามที่ The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ได้กำหนดไว้แต่ใจความสำคัญในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ก็ยังคงกำหนดห้ามกระทำการดังกล่าวอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้เนื่องจาก The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ได้บัญญัติแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายกล่าวคือ ผู้ที่ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์กฎหมายฉบับนี้ถือว่ามีความผิดตามมาตรา 41(2)(a) และจะต้องได้รับโทษตามมาตรา 41(4) (a)และ(b) และในกรณีที่น่าตัวอ่อนที่นอกเหนือไปจากตัวอ่อนที่ได้รับอนุญาตนำไปฝังไว้ในตัวผู้หญิงถือว่ามีความผิดจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 41(1)

ประการสุดท้าย เรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยตามที่ได้กล่าวไว้ในก่อนหน้านั้นแล้วว่า ประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่อนุญาตให้มีการกระทำการดังกล่าวได้ ประเทศอังกฤษก็ได้ออกกฎหมายมาเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการกระทำการดังกล่าวด้วยไม่ใช่ว่าการที่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยจะกระทำได้อย่างไรขอขอบเขต ประเทศอังกฤษจึงได้ตั้งหน่วยงานที่มีชื่อว่า สำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (Human Fertilisation and Embryology Authority หรือ HFEA) เพื่อพิจารณาว่าการกระทำการดังกล่าวนั้นเข้าเงื่อนไขของการทดลองวิจัยหรือการรักษาที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และจะออกใบอนุญาตให้ถ้าหากเข้าเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ และต่อมาหากภายหลังจากที่ได้มีการออกใบอนุญาตให้แล้วผู้ที่ได้รับใบอนุญาตไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ก็มีสิทธิที่จะเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้

นอกจากนี้ The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ยังได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายกล่าวคือ ผู้ที่ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นถือว่ามีความผิดจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือต้องโทษจำคุก 6 เดือน หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ตามมาตรา 41(4)(a)และ(b) และกฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดไปถึงบุคคลผู้ให้ข้อมูลเท็จ ผู้ที่รู้อยู่แล้วว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นเท็จ หรือจัดหาข้อมูลโดยขาดความระมัดระวังที่นำมาแจ้งกับหน่วยงานเพื่อให้ออกใบอนุญาตถือว่ามีความผิดและจะต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 41 (4)(a)และ(b) เช่นเดียวกัน

⁵⁴ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี กล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์กฎหมายมีบทบัญญัติบังคับอย่างเด็ดขาด ห้ามกระทำการดังกล่าว หากฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ส่วนการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยกฎหมายอนุญาตให้สามารถกระทำการดังกล่าวได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และจะต้องได้รับใบอนุญาตจาก HFEA ด้วย จึงจะสามารถกระทำการดังกล่าวได้ หากมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ก็จะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตและต้องรับบทลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้ง 2 กรณีนี้จึงเป็นการบังคับใช้กฎหมายของประเทศอังกฤษที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา

4.3 กฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสในสมัยของประธานาธิบดี Jacques Chirac คณะกรรมการที่มีชื่อว่า The National Consultative Ethics Committee on Health and Life Sciences (CCNE) ได้ออกประกาศฉบับที่ 54 เมื่อวันที่ 22 เมษายน ค.ศ. 1997⁵⁸ เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีใจความสำคัญว่า “การทำหรือสร้างมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนาโดยใช้มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมามีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นอันตรายต่อหลักการพื้นฐานในเรื่องคุณสมบัติของมนุษย์เป็นการทำลายอัตลักษณ์หรือลักษณะเด่นในมนุษย์” นอกจากนี้ในประเทศฝรั่งเศสยังเรียกร้องนานาชาติให้ความร่วมมือต่อต้านการทำสำเนามนุษย์เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสมองว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและเผ่าพันธุ์มนุษย์

จากการที่ประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่สมควรที่จะเกิดขึ้นตามเหตุผลดังที่ได้กล่าวในข้างต้นประเทศฝรั่งเศสจึงได้ให้สัตยาบัน Convention on Human Rights and Biomedicine ของสหภาพยุโรป (Council of Europe) โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะปกป้องคุ้มครองในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักชีวจริยธรรม⁵⁹ และเมื่อได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาฉบับดังกล่าวแล้วประเทศฝรั่งเศสก็ได้ตรากฎหมายที่มีชื่อว่า The

⁵⁸ United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, "National Legislation Concerning Human Reproductive and Therapeutic Cloning," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001342/134277e.pdf>

⁵⁹ Council of Europe, "Convention on Human Rights and Biomedicine " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/164>

Bioethics Law ออกมาใช้บังคับในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2004⁶⁰ โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ออกมาเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการแพทย์ เทคโนโลยีการเจริญพันธุ์ การทำสำเนาชีวิต การบริจาคอวัยวะ ฯลฯ

เมื่อกล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ในทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการบำบัดรักษา โดย The Bioethics Law ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน Title VI ชื่อ Reproductive and Embryology Chapter บทที่ 1 เรื่องห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และ Title VII ชื่อ Research on Embryonic and Embryonic Stem Cells ซึ่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทดลองวิจัยดังกล่าวนี้ได้ถูกจัดให้มาอยู่ในหมวดใหม่ตาม The Bioethics Law 2011⁶¹ แต่เดิมเรื่องดังกล่าวนี้ถูกบัญญัติไว้ใน Title V ของ The Bioethics Law 2004 โดยมีสาระของกฎหมายดังต่อไปนี้

การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน The Bioethics Law 2004 ซึ่งได้กล่าวไว้ใน Title VI :Reproductive and Embryology Chapter 1 เรื่อง การห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ซึ่งมาตรา 21 แห่งหมวดดังกล่าวได้บัญญัติว่า “ห้ามผู้ใดเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องหรือวางแผนในการสร้างหรือก่อให้เกิดเด็กที่มีหลักฐานแสดงว่ามีพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม”

นอกจากนี้มาตรา 21 นี้ยังกำหนดให้มีการใส่ข้อความดังกล่าวเพิ่มเติมเข้าไปในประมวลกฎหมายแพ่ง Chapter 2 เรื่อง Respect For The Human Body ย่อหน้าที่ 2 ของมาตรา 16-4⁶² ความว่า “ความเป็นมนุษย์มีอาจถูกผู้ใดล่วงละเมิดได้การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงลักษณะทางพันธุกรรมของมนุษย์ให้ดีขึ้นนั้นต้องห้ามและห้ามมิให้เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องหรือวางแผนในการสร้างหรือก่อให้เกิดเด็กที่มีหลักฐานแสดงว่ามีพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตามการกระทำใดๆที่ก่อให้เกิดเด็กที่มีลักษณะเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมี

⁶⁰ Legifrance, "Loi N° 2004-800 Du 6 Août 2004 Relative à La Bioéthique " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000441469>

⁶¹ Library of Congress, "France: New Bioethics Law," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/france-new-bioethics-law/>

⁶² Legifrance, "Code Civil Chapitre li : Du Respect Du Corps Humain " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?sessionId=BDE3CD840128D4AB431EDF7C4BE0741E.tpdila08v_3?idSecti onTA=LEGISCTA000006136059&cidTexte=LEGITEXT000006070721&dateTexte=20130701

ชีวิตอยู่หรือไม่นั้นต้องห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าว” จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสนี้จึงเป็นการบัญญัติกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

ส่วนในกรณีของการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้ใน Title VII: Research on Embryonic and Embryonic Stem Cell แห่ง The Bioethics Law 2011⁶³ ซึ่งได้ออกมาแก้ไข The Bioethics Law 2004 แต่เนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวยังคงเหมือนเดิมเพียงแคื่อย้ายจาก Title V แห่งกฎหมายฉบับเดิมมาเป็น Title VII โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 2151-2 บัญญัติว่า “การสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการทำสำเนา
มนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นต้องห้ามมิให้กระทำการ
ดังกล่าว”

มาตรา 2151-3 บัญญัติว่า “ตัวอ่อนของมนุษย์ไม่สามารถที่จะถูกนำมาสร้างขึ้นด้วย
วิธีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเชิงอุตสาหกรรม”

มาตรา 2151-4 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้สร้างตัวอ่อนของมนุษย์ด้วยวิธีทำสำเนามนุษย์
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษา”

นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายโดยได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวไว้ในประมวลกฎหมายอาญา Subtitle 2 : Crime Against
Persons Chapter 1 : Crime In Relation To Eugenics And Reproductive Cloning⁶⁴ ซึ่งเป็น
การกำหนดบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์โดยมี
บทลงโทษดังนี้

มาตรา 214-2 บัญญัติว่า “การกระทำการใดๆที่เป็นการสร้างเด็กขึ้นมาโดยเด็กนั้นมี
ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตามจะต้องถูกลงโทษ
จำคุก 30 ปีและปรับเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร”

⁶³ Legifrance, "Loi N° 2011-814 Du 7 Juillet 2011 Relative à La Bioéthique " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000024323102&categorieLien=id>

⁶⁴ Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espècehumaine," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730DBBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSecti onTA=LEGISCTA000006165274&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701

มาตรา 214-3 บัญญัติว่า “การกระทำความผิดตามมาตรา 214-2 จะต้องถูกลงโทษจำคุกและปรับเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร ถ้าปรากฏว่าได้กระทำความผิดในลักษณะที่เป็นกลุ่มจัดการหรือองค์กรให้มีการกระทำความผิดดังกล่าว”

มาตรา 214-4 บัญญัติว่า “การเข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำตามที่กล่าวไว้ในมาตรา 214-2 จะต้องถูกลงโทษจำคุกและปรับเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร”

นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดบทลงโทษกับการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ซึ่งได้กำหนดไว้ใน Title 1 : Offence Against Public Health Chapter 1 : Offence Against Biomedical Ethics Section 1 Of Human Species⁶⁵ โดยมีเนื้อหาสาระของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังนี้

มาตรา 511-1 บัญญัติว่า “การแยกเซลล์เพื่อนำมาทำให้เกิดเด็กที่มีรูปร่างหรือลักษณะเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตามจะต้องถูกจำคุก 10 ปีและปรับ 150,000 ยูโร”

มาตรา 511-1-1 บัญญัติว่า “ในกรณีที่ได้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 511-1 ในต่างประเทศโดยคนฝรั่งเศสหรือคนที่อยู่ในอาณาเขตของฝรั่งเศสก็ให้นำกฎหมายฝรั่งเศสมาใช้บังคับ”

มาตรา 511-1-2 บัญญัติว่า “บุคคลใดชักชวน ชักจูง หรือใช้อำนาจให้บุคคลใดทำการแยกเซลล์หรือเซลล์สืบพันธุ์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการให้กำเนิดหรือสร้างเด็กที่มีรูปร่างหรือลักษณะเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตามต้องถูกจำคุก 3 ปีและปรับ 45,000 ยูโร”

ส่วนบทลงโทษแก่บุคคลฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในกรณีอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในข้างต้นก็ได้ถูกกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา Title 1 : Offence Against Public Health Chapter 1 : Offence Against Biomedical Ethics Subtitle 3 of The Protection of The Human Embryo⁶⁶ โดยมีรายละเอียดดังนี้

⁶⁵ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espece humaine," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730DBBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006165389&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701

⁶⁶ Legifrance, "Code Penal Section 3 : De La Protection De L'embryon humain," [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730DBBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006165391&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701

มาตรา 511-17 บัญญัติว่า “การสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมจะต้องถูกลงโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 100,000 ยูโร”

มาตรา 511-18 บัญญัติว่า “การสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาเพื่อการทดลองวิจัยจะต้องถูกลงโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 100,000 ยูโร”

มาตรา 511-18-1 บัญญัติว่า “การสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ขึ้นมาเพื่อการบำบัดรักษาจะต้องถูกลงโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 100,000 ยูโร”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสสามารถสรุปได้ว่าประเทศฝรั่งเศสห้ามกระทำการดังกล่าวในทุกกรณีหากฝ่าฝืนก็จะได้รับบทลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักศีลธรรมจริยธรรมไม่เคารพต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นอันตรายหรือเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและเผ่าพันธุ์มนุษย์โดยให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวมากกว่าความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.3.1 เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส

หลังจากที่ได้ประกาศความสำเร็จในการสำเนาแกะดอลลี่ด้วยวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียส กลุ่มบุคคล หรือบริษัทหลายแห่งได้ออกมาประกาศว่าตนประสบความสำเร็จในการสร้างมนุษย์ขึ้นจากวิธีการดังกล่าวหรือได้ออกมาประกาศความพร้อมสำหรับการนำเอาวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ ทำให้นานาชาติรวมทั้งประเทศฝรั่งเศสวิตกกังวลกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศแรกเริ่มที่ได้มีการเรียกร้องให้นานาชาติตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งในประเทศฝรั่งเศสเองก็ได้มีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้กล่าวคือ ประเทศฝรั่งเศสห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นกรณีเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์ ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงเหตุผลที่ประเทศฝรั่งเศสอาศัยเป็นหลักในการบัญญัติห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้⁶⁷

ประเทศฝรั่งเศสพิจารณาถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์แล้วเห็นว่าการกระทำนี้เป็นการสร้างมนุษย์ให้มีรูปร่าง ลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการโดยการกระทำดังกล่าวซึ่งมี

⁶⁷ Discovery Institute, "Cloning the French-Don't Worry:Just Their Cloning Law " [Online]

วัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นเป็นการกระทำที่ไม่เคารพต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศจะนำมาซึ่งความสับสนให้แก่สังคม สร้างความสับสนในการระบุตัวบุคคล เป็นการทำลายความเป็นเอกลักษณ์ในตัวบุคคล⁶⁸ นอกจากนั้นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ยังก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของมนุษย์ต้นแบบและชีวิตของมนุษย์ที่ถูกสร้างด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์กล่าวคือ การกระทำดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ร้ายแรงหรือความเสี่ยงที่มีอาจจะคาดเดาได้จากเทคโนโลยี ซึ่งอาจทำให้บุคคลที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวมีร่างกายที่ผิดปกติ พิการ หรือเป็นโรคเรื้อรังอันเนื่องมาจากกระบวนการดังกล่าว จากรายงานของคณะกรรมการพบว่าเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์ ณ ตอนนี้อย่างไม่มีความเหมาะสมและมีความเสี่ยงสูงมากที่จะก่อให้เกิดอันตรายเนื่องจากว่ามีความเป็นไปได้ต่ำมากที่จะประสบความสำเร็จซึ่งจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อชีวิตมนุษย์

นอกจากประเด็นที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้วประเทศฝรั่งเศสพบว่าการทำสำเนามนุษย์ยังมีประเด็นปัญหาในเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องอันเนื่องมาจากวิธีการดังกล่าวนี้เองทำให้เกิดข้อถกเถียงเป็นอย่างมากว่าเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม⁶⁹ กล่าวคือ ในมุมมองของประเด็นทางด้านศีลธรรม จริยธรรมเห็นว่าการกระทำดังกล่าวจะต้องมีการนำเอาไข่จากผู้หญิงมาทำการดูดเอานิวเคลียสออก วิธีการได้มาซึ่งไข่นั้นอาจจะมีการลักลอบ ซื้อขาย หรือเอาเงินมาจูงใจให้ผู้หญิงยินยอมเพื่อที่จะให้ไข่ของตนมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ ในบางครั้งอาจมีการให้ยาแก่ฝ่ายหญิงเพื่อไปกระตุ้นให้มีการตกไข่เป็นจำนวนมากวิธีการนี้ถือว่ามีความเสี่ยงแก่ฝ่ายหญิงเป็นอย่างมาก เช่น อาจเป็นหมัน อาจเสียเลือดมาจนถึงขั้นเสียชีวิต ฯลฯ นอกจากนั้นในขั้นตอนของการทำสำเนามนุษย์จะต้องมีการทำลายตัวอ่อนไปเป็นจำนวนมากเพื่อให้ได้ลักษณะตามที่ต้องการ ส่วนในมุมมองทางด้านศาสนาเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศฝรั่งเศสนับถือคริสต์ศาสนา การทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักศาสนาโดยศาสนาคริสต์ถือว่าเป็นวิธีการที่ผิดธรรมชาติไม่ได้เกิดขึ้นจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่⁷⁰ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองประเทศฝรั่งเศสจึงนำมาพิจารณาและบัญญัติเป็นกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษา⁷¹ ประเทศฝรั่งเศสพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำดังกล่าวก็ก่อให้เกิดปัญหาหรือความเสี่ยงด้วยกล่าวคือ วิธีการดังกล่าวจะต้องมีการนำเอาตัว

⁶⁸ James M. Humber and Robert F. Almeder, *Biomedical Ethics Review : Human Cloning*, p. 177.

⁶⁹ Gregory E. Pence, *Who's Afraid of Human Cloning?*, p. 26.

⁷⁰ Ronald Cole-Turner, *Human Cloning Religious Responses*, pp. 15-18.

⁷¹ The BMJ, "France Ban Reproductive and Therapeutic Cloning " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.bmj.com/content/329/7458/130.5>

อ่อนมาสกัดเป็นเซลล์ต้นกำเนิดหรือสเต็มเซลล์ ทำให้ต้องมีการนำตัวอ่อนของมนุษย์มาใช้เป็นจำนวนมาก โดยเริ่มนำไข่ของเพศหญิงมาเป็นจำนวนหลายล้านใบสำหรับวิธีการดังกล่าวเพื่อใช้ในรักษาคนไข้ บางครั้งวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งไข่บางครั้งก็เป็นการหาประโยชน์หรือการแสวงหาไข้อย่างไม่ถูกต้อง เช่น การล่อลวงให้ฝ่ายหญิงยินยอมที่จะบริจาคไข่ให้ หรือหาวิธีการใดๆเพื่อให้ได้มาซึ่งไข่ เป็นต้น นอกจากนี้วิธีการดังกล่าวนี้ยังทำให้เกิดการติดเชื้อ เป็นหมัน หรือ ตายได้ จากผลการทดลองในหนู พบว่า มีการทดลองมากกว่า 100 ครั้ง ในการทำสำเนาเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนของหนูกว่าจะประสบความสำเร็จ การทำสำเนามนุษย์ก็เช่นเดียวกันไม่ได้ทำได้โดยง่าย ฉะนั้นในการทำสำเนาเซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อน (Cloned Embryonic Stem Cell) หนึ่งเซลล์ต่อคนไข้หนึ่งรายจะต้องใช้ไข้อย่างน้อย 100 ฟอง นอกจากนี้การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษาซึ่งจะต้องใช้ตัวอ่อนของมนุษย์จะนำมาสู่การขนส่ง ขนถ่าย ยักย้าย หรือลักลอบนำเข้ามา ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และก็จะนำไปสู่การกระทำในรูปแบบเชิงพาณิชย์หรือในเชิงธุรกิจด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้เอง ประเทศฝรั่งเศสจึงได้กำหนดบทบัญญัติของกฎหมาย ห้ามสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาด้วย

จากการที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้คือเหตุผลที่ประเทศฝรั่งเศสนำมาใช้ในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นในกรณีเพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษา และยังเรียกร้องให้นานาชาติรวมตลอดถึงองค์การสหประชาชาติตระหนักถึงปัญหาและผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำสำเนามนุษย์ในทุกรูปแบบโดยการออกกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวและเสนอให้มีการนำมาบัญญัติเป็นกฎหมายภายในประเทศนั้นด้วย

4.3.2 การบังคับใช้กฎหมายของประเทศฝรั่งเศส

จากเหตุผลในการบัญญัติกฎหมายที่ได้กล่าวในหัวข้อก่อนหน้านี้ ประเทศฝรั่งเศสก็ได้นำมาบัญญัติเป็นกฎหมายที่มีชื่อว่า รัฐบัญญัติว่าด้วยชีวจริยธรรม (The Bioethics Law) โดยกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการบำบัดรักษา หรือการทดลองวิจัย หรือเพื่อการสืบพันธุ์ ประเทศฝรั่งเศสถือว่า การกระทำดังกล่าวเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ (Crime Against Humanity) จึงได้มีการบัญญัติการทำสำเนามนุษย์เป็นฐานความผิดหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญาด้วย

ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

Subtitle 2 : Crime Against Persons Chapter 1 : Crime In Relation To Eugenics And

Reproductive Cloning โดยมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับกล่าวคือ กฎหมายฉบับดังกล่าวได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลผู้ซึ่งทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์โดยจะต้องถูกลงโทษจำคุก 30 ปี หรือถูกปรับเป็นจำนวน 7,500,000 ยูโร ตามมาตรา 214-2 และกฎหมายยังได้กำหนดบทลงโทษกับการกระทำในลักษณะที่เป็นกลุ่มบุคคลหรือองค์กร หรือการเข้ามามีส่วนร่วมกับการกระทำดังกล่าวด้วยโดยกำหนดบทลงโทษจำคุกและโทษปรับไว้เป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร ทั้งนี้ตามมาตรา 214-3 และมาตรา 214-4

นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำในลักษณะที่เป็นการแยกเซลล์หรือเซลล์สืบพันธุ์เพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์โดยผู้กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้จะต้องถูกลงโทษจำคุก 10 ปี และปรับ 150,000 ยูโร ตาม มาตรา 511-1 และกฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลผู้ซึ่งชักจูง ชักชวนหรือใช้อำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าวโดยจะต้องถูกลงโทษจำคุก 3 ปี และปรับ 45,000 ยูโร ตามมาตรา 511-1-2

ส่วนบทลงโทษแก่บุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในกรณีอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสำเนามนุษย์เพื่อการอุตสาหกรรมหรือเพื่อการพาณิชย์ การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เพื่อการทดลองวิจัย หรือการทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษา ก็ได้ถูกกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา Title 1 : Offence Against Public Health Chapter 1 : Offence Against Biomedical Ethics Subtitle 3 of The Protection of The Human Embryo โดยผู้กระทำความผิดในกรณีดังกล่าวนี้จะต้องถูกลงโทษจำคุก 7 ปี และปรับ 100,000 ยูโร ทั้งนี้ ตาม มาตรา 511-17 ถึงมาตรา 511-18-1

ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้นทั้งหมดนี้คือบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส โดยเป็นกลุ่มประเทศที่เป็นตัวแทนของกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของระบบกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรและระบบกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามลำดับ โดยประเทศไทยสามารถที่จะศึกษานำมาใช้เป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการนำมาใช้สำหรับการแก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ หากประเทศไทยประสงค์จะศึกษากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศอื่น ๆ นอกเหนือไปจากสามประเทศที่ได้ยกตัวอย่างมาในข้างต้น สามารถศึกษาได้จากตารางที่ปรากฏในตอนท้ายของวิทยานิพนธ์เล่มนี้โดยผู้เขียนได้แบ่งแยกกฎหมายของต่างประเทศออกเป็นกลุ่มกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์⁷² และกลุ่มกฎหมายของ

⁷² ดูภาคผนวก หน้า 173

ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้⁷³

---

⁷³ ดูภาคผนวก หน้า 176

บทที่ 5

วิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทยและของต่างประเทศในเรื่องเกี่ยวกับการ การทำสำเนามนุษย์

จากที่ได้ศึกษารายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องหลักการหรือแนวทางที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากการทำสำเนามนุษย์ ตลอดจนกฎหมายของประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเช่นกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น ตามที่กล่าวไว้ในบทก่อนหน้านั้นแล้ว

ภายในบทนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ระหว่างกฎหมายของต่างประเทศกับกฎหมายของประเทศไทยเพื่อชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือช่องว่างทางกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวแล้วนำกฎหมายของต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในประเทศไทยเพื่อให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมปัญหาต่างๆอันจะเกิดขึ้นมาในภายหลังโดยมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไป

5.1 บทวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์

ผู้เขียนจะเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส กับกฎหมายของประเทศไทยโดยจะวิเคราะห์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำหนดค่านิยมเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ การกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายและองค์ประกอบของความผิดในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษที่จะลงแก่บรรดาผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยสามารถแยกรายละเอียดออกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

5.1.1 การกำหนดค่านิยมสำหรับการทำสำเนามนุษย์

ประการแรกที่ผู้เขียนจะวิเคราะห์เปรียบเทียบในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์นั้นก็คือ การกำหนดค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวโดยการกำหนดค่านิยมที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์จะทำให้บุคคลทุกๆไปได้ทราบความหมายของการกระทำดังกล่าวว่าหมายความว่าอย่างไรและสามารถที่จะนำมาพิจารณาได้ว่าหากมีการกระทำหนึ่งการกระทำใดเกิดขึ้นการกระทำนั้น

จะเข้าข่ายเป็นการทำสำเนามนุษย์หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการที่จะไม่ต้องสับสนในการตีความว่าการทำสำเนามนุษย์มีความหมายว่าอย่างไรและง่ายต่อการนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์มาใช้บังคับ

การกำหนดค่านิยามเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตามกฎหมายของต่างประเทศก็จะกำหนดค่านิยามที่แตกต่างกันออกไปโดยในที่นี้จะวิเคราะห์ถึงการกำหนดค่านิยามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส เพื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศไทยซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ โดยแบ่งเป็นกฎหมายระดับกลาง (Federal Law) และกฎหมายระดับมลรัฐ (State Law) ซึ่งกฎหมายแต่ละระดับของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กล่าวหรือบัญญัติถึงค่านิยามที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ เมื่อพิจารณาถึงค่านิยามที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามกฎหมายในระดับกลาง (Federal Law) จะพบว่าได้ให้ความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ หมายถึง การปลูกถ่ายหรือการพยายามที่จะปลูกถ่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการถ่ายโอนนิวเคลียสเข้าไปในมดลูกของเพศหญิงหรือสิ่งที่ทำหน้าที่คล้ายมดลูกซึ่งค่านิยามดังกล่าวนี้ได้บัญญัติไว้ใน Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act Of 2003¹ ซึ่งต่อมาก็ได้มีการกำหนดค่านิยามเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ใหม่โดยได้ให้ค่านิยามว่า การทำสำเนามนุษย์ หมายถึง การทำสำเนามนุษย์เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยนำนิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในเซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิงที่ถูกนำเอานิวเคลียสออกไปทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่มีชื่อว่า Human Cloning Prohibition Act Of 2012² ที่ได้บัญญัติออกมาแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวกับการห้ามทำสำเนามนุษย์

การกำหนดค่านิยามเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาตามกฎหมายระดับมลรัฐ (State Law)³ ซึ่งในแต่ละมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไม่เหมือนกัน เช่น บางมลรัฐกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อการสืบพันธุ์ เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย บางมลรัฐกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์เพียงอย่างเดียวแต่อนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายในแต่ละมลรัฐแล้วจะพบว่าในเรื่องของ

¹ GovTrack.U.S, "Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003 "

² GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

³ National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws."

การกำหนดค่านิยมของคำว่าการทำสำเนามนุษย์จะมีความหมายไปในแนวทางเดียวกัน แม้ว่าจะกำหนดค่านิยมที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันไปตามแต่ละมลรัฐกล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์ หมายถึง การสร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยการนำเอานิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกนำเอานิวเคลียสออกไปแล้วกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวกัน โดยสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นจากวิธีการดังกล่าวนี้ก็จะมรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ นอกจากนี้ในบางมลรัฐยังได้กำหนดค่านิยมคำศัพท์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ด้วย เช่น การถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย ตัวอ่อน โอโอไซด์ หรือพีตัส เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจความหมายของศัพท์ต่างๆที่เป็นศัพท์เฉพาะทางสำหรับการทำสำเนามนุษย์ และเพื่อให้ง่ายต่อการตีความและการบังคับใช้กฎหมายภายในมลรัฐ

เมื่อพิจารณาจากค่านิยมของคำว่าการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอยู่ 2 ระดับกล่าวคือ กฎหมายในระดับกลาง (Federal Law) และกฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) ด้วยเหตุที่ว่าในขณะที่ส่วนกลางยังมีบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มาบังคับใช้ มลรัฐต่างๆในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวขึ้นมาบังคับใช้ภายในมลรัฐของตน อย่างไรก็ตามแม้ว่าในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการบัญญัติค่านิยมของคำว่าการทำสำเนามนุษย์แตกต่างกันไปตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแต่ก็มีความสำคัญเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ เป็นการใช้เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างหรือทำซ้ำมนุษย์ขึ้นมาเพื่อให้มีรูปร่างและลักษณะคล้ายกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ

ข. ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษถือว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ซึ่งในที่นี้รวมถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ด้วยจากที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 เรื่องกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะพบว่าประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุมการกระทำดังกล่าวก็คือ The Human Fertilisation and Embryology Act 1990⁴ และ The Human Reproductive Cloning Act 2001 แต่ต่อมาได้มีการตรากฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ขึ้นมาแก้ไขเพิ่มเติม The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 และยกเลิก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ทั้งฉบับ

⁴ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 "

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษ จะพบว่าประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาได้แต่สำหรับการกระทำดังกล่าวโดยมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นห้ามเด็ดขาดตามที่ได้กล่าวไว้ในบทกอนหน้านั้นแล้ว

ผู้เขียนจะพิจารณาเกี่ยวกับศัพท์การจำกัดความของการทำสำเนามนุษย์ เมื่อได้ศึกษาจาก The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 ที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดย The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 จะพบว่ามิได้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ไว้โดยตรงแต่ได้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของตัวอ่อนว่ามีความหมายว่าอย่างไร ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ให้ความหมายของตัวอ่อนไว้ว่า “ตัวอ่อน หมายถึงตัวอ่อนของมนุษย์ที่ไม่ใช่เกิดขึ้นจากการผสมกันระหว่างตัวอ่อนของมนุษย์และสัตว์ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงไข่ที่อยู่ในขั้นตอนการผสมพันธุ์หรือการเจริญเติบโตเพื่อกลายมาเป็นตัวอ่อนด้วย” และยังรวมถึงตัวอ่อนที่ถูกสร้างขึ้นจากการผสมพันธุ์หรือวิธีการใดๆภายนอกร่างกายของมนุษย์⁵ เช่น การเพิ่มหรือสร้างตัวอ่อนด้วยการทำสำเนาอันมีที่มาจากร่างกายมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งกฎหมายฉบับนี้มิได้กำหนดคำนิยามหรือคำจำกัดความของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างชัดเจนคงบัญญัติแต่เพียงหลักการเกี่ยวกับการอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาเท่านั้น

ต่อมาเมื่อพิจารณากฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Reproductive Cloning Act 2001⁶ จะพบว่าก่อนที่จะได้มีการบัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ขึ้นมาเพื่อยกเลิก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ทั้งฉบับ กฎหมายฉบับดังกล่าวแม้มิได้กำหนดคำนิยามของการทำสำเนามนุษย์ไว้เป็นมาตราที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามโดยตรงแต่ในตอนต้นของกฎหมายฉบับดังกล่าวได้บัญญัติว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ห้ามนำเอาตัวอ่อนของมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นโดยวิธีอื่นนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่เข้าไปฝังตัวในร่างกายของผู้หญิง ซึ่งจากการที่กฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ได้บัญญัติไว้เช่นนี้แม้ว่าจะมิได้กล่าวคำนิยามของการทำสำเนามนุษย์ไว้โดยตรงแต่ก็ถือได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ หมายความว่า การสร้างตัวอ่อนของมนุษย์ขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่แล้วนำไปฝังที่ร่างกายของผู้หญิง

ด้วยเหตุนี้จึงสรุปได้ว่าการกำหนดคำนิยามหรือคำจำกัดความของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ของประเทศอังกฤษแม้ว่าจะมิได้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน

⁵ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

⁶ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001."

แจ้งเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาแต่ก็สามารถที่จะตีความหมายของคำดังกล่าวได้โดยพิจารณาจากเนื้อหาของกฎหมายที่ได้บัญญัติถึงหลักการเกี่ยวกับข้อห้ามหรือข้อจำกัดในการทำสำเนามนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

ค. ประเทศฝรั่งเศส

เมื่อพิจารณาต่อบทกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสอันเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์จะพบว่าประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อการทดลองวิจัยการบำบัดรักษาหรือการสืบพันธุ์หากมีผู้ฝ่าฝืนกระทำการดังกล่าวก็จะถูกลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ นั่นคือกฎหมายที่มีชื่อว่า The Bioethics Law และ Penal Code ประเทศฝรั่งเศสถือว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมรับไม่ได้ นอกจากนั้นประเทศฝรั่งเศสยังมองว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและเผ่าพันธุ์มนุษย์ขัดต่ออนุสัญญาชีวจริยธรรมยุโรปที่ประเทศฝรั่งเศสได้ลงนามเป็นสมาชิก⁷

ตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นเมื่อการทำสำเนามนุษย์เป็นสิ่งต้องห้ามและถือว่ามีกฎหมายในประเทศฝรั่งเศสผู้กระทำความผิดจึงต้องถูกลงโทษ ในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องการนิยามคำศัพท์ของคำว่าทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสเมื่อพิจารณาถึงคำนิยามหรือคำจำกัดความของคำดังกล่าวในประเทศฝรั่งเศสพบว่าประเทศฝรั่งเศสมิได้ให้คำจำกัดความหรือคำนิยามที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างแจ้งชัดในบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังเช่นกฎหมาย Federal Law และ State Law ของประเทศสหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประเทศฝรั่งเศสจะมีได้มีบทบัญญัติในเรื่องคำนิยามศัพท์ไว้โดยเฉพาะเมื่อได้พิจารณาจาก Penal Code ในบทที่เกี่ยวกับเรื่อง Crime Relation To Eugenics and Reproductive Cloning มาตรา 214-2⁸ ที่กล่าวว่า “การกระทำใดๆที่เป็นการสร้างเด็กขึ้นมาโดยเด็กที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นมีลักษณะทางพันธุกรรมหรือรูปร่างเหมือนบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม” และในบทที่เกี่ยวกับเรื่อง Offence Against Public Health ตอนที่ 1 Offence Against Biomedical Ethics มาตรา 511-1⁹ ที่กล่าวว่า “การแยกเซลล์เพื่อนำมาสร้างทำให้เกิดเด็กที่มีรูปร่างหรือลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่” ซึ่งจากบทบัญญัติแห่งมาตราทั้ง 2 ดังกล่าวนั้นทำให้เราสามารถที่จะทราบความหมายของการทำสำเนามนุษย์ได้กล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์เป็นการสร้างมนุษย์ขึ้นมาโดยที่มนุษย์ที่ถูกสร้าง

⁷ Council of Europe, "Convention on Human Rights and Biomedicine "

⁸ Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espèchumaine."

⁹ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espèchumaine."

ขึ้นมาั้นจะมีรูปร่าง ลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่ถูกนำมาใช้เป็นต้นแบบทุกประการไม่ว่ามนุษย์ที่เป็นต้นแบบนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่

ฉะนั้นแม้ว่าประเทศฝรั่งเศสจะได้กำหนดความหมายหรือคำนิยามของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ไว้โดยตรงดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาที่ตามแต่ก็สามารถที่จะสืบทราบความหมายของดังกล่าวได้จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสที่ได้กำหนดห้ามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ตามที่ได้ระบุไว้ในข้างต้นแล้ว

ง. ประเทศไทย

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ประเทศไทยจึงจะมีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยได้กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์พ.ศ. 2558¹⁰ ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ได้ตราขึ้นมาบังคับใช้กับเรื่องเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์โดยเรื่องการทำสำเนามนุษย์ได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวอันมีเนื้อหาว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” จากบทบัญญัติในมาตรานี้เองทำให้เราทราบว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับนี้ห้ามมิให้การทำสำเนามนุษย์นั่นเอง

เมื่อพิจารณาจากความหมายหรือคำนิยามของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยจะพบว่าในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์พ.ศ. 2558 ที่เป็นมาตรากำหนดคำนิยามของคำศัพท์ต่างๆนั้นมิได้กำหนดความหมายหรือคำนิยามของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่ว่าในระดับส่วนกลางหรือระดับมลรัฐต่างก็ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำดังกล่าวไว้แจ้งชัดทำให้สามารถที่จะเข้าใจความหมายของการทำสำเนามนุษย์ว่าคืออะไร แต่ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวของประเทศไทยกลับมิได้กำหนดไว้คงมีเพียงแต่บทบัญญัติในหมวดที่ 5 เรื่องการควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์มาตรา 38 ที่กล่าวว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” ถึงแม้จะตีความในมาตรานี้ได้ว่าห้ามทำสำเนามนุษย์ก็ตามแต่มาตราดังกล่าวก็ยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุม ซึ่งการที่จะถือว่าเป็นการทำสำเนามนุษย์ก็ควรจะหมายถึงการสร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อให้มีรูปร่างลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการด้วยวิธีการนำเอานิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกดูดเอานิวเคลียสออกไปแล้วกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวกันแล้วนำไปฝังตัวในมดลูกของหญิง

¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 " [ออนไลน์].

หรือสิ่งที่มีลักษณะเทียบมดลูก หากได้มีการกำหนดคำจำกัดความหรือคำนิยามในลักษณะดังกล่าวก็จะทำให้สามารถทราบความหมาย สามารถตีความได้และพิจารณาได้อย่างชัดเจนว่าการกระทำใดๆ เพื่อสร้างมนุษย์ขึ้นมา นั้นจะถือว่าเป็นการทำสำเนามนุษย์หรือไม่ซึ่งประเทศไทยควรที่จะยึดแบบอย่างของประเทศสหรัฐอเมริกาและของประเทศอังกฤษมาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติคำนิยามเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการตีความด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในเรื่องของการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ก็将会มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศกล่าวคือ บางประเทศจะมีบทบัญญัติมาตราแห่งกฎหมายที่ได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถทราบได้ว่าการกระทำเช่นใดจะถือว่าเป็นการทำสำเนามนุษย์ ในขณะที่บางประเทศมิได้กำหนดคำนิยามของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนคงบัญญัติแต่เพียงข้อห้ามสำหรับการกระทำดังกล่าวแต่ก็สามารถที่จะตีความได้ว่ามีความหมายถึงคำว่า การทำสำเนามนุษย์ ถึงแม้ว่าจะตีความได้เช่นนั้นก็ไม่สามารถทราบถึงความหมายที่ชัดเจนดังเช่นประเทศที่ระบุถึงคำนิยามเกี่ยวกับคำดังกล่าวไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อนี้

5.1.2 การกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

ประการที่สองภายหลังจากที่ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านั้นแล้วภายในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างในการกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศรวมทั้งประเทศไทยทั้งนี้เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายอันเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยให้มีความครอบคลุมเพื่อป้องกันมิให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์สหรัฐอเมริกามีอยู่ 2 ระดับกล่าวคือกฎหมายในระดับกลาง (Federal Law) และกฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) ซึ่งการกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันออกไปโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับกลาง (Federal Law) ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นได้ถูกบัญญัติโดยกฎหมายที่มีชื่อว่า “Human Cloning Prohibition Act of

2012”¹¹ ที่ออกมาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวได้บัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์ซึ่งมีใจความว่า “การทำสำเนามนุษย์ถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าการกระทำดังกล่าวนั้นจะเป็นการกระทำไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตามและให้หมายรวมถึงการกระทำดังนี้ (1) การกระทำหรือพยายามกระทำสำเนามนุษย์ (2) การมีส่วนร่วมหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการทำสำเนามนุษย์หรือ (3) การขนส่งหรือรับผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์อันใดก็ตามการกระทำดังกล่าวเหล่านี้ถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” ตามมาตรา 302(a) (1) (2) และ (3) แห่งกฎหมายฉบับดังกล่าว

เมื่อได้พิจารณาจากกฎหมาย “Human Cloning Prohibition Act of 2012” ในเรื่องกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดของเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะพบว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวให้ถือว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและยังได้กำหนดถึงการกระทำอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย แต่มีข้อยกเว้นที่อนุญาตให้มีการทำสำเนาที่มีลักษณะเป็นการทดลองหรือวิจัยได้ทั้งนี้จะต้องเป็นการกระทำที่มีใช้กระทำไปเพื่อการทำสำเนามนุษย์

ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐ (State Law) ก็จะมี ความแตกต่างกันไปตามแต่ละมลรัฐซึ่งสามารถแบ่งประเภทกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน¹² กล่าวคือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาได้ และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการนำเอาแบบประมาณามาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ซึ่งการกำหนดความผิดและองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในแต่ละกลุ่มมีใจความสำคัญดังต่อไปนี้

กลุ่มแรก คือกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีซึ่งเมื่อได้ศึกษาจากบทที่ 4 ในหัวข้อกฎหมายในระดับมลรัฐที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะพบว่าทุกมลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้ได้บัญญัติกฎหมายกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีโดยที่กำหนดองค์ประกอบความผิดของบทบัญญัติดังกล่าวนี้ให้หมายรวมถึงการพยายามกระทำการทำสำเนามนุษย์ การมีส่วนร่วมในการกระทำหรือพยายามกระทำดังกล่าว การขนส่ง โอน หรือรับตัวอ่อน

¹¹ GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

¹² National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws."

ที่ผลิตขึ้นจากการกระทำดังกล่าวไม่ว่าจะเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตามและรวมถึงการขนส่ง โอน หรือรับผลิตภัณฑ์ต่างๆเพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการทำสำเนามนุษย์

กลุ่มที่สอง คือกลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาได้โดยมลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้จะกำหนดความผิดและองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไปในทำนองเดียวกันว่าห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์โดยบางมลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้ยังได้บัญญัติกฎหมายให้ครอบคลุมไปถึงการพยายามกระทำการดังกล่าว การมีส่วนร่วมในการพยายามกระทำการดังกล่าว และยังรวมไปถึงการขนส่ง นำเข้า ซื้อขาย ซึ่งวัตถุดิบที่จะนำมาใช้หรือวัตถุดิบที่เป็นผลิตภัณฑ์มาจากการกระทำดังกล่าว ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายล้วนแล้วแต่กำหนดห้ามการกระทำใดๆเลยอันเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ส่วนในเรื่องการกระทำดังกล่าวโดยมีจุดประสงค์เพื่อการบำบัดรักษานั้นกฎหมายของมลรัฐที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้อุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้

กลุ่มสุดท้าย คือกลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ มลรัฐในกลุ่มนี้จะมีบทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณของในแต่ละมลรัฐที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์โดยมีลักษณะของความผิดคือ ห้ามนำเอางบประมาณมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวหรือพยายามที่จะนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว นอกจากนี้บางมลรัฐที่อยู่ในกลุ่มนี้ยังได้กำหนดห้ามผู้ใดมอบเงินทุนหรืองบประมาณของมลรัฐมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ถ้าฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ส่วนบางมลรัฐได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายอนุญาตให้นำเอางบประมาณมาใช้ได้เฉพาะเพื่อการวิจัยหรือการทดลองเท่านั้น

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นทั้งหมดนี้คือกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาของมนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้กำหนดความผิดและองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนซึ่งทำให้สามารถเข้าใจหรือตีความได้ว่าการกระทำเช่นใดบ้างที่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเกี่ยวกับการทำสำเนาของมนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

ข. ประเทศอังกฤษ

กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาของมนุษย์ของประเทศอังกฤษนั้นได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายที่มีชื่อว่า "The Human Fertilisation and Embryology Act 1990" ซึ่งถูกแก้ไขในปี.ศ. 2008 โดยกฎหมายที่มีชื่อว่า "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008"¹³ เมื่อได้พิจารณาจากกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้วจะพบว่าในเรื่องการทำสำเนาของ

¹³ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาได้แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในการรักษาผู้ป่วยที่ประสบปัญหาภาวะการมีบุตรยาก เพื่อศึกษาและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของโรคตามกรรมพันธุ์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาของตัวอ่อน เพื่อศึกษาหาสาเหตุและนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการรักษาโรคที่ร้ายแรง เพื่อพัฒนาวิธีการตรวจสอบยีนหรือโครโมโซมที่ผิดปกติ ซึ่งนอกจากจะต้องเข้าเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้แล้วจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีชื่อว่าสำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (Human Fertilisation and Embryology Authority หรือ HFEA) โดยมีหน้าที่พิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้หรือไม่หากเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ก็จะออกใบอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้ ฉะนั้นในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษาของประเทศอังกฤษสามารถที่จะกระทำได้แต่กฎหมายก็ได้กำหนดกรอบหรือเงื่อนไขว่าจะกระทำได้ในเรื่องเกี่ยวกับอะไรได้บ้างและเมื่อเข้าเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้แล้วก็ต้องได้รับอนุญาตจากองค์กรที่มีชื่อว่า HFEA เพื่อพิจารณาว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดให้สามารถกระทำได้หรือไม่ หลังจากนั้นหากเป็นไปตามเงื่อนไขแล้วก็จะออกไปอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้ หากกระทำการดังกล่าวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตก็จะถือว่ามีความผิดและต้องรับโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ นอกจากนี้กฎหมายยังได้บัญญัติเอาผิดกับบุคคลที่ให้ข้อมูลเท็จเพื่อนำมาขอรับใบอนุญาต หรือรู้อยู่แล้วว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นเท็จ หรือจัดหาข้อมูลโดยขาดความระมัดระวังเหล่านี้กฎหมายของประเทศอังกฤษถือว่ามีความผิด ฉะนั้นหากได้มีการกระทำอันเข้าองค์ประกอบความผิดนี้ผู้นั้นก็จะถูกลงโทษตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

ขณะที่ในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ประเทศอังกฤษได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายฉบับใหม่ที่มีชื่อว่า The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 โดยได้กล่าวไว้ในบทบัญญัติมาตรา 3 เรื่อง Prohibition In Connection With Embryos โดยมีใจความว่า “(1) ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างตัวอ่อนเว้นแต่จะได้รับอนุญาต (2) ห้ามมิให้ผู้ใดฝังสิ่งต่อไปนี้ในผู้หญิง (a) ตัวอ่อนนอกเหนือไปจากตัวอ่อนที่ได้รับอนุญาต (b) เซลล์สืบพันธุ์อื่นใดนอกเหนือไปจากไข่หรือสเปิร์มที่ได้รับอนุญาต” ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะพบว่าแม้จะได้เขียนไว้อย่างชัดเจนดังเช่น The Human Reproductive Cloning Act 2001¹⁴ ที่ห้ามกระทำการดังกล่าวโดยมีใจความว่า “การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เป็นสิ่งที่จะต้องห้ามบุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ” แต่ก็สามารถตีความได้ว่ากฎหมายฉบับใหม่ห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เช่นเดียวกันกับกฎหมายฉบับเดิม

¹⁴ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001."

อย่างไรก็ตามประเทศอังกฤษมิได้กำหนดรายละเอียดในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้บัญญัติถึงการพยายามกระทำการดังกล่าวการเข้ามามีส่วนร่วมกับการกระทำความผิดดังกล่าวโดยประเทศสหรัฐอเมริกากล่าวว่าการกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งประเทศอังกฤษกล่าวแต่เพียงห้ามทำสำเนามนุษย์เท่านั้นซึ่งจะส่งผลให้ไม่อาจลงโทษกับบุคคลที่พยายามกระทำการดังกล่าวได้

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าจากที่กล่าวมาในข้างต้นนี้เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศอังกฤษที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีฐานความผิดและองค์ประกอบของความผิดตามที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างกฎหมายของนานาประเทศได้

ค. ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสมีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยได้กำหนดห้ามกระทำการดังกล่าวในทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ เพื่อการบำบัดรักษา เพื่อการทดลองวิจัย หรือเพื่อประโยชน์ในทางการค้าทางอุตสาหกรรมซึ่งได้ถูกบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน The Bioethics Law เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ขัดต่ออนุสัญญาที่มีชื่อว่า Convention on Human Rights and Biomedicine ของสภายุโรป¹⁵ ที่ประเทศฝรั่งเศสได้ลงนามให้สัตยาบันไว้และประเทศฝรั่งเศสยังเห็นด้วยว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและเผ่าพันธุ์มนุษย์ ฉะนั้นหากมีการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นประเทศฝรั่งเศสถือว่ามีความผิดและจะถูกลงโทษตามกฎหมายในที่นี้ผู้เขียนจะขออธิบายถึงฐานความผิดและองค์ประกอบของความผิดอันเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ในหมวด “Crime Against Persons” บทที่ 1 “Crime In Relation To Eugenics and Reproductive Cloning”¹⁶ โดยกล่าวไว้ในมาตรา 214-2 ถึงมาตรา 214-4 ซึ่งมาตรา 214-2 มีใจความว่า “การกระทำใดๆที่เป็นการสร้างเด็กขึ้นมาโดยที่เด็กนั้นมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม” มาตรา 214-3 มีใจความว่า “การกระทำความผิดตามมาตรา 214-2 ถ้าปรากฏว่าได้กระทำในลักษณะที่เป็นกลุ่มหรือองค์กรจัดให้มีการกระทำความผิดจะต้องถูกลงโทษ” และมาตรา 214-4 มีใจความว่า “การเข้ามามีส่วนร่วมสำหรับการกระทำตาม

¹⁵ Council of Europe, "Convention on Human Rights and Biomedicine "

¹⁶ Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espècehumaine."

มาตรา 214-2 จะต้องถูกลงโทษ” เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติมาตราเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์จะพบว่าประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติห้ามกระทำการใดๆเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอันขาดหากฝ่าฝืนจะต้องได้โทษตามกฎหมาย นอกจากนี้กฎหมายยังเอาผิดกับการกระทำที่มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือองค์กรที่จัดให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวรวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมสำหรับการกระทำความผิดอีกด้วยมิใช่เป็นการลงโทษเฉพาะบุคคลหนึ่งบุคคลใดแต่เพียงเท่านั้นหากข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีกระทำความผิดในลักษณะตามที่บัญญัติไว้กฎหมายก็จะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

การทำสำเนามนุษย์ในกรณีอื่นๆ เช่น เพื่อการทดลองหรือวิจัย เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม เพื่อการพาณิชย์ หรือเพื่อการบำบัดรักษา ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติไว้ในหมวด“Offence Against Public Health” บทที่ 1 “Offence Against Biomedical Ethics”¹⁷ โดยได้กล่าวไว้ในมาตรา 511-17 ถึงมาตรา 511-18-1 ซึ่งมาตรา 511-17 มีใจความว่า “การทำสำเนามนุษย์อุตสาหกรรมหรือเพื่อการพาณิชย์จะต้องถูกลงโทษ” มาตรา 511-18 มีใจความว่า “การทำสำเนามนุษย์เพื่อใช้ในการทดลองหรือวิจัยจะต้องถูกลงโทษ” และมาตรา 511-18-1 มีใจความว่า “การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาจะต้องถูกลงโทษ” เมื่อได้พิจารณาจากบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้วจะพบว่าประเทศฝรั่งเศสได้แบ่งแยกการทำสำเนามนุษย์ออกเป็นหลายกรณีโดยได้กำหนดห้ามอย่างชัดเจนหากมีการกระทำในลักษณะที่ละเมิดหรือฝ่าฝืนก็จะถูกลงโทษตามกฎหมาย

นอกจากนั้นประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสยังได้บัญญัติฐานความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำในลักษณะที่เป็นการแยกเซลล์หรือเซลล์สืบพันธุ์เพื่อนำมาใช้ทำให้เกิดการถือกำเนิดของเด็กที่มีรูปร่างเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตามโดยได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในมาตรา 511-1 ถึงมาตรา 511-2 ซึ่งมาตรา 511-1 มีใจความว่า “การแยกเซลล์เพื่อนำมาทำให้เกิดเด็กที่มีรูปร่างหรือลักษณะเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่จะต้องถูกลงโทษ” มาตรา 511-1-1 มีใจความว่า “การกระทำความผิดตามมาตรา 511-1 ในต่างประเทศโดยคนฝรั่งเศสหรือคนที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศฝรั่งเศสก็ให้เอากฎหมายฝรั่งเศสมาใช้บังคับ” และมาตรา 511-2 มีใจความว่า “บุคคลใดชักชวนชักจูงหรือใช้อำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแยกเซลล์หรือเซลล์สืบพันธุ์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการให้กำเนิดหรือสร้างเด็กที่มีรูปร่างหรือลักษณะเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่จะต้องถูกลงโทษ” เมื่อได้พิจารณาจากมาตราดังกล่าวแล้วจะพบว่านอกเหนือจากการที่ประมวลกฎหมายอาญาจะเอาผิดและลงโทษกับการทำสำเนามนุษย์ในกรณีต่างๆตามที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านั้นแล้ว กฎหมายของ

¹⁷ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espèce humaine."

ประเทศฝรั่งเศสยังเอาผิดกับการกระทำในลักษณะที่เป็นขั้นตอนการสรรหาวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์และกฎหมายยังได้กำหนดลงโทษแก่การกระทำลักษณะดังกล่าวที่เกิดขึ้นในต่างประเทศซึ่งได้กระทำโดยคนฝรั่งเศสหรือคนที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศฝรั่งเศสด้วยซึ่งถือว่าเป็นข้อดีเนื่องจากว่าหากมีการกระทำดังกล่าวในต่างประเทศโดยบุคคลตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้แต่ประเทศนั้นๆมิได้มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดได้ก็จะเป็นการทำให้ผู้นั้นสามารถกระทำความผิดได้อีกโดยไม่รู้สึกรู้สีกเข็ดหลาบ การที่ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติกฎหมายในลักษณะเช่นนี้ก็จะทำให้บุคคลที่คิดจะกระทำการดังกล่าวในต่างประเทศนั้นเกิดความกลัวความขังใจในการกระทำความผิด นอกจากนี้กฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสจะได้กำหนดความผิดและบทลงโทษกับตัวบุคคลผู้กระทำความผิดเองแล้วยังได้บัญญัติกำหนดความผิดและบทลงโทษกับบุคคลผู้ที่ชักจูง ชักชวน หรือใช้อำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสลงโทษกับบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว

นอกจากจะได้กล่าวถึงเรื่องการสำเนามนุษย์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแล้วนั้น The Bioethics Law ก็ได้มีการกล่าวถึงเรื่องการสำเนามนุษย์ไว้ด้วยโดยได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อจุดประสงค์สำหรับการบำบัดรักษาเพื่อการทดลองวิจัย เพื่อการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการพาณิชย์กรรมเช่นเดียวกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาแต่จะมีความต่างกันตรงที่ The Bioethics Law นี้มิได้มีบทลงโทษทางกฎหมายกับบุคคลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนซึ่งการลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดหรือผู้ฝ่าฝืนนั้นคงต้องบังคับใช้ตามประมวลกฎหมายอาญาเพราะเนื่องจากว่า The Bioethics Law เป็นหลักการทางชีวจริยธรรมที่ให้ถือปฏิบัติเท่านั้น

จากการที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้คือบทบัญญัติทางกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับความผิดและองค์ประกอบของความผิดการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสที่ได้ทำการบัญญัติห้ามเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวทุกกรณีและรวมถึงการกระทำที่จะนำไปสู่การทำสำเนามนุษย์ด้วยซึ่งประเทศไทยสามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวของประเทศฝรั่งเศสมาใช้เป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการแก้ไขบทบัญญัติอันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ง. ประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายอันเกี่ยวกับเรื่องการสำเนามนุษย์จะพบว่าประเทศไทยได้ตรากฎหมายที่มีชื่อว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558”¹⁸ ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ได้ถูกตราขึ้นมาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์

¹⁸ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558" [ออนไลน์].

ข้อกำหนดและข้อห้ามต่างๆอันเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ซึ่งในเรื่องของการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ได้ถูกบัญญัติไว้ในหมวดที่ 5 เรื่อง การควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวโดยเรื่องการทำสำเนา มนุษย์ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 38 ความว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์ โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” จากมาตราดังกล่าวนี้น้องสามารถตีความได้ว่า ประเทศไทยห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตราดังกล่าวก็จะถูกลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

การที่จะถือว่าเป็นความผิดในมาตราดังกล่าวนี้นี้จะต้องมีองค์ประกอบความผิดคือ ประการแรกจะต้องเป็นการทำสำเนามนุษย์และประการที่สองการกระทำดังกล่าวนี้จะต้องมี วัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกเหนือไปจากการผสมกัน ระหว่างอสุจิกับไข่ซึ่งหากมีการกระทำครบองค์ประกอบของความผิดนี้แล้วผู้ที่ได้กระทำการดังกล่าวก็ จะถือว่ามีความผิดและถูกลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดฐานนี้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในเรื่องความผิดและองค์ประกอบของความผิดใน เรื่องของการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยกับต่างประเทศจะพบว่าในต่างประเทศนอกจากจะได้ กำหนดความผิดสำหรับผู้ทำสำเนามนุษย์แล้วยังบัญญัติไปถึงการเข้ามามีส่วนร่วมหรือการพยายาม กระทำการดังกล่าวและยังรวมไปถึงผู้สั่งการผู้ชักจูง ชักชวน หรือบังคับให้มีการกระทำสำเนา มนุษย์ ด้วยซึ่งบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วย การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์คงกำหนดแต่เพียงข้อห้ามทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยมิได้กำหนดให้รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วม หรือการชักจูง ชักชวน ใช้ อำนาจบังคับให้กระทำการดังกล่าวซึ่งในจุดนี้ถือว่าเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่เปิดโอกาสให้บุคคล เหล่านี้สามารถกระทำความผิดซ้ำอีกเนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดบทลงโทษไว้

นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวก็บัญญัติแต่เพียงข้อห้ามสำหรับการทำ สำเนามนุษย์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์เท่านั้น ส่วนการทำสำเนามนุษย์โดยมีจุดประสงค์อื่นๆ เช่นเพื่อการบำบัดรักษา เพื่อการทดลองวิจัย เพื่อการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการพาณิชย์กรรม เป็นต้น พระราชบัญญัตินี้ก็ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนดังเช่นกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวกับเรื่องการทำ สำเนามนุษย์ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าการทำสำเนามนุษย์โดยมีจุดประสงค์แบบใดสามารถทำได้ หรือไม่สามารถทำได้ ซึ่งกฎหมายของประเทศไทยควรที่จะบัญญัติชัดเจนให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าว เพราะเนื่องจากว่าเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการทางวิทยาศาสตร์นั้นมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วหากกฎหมายก้าวตามไม่ทันก็อาจจะส่งผลให้มีการอาศัยช่องว่างแห่งกฎหมายนั้นมาใช้ในการ กระทำความผิดและก็จะเกิดผลเสียหายตามมาภายหลัง

5.1.3 การกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนา มนุษย์

ผู้เขียนจะพิจารณาเปรียบเทียบให้เห็นถึงบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศและของประเทศไทยว่ามีความแตกต่างหรือมีลักษณะบทลงโทษอย่างไรบ้างเพื่อนำบทลงโทษของต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาปรับใช้ในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อความสัมฤทธิ์ผลในการบังคับใช้กฎหมายและป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวเกิดขึ้นโดยบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศและของประเทศไทยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ประเทศสหรัฐอเมริกา

ตามที่ได้ศึกษาเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอยู่ 2 ระดับ กล่าวคือในระดับกลาง (Federal Law) และระดับมลรัฐ (State Law) ซึ่งกฎหมายทั้ง 2 ระดับก็จะมี การบัญญัติถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์แตกต่างกันไปซึ่งมีใช้เพียงแต่เนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่แตกต่างกันเท่านั้น บทลงโทษสำหรับการกระทำที่ฝ่าฝืนตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก็มีความแตกต่างกันออกไปด้วยโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับบทลงโทษดังต่อไปนี้

1. ในระดับส่วนกลาง (Federal Law) ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่มีชื่อว่า "Human Cloning Prohibition Act 2012"¹⁹ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ได้ออกมาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติข้อห้ามแห่งกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญากล่าวคือ ในทางแพ่งบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐและไม่เกินไปกว่าจำนวนสองเท่าของผลกำไรที่ได้รับจากการละเมิดบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนบทลงโทษทางอาญานั้นผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกสูงสุดไม่เกิน 10 ปี หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

2. ในระดับมลรัฐ (State Law) ตามที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านั้นแล้วว่ากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาในระดับมลรัฐนั้นสามารถแบ่งแยกได้ออกเป็น 3 กลุ่มกล่าวคือ กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาได้แต่ห้ามกระทำการดังกล่าวเพื่อการสืบพันธุ์ และกลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติใน

¹⁹ GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

เรื่องเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ซึ่งก็จะมีบทลงโทษทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำผิดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายแตกต่างกันออกไปโดยสามารถแบ่งแยกตามกลุ่มได้ดังนี้²⁰

กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีโดยมีบทลงโทษทางอาญาทั้งจำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งบทลงโทษในเรื่องของระยะเวลาในการจำคุกหรือจำนวนเงินที่ถูกปรับก็จะมีผลแตกต่างกันออกไปตามความร้ายแรงของความผิดที่ได้กระทำลง บางมลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้ยังมีบทลงโทษในการเพิกถอนใบอนุญาตหรือการเพิกถอนการจดทะเบียน หากว่าคณะกรรมการได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือผู้ที่ได้จดทะเบียนได้กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติข้อห้ามแห่งกฎหมายอันเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ นอกจากนั้นก็ยังมีการกำหนดบทลงโทษในทางแพ่งสำหรับผู้ฝ่าฝืนด้วยตามแต่ละมลรัฐจะเห็นเป็นการสมควร

กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาได้แต่กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ กลุ่มมลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้ก็จะมีการกำหนดบทลงโทษที่แตกต่างกันออกไป เช่น บางมลรัฐได้แบ่งโทษที่จะลงสำหรับการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายออกเป็น 2 กรณีคือ กรณีที่หนึ่งถ้าผู้กระทำความผิดเป็นบริษัท คลินิก โรงพยาบาล หน่วยงาน หรือห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ กับกรณีที่สองผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลทั่วไปโดยโทษที่จะลงแก่ทั้ง 2 กรณีนี้ก็จะลงโทษเป็นโทษปรับเป็นจำนวนที่แตกต่างกันออกไปและถ้ามีการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ได้มาซึ่งรายได้ก็ต้องถูกปรับเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่ได้รับ บางมลรัฐยังได้กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ก็จะถูกตั้งคณะกรรมการขึ้นมาสอบสวนหากพบว่าผิดจริงก็จะลงโทษด้วยการเพิกถอนใบอนุญาตหรือเพิกถอนทางทะเบียน และเมื่อถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือเพิกถอนทะเบียนดังกล่าวแล้วก็ไม่สามารถยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตหรือจดทะเบียนใหม่ได้ นอกจากนี้บางมลรัฐยังได้กำหนดบทลงโทษในทางอาญาสำหรับบุคคลผู้ทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นโทษจำคุกปรับหรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งบทลงโทษในกลุ่มนี้จะมีทั้งทางแพ่งทางอาญาและโทษทางปกครอง

กลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ มลรัฐที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้นอกจากจะมีบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ที่ได้ระบุไว้ในสองกลุ่มข้างต้นก็จะมีบทบัญญัติทางกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับเรื่องดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าในเรื่องของบทลงโทษสำหรับผู้ทำสำเนาผิดใช้นั้นก็จะมีผลแตกต่างกันออกไป เช่น บางมลรัฐก็จะกำหนดบทลงโทษแก่

²⁰ National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws."

เจ้าหน้าที่ตัวแทนหรือลูกจ้างของมลรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องข้อห้ามการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์โดยลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนและปรับไม่เกิน 2,500 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือในบางมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติลงโทษปรับทางแพ่งทั้งนี้ตามแต่ละมลรัฐจะเห็นเป็นการสมควรในการกำหนดโทษ

เมื่อพิจารณาในเรื่องการกำหนดบทลงโทษสำหรับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะมีบทลงโทษทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และโทษทางปกครองสำหรับบุคคลผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวนั้นย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามแต่กฎหมายจะได้กำหนดเพราะเนื่องจากในเรื่องการทำสำเนามนุษย์ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายอยู่ 2 ระดับคือ ระดับกลาง (Federal Law) และระดับมลรัฐ (State Law)

ข. ประเทศอังกฤษ

ในเรื่องบทลงโทษทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ของประเทศอังกฤษได้ถูกบัญญัติไว้ The Human Reproductive Cloning Act 2001²¹ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวนี้ได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ เมื่อพิจารณาถึงบทลงโทษเกี่ยวกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นจะพบว่าประเทศอังกฤษได้กำหนดบทลงโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับแต่ต่อมาประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า Human Fertilisation and Embryology Act 2008²² ออกมาเพื่อยกเลิก The Human Reproductive Cloning Act 2001 และแก้ไขเพิ่มเติม The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 ให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นโดยได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับกล่าวคือ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา 3(1) ที่กำหนดห้ามสร้างตัวอ่อนถือว่ามีผิดตามมาตรา 41(2)(a) และจะต้องถูกลงโทษโดยแยกเป็น 2 กรณีคือ กรณีแรกการตัดสินของศาลและลูกขุน (Crown Court) จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีที่สองการตัดสินของศาลโดยไม่มีลูกขุน (Magistrate Court) จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 41(4) (a)และ(b)

ในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษา หรือเพื่อการทดลองวิจัยสามารถกระทำได้แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ หากมิได้เป็นไปตาม

²¹ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001."

²² The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

เงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ก็จะมีบทลงโทษในการเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับบุคคลที่ขอกระทำการตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้แล้วมิได้กระทำให้เป็นไปตามเงื่อนไขคณะกรรมการที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็สามารถพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา 18(2) และนอกจากนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายยังได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลผู้ให้ข้อมูลเท็จเพื่อนำมาขอรับใบอนุญาตและบุคคลที่รู้อยู่แล้วว่าข้อมูลดังกล่าวนั้นเป็นเท็จหรือจัดหาข้อมูลโดยขาดความระมัดระวัง ตามมาตรา 41(3) โดยจะมีบทลงโทษสองกรณีด้วยกันคือ กรณีแรกการตัดสินของศาลและลูกขุน (Crown Court) จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีที่สองการตัดสินของศาลโดยไม่มีลูกขุน (Magistrate Court) จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับตาม มาตรา 41(4) (a) และ (b) และการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้นก็ถือว่ามีความผิด ตามมาตรา 41(2) (a) และถูกลงโทษตาม มาตรา 41(4) (a) และ (b) เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเรื่องบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศอังกฤษตามที่ได้บัญญัติไว้แล้วได้แยกบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดออกเป็นสองกรณีด้วยกันกล่าวคือ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษา หรือเพื่อการทดลองวิจัย ซึ่งได้กำหนดบทลงโทษแตกต่างกันตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น โดยจุดเด่นของบทลงโทษของประเทศอังกฤษนั้นก็คือเรื่องการเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้แก่บุคคลผู้ขอกระทำการตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้แต่ต่อมาปรากฏว่ามีได้กระทำการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังกำหนดบทลงโทษแก่กรณีการให้ข้อมูลเท็จต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาต ซึ่งประเทศไทยสามารถนำเรื่องดังกล่าวนี้มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวกับบทลงโทษของการฝ่าฝืนการทำสำเนามนุษย์ได้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้ทั้งนี้เนื่องจากว่าประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่กำหนดอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวในประเทศได้แต่จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้หากฝ่าฝืนก็จะมีบทลงโทษเช่นว่านั้น

ค. ประเทศฝรั่งเศส

เมื่อพิจารณาบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดอันเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสจะพบว่าประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าการทำสำเนามนุษย์เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและฝ่าฝืนมนุษย์จึงได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเรื่อง Crime Against บทที่ 1 Crime In Relation To Eugenics and Reproductive Cloning²³ และบทที่ 3 Research On

²³ Legifrance, "Code Penal Titre II : Des Crimes Contre l'espèce humaine."

Embryonic Cells²⁴ ซึ่งประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ในทุกกรณี ฉะนั้นจึงได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดต่างกันอย่างกว้างขวางคือ ในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนไว้โดยให้ลงโทษจำคุก 30 ปีและปรับเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทลงโทษกับตัวบุคคลผู้กระทำความผิดแล้วประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลอื่นที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการทำสำเนามนุษย์ด้วยซึ่งบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายนั้นก็จะต้องถูกลงโทษจำคุกและถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 ยูโร ซึ่งโทษที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นจะมีบทลงโทษที่สูงมากทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดและเพื่อให้เกรงกลัวต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในกรณีอื่นนอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดบทลงโทษให้จำคุก 7 ปี และปรับ 100,000 ยูโร แก่บุคคลผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งโทษที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดในกรณีนี้ก็จะมีความรุนแรงของโทษน้อยกว่าวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษเอาผิดกับบุคคลที่ชักจูง ชักชวน หรือใช้อำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการใดๆเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยกำหนดบทลงโทษจำคุก 3 ปี และปรับ 45,000 ยูโร เพื่อป้องกันการเข้ามามีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ฉะนั้นบทบัญญัติในเรื่องบทลงโทษของการทำสำเนามนุษย์ของประเทศฝรั่งเศสก็จะมีบทลงโทษสำหรับกรณีต่างๆไว้อย่างชัดเจนและโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดก็มีความรุนแรงทั้งโทษจำคุกและโทษปรับซึ่งจะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำการดังกล่าวหรือผู้ที่กระทำความผิดไปแล้วไม่กล้าที่จะกระทำความผิดหรือทำความผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นบุคคลผู้ชักจูง ชักชวนหรือใช้อำนาจให้กระทำความผิดผู้เข้าร่วมการกระทำความผิดทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเกรงกลัวต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่กล้าที่จะกระทำความผิด

ง. ประเทศไทย

การกำหนดบทลงโทษในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 หมวดที่ 6 เรื่องบทกำหนดโทษ²⁵ มาตรา 53 กล่าวว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 38 ต้องระวาง

²⁴ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espece humaine."

²⁵ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 " [ออนไลน์].

โทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปีถึง 10 ปีและปรับตั้งแต่ 60,000 บาทถึง 200,000 บาท” ซึ่งเมื่อได้พิจารณาในเรื่องบทกำหนดโทษเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยจะพบว่าบทกำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชียังไม่มีความรุนแรงเพียงพอ ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของโทษปรับที่ถือว่าเป็นเงินจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากว่าบุคคลผู้กระทำความผิดแล้วแต่เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีฐานะ ฉะนั้นการเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงินน้อยก็สามารถชำระค่าปรับได้ไม่ใช่ภาระสำหรับผู้กระทำความผิดแต่อย่างใด

ประการต่อมาบทลงโทษของเรื่องการทำสำเนาบัญชียังมีช่องว่างเปิดทางให้ผู้กระทำความผิดหลบกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้เนื่องจากว่าในกรณีที่บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เช่น แพทย์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ก็จะมีใบอนุญาตหรือบัตรประจำตัวสำหรับการประกอบอาชีพถ้าได้กำหนดเพิ่มเติมโทษในเรื่องเกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวสำหรับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติข้อห้ามแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการทำสำเนาบัญชีก็จะเป็นการปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำเกิดขึ้นก็จะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดหรือผู้ที่ได้กระทำความผิดไปแล้วเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะกระทำความผิดซ้ำอีกได้ ส่วนประการสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบในเรื่องบทลงโทษของต่างประเทศเกี่ยวกับการทำสำเนาบัญชีนั้นจะมีการกำหนดบทลงโทษกับบุคคลทั้งหลายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกล่าวไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมการพยายามเข้าร่วม การใช้อำนาจบังคับให้มีการกระทำความผิด ฯลฯ แต่สำหรับประเทศไทยกลับไม่ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใดทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่เกรงกลัวเนื่องจากไม่มีบทบัญญัติกำหนดความผิดไว้นั่นเอง ฉะนั้นประเทศไทยควรที่จะนำบทบัญญัติทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีของต่างประเทศมาศึกษาถึงความเหมาะสมในการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดในเรื่องการทำสำเนาบัญชี ทั้งนี้เพื่อให้บทลงโทษมีประสิทธิภาพและให้มีการเคารพต่อกฎหมายมากขึ้น

จากบทวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาบัญชีระหว่างบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศกับบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้เขียนขอสรุปให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องการกำหนดค่านิยมสำหรับการทำสำเนาบัญชี การกำหนดความผิดและองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชี และการกำหนดบทลงโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชี โดยจัดทำเป็นตารางตามที่ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดคำนิยามของคำว่าการทำสำเนามนุษย์

ประเทศ	ความหมายของการทำสำเนามนุษย์
1. สหรัฐอเมริกา	<p>กฎหมายทั้ง 2 ระดับ กล่าวคือ กฎหมายส่วนกลาง (Federal Law) และกฎหมายมลรัฐ (State Law) กำหนดความหมายของคำดังกล่าว มีลักษณะไปในแนวทางเดียวกันว่า การทำสำเนามนุษย์เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ โดยนำเซลล์จากร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกดูดเอานิวเคลียสออกไป แล้วทำให้เกิดการรวมตัวกัน จากนั้นนำไปฝังที่มดลูกของหญิงหรือสิ่งที่มีลักษณะเทียบมดลูกโดยมนุษย์ที่เกิดจากวิธีการดังกล่าวจะมีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ</p>
2. อังกฤษ	<p>มิได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่เมื่อศึกษาจากกฎหมาย The Human Reproductive Cloning Act 2001 ที่ถูกยกเลิกไปทั้งฉบับ ทำให้เข้าใจความหมายของคำดังกล่าวว่า เป็นการสร้างตัวอ่อนของมนุษย์มาโดยวิธีการอื่นใดนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่ แล้วนำไปฝังไว้ในร่างกายของหญิง</p>

ประเทศ	ความหมายของการทำสำเนามนุษย์
3. ฝรั่งเศส	<p>มิได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน แต่สามารถทราบความหมายได้จากบทบัญญัติกฎหมายอาญา เรื่อง Crime Relation to Eugenics and Reproductive Cloning มาตรา 214 – 2 ว่าหมายถึง การกระทำใดๆที่เป็นการสร้างเด็กขึ้นมาโดยเด็กที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นมีลักษณะทางพันธุกรรมหรือรูปร่างเหมือนบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม และนอกจากนี้ มาตรา 511-1 แห่งบท Offence Against Public Health ยังให้รวมไปถึงการแยกเซลล์เพื่อสร้างเด็กที่มีรูปร่างเหมือนบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม</p>
4. ไทย	<p>มิได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน คงบัญญัติแต่เพียงว่า ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่น นอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่ ฉะนั้นจึงตีความได้ว่า การทำสำเนามนุษย์ เป็นการกระทำที่สร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการอื่นๆโดยมิได้อาศัยการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่</p>

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดความผิดและองค์ประกอบความผิด
เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของกฎหมายต่างประเทศกับประเทศไทย

ประเทศ	การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์	การทำสำเนามนุษย์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา
1. สหรัฐอเมริกา	กฎหมายทั้งในระดับกลาง (Federal Law) และในระดับมลรัฐ (State Law) บัญญัติห้ามกระทำการดังกล่าว โดยถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวยังได้กำหนดห้ามลักษณะการกระทำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวด้วย เช่น การซื้อ ขาย นำเข้า ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการกระทำดังกล่าว หรือ เพื่อนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว นอกจากนี้บทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกายังได้บัญญัติห้ามมิให้บุคคลอื่นๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวทุกกรณี ฉะนั้นหากฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้	กฎหมายในระดับกลาง (Federal Law) อนุญาตให้มีการกระทำการดังกล่าว โดยมีจุดประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยได้ ส่วนกฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) มีบางมลรัฐที่ได้กำหนดอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้
2. อังกฤษ	มีกฎหมายบัญญัติห้ามผู้ใดกระทำการดังกล่าว รวมถึงยังกำหนดห้ามผู้ใดจัดซื้อ จัดหา หรือจำหน่ายตัวอ่อนของมนุษย์ (Embryo) มาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว	กฎหมายของประเทศอังกฤษกำหนดอนุญาตให้มีการกระทำการดังกล่าวได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ประกอบกับทั้งจะต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับ

ประเทศ	การทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์	การทำสำเนามนุษย์เพื่อการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา
		ดูแลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจึงจะสามารถกระทำการเช่นนั้นได้
3. ฝรั่งเศส	กฎหมายบัญญัติห้ามผู้ใดไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไปหรือกลุ่มหรือองค์กรกระทำการดังกล่าว และกำหนดห้ามบุคคลอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นผู้ชักจูง ชักชวน วางแผน ใช้อำนาจให้มีการกระทำดังกล่าว	กฎหมายกำหนดห้ามกระทำดังกล่าว นอกจากนั้นยังได้กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์สำหรับจุดประสงค์อื่นด้วย เช่น เพื่อใช้ในเชิงอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น
4. ไทย	มีกฎหมายบัญญัติห้ามกระทำการดังกล่าว แต่มีได้กำหนดรายละเอียดของความผิด รวมทั้งลักษณะการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมของบุคคลอื่นในการกระทำดังกล่าว การซื้อ ขาย นำเข้า ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการกระทำดังกล่าวหรือนำมาเพื่อใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว	มิได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

ประเทศ	โทษจำคุก	โทษปรับ	โทษทางแพ่ง	การเพิกถอนใบอนุญาต
1. สหรัฐอเมริกา	กฎหมายทั้งในระดับส่วนกลางและระดับมลรัฐมีบทลงโทษจำคุกแก่บุคคลผู้กระทำความผิด ระยะเวลาในจำคุกแตกต่างกัน	กฎหมายทั้งในระดับส่วนกลางและระดับมลรัฐมีบทลงโทษปรับ โดยการกำหนดโทษปรับจะแตกต่างกันไป	กฎหมายทั้งในระดับส่วนกลางและระดับมลรัฐมีบทลงโทษทางแพ่งแก่ผู้กระทำความผิดด้วย	กฎหมายในระดับมลรัฐบางมลรัฐกำหนดโทษในเรื่องการเพิกถอนใบอนุญาตไว้แก่ผู้กระทำความผิด
2. อังกฤษ	กำหนดโทษจำคุกสำหรับการทำความผิดในกรณีต่างๆ ระยะเวลาในการจำคุกแตกต่างกัน	มีบทบัญญัติกำหนดโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด	ไม่มี	มีการกำหนดโทษเรื่องเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
3. ฝรั่งเศส	กำหนดโทษจำคุกสำหรับการทำความผิดในกรณีต่างๆ ระยะเวลาในการจำคุกแตกต่างกัน	มีบทบัญญัติกำหนดโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด	ไม่มี	ไม่มี
4. ไทย	มีบทลงโทษจำคุกตั้งแต่ 3 - 10 ปี	มีบทบัญญัติกำหนดโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด	ไม่มี	ไม่มี

เมื่อได้ศึกษาจากตารางเปรียบเทียบระหว่างบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยกับของต่างประเทศ ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จะพบว่า ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้บัญญัติกฎหมายที่มีชื่อว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 โดยได้กล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ ซึ่งบัญญัติห้ามกระทำการดังกล่าวและได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้ ถือว่าเป็นเรื่องดีที่ประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงปัญหาอันอาจเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นการเคารพในหลักการศักดิ์ศรีสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งการที่ประเทศไทยได้กำหนดกฎหมายในลักษณะเช่นนี้ จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้กระทำความผิดไม่กล้าเข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งการกระทำความผิดได้อีกต่อไปดังเช่นเมื่อก่อนที่ประเทศไทยยังมิได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

แต่เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติดังกล่าวอย่างถี่ถ้วนแล้วนั้นจะพบว่า พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ยังไม่ครบถ้วน ก่อให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายตามกล่าวคือ พระราชบัญญัติฉบับนี้มิได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เช่น การนำเข้า ส่งออก ซื้อ ขาย เสนอซื้อหรือขาย ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือนำมาใช้สำหรับการกระทำความผิด ซึ่งถ้าหากมิได้มีการกำหนดห้ามกระทำการดังกล่าวก็จะทำให้ผู้กระทำการเช่นนั้นอาศัยช่องว่างจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ลักลอบกระทำการดังกล่าว นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้มิได้บัญญัติเอาผิดกับบุคคลทุกคนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ทำให้บุคคลพวกนี้ไม่เกรงกลัวต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายและยังคงมีการกระทำความผิดต่อไปเนื่องจากมิได้มีบทบัญญัติกำหนดห้ามและกำหนดบทลงโทษเอาไว้

ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยถึงแม้พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติเอาไว้ว่า ห้ามกระทำการดังกล่าวแต่ก็ควรที่จะบัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้อย่างแจ่มชัดด้วย เนื่องจากหากมิได้มีการบัญญัติเอาไว้อย่างแจ่มชัดก็จะทำให้ไม่สามารถควบคุมการกระทำความผิดดังกล่าวได้จนอาจนำมาซึ่งการแอบแฝงการทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ ซึ่งประเทศไทยควรที่จะพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสีย สำหรับการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่าควรที่จะกำหนดมิให้กระทำการดังกล่าว หรืออนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้แต่จะต้องมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ เพื่อมาควบคุมการกระทำความผิดมิให้กระทำการที่แอบแฝงซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาประการต่างๆตามมา

ในเรื่องบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ถึงแม้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะได้กำหนดบทลงโทษจำคุกหรือปรับไว้แล้วก็ตามแต่ก็มิได้มีการบัญญัติแยกบทลงโทษออกเป็นกรณีบุคคลทั่วไปกระทำความผิด หรือนิติบุคคลกระทำความผิดดังเช่น

ต่างประเทศซึ่งทั้ง 2 กรณีควรที่จะได้รับบทลงโทษที่ไม่เท่ากัน ประกอบกับทั้งโทษที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่มี ความรุนแรงหรือมีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับบทลงโทษมาแล้ว กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้ ฉะนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ควรที่จะนำบทบัญญัติในเรื่องการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพ หรือการจดทะเบียนมาใช้ ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่สามารถกระทำความผิดได้อีก นอกจากนี้บทลงโทษของประเทศไทยยังมีได้กำหนดบทลงโทษกับบุคคลทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว รวมถึงการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวด้วย ทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่เกรงกลัวต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายเนื่องจากไม่มีบทกำหนดโทษเอาผิด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีของประเทศไทยนั้นควรที่จะต้องรีบแก้ไข ปรับปรุง และเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้มีความครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาอันจะเกิดขึ้นตามมาจากช่องว่างแห่งกฎหมายมาใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยนำแนวทางบทบัญญัติแห่งกฎหมายของต่างประเทศมาพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทย เพื่อให้บทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.2 ความเหมาะสมในการนำแนวทางการบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศมาใช้ในการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีในประเทศไทย

เมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีระหว่างกฎหมายของต่างประเทศกับกฎหมายของประเทศไทยตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านั้นแล้ว จะพบว่าบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยนั้น ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายและบทลงโทษอันเกี่ยวกับการทำสำเนาบัญชีชัดเจน และครอบคลุมการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ปัญหาการตีความว่าการกระทำนั้นจะถือว่าเป็นการทำสำเนาบัญชีหรือไม่ ปัญหาการกำหนดขอบเขตและการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลผู้กระทำความผิดอันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ปัญหาผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็ล้วนเกิดขึ้นจากประเทศไทยได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีไม่ชัดเจนดังเช่นในต่างประเทศที่ได้มีการบัญญัติกฎหมายและบทลงโทษที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ฉะนั้นภายในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการนำแนวทางการบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศมาใช้สำหรับการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบัญชีในประเทศไทยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 การกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่าการทำสำเนามนุษย์

การให้คำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” เมื่อได้ศึกษาถึงเรื่องดังกล่าวแล้วจะพบว่าในต่างประเทศได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” หมายความว่า การกระทำดังกล่าวนี้เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยนำเซลล์จากร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกดูดเอานิวเคลียสออกไปแล้วทำให้เกิดการรวมตัวกันจากนั้นนำไปฝังที่มดลูกของหญิงหรือสิ่งที่มีลักษณะเทียบมดลูกโดยมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวจะมีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ²⁶ ในขณะที่ประเทศอังกฤษแม้จะมีได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายแต่เมื่อได้ศึกษาจาก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ที่ถูกยกเลิกไปทั้งฉบับทำให้เข้าใจความหมายได้ว่าการทำสำเนามนุษย์นั้นเป็นการสร้างตัวอ่อนของมนุษย์มาโดยวิธีการอื่นใดนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่แล้วนำไปฝังไว้ในร่างกายของหญิง²⁷ ส่วนประเทศฝรั่งเศสจากการศึกษาพบว่าประเทศฝรั่งเศสไม่มีบทบัญญัติคำนิยามศัพท์ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เมื่อพิจารณาจากตัวบทกฎหมายจะทราบความหมายได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ คือการกระทำใดๆที่เป็นการสร้างเด็กขึ้นมาโดยเด็กนั้นมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับบุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม²⁸ ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการตีความและเข้าใจความหมายในการนำมาประยุกต์ใช้กับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายและในกรณีที่ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวก็สามารถย้อนกลับไปดูคำนิยามหรือพิจารณาความหมายจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้

เมื่อหันกลับมาพิจารณาในเรื่องของการให้คำนิยามหรือความหมายของการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยพบว่าประเทศไทยไม่ได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่าการทำสำเนามนุษย์ไว้คงแต่เพียงบัญญัติไว้ใน มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558²⁹ กล่าวว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่น นอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” ถึงแม้จากบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะตีความได้ว่า ห้ามทำสำเนามนุษย์ก็ตามแต่เมื่อพิจารณาถึงบริบทโดยรวมแล้วก็ยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่า การทำสำเนามนุษย์คืออะไร มีความหมายว่าอย่างไรทำให้เกิดความ

²⁶ GovTrack.U.S., "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

²⁷ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001."

²⁸ Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'especehumaine."

²⁹ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

สับสนในการนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาบังคับใช้และในการตีความ หรือความหมายของคำดังกล่าว ฉะนั้นประเทศไทยควรที่จะยึดถือหรือนำเรื่องการให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศมาประยุกต์ใช้กับบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศไทย

ในการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์จะพบว่าในเรื่องการทำสำเนามนุษย์นั้นถือว่าเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การที่จะกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวลงในบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์นั้นจะต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างมากเนื่องจากว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นจะพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับความเหมาะสมตามยุคตามสมัย ฉะนั้นแม้ว่าจะได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ให้ครอบคลุมถึงเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ในปัจจุบันแต่ในอนาคตก็อาจมีการคิดค้นหรือพัฒนาเทคโนโลยีในการทำสำเนามนุษย์จึงทำให้บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวที่ถูกกำหนดคำนิยามหรือความหมายนั้นไม่สามารถที่จะครอบคลุมเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ทำให้จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมายอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบทบัญญัติกฎหมายจะต้องกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอันจะเกิดขึ้นมาในภายภาคหน้า

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ประเทศไทยจึงไม่ควรนำเรื่องการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า การทำสำเนามนุษย์ของประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้เพราะว่าประเทศสหรัฐอเมริกาได้ระบุถึงวิธีการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างละเอียดชัดเจนดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของหัวข้อนี้ซึ่งถ้าหากในอนาคตวิทยาการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสำเนามนุษย์พัฒนาไปโดยใช้วิธีการที่แตกต่างจากวิธีการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้ในคำนิยามก็จะทำให้การบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ไม่ครอบคลุมถึงเทคโนโลยีหรือวิทยาการสมัยใหม่ จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้แคบไป ฉะนั้นควรนำเรื่องการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ดังที่ปรากฏในตัวบทกฎหมายของประเทศอังกฤษหรือประเทศฝรั่งเศสมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวของประเทศไทย เนื่องจากว่าทั้ง 2 ประเทศได้กล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างกว้างๆ ไม่ระบุเฉพาะเจาะจงถึงวิธีการทำสำเนามนุษย์ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงทำให้สามารถที่จะปรับหรือประยุกต์ใช้คำนิยามหรือความหมายของการทำสำเนามนุษย์ให้ก้าวตามทันและสอดคล้องกับเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ในอนาคตได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ของประเทศไทยที่จะนำมาบัญญัติลงในกฎหมายนั้นจะต้องกำหนดคำนิยามหรือ

ความหมายของคำดังกล่าวให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หนึ่งไม่ควรกำหนดคำนิยามหรือความหมายในลักษณะที่แคบหรือเป็นการระบุเฉพาะเจาะจงถึงวิธีการทำสำเนามนุษย์เพราะจะนำมาซึ่งปัญหาในการตีความหรือการบังคับใช้กฎหมายกับเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ที่อาจถูกพัฒนาทางด้านเทคนิคหรือวิทยาการใหม่ๆ ทำให้กฎหมายก้าวตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ทันและจะส่งผลให้ต้องแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติแห่งกฎหมายอยู่บ่อยครั้ง

5.2.2 การกำหนดขอบเขตและหลักการแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์

เมื่อได้ศึกษาถึงเรื่องการทำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้วนั้นทำให้เราทราบความหมายได้ว่า การทำสำเนามนุษย์ คือ การสร้างหรือผลิตมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยให้มีลักษณะทางกายภาพและทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบทุกประการ³⁰ จากความหมายดังกล่าวนี้เองทำให้นานาชาติจัดตั้งเวทีขึ้นมาถกเถียงเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าว โดยที่แต่ละฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนความคิดของตนเองเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วยกับการทำสำเนามนุษย์ก็จะมีเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง³¹ เช่น การทำสำเนามนุษย์มีประโยชน์ต่อคู่สมรสที่ประสบปัญหาการมีบุตรยาก การทำสำเนามนุษย์มีประโยชน์ในด้านการแก้ไขปัญหารื่องความบกพร่องทางพันธุกรรมทำให้สามารถคัดสรรคุณภาพของมนุษย์ให้มีลักษณะตามที่ต้องการได้ การทำสำเนามนุษย์ยังมีประโยชน์ในเรื่องของการช่วยรักษาโรคบางชนิดที่ปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ เป็นต้น

ในขณะที่ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าวก็จะมีเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง³² เช่น การทำสำเนามนุษย์ทำให้ขาดความหลากหลายทางชีวภาพ การทำสำเนามนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม เป็นการทำลายสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทำสำเนามนุษย์จะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมและอาชญากรรม เป็นต้น

ตามที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นจึงทำให้การตรากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องของการทำสำเนามนุษย์ในแต่ละประเทศแตกต่างกัน กล่าวคือ บางประเทศห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี บางประเทศ

³⁰ Leon R. Kass, *Human Cloning and Human Dignity*.

³¹ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ, *โคลนนิ่ง: เทคโนโลยีสะท้านโลก*, หน้า 104.

³² Health Research Funding, "The Cons of Human Cloning."

อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้แต่ห้ามทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ นอกจากนี้เหตุผลในการตรากฎหมายของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไปตามแนวทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์แล้ว ยังมีเรื่องแนวความคิดหรือทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ กล่าวคือ ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำหนักและทฤษฎีแนวประโยชน์นิยมตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.3 เรื่องทฤษฎีที่นำมาใช้ในการกำหนดขอบเขตความผิดฐานการทำสำเนามนุษย์ ฉะนั้นจึงทำให้การบัญญัติกฎหมายของแต่ละประเทศแตกต่างกันไปตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่ยึดถือ

เมื่อหันกลับมาพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทยพบว่าถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้บัญญัติเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 38 แต่การที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้เพียงมาตราเดียวในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่เพียงพอและครอบคลุมถึงขอบเขตเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์อันจะทำให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายซึ่งจะส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องแยกบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวออกมาเป็นพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งเพื่อกำหนดขอบเขตและหลักการที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะซึ่งจะต้องพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

ประการแรก เรื่องการห้ามทำสำเนามนุษย์

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่”³³ แม้ว่าจากมาตราดังกล่าวจะตีความได้ว่าห้ามกระทำการอันมีลักษณะเป็นการสำเนามนุษย์ก็ตาม แต่ก็ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าห้ามทำสำเนามนุษย์ในกรณีใดบ้าง เนื่องจากว่าการทำสำเนามนุษย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี กล่าวคือ การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ และ การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย ตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.1.2 เรื่องประเภทของการทำสำเนามนุษย์แล้ว เมื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยกับบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศ จะพบว่าในต่างประเทศไม่ได้เขียนหรือบัญญัติกฎหมายอันมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศไทย กล่าวคือ ในต่างประเทศจะมีการเขียนบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้อย่างชัดเจนว่า ห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี หรือห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่การทำสำเนามนุษย์เพื่อ

³³ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558" [ออนไลน์].

การบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยสามารถทำได้ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส เหล่านี้ก็จะมียกเว้นบทบัญญัติกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องข้อห้ามของการทำสำเนามนุษย์ไว้ชัดเจน ทำให้ทราบได้ว่า การทำสำเนามนุษย์ในกรณีใดสามารถทำได้บ้าง ทั้งนี้การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของในต่างประเทศก็จะมี ความแตกต่างกันไปตามทฤษฎีหรือแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของแต่ละประเทศยึดถือดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว

จากข้างต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การเขียนบทบัญญัติกฎหมายนั้นจะต้องมีความชัดเจนและไม่ให้เกิดความสับสน ฉะนั้นการเขียนกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ก็จะต้องมีการระบุไว้อย่างชัดเจนว่าควรจะทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีหรือจะห้ามทำสำเนามนุษย์เฉพาะเพื่อการสืบพันธุ์ แต่อนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ ในตามความคิดเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ จากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของการทำสำเนามนุษย์แล้วนั้นจะพบว่า การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์จะนำมาซึ่งปัญหาอย่างมากมายเช่น ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีที่อาจทำให้มนุษย์ที่เกิดจากวิธีการดังกล่าวมีโอกาสการผิดปกติหรือพิการ ปัญหาทางด้านความปลอดภัยเฉพาะตัวทำให้ขาดความหลากหลายทางชีวภาพ ปัญหาสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ฯลฯ ในขณะที่การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษา จะนำมาซึ่งการคิดค้นหรือแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ แม้ว่าขั้นตอนหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์นั้นจะก่อให้เกิดความสูญเสียหรือความเสียหายก็ตาม แต่เพื่อเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ได้รับก่อให้เกิดผลดีในการช่วยคิดค้นตัวยาหรือวิธีการรักษาโรคต่างๆ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่สมควรจะกระทำเป็นอย่างยิ่ง³⁴ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้เขียนจึงเห็นว่า การเขียนบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะต้องเขียนไว้อย่างชัดเจนว่า ห้ามการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ แต่อนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้

เมื่อได้บัญญัติกฎหมายห้ามในลักษณะดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะเขียนกำหนดห้ามรวมไปถึงการกระทำในลักษณะต่างๆ อันเป็นการกระทำที่นำมาสู่การทำสำเนามนุษย์ด้วยการซื้อขาย นำเข้า ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งการกระทำที่อยู่ในขั้นตอนของการทำสำเนามนุษย์ด้วย ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้ชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากจะได้ออกกฎหมายให้การทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ยังได้กำหนดให้รวมไปถึงการกระทำในลักษณะที่เป็นการซื้อขาย นำเข้า ส่งออก หรือรับผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์³⁵

³⁴ เนื่องน้อย บุญเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก คำนท์ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ต, หน้า 87-90.

³⁵ GovTrack.U.S., "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

หรือในประเทศฝรั่งเศสที่ได้กำหนดห้ามกระทำในลักษณะที่เป็นการแยกเซลล์เพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์³⁶ เป็นต้น การกระทำทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทำสำเนามนุษย์ หากกฎหมายมิได้บัญญัติให้ครอบคลุมและชัดเจนถึงเรื่องดังกล่าวก็จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถที่จะเอาผิดกับบุคคลที่กระทำการในลักษณะดังกล่าวได้และก็จะทำให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายทำให้มีการลักลอบหรือแอบกระทำการนั้นๆได้ หากปล่อยให้มีการกระทำในลักษณะเช่นนี้ก็จะเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่มองว่ามนุษย์เป็นเพียงวัตถุสิ่งของ³⁷

ดังนั้นเพื่อเป็นการตัดวงจรหรือเส้นทางการทำสำเนามนุษย์ให้หมดไปจึงสมควรที่จะบัญญัติเรื่องการห้ามทำสำเนามนุษย์ให้ครอบคลุมถึงเรื่องการซื้อขาย นำเข้า หรือส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งห้ามกระทำในลักษณะที่เป็นการดำเนินการหรือกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ไม่ควรนำชิ้นส่วนของมนุษย์ไม่ว่าจะส่วนใดก็ตามมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความผิดทางอาญามาใช้³⁸ กล่าวคือ นำทฤษฎีป้องกันที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่นมาใช้พิจารณาประกอบกับการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดทางอาญาตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้มีประสิทธิภาพและศักดิ์สิทธิ์ทำให้บุคคลทั้งหลายเกรงกลัวต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายและเพื่อป้องกันมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ที่อาจใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการกระทำความผิด

จากที่ได้วิเคราะห์ถึงประเด็นเรื่องการห้ามทำสำเนามนุษย์ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วนั้น ทำให้เกิดประเด็นที่จะต้องพิจารณาตามมาอีกนั่นก็คือ การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์จะสามารถกระทำได้หรือไม่ และถ้ากำหนดกฎหมายในลักษณะที่กำหนดห้ามทำสำเนามนุษย์แล้วจะเป็นการออกกฎหมายที่ขัดขวางต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือไม่ ในประเด็นดังกล่าวนี้ผู้เขียนพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำสำเนามนุษย์และการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ ทั้งสองคำนี้มีความหมายแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะ คำว่า “การทำสำเนามนุษย์” หมายถึง การสร้างหรือผลิตมนุษย์ขึ้นมาด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศจึงส่งผลให้มนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมามีลักษณะภายนอกและลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับมนุษย์ที่เป็นต้นแบบทุกประการ ในขณะที่คำว่า “การ

³⁶ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espece humaine."

³⁷ Yechiel Michael Barilan, *Human Dignity, Human Rights, and Responsibility: The New Language of Global Bioethics and Biolaw*, p. 20.

³⁸ เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป, หน้า 4.

ทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์” หมายถึงการสร้าง การผลิต หรือการคัดลอก พันธุกรรมต่างๆที่อยู่ภายในร่างกายของมนุษย์ เช่น ยีน ดีเอ็นเอ โครโมโซม เป็นต้น เมื่อได้บัญญัติกฎหมายห้ามทำสำเนาพันธุกรรมที่หมายถึงห้ามสร้างตัวหรือร่างกายของมนุษย์ขึ้นมา จึงทำให้การกระทำต่างๆที่มีใช่เป็นเรื่องอันเกี่ยวกับการทำสำเนาพันธุกรรมสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ ฉะนั้นการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ก็สามารถกระทำได้เพราะมิใช่เป็นการสร้างหรือผลิตตัวมนุษย์ขึ้นมาแต่อย่างใด เป็นเพียงการสร้างหรือผลิตพันธุกรรมที่อยู่ภายในร่างกายของมนุษย์เท่านั้น

นอกจากนี้การที่กำหนดกฎหมายในลักษณะห้ามทำสำเนาพันธุกรรมก็ไม่ถือว่าเป็นการกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันมีลักษณะปิดกั้นหรือขัดขวางต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประโยชน์ต่อวงการแพทย์และวงการวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ แพทย์ นักวิจัย หรือนักวิทยาศาสตร์สามารถที่จะสร้างหรือผลิตพันธุกรรมของมนุษย์ขึ้นมาเพื่อศึกษาหรือทดลองวิจัยเกี่ยวกับพันธุกรรมต่างๆของมนุษย์อันจะนำมาซึ่งการคิดค้น การค้นพบเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่สำหรับการบำบัดรักษาโรคของมนุษย์ที่ปัจจุบันไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ฉะนั้นการกำหนดกฎหมายในลักษณะดังกล่าวนี้จึงตอบโจทย์ได้ว่าไม่เป็นการออกกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการปิดกั้นหรือขัดขวางต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้สามารถที่จะพัฒนาหรือต่อยอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้แต่ทั้งนี้ก็ควรที่จะกำหนดกรอบหรือหลักเกณฑ์เพื่อควบคุมมิให้นำวิธีการดังกล่าวไปใช้ในทางที่ผิดด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการที่ได้กำหนดห้ามทำสำเนาพันธุกรรมนั้นไม่ถือว่าเป็นการปิดกั้นหรือขัดขวางต่อการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เพราะการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์มิใช่การผลิตหรือการสร้างตัวมนุษย์ขึ้นมาดังเช่นการทำสำเนาพันธุกรรมตามความหมายของทั้ง 2 คำที่ได้อธิบายไว้ในข้างต้นจึงทำให้การกระทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์สามารถที่จะกระทำได้และเมื่อการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์สามารถที่จะกระทำได้ แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ และนักวิจัยก็สามารถนำเรื่องการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์มาพัฒนาต่อยอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับการคิดค้นนวัตกรรมหรือแนวทางสำหรับการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษาโรคที่ปัจจุบันไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

ประการที่สอง เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” จากบทบัญญัติมาตรานี้เองทำให้ตีความได้ว่าการทำสำเนาพันธุกรรมอันมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นห้ามกระทำโดยเด็ดขาดเมื่อกฎหมายมิได้กำหนดถึงเรื่องการทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อ

การทดลองวิจัยนั้น จึงอาจแปลความได้ว่าการกระทำในลักษณะดังกล่าวนั้นสามารถกระทำได้ถึงแม้ว่าจะอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้แต่ก็มีใช้ทำโดยปราศจากขอบเขตหรือเงื่อนไข ซึ่งจากการที่ประเทศไทยมิได้กำหนดขอบเขตหรือเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยนั้น ก็อาจจะทำให้มีการกระทำดังกล่าวแล้วมีการพัฒนาต่อยอดไปจนถึงขั้นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้อิสระตามใจชอบ ประเทศไทยจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการกระทำดังกล่าว เพื่อควบคุมให้การกระทำดังกล่าวนั้นอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์

การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้น ประเทศไทยอาจนำเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวของประเทศอังกฤษมาปรับหรือประยุกต์ใช้ก็ได้ กล่าวคือ ประเทศอังกฤษอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้และเมื่อเข้าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ก็จะต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ³⁹ ดังนั้นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยของประเทศอังกฤษจะกระทำได้อีกมาครบ 2 กรณี คือ กรณีแรกจะต้องเข้าตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์สำหรับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย และกรณีที่สองจะต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เมื่อครบองค์ประกอบทั้ง 2 กรณีแล้วจึงจะสามารถกระทำการดังกล่าวได้

จากที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประเทศอังกฤษได้กำหนดหลักการและเงื่อนไขสำหรับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวได้อย่างอิสระจนนำไปสู่การพัฒนาเป็นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ฉะนั้นแล้วเมื่อประเทศไทยได้กำหนดถึงการอนุญาตให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยแล้วก็ควรที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวมิใช่ปล่อยให้มีการกระทำดังกล่าวได้อย่างเสรี โดยประเทศไทยอาจนำหลักการของประเทศอังกฤษมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับเรื่องการอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย

³⁹ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

ประเด็นต่อมาที่จะต้องพิจารณาคือ เรื่องตัวอ่อนของมนุษย์ที่เกิดจากการทำสำเนา มนุษย์ที่จะนำมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษานั้น จะต้องมียุทธศาสตร์หรืออายุประมาณ เท่าใดที่สามารถนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว ในที่นี้จะต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยใช้ความรู้ ทางด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ถึงประเด็นดังกล่าว ซึ่งในทาง การแพทย์ได้กล่าวไว้ว่าตัวอ่อนที่เกิดจากการปฏิสนธิจากอสุจิกับไข่ในเบื้องต้นจะยังไม่มีการฝังตัวใน ผนังมดลูกจะต้องรอให้มียุทธศาสตร์เวลาเกินกว่า 14 วัน ตัวอ่อนจึงจะฝังตัวในผนังมดลูก ระยะเวลาก่อนที่ ตัวอ่อนจะฝังตัวในมดลูกนี้ในทางการแพทย์เห็นว่าตัวอ่อนดังกล่าวนี้ยังไม่มีการแบ่งเซลล์ของตัวอ่อน พัฒนาไปเป็นอวัยวะต่างๆของร่างกาย เช่น แขน ขา หู หรืออวัยวะต่างๆภายในร่างกาย เป็นต้น ในทางวิทยาศาสตร์จึงยังไม่ถือว่าเป็นสิ่งมีชีวิต ตัวอ่อนในระยะหรือช่วงเวลาไม่เกิน 14 วันนี้จึงมี ลักษณะเป็นเซลล์ๆหนึ่งเท่านั้น⁴⁰ เมื่อนำหลักการดังกล่าวทางการแพทย์มาประยุกต์ใช้กับเรื่องการทำ สำเนามนุษย์ แม้ว่าจะเป็นการสร้างตัวอ่อนโดยไม่ใช้อสุจิกับไข่ แต่เมื่อทำสำเนาตัวอ่อนมนุษย์มาแล้วก็ ต้องนำกลับเข้าไปในมดลูกของหญิงเพื่อให้ตัวอ่อนฝังตัวในผนังมดลูกแล้วเจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัย ต่อไป ซึ่งก็จะเป็นหลักการเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของตัวอ่อนของมนุษย์ที่เกิดตามธรรมชาติ ฉะนั้น การนำตัวอ่อนที่เกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์มาใช้สำหรับการทดลองวิจัยหรือเพื่อการบำบัดรักษา ก็ จะต้องนำตัวอ่อนในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 14 วัน มาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวเพราะหากใช้ตัว อ่อนที่มีระยะเวลาเกินกว่า 14 วัน ตัวอ่อนก็จะเกิดการฝังตัวในผนังมดลูกแล้วก็พัฒนาต่อไปจน กลายเป็นมนุษย์ ถ้าหากนำตัวอ่อนที่มีระยะเวลาเกินกว่า 14 วันมาใช้ก็อาจจะถือว่าเป็นการทำผิดต่อบ ทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการทำแท้งไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา เรื่อง ความผิดฐานทำแท้ง⁴¹ ซึ่งในทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์นั้นจะไม่นำตัวอ่อนที่มีอายุเกินกว่า 14 วันมาใช้เพราะจะเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักชีวจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่นานาประเทศยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติ ฉะนั้นถ้าเกิดนำตัวอ่อนที่ถูกสร้างขึ้นจากวิธีการทำสำเนามนุษย์ ซึ่งมีระยะเวลาเกิน กว่า 14 วันมาใช้สำหรับการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัย ก็จะถือว่าเป็นการทำลายหรือขัดขวางต่อ การเจริญเติบโตของมนุษย์ซึ่งขัดต่อหลักศีลธรรมและจริยธรรม ฉะนั้นจึงต้องมีกฎหมายเข้ามา คุ้มครองหรือกำหนดห้ามมิให้นำตัวอ่อนที่มีระยะเวลาเกินกว่า 14 วัน มาใช้สำหรับการบำบัดรักษา หรือทดลองวิจัย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติกฎหมายที่มีอยู่ซึ่งอาจเทียบเคียงได้กับความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับเรื่องของการทำแท้ง

⁴⁰ เซาว์ศิลป์ จินดาละออง, "กฎหมายกับการก้าวไกลในโลกของชีวจริยธรรม" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 18 พฤษภาคม 2559. แหล่งที่มา: <https://chaosinbooks.wordpress.com/2009/07/09/>

⁴¹ อาทิตย์ กิจจรณภูมิ, "ปัญหากฎหมายและจริยธรรมกับการคุ้มครองชีวิตอันเกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญ พันธุ์ทางการแพทย์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขานิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), หน้า 103-105.

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการนำตัวอ่อนอันเกิดจากการใช้เทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ที่นำอสุจิกับไข่มาทำให้เกิดการปฏิสนธิกันแล้วนำกลับเข้าไปในมดลูกเพื่อให้เกิดการฝังตัวในผนังมดลูก โดยได้ให้ความเห็นว่า “เมื่อตัวอ่อนได้ปฏิสนธิภายนอก ร่างกายแล้วนำกลับเข้ามาในมดลูกของหญิงเพื่อให้ตัวอ่อนฝังตัวในผนังมดลูก ถ้าปรากฏว่าตัวอ่อนนั้นไปฝังตัวในผนังมดลูกแล้ว การกระทำกับตัวอ่อนที่มีลักษณะเป็นการสกัดกั้นไม่ให้เจริญเติบโตต่อไป ตัวอ่อนก็จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่มีอยู่ นั่นก็คือบทบัญญัติว่าด้วยความผิดฐานทำให้แท้งลูก”⁴² โดยผู้เขียนมีความเห็นว่า แม้ว่าตัวอ่อนจะเกิดด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ที่ไม่จำเป็นต้องนำไข่กับอสุจิมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการกระทำดังกล่าว ซึ่งแตกต่างไปจากตัวอ่อนที่เกิดจากการรวมตัวของไข่และอสุจิกายนอกร่างกาย แต่อย่างไรเสียจะต้องนำตัวอ่อนกลับเข้ามาในมดลูกของหญิงเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัยต่อไป ก็จะมีหลักการในลักษณะเช่นเดียวกับการนำตัวอ่อนที่เกิดจากการรวมตัวของไข่และอสุจิกายนอกลับเข้ามาในมดลูกเพื่อให้เกิดการฝังตัวในผนังมดลูก ฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้การนำตัวอ่อนที่เกิดจากการทำสำเนามนุษย์ที่ฝังตัวในผนังมดลูกแล้วมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยหรือบำบัดรักษาจึงไม่สมควรที่จะนำมาใช้เพราะจะเกิดประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรมจริยธรรม ในลักษณะที่เป็นการทำลายตัวอ่อน ขัดขวางการเจริญเติบโตของตัวอ่อนซึ่งการกระทำในลักษณะเช่นนี้ก็สามารถที่จะนำบทบัญญัติกฎหมายในเรื่องความผิดฐานทำให้แท้งลูกแห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้เทียบเคียงกับการกระทำในลักษณะดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้น นอกจากจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวตามที่ได้เขียนไว้ในข้างต้นแล้ว จะต้องพิจารณาถึงประเด็นเรื่องอายุของตัวอ่อนที่นำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นคล้ายตามแนวความคิดทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับอายุของตัวอ่อน โดยเทียบเคียงหลักการเดียวกันกับการถือกำเนิดของตัวอ่อนที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งตัวอ่อนที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นจะต้องมีอายุไม่เกิน 14 วันหากนำตัวอ่อนที่ระยะเวลาเกินกว่า 14 วัน มาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวก็จะต้องรับผิดชอบตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญาในเรื่องความผิดฐานทำแท้ง

5.2.3 บทกำหนดโทษ

ในเรื่องความเหมาะสมสำหรับการนำบทบัญญัติเรื่องการลงโทษสำหรับผู้กระทำ ความผิดฝ่าฝืนข้อห้ามการทำสำเนามนุษย์มาใช้ในประเทศไทย เมื่อพิจารณาถึงบทลงโทษของประเทศ

⁴² เรื่องเดียวกัน, หน้า 103.

ไทยจะพบว่าในหมวดที่ 6 บทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 58 กล่าวว่า “ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 38 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท” ซึ่งการกำหนดบทลงโทษของประเทศไทยเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ยังมีช่องว่างแห่งกฎหมายที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดกลับมาก่อทำความผิดได้อีก เช่น ในเรื่องของโทษปรับที่ปรับเป็นจำนวนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับในต่างประเทศที่ปรับผู้กระทำความผิดเป็นจำนวนเงินที่มากกว่าหลายเท่า ทั้งนี้ในต่างประเทศมองว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีฐานะ การที่ถูกปรับด้วยจำนวนเงินเพียงเล็กน้อยก็ไม่ส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของผู้นั้น เมื่อผู้กระทำความผิดรับโทษและได้พ้นโทษมาแล้วก็อาจหวนกลับมากระทำความผิดได้จึงได้มีการกำหนดค่าปรับและบทลงโทษจำคุกที่สูงเพื่อป้องกันการหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

นอกจากนี้ต่างประเทศก็ได้กำหนดบทลงโทษเพิกถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพหรือเพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือองค์กรต่างๆ สำหรับการลงโทษแก่ผู้ที่มีอาชีพที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หรือบริษัท โรงพยาบาล หน่วยงานต่างๆ เพื่อมิให้กลับมากระทำความผิดได้อีก และต่างประเทศก็ได้มีการแบ่งแยกบทลงโทษสำหรับลงโทษผู้กระทำความผิดแตกต่างกันไป โดยแยกเป็นบุคคลทั่วไปกระทำความผิดก็จะได้รับบทลงโทษในลักษณะหนึ่ง นิติบุคคลกระทำความผิดก็จะได้รับโทษในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งความรุนแรงในการลงโทษก็แตกต่างกัน และต่างประเทศยังได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลทั้งหลายที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวด้วยเพื่อให้บุคคลทั้งหลายเกรงกลัวต่อบทลงโทษที่ได้รับและไม่กล้าที่จะกระทำความผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งเรื่องทั้งหมดดังกล่าวนี้ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะบัญญัติถึงบทลงโทษในลักษณะข้างต้นไว้เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่จะกระทำความผิดเกรงกลัวต่อบทลงโทษและเป็นการปิดทางมิให้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษมาแล้วหวนกลับมากระทำความผิดได้อีกโดยนำแบบอย่างของบทบัญญัติแห่งกฎหมายในต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางและนำทฤษฎีการลงโทษ วัตถุประสงค์ของการลงโทษมาใช้ด้วยทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษ³¹

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงสรุปได้ว่าในเรื่องความเหมาะสมในการนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ของประเทศไทย กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศได้บัญญัติไว้อย่างละเอียดและชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการกำหนดคำนิยาม บทบัญญัติข้อห้าม หลักเกณฑ์ และบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตรงกันข้ามกับประเทศไทยที่ถึงแม้ว่าจะได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยี

³¹ สุดสงวน สุธีสร, *อาชญาวิทยา*, หน้า 129.

ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมและชัดเจนดังเช่นในต่างประเทศทำให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมาย

ฉะนั้นเพื่อเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายจึงสมควรนำบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและนำหลักเกณฑ์ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์และหลักการบัญญัติกฎหมายมาพิจารณาประกอบกับความเหมาะสมในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเพื่อให้บทบัญญัติกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยมีความชัดเจน ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพทัดเทียมกับนานาประเทศ

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

แม้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์จะถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558¹ ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ถูkbัญญัติขึ้นมาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ แต่ในขณะเดียวกันเรื่องการทำสำเนามนุษย์ได้ถูกกล่าวไว้เพียงเล็กน้อยเท่านั้นกล่าวคือ พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดห้ามมิให้สร้างมนุษย์ด้วยวิธีการอื่นใดซึ่งรวมถึงการสร้างมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ตามมาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” แห่งหมวดที่ 5 เรื่องการควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 จะพบว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบุษย์ยังไม่มี ความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาอย่างเพียงพอ เช่น เรื่องการกำหนดค่านิยม ศัพท์ เรื่องข้อยกเว้นและเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ทำสำเนาบุษย์ รวมทั้งบทลงโทษที่ยังไม่มีความเหมาะสม จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของการตีความแห่งกฎหมาย การกำหนดขอบเขตและหลักการของการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติขอบเขตหรือเนื้อหาของกฎหมายอันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไม่ชัดเจนตรงกันข้ามกับต่างประเทศที่ได้บัญญัติกฎหมายสำหรับการกำหนดขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนาบุษย์ไว้ชัดเจนซึ่งกฎหมายของแต่ละประเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนาบุษย์อยู่ 2 ระดับด้วยกันกล่าวคือ กฎหมายระดับส่วนกลาง (Federal law) และกฎหมายระดับมลรัฐ (State Law) กฎหมายระดับส่วนกลาง (Federal Law) มีกฎหมายที่มีชื่อว่า Human Cloning Prohibition Act of 2012² ได้กำหนดค่านิยมของคำว่า “การทำสำเนาบุษย์” หมายความว่า เป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยนำนิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของมนุษย์

¹ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 " [ออนไลน์].

² GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

ใส่เข้าไปในเซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิงที่ถูกนำนิวเคลียสออกไป ตามมาตรา 301(1) ส่วนส่วนในเรื่องของข้อห้ามการทำสำเนามนุษย์ กฎหมายส่วนกลางห้ามทำสำเนามนุษย์โดยถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายรวมทั้งยังกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวแต่ก็มีข้อยกเว้นที่อนุญาตให้มีการทดลองวิจัยทางวิทยาศาสตร์โดยวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสหรือเทคโนโลยีการทำสำเนาเพื่อที่จะผลิตโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือเซลล์นอกเหนือไปจากการกระทำที่เกี่ยวข้องกับตัวอ่อนของมนุษย์ก็สามารถกระทำได้อีกได้มีการกระทำอย่างเคร่งครัดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งนี้ตามบทบัญญัติมาตรา 302(d)*

นอกจากนี้บทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีทั้งบทลงโทษทางอาญาและบทลงโทษทางแพ่งกล่าวคือ บทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวนั้นจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกสูงสุดไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนบทลงโทษในทางแพ่งบุคคลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินั้นจะต้องถูกลงโทษปรับทางแพ่งเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 1,000,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ และไม่เกินไปกว่าจำนวนสองเท่าของผลกำไรที่ได้รับจากการละเมิดบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามมาตรา 302(c) (1) และ (2)

กฎหมายในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา (State Law) ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันออกไปตามแต่ละมลรัฐจะกำหนดโดยสามารถแยกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในระดับมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาออกเป็นกลุ่มได้ 3 กลุ่ม³ กล่าวคือ กลุ่มที่หนึ่ง กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อการวิจัยทดลองหรือเพื่อการบำบัดรักษา กลุ่มที่สอง กลุ่มมลรัฐที่มีกฎหมายห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาได้ และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มมลรัฐที่ได้กำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการนำงบประมาณมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์

ประเทศอังกฤษมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าวได้แต่จะต้องเป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยเท่านั้นแต่ทั้งนี้จะต้องเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้ซึ่งพิจารณาได้จากมาตรา 3(1) แห่ง The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 ประกอบกับตารางที่ 2

* มาตรา 302(d) เรื่องการทดลองวิจัยทางวิทยาศาสตร์ บัญญัติว่า “ภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่ได้กระทำอย่างเคร่งครัด รวมถึงการทดลองวิจัยโดยวิธีการถ่ายโอนนิวเคลียสหรือเทคโนโลยีการโคลนนิ่งเพื่อที่จะผลิตโมเลกุล ดีเอ็นเอ หรือเซลล์นอกเหนือไปจากตัวอ่อนของมนุษย์ สามารถกระทำได้ไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย”

³ National Conference of State Legislatures, "State Human Cloning Laws."

เรื่องกิจกรรมที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตตามที่ได้กำหนดไว้ท้ายกฎหมายฉบับดังกล่าว⁴ และเมื่อเข้าเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้แล้วสำนักกิจการเอ็มบริโอวิทยาและพันธุกรรมของมนุษย์ (HFEA) ถึงจะออกใบอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้ซึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 16(1) เรื่องการออกใบอนุญาต* และถ้าหากมีการพบว่าใบอนุญาตที่ออกให้ นั้นถูกนำไปใช้ไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้เจ้าหน้าที่สามารถที่จะยกเลิกใบอนุญาตที่ออกให้ได้ตามมาตรา 18(2) เรื่องการยกเลิกใบอนุญาต** ส่วนในเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นประเทศอังกฤษได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ในมาตรา 3 เรื่อง Prohibition In Connection With Embryos แห่ง The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 โดยห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ นอกจากนี้กฎหมายฉบับใหม่ยังได้บัญญัติบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้ในมาตรา 41 เรื่อง Offence

ประเทศฝรั่งเศส การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้น ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ใน The Bioethics Law 2004 ซึ่งได้กล่าวไว้ใน Title VI : Reproductive and Embryology Chapter 1 เรื่อง การห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์⁵ ส่วนในกรณีของการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยนั้นประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้ใน Title VII : Research on Embryonic and Embryonic Stem Cell แห่ง The Bioethics Law 2011⁶ โดยห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยดังกล่าว และยังบัญญัติห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเชิงอุตสาหกรรม ตามมาตรา 2151-2 ถึง มาตรา 2151-4

นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวไว้ในประมวลกฎหมายอาญา Subtitle 2 : Crime Against Persons Chapter 1 : Crime In Relation To Eugenics And Reproductive Cloning⁷ ซึ่งเป็น

⁴ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

* มาตรา 16(1) บัญญัติว่า "จะออกใบอนุญาตให้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ใน ตารางที่ 2 เรื่อง กิจกรรมที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตตามที่ได้กำหนดไว้ท้ายกฎหมายฉบับดังกล่าว"

** มาตรา 18(2) บัญญัติว่า "เจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะยกเลิกใบอนุญาตที่ออกให้ได้หากมีการพบว่าใบอนุญาตที่ออกให้ นั้นถูกนำไปใช้ไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้หรือตรวจสอบพบว่ามีการนำข้อมูลเท็จมาแจ้งเพื่อขอออกใบอนุญาต"

⁵ Legifrance, "Loi N° 2004-800 Du 6 Août 2004 Relative à La Bioéthique "

⁶ Legifrance, "Loi N° 2011-814 Du 7 Juillet 2011 Relative à La Bioéthique "

⁷ Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espècehumaine."

การกำหนดบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์เพื่อสร้างตัวอ่อน และยังสามารถกำหนดบทลงโทษกับการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ซึ่งได้กำหนดไว้ใน Title 1 : Offence Against Public Health Chapter 1 : Offence Against Biomedical Ethics Section 1 Of Human Species⁸ ส่วนบทลงโทษแก่บุคคลฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์หรือในกรณีอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในข้างต้นก็ได้ถูกกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา Title 1 : Offence Against Public Health Chapter 1 : Offence Against Biomedical Ethics Subtitle 3 of The Protection of The Human Embryo⁹

เมื่อได้ศึกษาบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ของต่างประเทศตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้วหันกลับมาพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยจะพบว่าบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยนั้นยังไม่มีกำหนดขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้ชัดเจนและครอบคลุมซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว ฉะนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้จำเป็นต้องที่จะบัญญัติกฎหมายใหม่ขึ้นมาเพื่อกำหนดขอบเขตและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ให้ชัดเจนและครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าว โดยผู้เขียนขอสรุปถึงประเด็นและแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันเกิดขึ้นจากบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประการแรก การกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มิได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้แต่อย่างใดคงบัญญัติไว้แต่เพียงในมาตรา 38 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการใดๆ เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นนอกจากการปฏิสนธิระหว่างอสุจิกับไข่” เมื่อได้พิจารณาจากถ้อยที่กล่าวว่า “เพื่อมุ่งหมายให้เกิดมนุษย์โดยวิธีการอื่นใด” ทำให้สามารถตีความได้ว่ามาตรานี้ห้ามสร้างมนุษย์ด้วยวิธีการใดๆก็ตามรวมทั้งการสร้างมนุษย์ด้วยวิธีการทำสำเนามนุษย์ด้วย ถึงแม้ว่าบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวจะทำให้เข้าใจได้ว่าห้ามทำสำเนามนุษย์ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากบริบทโดยรวมแล้วก็ยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าการทำสำเนามนุษย์คืออะไรและมีความหมายว่าอย่างไรจึงก่อให้เกิดความสับสนในการตีความหมายและการนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาบังคับใช้

ในทางตรงกันข้ามกับต่างประเทศที่ได้กำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์”

⁸ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'especehumaine."

⁹ Legifrance, "Code Penal Section 3 : De La Protection De L'embryonhumain."

หมายความว่าถึง การกระทำดังกล่าวนี้เป็น การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยนำเซลล์จากร่างกายของมนุษย์ใส่เข้าไปในไข่ที่ถูกดูดเอานิวเคลียสออกไปแล้วทำให้เกิดการรวมตัวกันจากนั้นนำไปฝังที่มดลูกของหญิงหรือสิ่งที่มีลักษณะเทียบมดลูกโดยมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวจะมีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ¹⁰ ในขณะที่ประเทศอังกฤษแม้จะมีได้กำหนดความหมายของคำดังกล่าวไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายแต่เมื่อได้ศึกษาจาก The Human Reproductive Cloning Act 2001 ที่ถูกยกเลิกไปทั้งฉบับทำให้เข้าใจความหมายได้ว่าการทำสำเนามนุษย์นั้นเป็นการสร้างตัวอ่อนของมนุษย์มาโดยวิธีการอื่นใดนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่แล้วนำไปฝังไว้ในร่างกายของหญิง¹¹ ส่วนประเทศฝรั่งเศสพบว่าประเทศฝรั่งเศสไม่มีบทบัญญัติคำนิยามศัพท์ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เมื่อพิจารณาจากตัวบทกฎหมายจะทราบความหมายได้ว่าการทำสำเนา มนุษย์ คือการกระทำใดๆที่เป็น การสร้างเด็กขึ้นมาโดยเด็กนั้นมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกับ บุคคลอื่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม¹² ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการตีความและเข้าใจ ความหมายในการนำมาประยุกต์ใช้กับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายและในกรณี ที่ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวก็สามารถย้อนกลับไปดูคำนิยามหรือพิจารณาความหมาย จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้

ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวควรจะต้องบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำ ดังกล่าวขึ้นมา และการบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนา มนุษย์” จะต้องใช้ ความระมัดระวังเป็นอย่างมากเพราะเป็นเรื่องที่ไปเกี่ยวข้องกับศาสตร์อื่นนั่นก็คือ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี เนื่องจากว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะถูกพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับ ความเหมาะสมตามยุคตามสมัย หากเราไประบุคำนิยามหรือความหมายโดยไปเฉพาะเจาะจงถึง วิธีการทำสำเนา มนุษย์ก็จะทำให้ขาดความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีการทำสำเนา มนุษย์ ที่จะถูกพัฒนาขึ้นในอนาคต

ฉะนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนา มนุษย์” ซึ่งเป็นศัพท์ที่ไปเกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงอื่นนั้นจะต้องกำหนดไปในแนวทางที่ยืดหยุ่นเพื่อให้ สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงไม่ควรกำหนดคำนิยามหรือความหมาย ในลักษณะที่แคบหรือเป็นการระบุเฉพาะเจาะจงถึงเทคนิคหรือวิธีการทำสำเนา มนุษย์ การที่บัญญัติคำ นิยามหรือความหมายไว้อย่างกว้างๆให้ครอบคลุมถึงเทคโนโลยีที่อาจถูกพัฒนาขึ้นในอนาคตก็จะส่งผล ดีต่อการบังคับใช้กฎหมายที่สามารถนำมาปรับใช้ได้เลยโดยมิต้องคำนึงว่าการทำสำเนา มนุษย์นั้นจะ

¹⁰ GovTrack.U.S, "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

¹¹ The office Home of Legislation, "The Human Reproductive Cloning Act 2001."

¹² Legifrance, "Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espècehumaine."

เกิดขึ้นจากเทคนิคหรือวิธีการอะไรเพียงแค่ว่ามนุษย์นั้นถูกสร้างขึ้นมาจากวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศและมีรูปร่างลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการก็จัดได้ว่าเป็นการสร้างมนุษย์มาจากวิธีการทำสำเนามนุษย์แล้ว

นอกจากนี้ประเทศไทยอาจศึกษาเรื่องการบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวได้จากบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ และ ประเทศฝรั่งเศส ที่ได้บัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมและรองรับถึงเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์อันจะถูกพัฒนาเทคนิคหรือวิธีการทำสำเนามนุษย์ใหม่ๆ เกิดขึ้นในอนาคต แต่ประเทศไทยไม่ควรนำเรื่องการบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ของประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้เป็นแนวทางสำหรับการบัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวเนื่องจากว่าประเทศสหรัฐอเมริกาได้ระบุถึงวิธีการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างละเอียดชัดเจนซึ่งถ้าหากในอนาคตวิทยาการเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์พัฒนาไปโดยใช้วิธีการที่แตกต่างไปจากวิธีที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้ในคำนิยามหรือความหมายก็จะทำให้ไม่ครอบคลุมไปถึงเทคโนโลยีหรือวิทยาการสมัยใหม่จึงทำให้ต้องแก้ไขคำนิยามหรือความหมายอยู่บ่อยครั้งเพื่อให้สอดคล้องและรองรับกับวิทยาการใหม่ๆ

ประการที่สอง การกำหนดขอบเขตและหลักการกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 จะพบว่า แม้พระราชบัญญัติฉบับนี้จะได้บัญญัติห้ามสร้างมนุษย์ที่รวมถึงการสร้างมนุษย์ด้วยวิธีทำสำเนามนุษย์แต่ก็มีได้ระบุให้ชัดเจนว่าห้ามทำสำเนามนุษย์ในกรณีใดบ้าง เพราะว่าการทำสำเนามนุษย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัย ซึ่งในต่างประเทศได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างชัดเจนว่าห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี หรือห้ามมิให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์แต่การทำสำเนามนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยสามารถทำได้ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส เหล่านี้ก็จะมมีบทบัญญัติกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องข้อห้ามของการทำสำเนามนุษย์ไว้ชัดเจน ทำให้ทราบได้ว่าการทำสำเนามนุษย์ในกรณีใดสามารถจะทำได้บ้าง ทั้งนี้การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของในต่างประเทศก็จะมี ความแตกต่างกันไปตามทฤษฎีหรือแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ที่แต่ละประเทศยึดถือกล่าวคือ ทฤษฎีจริยศาสตร์แนวค่าน้ำ¹³ และทฤษฎีแนวอรรถประโยชน์¹⁴

¹³ เนื่องน้อย บุญเนตร, จริยศาสตร์ตะวันตก ค่าน้ำ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ต, หน้า 4.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 87-90.

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่าการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์นั้นจะนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีที่ไม่อาจคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นต้น ในขณะที่การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยจะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อวงการวิทยาศาสตร์และวงการแพทย์ทำให้สามารถคิดค้นด้วยยาหรือแนวทางในการบำบัดโรคที่ปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาได้ ครั้นจะกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายห้ามทำสำเนามนุษย์ทุกกรณีก็ดูเหมือนกับว่าเป็นการปิดกั้นหรือขัดขวางต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าควรบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่ห้ามทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และควรที่กำหนดห้ามถึงการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ด้วย แต่อนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้โดยยึดถือทฤษฎีสำหรับการกำหนดความผิดทางอาญาและทฤษฎีที่นำมาใช้กำหนดขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3

นอกจากจะเขียนกฎหมายห้ามและมีข้อยกเว้นสำหรับการกระทำในลักษณะดังกล่าวแล้วผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะเขียนกำหนดห้ามรวมไปถึงการกระทำในลักษณะต่างๆ อันเป็นการกระทำที่นำมาสู่การทำสำเนามนุษย์ด้วย การซื้อขาย นำเข้า ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์ รวมทั้งการกระทำที่อยู่ในขั้นตอนของการทำสำเนามนุษย์ด้วย ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศได้บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากจะได้อำนาจให้การทำสำเนามนุษย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ยังได้กำหนดให้รวมไปถึงการกระทำในลักษณะที่เป็นการซื้อขาย นำเข้า ส่งออก หรือรับผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์¹⁵ หรือในประเทศฝรั่งเศสที่ได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำในลักษณะที่เป็นการแยกเซลล์เพื่อนำมาใช้สำหรับการทำสำเนามนุษย์¹⁶ เป็นต้น การกระทำทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทำสำเนามนุษย์ หากกฎหมายมิได้บัญญัติให้ครอบคลุมและชัดเจนถึงเรื่องดังกล่าวก็จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถที่จะเอาผิดกับบุคคลที่กระทำการในลักษณะดังกล่าวได้และก็จะทำให้เกิดช่องว่างแห่งกฎหมายทำให้มีการลักลอบหรือแอบกระทำการนั้นๆ ได้ หากปล่อยให้มีกรกระทำในลักษณะเช่นนี้ก็จะเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่มองว่ามนุษย์เป็นเพียงวัตถุสิ่งของ¹⁷

¹⁵ GovTrack.U.S., "Human Cloning Prohibition Act of 2012 "

¹⁶ Legifrance, "Code Penal Section 1 : De La Protection De L'espece humaine."

¹⁷ ธาดา สืบหลินวงศ์ พรหมแข มไหสวริยะ และสุธี พาณิชกุล, แนวทางจริยธรรมการทำวิจัยในคนในประเทศไทย พ.ศ. 2550, หน้า 4-6.

เมื่ออนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยแล้วผู้เขียนพิจารณาแล้วเห็นว่าควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการกระทำดังกล่าวด้วยเนื่องจากว่าหากมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้เช่นนั้นก็จะทำให้สามารถกระทำการดังกล่าวได้อย่างอิสระมากจนเกินไปซึ่งอาจนำมาสู่การกระทำที่มีลักษณะแอบแฝงอันนำไปสู่การทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์และเป็นการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์¹⁸ โดยประเทศไทยอาจนำแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประเทศอังกฤษมาใช้เป็นแนวทางก็ได้¹⁹ กล่าวคือ ในประเทศอังกฤษการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยจะกระทำได้อีกต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้และเมื่อเข้าเงื่อนไขแล้วก็ต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการกระทำเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งเมื่อได้กระทำครบตามหลักเกณฑ์ทั้งสองอย่างแล้วนั้นก็สามารที่จะกระทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยได้ นอกจากนี้ก็ควรกำหนดอายุของตัวอ่อนอันเกิดขึ้นจากการทำสำเนามนุษย์ที่จะถูกนำมาใช้สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยด้วย กล่าวคือ ตัวอ่อนที่จะถูกนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวนี้จากการศึกษาพบว่าจะต้องใช้ตัวอ่อนที่มีระยะเวลาไม่เกินกว่า 14 วัน เนื่องจากในทางวิทยาศาสตร์ถือว่าตัวอ่อนในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังไม่ได้ฝังตัวในผนังของมดลูกและก็ยังไม่ถือว่าเป็นสิ่งมีชีวิต²⁰ ฉะนั้นจึงสามารถนำมาใช้สำหรับการกระทำดังกล่าวได้

ดังนั้นหากประเทศไทยมิได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนก็จะทำให้มีการทดลองวิจัยต่างๆโดยปราศจากการควบคุมซึ่งขัดต่อหลักชีวจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยเห็นมนุษย์เป็นเพียงวัตถุหรือสิ่งของสำหรับการทดลองวิจัยเท่านั้นและเป็น การกระทำที่ไม่เคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งการทดลองวิจัยดังกล่าวจะต้องเป็นไปในเชิงปกป้องสิทธิมนุษยชนของมนุษย์แต่ละคน

ประการสุดท้าย บทกำหนดโทษ เมื่อพิจารณาบทลงโทษเรื่องการทำสำเนามนุษย์ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 53 บัญญัติว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 38 จะต้องถูกระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 บาท ถึง 200,000 บาท” พบว่ายังมีปัญหาเรื่องบทลงโทษที่ไม่มีความเหมาะสม ไม่ครอบคลุม และไม่มีควมรุนแรงมากพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวต่อบทลงโทษ เช่น เรื่องโทษปรับที่ถือว่ามิจำนวนค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้กระทำ

¹⁸ World Medical Association, "Declaration of Helsinki "

¹⁹ The office Home of Legislation, "The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 "

²⁰ เชาว์ศิลป์ จินดาละออง, "กฎหมายกับการก้าวไกลในโลกของชีวจริยธรรม" [ออนไลน์].

ความผิดในเรื่องการทำสำเนามนุษย์แล้วแต่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีฐานะ ฉะนั้นการเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงินที่น้อยจึงไม่ใช่ปัญหาหรือภาระสำหรับผู้กระทำผิดแต่อย่างใด เรื่องการเปิดช่องให้ผู้กระทำผิดหวนกลับมาทำความผิดซ้ำได้อีกเนื่องจากว่าการที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษจำคุกและโทษปรับแต่เพียงอย่างเดียวโดยมิได้กำหนดเรื่องการเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับการประกอบอาชีพหรือใบอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เมื่อผู้กระทำผิดพ้นโทษออกมาแล้วก็อาจหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้ ซึ่งการเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับการประกอบอาชีพหรือใบอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เป็นการตัดโอกาสมิให้ผู้กระทำผิดหวนกลับมากระทำความผิดได้อีก และทำให้บุคคลที่คิดจะกระทำความผิดไม่กล้าที่จะกระทำความผิดเนื่องจากเกรงกลัวต่อบทลงโทษที่ได้รับโดยเป็นไปตามทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษ²¹ โดยประเทศไทยอาจยึดถือแนวทางบทลงโทษในเรื่องการเพิกถอนใบอนุญาตของประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น ในมลรัฐ Iowa²² ที่ได้กำหนดให้มีการเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพ หรือเป็นผู้ที่ได้รับจดทะเบียน ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์มาใช้เป็นแบบอย่างสำหรับการกำหนดบทบัญญัติลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าว หรือในกรณีของการกำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยประเทศไทยก็มีได้กำหนดบทลงโทษให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวไว้แต่อย่างใด เป็นต้น

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องรีบแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีความชัดเจนมากขึ้นกว่าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 โดยยึดถือหลักกำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ แต่ก็มีข้อยกเว้นให้มีการกระทำดังกล่าวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข สำหรับการอนุญาตให้มีการกระทำดังกล่าว มิใช่กำหนดมิให้มีการทำสำเนามนุษย์ทุกกรณี ทั้งนี้เนื่องจากว่าหากกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำดังกล่าวก็จะเท่ากับว่าเป็นการปิดกั้นหรือขัดขวางต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย

นอกจากนี้ในเรื่องบทบัญญัติและบทลงโทษทางกฎหมายประเทศไทยก็ควรที่จะกำหนดให้ชัดเจนเพื่อเป็นการป้องกันและปรามมิให้มีการกระทำความผิดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หากบัญญัติกฎหมายและบทลงโทษไม่ละเอียดรอบครอบ ก็จะก่อให้เกิดการใช้ช่องว่างแห่ง

²¹ สุดสงวน สุธีสร, *อาชญาวิทยา*, หน้า 129.

²² JustiaUSLaw, "Iowa Code Title Xvi Criminal Law and Procedure Chapter 707c Human Stem

กฎหมายมากระทำความผิด ก่อให้เกิดปัญหา สร้างความเดือดร้อนแก่สังคมและประเทศชาติ ฉะนั้นถ้ารอให้เกิดปัญหาต่างๆขึ้นก่อนก็อาจจะเกิดอันตรายต่อสังคมจนยากต่อการเยียวยาและอาจเกิดความเสียหายที่ไม่อาจจะหวนกลับคืนมาได้ ประเทศไทยควรที่จะคำนึงถึงผลกระทบต่างๆที่ตามมาจากการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไม่ชัดเจนและครอบคลุมการกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว จึงถึงเวลาอันสมควรแล้วที่ประเทศไทยจะต้องรีบแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับนานาประเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ศึกษามาจนถึงข้อเสนอแนะผู้เขียนพิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันที่กล่าวถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้เพียงมาตราเดียวยังไม่เพียงพอและชัดเจนเท่าที่ควร ฉะนั้นเพื่อเป็นการบัญญัติถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้อย่างชัดเจนและครอบคลุมการกระทำทั้งหลายอันเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์และขจัดปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา ผู้เขียนขอเสนอให้แยกเรื่องการทำสำเนามนุษย์ที่ถูกกล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ออกมาตั้งเป็นกฎหมายใหม่ที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้โดยเฉพาะ ซึ่งกฎหมายใหม่ก็จะมีขอบเขตและหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ในเรื่องของการกำหนดคำนิยามหรือความหมายของคำว่า “การทำสำเนามนุษย์” ซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวกับเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้เขียนเสนอให้บัญญัติคำนิยามหรือความหมายของคำดังกล่าวให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอันจะเกิดขึ้นมาในภายภาคหน้า โดยไม่ระบุเฉพาะเจาะจงถึงวิธีการหรือขั้นตอนการทำสำเนามนุษย์เพราะยิ่งถ้าเรากำหนดคำนิยามหรือความหมายแคบมากเท่าใดก็จะทำให้คำนิยามหรือความหมายนั้นไม่สามารถปรับหรือประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีการทำสำเนามนุษย์ใหม่ๆอันจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งก็จะส่งผลให้ต้องแก้ไขคำนิยามหรือความหมายอยู่เสมอๆ โดยคำนิยามหรือความหมายของคำว่าการทำสำเนามนุษย์อาจจะมี ความหมายดังนี้

“การทำสำเนามนุษย์ หมายถึง การสร้างมนุษย์ด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ซึ่งมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากวิธีการดังกล่าวนั้นก็จะมีรูปร่างและลักษณะเหมือนกับมนุษย์ต้นแบบทุกประการ”

2. ผู้เขียนเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรขึ้นมาเพื่อควบคุมและดูแลเกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ต่างๆของหน่วยงานหรือองค์กรนี้ เช่น การพิจารณา

ออกใบอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัย ตรวจสอบพบว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้กระทำการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตไว้หรือไม่

3. ในเรื่องขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์ ผู้เขียนเสนอให้บัญญัติกฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ อันเป็นการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ และควรบัญญัติห้ามรวมไปถึงการกระทำในลักษณะต่างๆ อันเป็นการกระทำที่นำมาสู่การทำสำเนามนุษย์ในลักษณะดังกล่าวรวมทั้งการกระทำที่อยู่ในขั้นตอนของการทำสำเนามนุษย์ด้วยเพื่อเป็นการตัดวงจรหรือเส้นทางการทำสำเนามนุษย์ให้หมดไปทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ไม่ควรนำชิ้นส่วนของมนุษย์ไม่ว่าจะส่วนใดก็ตามมาใช้สำหรับการกระทำเช่นนั้น แต่ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดข้อยกเว้นสำหรับการกระทำความดังกล่าวโดยอนุญาตให้ทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการทดลองวิจัยได้และควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำการดังกล่าวได้อย่างอิสระจนอาจนำไปสู่การแอบแฝงการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

4. บทบัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับบทลงโทษ ผู้เขียนเสนอให้กำหนดบทลงโทษที่มีอัตราโทษที่สูงไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุกและโทษปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยแบ่งแยกบทลงโทษออกเป็นบุคคลทั่วไปกระทำความผิดกับกลุ่มบุคคล เช่น โรงพยาบาล สถาบันวิจัย บริษัท ฯลฯ กระทำความผิด และเสนอให้เพิ่มบทลงโทษในเรื่องของการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพหรือใบอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือหน่วยงานสำหรับการกระทำความผิดในเรื่องเกี่ยวกับการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้ ส่วนการทำสำเนามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือทดลองวิจัยแม้ว่าจะบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้แต่ก็ควรที่จะกำหนดบทลงโทษสำหรับการที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้กล่าวไว้โดยกำหนดโทษให้มีโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำ ทั้งปรับและเพิกถอนใบอนุญาตที่หน่วยงานออกให้สำหรับการกระทำความดังกล่าว และควรกำหนดบทลงโทษกับบุคคลที่นำความเท็จหรือข้อมูลเท็จมาแจ้งให้กับหน่วยงานเพื่อให้ออกใบอนุญาตให้สำหรับการกระทำ นอกจากนี้ควรที่จะกำหนดบทลงโทษกับบุคคลทั้งหลายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้การกำหนดบทลงโทษสอดคล้องกับทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการลงโทษ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ได้บัญญัติถึงเรื่องการทำสำเนามนุษย์ไว้เพียงมาตราเดียวนั้นโดยมิได้

กำหนดถึงขอบเขตและหลักการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจึงทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนา
มนุษย์ยังไม่ความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาอย่างเพียงพอ ฉะนั้นเพื่อให้บทบัญญัติกฎหมาย
เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์มีความชัดเจนและครอบคลุมนั้น ประเทศไทยควรที่จะกำหนด
ขอบเขตและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสำเนามนุษย์ตามข้อเสนอแนะดังที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ใน
ข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้เนื้อหาของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมี
ประสิทธิภาพ ชัดเจน และครอบคลุมมากกว่าที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยี
ช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้

รายการอ้างอิง

- Adam Gusman. An Appropriate Legislative Response to Cloning for Biomedical Research: The Case against a Criminal Ban. Annals of health law 14 (2005).
- Anna Smajdor. Harm, Law, and Reproductive Cloning [Online]. Available from: [http://www.annasmajdor.me.uk/cloning_final_draft\[1\].pdf](http://www.annasmajdor.me.uk/cloning_final_draft[1].pdf) [3 January 2015].
- Arizona State Legislature. Use of Public Monies for Human Cloning: Prohibition; Definition [Online]. Available from: <http://www.azleg.gov/ars/35/00196-04.htm> [15 August 2015].
- Bio Centre. Reproductive Cloning- Science & Policy History [Online]. Available from: <http://www.bioethics.ac.uk/topics/reproductive-cloning.php> [30 January 2015].
- Bioethics Defense Fund. Human Cloning Laws: 50 States Survey [Online]. Available from: <https://www.bdfund.org/wp-content/uploads/2012/07/CLONINGChart.BDF2011.docx.pdf> [12 August 2015].
- Brian Orend. Human Rights: Concept and Context. Ontario: Boardview Press, 2002.
- California Law. California Health and Safety Code [Online]. Available from: <https://www.leginfo.ca.gov/cgi-bin/displaycode?section=hsc&group=24001-25000&file=24185-24187> [14 August 2015].
- Community Research and Development Information Service. Uk Approves Therapeutic Cloning [Online]. Available from: http://cordis.europa.eu/news/rcn/22458_en.html [30 January 2015].
- Council of Europe. Convention on Human Rights and Biomedicine [Online]. Available from: <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/164> [30 January 2015].
- CRS Report for Congress. Cloning a Select Chronology 1997-2004 [Online]. Available from: <http://www.au.af.mil/au/awc/awcgate/crs/rl31211.pdf> [20 January 2015].
- . Human Cloning [Online]. Available from: <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=crsdocs> [30 January 2015].

- . State Laws on Human Cloning [Online]. Available from:
<https://www.law.umaryland.edu/marshall/crsreports/crsdocuments/RS21517.pdf>
 [12 August 2015].
- Daniel R. Heimbach. Cloning Humans: Dangerous, Unjustifiable, and Genuinely Immoral. Valparaiso University Law Review 32, 2 (1998).
- David Scott. Penology. 1st ed. Wiltshire: Sage publications,, 2008.
- Discovery Institute. Cloning the French-Don't Worry:Just Their Cloning Law [Online].
 Available from: <http://www.discovery.org/a/2133> [30 January 2015].
- Edwin H. Sutttherland and Donald R.Cressey. Principles of Criminology. 7th ed. New York: Lippincott, 1966.
- George Kateb. Human Dignity. Massachusetts: Harvard University press, 2011.
- George Onyango. Human Cloning:Assessing Existing Kenyan Law. Whittier Law Review 31 (2010).
- Glanville Williams. Criminal Law: The General Part. 2nd ed. London: StandfordStevens&Sons, 1961.
- GovTrack.U.S. Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003 [Online]. 2003. Available from:
<https://www.govtrack.us/congress/bills/108/s303/text> [20 January 2015].
- . Human Cloning Prohibition Act of 2012 [Online]. Available from:
<https://www.govtrack.us/congress/bills/112/hr6623/text> [20 January 2015].
- Graeme Newman. The Punishment Response. Philadelphia: Lippincott, 1978.
- Gregory E. Pence. Who's Afraid of Human Cloning? Maryland: Rowman&Littlefield publisher, 1997.
- Health Research Funding. The Cons of Human Cloning [Online]. Available from:
<http://healthresearchfunding.org/pros-cons-human-cloning/> [3 January 2015].
- . The Pros of Human Cloning [Online]. Available from:
<http://healthresearchfunding.org/pros-cons-human-cloning/> [3 January 2015].
- Herbert L. Packer. The Limits of the Criminal Sanction. California: Standford University Press, 1968.

- The History of Human Cloning and Animal. [Online]. 2009. Available from: http://cosmos.ucdavis.edu/archives/2009/cluster7/Royal_Allison.pdf [3 January 2015].
- House of Commons Library. Stem Research and Regulations under the Human Fertilisation and Embryology Act 1990 [Online]. Available from: <http://researchbriefings.parliament.uk/ResearchBriefing/Summary/RP00-93> [30 January 2015].
- Immanuel Kant. Groundwork for the Metaphysics of Morals. Translated by H.J.Paton. New York: Hyper torch books, 1964.
- International Bioethics Committee. Report of the Working Group of Ibc on Human Cloning and International Governance [Online]. Available from: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/bioethics/international-bioethics-committee/work-programme-for-2010-2011/human-cloning-and-international-governance/> [30 January 2015].
- International Ethical Guidelines for Biomedical research Involving Human Subjects. The Council for International Organizations of Medical Science(Cioms) [Online]. 2002. Available from: http://www.cioms.cn/publications/layout_guide2002.pdf [3 January 2015].
- Ira H. Carman. Should Human Cloning Criminalized? Laws & Politics 13 (1997).
- James M. Humber and Robert F. Almeder. Biomedical Ethics Review : Human Cloning. New York: Humana Press, 1998.
- Janet L. Dolgin. Symposion on Human Cloning: Legal, Social, and Moral Perspectives for Twenty First Century Foreword: Cloning Debate. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).
- Jennifer Cannon and Michelle Haas. The Human Cloning Prohibition Act:Did Congress Go Too Far? Harvard Journal on Legislation 13 (1998).
- John A. Robertson. Two Models of Human Cloning. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).
- John R. Vacca. Identity Theft. New Jersey: Prentice Hall PRT, 2003.

- JustiaUSLaw. Arizona Revised Statutes Title 36 Public Health and Safety [Online]. 2005. Available from: <http://law.justia.com/codes/arizona/2005/title36/title36.html> [12 August 2015].
- . Arkansas Code Title 20 Public Health and Welfare Chapter 16 - Reproductive Health Subchapter 10 - Human Cloning [Online]. 2010. Available from: <http://law.justia.com/codes/arkansas/2010/title-20/subtitle-2/chapter-16/subchapter-10/> [12 August 2015].
- . Iowa Code Title Xvi Criminal Law and Procedure Chapter 707c Human Stem Cell Research and Cloning [Online]. 2011. Available from: <http://law.justia.com/codes/iowa/2011/titlexvi/subtitle1/chapter707c> [25 August 2015].
- . Louisiana Laws Revised Statutes Title 40-Public Health and Safety [Online]. 2011. Available from: <http://law.justia.com/codes/louisiana/2011/rs/title40/rs40-1299-36/> [25 August 2015].
- . New Jersey Revised Statutes Title 2c the New Jersey Code of the Criminal Justice [Online]. 2013. Available from: <http://law.justia.com/codes/new-jersey/2013/title-2c/section-2c-11a-1> [14 August 2015].
- . New Jersey Revised Statutes Title 26-Health and Vital Statistics [Online]. 2013. Available from: <http://law.justia.com/codes/new-jersey/2013/title-26/section-26-2z-2/> [14 August 2015].
- Kerry Lynn Macintosh. Illegal Beings: Human Clones and the Law. 1st ed. New York: Cambridge University Press, 2005.
- Legifrance. Code Civil Chapitre li : Du Respect Du Corps Humain [Online]. 2013. Available from: http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=BDE3CD840128D4AB431EDF7C4BE0741E.tpdila08v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006136059&cidTexte=LEGITEXT000006070721&dateTexte=20130701 [30 January 2015].
- . Code Penal Section 1 : De La Protection De L'especehumaine [Online]. 2006. Available from:

http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730D BBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006165389&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701 [30 January 2015].

———. Code Penal Section 3 : De La Protection De L'embryonhumain [Online].

2006. Available from:

http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730D BBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006165391&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701 [30 January 2015].

———. Code Penal Titre li : Des Crimes Contrel'espècehumaine [Online]. 2006.

Available from:

http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=CA0B74D0D4B759730D BBB9F8BF5B57C8.tpdila09v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006165274&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20060701 [30 January 2015].

———. Loi N° 2004-800 Du 6 Août 2004 Relative à La Bioéthique [Online]. 2004.

Available from:

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000441469> [30 January 2015].

———. Loi N° 2011-814 Du 7 Juillet 2011 Relative à La Bioéthique [Online]. 2011.

Available from:

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000024323102&categorieLien=id> [30 January 2015].

Leon R. Kass. Human Cloning and Human Dignity. 1st ed. New York: Public Affairs, 2002.

Leon R. Kass and James Q. Wilson. The Ethics of Human Cloning. Washington D.C: The AEI Press, 1998.

Lewis D. Solomon. Reflection on Human Cloning. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).

Library of Congress. France: New Bioethics Law [Online]. Available from:

<http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/france-new-bioethics-law/> [30 January 2015].

Lisa Sowle Cahill. No Human Cloning: A Social Ethics Perspective. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).

- Maryland Decoded. Economic Development [Online]. Available from:
<http://www.marylandcode.org/gec/> [14 August 2015].
- Michael J.Sandal. Justice ความยุติธรรม. แปลโดย สฤณี อาชวานันทกุล. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์Openworlds, 2557.
- Michigan Legislature. The Human Cloning Funding Prohibition Act [Online].
 Available from: [http://https://www.legislature.mi.gov/\(S\(4caehtloze2ffuebshqjxowd\)\)/mileg.aspx?page=getObject&objectName=mcl-333-26403](http://https://www.legislature.mi.gov/(S(4caehtloze2ffuebshqjxowd))/mileg.aspx?page=getObject&objectName=mcl-333-26403) [15 August 2015].
- MichiganLegislative. The Michigan Penal Code [Online]. Available from:
[https://www.legislature.mi.gov/\(S\(orm50lophbunjcefxbe3pl4pl\)\)/mileg.aspx?.page=GetObject&objectname=mcl_750-430a](https://www.legislature.mi.gov/(S(orm50lophbunjcefxbe3pl4pl))/mileg.aspx?.page=GetObject&objectname=mcl_750-430a) [13 August 2015].
- . Public Health Code [Online]. Available from:
[https://www.legislature.mi.gov/\(S\(npoea5reb1wiwfrqol0xkmz\)\)/mileg.aspx?.page=GetMCLDocument&objectname=mcl-333-1627](https://www.legislature.mi.gov/(S(npoea5reb1wiwfrqol0xkmz))/mileg.aspx?.page=GetMCLDocument&objectname=mcl-333-1627) [13 August 2015].
- Mohamed Chawki and Mohamed S. Abdel Walhab. Identity Theft in Cyberspace: Issues and Solutions. Lex Electronica 11, 1 (2006).
- National Conference of State Legislatures. State Human Cloning Laws [Online].
 Available from: <https://www.ncsl.org/programs/health/genetics/rt-shcl.html>
 [12 August 2015].
- National Institutes of Health. The White House Office of the Press Secretary [Online].
 Available from: http://grants.nih.gov/grants/policy/cloning_directive.htm [20 January 2015].
- North Dakota Legislative Branch. North Dakota Century Code Title 12.1 Criminal Code Chapter 12.1-39 Human Cloning [Online]. 2015. Available from:
<https://www.legis.nd.gov/cencode/t12-1c39.pdf?20150813082420> [13 August 2015].
- Paul Lauritzen. Cloning and the Future of Human Embryo Research. New York: Oxford University Press, 2001.
- Peter N. Stearns. The Industrial Revolution in World History. 4th ed. Philadelphia: Westview Press, 2013.

- Pual Tully. Dollywood Is Not Just a Theme Park in Tennessee Anymore: Unwarranted Prohibitory Human Cloning Legislation and Policy Guidelines for Regulatory Approach to Cloning. John Marshall Law Review 31 (1998).
- R. Alta Charo. Cloning: Ethics and Public Policy. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).
- Rajendra K. Sharma. Criminology and Penology. New Delhi: Atlantic publishers and distributors, 1998.
- Richard Guerra. Comment: Therapeutic Cloning as Proper Subject Matter for Patent Eligibility. IDEA :The Journal of Law and Technology 3 (2003).
- Ronald Cole-Turner. Human Cloning Religious Responses. 1st ed. Kentucky: Westminster John Know Press, 1997.
- Steven Vere. The Case for Cloning Humans [Online]. Available from: http://vsehorosho.org/cloning/cloning_e.html [3 January 2015].
- Suzanne H. Rhodes. The Difficulty of Regulating Reproductive and Therapeutic Cloning: Can the United States Learn Anything from the Laws of Other Countries? Penn State International Law Review 21 (2003).
- The BMJ. France Ban Reproductive and Therapeutic Cloning [Online]. Available from: <http://www.bmj.com/content/329/7458/130.5> [30 January 2015].
- The Hasting Center Report. The United Nations and Human Cloning: A Debate on Hold [Online]. 2004. Available from: http://www.thehastingscenter.org/pdf/publications/hcr_jan_feb_2004_in_brief.pdf [3 January 2015].
- The library of Congress. H.R.2164-112th Congress (2011-2012) [Online]. Available from: <http://www.congress.gov/bill/112th-congress/house-bill/2164.text> [30 January 2015].
- . S.303 Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2003 [Online]. Available from: <http://www.congress.gov/bill/108th-congress/senate-bill/303/text> [30 January 2015].
- . S.812 Human Cloning Ban and Stem Cell Research Protection Act of 2007 [Online]. Available from: <http://www.congress.gov/bill/110th-congress/senate-bill/812/text> [30 January 2015].

- The office Home of Legislation. The Human Fertilisation and Embryology Act 1990 [Online]. 1990. Available from:
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1990/37/pdfs/ukpga_19900037_en.pdf
 [30 January 2015].
- . The Human Fertilisation and Embryology Act 2008 [Online]. 2008 Available from:
 from:
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/22/pdfs/ukpga_20080022_en.pdf
 [30 January 2015].
- . The Human Reproductive Cloning Act 2001 [Online]. 2001 Available from:
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/23/pdfs/ukpga_20010023_en.pdf
 [30 January 2015].
- United Nation. Charter of the United Nation:Chapter 1 Purposes and Principles [Online]. Available from:
<http://www.un.org/en/documents/charter/chapter1.shtml> [3 January 2015].
- . Charter of the United Nation:Preamble [Online]. Available from:
<http://www.un.org/en/documents/charter/preamble.shtml> [3 January 2015].
- United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. National Legislation Concerning Human Reproductive and Therapeutic Cloning [Online].
 Available from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001342/134277e.pdf>
 [30 January 2015].
- . Universal Declaration on Human Genome and Human Rights [Online].
 Available from: http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=13177&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html [11 January 2015].
- Vernon J. Hhlers. The Case against Human Cloning. Hofstra Law Review 27, 3 (1999).
- Wayne R. LaFave. Criminal Law. 5th ed. St. Pual: Minn: West Publising, 2010.
- World Medical Association. Declaration of Helsinki [Online]. Available from:
<http://www.faseb.org/arvo/helsinki.pdf> [3 January 2015].
- Yeziel Michael Barilan. Human Dignity, Human Rights, and Responsibility:The New Language of Gobal Bioethics and Biolaw. Massachusetts: The MIT press, 2012.

- กระทรวงการต่างประเทศ. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/book.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 24
 สิงหาคม 2558]
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 10.
 กรุงเทพมหานคร: พลสยาม พรินต์ติ้ง, 2551.
- โคลนนิ่งจากนิยายกลายเป็นเรื่องจริง. ใกล้หมอ 27, 4 (2546).
- จรัส ดิษฐากิซัย. บนหนทางสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สุขุมและบุตร, 2549.
- เชาว์ศิลป์ จินดาละออง. กฎหมายกับการก้าวไกลในโลกของชีวจริยธรรม [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<https://chaosinbooks.wordpress.com/2009/07/09/> [เข้าถึงเมื่อ 18 พฤษภาคม
 2559]
- เทคโนโลยีชีวภาพ. การโคลนนิ่งสัตว์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://www.thaibiotech.info/what-is-stem-cell> [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม พ.ศ.2558]
- ธาดา สืบหลินวงศ์ พรหมแข มไหสวริยะ และสุธี พานิชกุล. แนวทางจริยธรรมการทำวิจัยในคนในประเทศไทย พ.ศ. 2550. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2551.
- นฤมล ธีรวัฒน์. ความเป็นมาของโลกสมัยใหม่ ตอนที่ 2 : การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 1 - ปัจจุบัน
 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://www.human.cmu.ac.th/courseonline/huge/050104/data/104-04.pdf>
 [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558]
- นันทน อินทนนท์ และ จักรกฤษณ์ ควรพจน์. การโคลนมนุษย์: ปัญหากฎหมายและจริยธรรม. บท
 บัณฑิตย 57, 1 (2544).
- เนื่องน้อย บุญเนตร. จริยศาสตร์ตะวันตก ค้านท์ มิลล์ ฮอบส์ ชาร์ลส์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 4.
 กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2555.
- ประคอง เตกฉัตร. กฎหมายกับการโคลนมนุษย์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
[http://www.asoke.info/09Communication/Dharmapublicize/Kid/k139/k139_76.
 htm](http://www.asoke.info/09Communication/Dharmapublicize/Kid/k139/k139_76.htm) [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558]
- ประธาน วัฒนวานิชย์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก,
 2546.

พิเชียร คุระทอง. อหังการมนุษย์ผู้หาญกล้าไขปริศนา dna. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2544.

แพทยสภา. ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

http://www.tmc.or.th/service_law03_5.php [เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2558]

———. ประกาศแพทยสภาที่ 21/2545 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

http://www.tmc.or.th/service_law03_5.php [เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2558]

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา.

พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555.

ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ. โคลนนิ่ง: เทคโนโลยีสะท้านโลก. พิมพ์ครั้งที่ 2. คลองหลวง: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2553.

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/038?1.PDF> [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558]

รุ่งพงษ์ ชัยนาม. รวมบทความสิทธิมนุษยชน ประวัติศาสตร์และภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general/!ut/p/c4/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3g [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558]

สุดสงวน สุธีสร. อาชญาวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. ทฤษฎีอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2556.

อัจฉริยา ชูตินันท์. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557.

อาทิตย์ กิจชระภูมิ. ปัญหากฎหมายและจริยธรรมกับการคุ้มครองชีวิตอันเกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550.

อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. สิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2555.

อุททิศ แสนโกศิก. กฎหมายอาญาภาค 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการเอกสารและวิชากองวิชาการ กรมอัยการ, 2525.

อุทัย อาทิวา. ทฤษฎีอาชญาวิทยากับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. กรุงเทพมหานคร: วีเจ พรินต์ติ้ง, 2557.

เอื้ออารีย์ อัจจะนิล. รายงานสรุปและวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.... กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2558.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กฎหมายของประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการ
สืบพันธุ์¹

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
1. ออสเตรเลีย	มีกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ โดยได้บัญญัติห้ามนำตัวอ่อนของมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นโดยวิธีการทำสำเนาพันธุกรรมไปฝังในร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หากผู้ใดฝ่าฝืนจะถือว่า มีความผิดและถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปี นอกจากนี้ยังได้กำหนดห้ามสร้างตัวอ่อนโดยวิธีอื่นนอกเหนือไปจากการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่
2. ออสเตรีย	ได้บัญญัติกฎหมายห้ามมิให้นำเอาตัวอ่อนของมนุษย์มาใช้สำหรับการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีจุดประสงค์อื่น นอกเหนือไปจากการช่วยเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ การฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวนี้ผู้ที่ฝ่าฝืนจะได้รับโทษทางอาญาและทางปกครอง
3. เบลเยียม	การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ ประเทศเบลเยียมได้กำหนดห้ามโดยเด็ดขาด ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะต้องถูกจำคุก 1 ปี ถึง 5 ปี และ/หรือ ถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 1,000 ยูโร-10,000 ยูโรนอกจากนี้ยังได้กำหนดโทษกระทำกิจกรรมทางการแพทย์หรือการทดลองวิจัย เป็นระยะเวลาอีก 5 ปี

¹ International Bioethics Committee, "Report of the Working Group of Ibc on Human Cloning and International Governance " [Online] Accessed: 30 January 2015. Available from: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/bioethics/international-bioethics-committee/work-programme-for-2010-2011/human-cloning-and-international-governance/>

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
4. บราซิล	กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ ถ้าหากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวนี้ จะต้องถูกลงโทษทั้งจำคุกเป็นระยะเวลา 2-5 ปี และโทษปรับ
5. แคนาดา	ห้ามมิให้สร้างหรือทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม ซึ่งผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์แคนาดา หรือทั้งจำทั้งปรับ
6. เช็ก	ห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ บทบัญญัตินี้ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว โดยจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ห้ามมิให้มีการกระทำใดๆอันเกี่ยวข้องกับ การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์อีก นอกจากนี้โทษจำคุกอาจถูกขยายระยะเวลาเป็นไม่เกิน 8 ปี ในกรณีที่เห็นว่ามี การกระทำในลักษณะที่เป็น ขบวนการหรือกระทำในลักษณะข้ามชาติ
7. เยอรมนี	ห้ามมิให้บุคคลใดสร้างตัวอ่อนของมนุษย์เพื่อที่จะพัฒนาให้มีข้อมูลทาง พันธุกรรมเช่นเดียวกับตัวอ่อนอื่นๆของมนุษย์ ผู้ฝ่าฝืนจะได้รับบทลงโทษจำคุกไม่ เกิน 5 ปี หรือ โทษปรับ โทษดังกล่าวนี้รวมไปถึงผู้ที่พยายามกระทำความผิดด้วย
8. ไอร์แลนด์	กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ จะถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือถูกปรับ
9. อิตาลี	ห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ทุกกรณี หากบุคคลใดฝ่าฝืนจะต้องถูก ลงโทษจำคุก 2-6 ปี และปรับเป็นเงินจำนวน 50,000-500,000 ยูโร
10. ญี่ปุ่น	กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ กล่าวคือ ห้ามมิให้ทำการ

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
	ปลูกถ่ายหรือถ่ายโอน เซลล์ตัวอ่อนที่ถูกทำสำเนาพันธุกรรมมาจากร่างกายของมนุษย์เข้าไปในมดลูกของหญิงหรือสัตว์ บุคคลผู้ซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
11. เนเธอร์แลนด์	กำหนดห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ โดยบัญญัติบทลงโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืน ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะเป็นไปโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม จะถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือถูกปรับ
12. นิวซีแลนด์	มีกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ รวมทั้งการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว โดยผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะถือว่ามีความผิดและถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 200,000 ดอลลาร์นิวซีแลนด์ หรือทั้งจำทั้งปรับ
13. เกาหลีใต้	บทบัญญัติกฎหมายห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ บุคคลผู้ซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี
14. สิงคโปร์	ห้ามมิให้มีการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ บุคคลผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษปรับไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ หรือถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ
15. แอฟริกาใต้	ห้ามมิให้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ ผู้ที่ฝ่าฝืนจะถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือถูกปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายของประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย หรือ เพื่อการบำบัดรักษา²

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
1. ออสเตรเลีย	การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย หรือ เพื่อการบำบัดรักษา จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ นอกจากนั้นการกระทำที่เกี่ยวกับการใช้ตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีอายุเกิน 14 วัน จะถือว่ามีความผิดและจะได้รับบทลงโทษคือ การจำคุก 10 ปี
2. ออสเตรีย	การทดลองวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ที่เป็นตัวอ่อนนั้น ต้องห้ามมิให้กระทำการดังกล่าว
3. เบลเยียม	การสร้างตัวอ่อนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยนั้น ประเทศเบลเยียมได้กำหนดให้มีการกระทำการดังกล่าวได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นการทดลองวิจัยเกี่ยวกับตัวอ่อนที่หลงเหลือจากการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์หรือเหลือใช้จากการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยาก
4. บราซิล	กำหนดให้การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย หรือเพื่อการบำบัดรักษาสามารถกระทำได้แต่จะต้องเป็นการใช้เซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนที่ถูกสร้างขึ้นจากตัวอ่อนของมนุษย์และตัวอ่อนดังกล่าวนั้นถูกแช่แข็งเป็นระยะเวลา 3 ปี หรือไม่ได้ถูกใช้งาน นอกจากนี้ยังได้กำหนดห้ามมิให้มีการกระทำการดังต่อไปนี้ด้วยคือ การกระทำพันธุวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวอ่อนของมนุษย์ เซลล์สืบพันธุ์ของมนุษย์ และการทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์

² Ibid.

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
5. แคนาดา	<p>การทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยนั้น ต้องห้าม เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการผลิตหรือการสร้างตัวโคลนทุกกรณี บุคคลผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายจะถูกลงโทษปรับไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์แคนาดา หรือถูกจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
6. เช็ก	<p>การทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนของมนุษย์จะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และการทดลองวิจัยนั้นจะกระทำได้แต่เฉพาะในสถานที่กำหนดอนุญาตให้กระทำได้เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษทางอาญาสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืน รวมทั้งบุคคลที่นำเข้ามา ส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนมนุษย์ หรือจากตัวอ่อนมนุษย์ บุคคลที่สร้างตัวอ่อนของมนุษย์โดยนำไปฝังในมดลูกของสัตว์สายพันธุ์อื่น บุคคลผู้ฝ่าฝืนเหล่านี้ จะถูกลงโทษจำคุกเป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี หรือ ห้ามมิให้มีการกระทำการดังกล่าว</p>
7. เยอรมนี	<p>การทำสำเนาพันธุกรรมมนุษย์โดยการนำเซลล์ต้นกำเนิดของตัวอ่อนมาใช้สำหรับการทดลองวิจัย การนำเข้าเซลล์ต้นกำเนิดมนุษย์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการทดลองวิจัยนั้น สามารถกระทำได้ แต่จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้</p>
8. ไอร์แลนด์	<p>กำหนดให้การทดลองวิจัยทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับตัวอ่อน ห้ามมิให้กระทำ แต่อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นที่อนุญาตให้สามารถกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อจุดประสงค์สำหรับพัฒนาความก้าวหน้าการบำบัดรักษาภาวะการมีบุตร

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
	<p>ยาก</p> <p>2. เพื่อจุดประสงค์สำหรับการวินิจฉัยโรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม</p> <p>3. เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในการที่จะเข้าใจวิธีการรักษาโรคร้ายต่างๆ</p> <p>4. เพื่อนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการรักษาสำหรับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์</p> <p>นอกจากนี้ยังได้กำหนดห้ามมิให้นำตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีระยะเวลาเกินกว่า 14 วัน มาใช้สำหรับการทดลองวิจัย และห้ามมิให้ปลูกถ่ายหรือทำการฝังตัวอ่อนเข้าไปในร่างกายของสัตว์ และยังกำหนดห้ามมิให้สร้างหรือปลูกฝังตัวอ่อนเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอ่อนสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย</p>
9. อิตาลี	<p>กฎหมายได้บัญญัติห้ามมิให้ทำการทดลองวิจัยอันเกี่ยวกับตัวอ่อนของมนุษย์ทุกกรณี แต่มีข้อยกเว้นสำหรับการทดลองวิจัยทางคลินิกที่เกี่ยวกับตัวอ่อนของมนุษย์โดยมีจุดประสงค์เพื่อการบำบัดรักษา หรือเพื่อวินิจฉัยสุขภาพของตัวอ่อนที่สามารถที่จะกระทำได้ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดยกเว้นให้ทำได้เฉพาะใน 2 กรณีดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น การกระทำนอกเหนือข้อยกเว้นนี้มีอาจกระทำได้</p>
10. ญี่ปุ่น	<p>การทำสำเนาพันธุกรรมเพื่อการทดลองวิจัยนั้นสามารถที่จะกระทำได้ แต่จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำหนด นอกจากนี้การทดลองวิจัยดังกล่าว จะต้องเคารพหลักศีลธรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในตัวอ่อนด้วย</p>
11. เนเธอร์แลนด์	<p>อนุญาตให้การทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัยหรือ</p>

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
	<p>เพื่อการบำบัดรักษาได้ แต่จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้กล่าวคือ การทดลองวิจัยนี้จะนำมาซึ่งเทคนิคและความรู้ใหม่เกี่ยวกับการรักษาทางการแพทย์ และการทดลองวิจัยสามารถที่จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ไม่มีเทคนิคหรือวิธีการใดแล้ว นอกเหนือไปจากวิธีการทำสำเนาพันธุกรรมตัวอ่อน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย ประการสุดท้ายการทดลองวิจัยจะต้องกระทำโดยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทดลองวิจัยเป็นการเฉพาะทาง</p>
12. นิวซีแลนด์	<p>การทดลองวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดสามารถที่จะกระทำได้ กฎหมายมีได้ระบุนำเอาไว้ กฎหมายยังให้อำนาจคณะกรรมการในกระทรวงสาธารณสุข กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการทดลองวิจัยดังกล่าว นอกจากนี้กฎหมายได้กำหนดห้ามมิให้นำตัวอ่อนที่มีอายุเกินกว่า 14 วัน มาใช้ในการทดลองวิจัยหรือพัฒนา และกฎหมายยังได้กำหนดเงื่อนไขในการได้มาซึ่งตัวอ่อนจากผู้บริจาคหรือการนำเข้ามาซึ่งผลิตภัณฑ์จากตัวอ่อน หากมีการกระทำฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว จะต้องถูกลงโทษจำคุก และ/หรือ ถูกปรับ</p>
13. สิงคโปร์	<p>การทำสำเนาพันธุกรรมโดยมีจุดประสงค์เพื่อการทดลองวิจัย สามารถที่จะกระทำได้ แต่ตัวอ่อนที่นำมาใช้ในการทดลองวิจัยนี้ จะต้องมิลักษณะต้องห้าม กล่าวคือ ตัวอ่อนที่นำมาใช้นั้นจะต้องมีอายุไม่เกิน 14 วัน</p>
14. เกาหลีใต้	<p>อนุญาตให้การทำสำเนาพันธุกรรมเพื่อการบำบัดรักษาได้ แต่จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การทดลองวิจัยนั้น จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ และความเข้าใจทางการแพทย์

ประเทศ	สาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย
	<p>เพื่อนำมาใช้ในการรักษาภาวะการมีบุตรยาก</p> <p>2. การทดลองวิจัยนั้น จะต้องนำมาซึ่งเทคนิคและวิธีการในการรักษาโรคที่รักษาให้หายขาดยาก หรือโรคเรื้อรัง</p> <p>3. การทดลองวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่ได้กล่าวไว้ใน 2 ข้อแรก จะต้องได้รับการอนุมัติจากประธานาธิบดี ภายหลังจากที่ได้มีการทบทวนเรื่องการทดลองวิจัยจากคณะกรรมการ</p> <p>นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเงื่อนไขระยะเวลาของตัวอ่อนที่ถูกนำมาใช้สำหรับการทดลองวิจัยไว้ด้วย กล่าวคือ ตัวอ่อนที่ถูกนำมาใช้จะต้องเป็นตัวอ่อนที่ถูกเก็บรักษาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี</p>
15. สาธารณรัฐแอฟริกาใต้	<p>การทำสำเนาพันธุกรรม เพื่อการบำบัดรักษาได้ สามารถกระทำได้ในส่วนของ การทดลองวิจัยที่เกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อน สามารถกระทำได้เช่นกัน แต่ เซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนที่นำมาใช้นั้น จะต้องมิอายุไม่เกิน 14 วัน นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์จากตัวอ่อนของมนุษย์ โดยมีได้รับอนุญาตจากทางการก่อน</p>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายรัชเชก สิงหา เกิดวันที่ 7 สิงหาคม พุทธศักราช 2531 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนชลราษฎรอำรุง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังสอบผ่านหลักสูตรวิชาว่าความของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ สภานายความแห่งประเทศไทย และสอบไล่ได้ชั้นความรู้เนติบัณฑิตจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

